

Vlada objavila razpis mest v jesenskih prvih letnikih

Zdravstvena šola na Jesenicah ostaja

Danes prihaja med zaključujoče osnovnošolce in srednješolce v posebni publikaciji objavljen sklep slovenske vlade o razmestitvi programov in obsegu vpisa v prve letnike srednjih, višjih in visokih šol ter dijaške domove.

Objavo kaže natančno preštudirati, toliko bolj, ker je, zlasti v srednješolski mreži za naslednje šolsko leto nekaj bistvenih sprememb v primerjavi z letom poprej. Če se osredotočimo zgolj na Gorenjsko, na Jesenicah, denimo, ne bodo več šolali metalurgov, v Kranju elektroenergetikov, v Radovljici ekonomskih tehnikov in v Škofji Loki strojnih tehnikov. Slednji na Jesenicah še ostajajo, čeprav naj bi jih po prvotnem predlogu ministrstva za šolstvo in šport izobraževali le v Kranju, ostaja pa tudi šola za zdravstvene tehnike, za katero so se predvsem Jeseničani in Radovljičani tako rekoč do zadnjega dne z vrsto utemeljenih argumentov poskušali namučiti.

Sicer pa bo v gorenjskih dvehletnih in triletnih poklicnih šolah ter v štiriletnih strokovnih in gimnazijah jeseni za novince na voljo krepko prek 4000 mest. Podrobnejša pojasnila bodo osnovnošolci lahko dobili na informativnih dnevih 6. in 7. marca. Prijave za vpis (vsak le

eno) bodo morali oddati v osnovni šoli, srednje šole jih bodo sprejemale do 28. marca, do 28. aprila jih bodo lahko prenašali v druge šole ali programe, kasneje pa le, če bodo šole dobile soglasje za povečanje obsega vpisa oziroma za podaljšanje roka za prijavo za vpis. O omejitvi vpisa bodo kandidati seznanjeni najpozneje do 1. junija. Tisti, ki bodo odklonjeni, se bodo do 20. junija lahko prijavili drugam, tudi v šolo, ki bo omejila program. Eden od kriterijev za sprejem bo rezultat skupinskega preverjanja znanja učencev osmih razredov osnovne šole. Sprejemnih izpitov v srednjih šolah torej letos ne bo, kar je vsekakor dobro za duše osmošolcev. Tudi omejitve spisov naj bi po priporočilu šolskega ministrstva bilo čim manj, šole bodo lahko povečale vpis do meje, ki mu bodo lahko kos s prostori in učitelji.

Višje in visoke šole bodo prav tako sprejemale prijave do 28. marca, do 28. aprila bodo kandidati prijave lahko prenašali, dokazila o izpolnjevanju pogojev za vpis pa bodo morali oddati od 4. maja do (najkasneje) 8. julija. Tudi zanje bodo informativni dnevi 6. in 7. marca. Pa še beseda o razpisu štipendij: objavljen bo predvidoma konec marca v Delu. ● H. Jelovčan

Nova zdravstvena zakonodaja

S 1. marcem je uzakonjen nov sistem zdravstvenega varstva. Slovenski parlament je - resda z dvomesečno zamudo - sprejel zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, zakon o zdravstveni dejavnosti in zakon o lekarniški dejavnosti, ki so podlaga za postopno uveljavljanje preoblikovanega zdravstvenega sistema.

Bistvena novost je zavarovalniški način financiranja zdravstvene dejavnosti, ki bo obsegal obvezno in prostovoljno zavarovanje. Slednje se bo začelo uveljavljati predvidoma septembra, medtem ko 1. marca začne delovati zdravstvena zavarovalnica, pri kateri se bomo obvezno zavarovali. Stopnje prispevkov bo v kratkem določila začasna skupščina. Zdravstvo torej ne bo več zajemalo denarja iz integralnega državnega proračuna, pač pa iz sklada zavarovalnice. Kako bomo nov način financiranja občutili zdravstveni zavarovanci? Zaenkrat nam zagotavljajo, da obvezno zavarovanje od naših plač in drugih prejemkov ne bo odrezalo več, kot je v preteklosti.

Kaj novega si lahko še obetamo od sprememb zdravstvene zakonodaje, si preberite na strani 5.

V torek priloga o dohodnini

Kako izpolnete davčno prijavo

V torkovi številki Gorenjskega glasa boste dobili prilogo o dohodnini, z natančnimi navodili, kako izpolniti davčno prijavo in s seznamom krajev, kjer jih boste do konca marca lahko oddali. Kranjski radio pa bo v torek, 3. marca, ob 17. uri v studio povabil direktorja kranjske davčne uprave Aleksandra Troha, ki bo odgovarjal na vprašanja.

Naši olimpijci so doma - Medtem ko so skakalci po olimpiadi konec prejšnjega tedna že tekmovali na državnem prvenstvu, so se v sredo zvečer domov vrnili še naši zadnji smučarji alpinci. Posebej slovesno je bilo na domu našega najboljšega slalomista Andreja Miklavca v Dorfarjih, kjer so ga poleg domačih, prijateljev in sorodnikov pričakali tudi člani SK Alpetour. Andrej je zbranim postregel s torto z olimpijskimi krogi, domači pa so poskrbeli, da gostje niso ostali jejni. ● V. Stanovnik, Foto: J. Cigler

Drvi ob 20. uri bo v hotelu Crelna v Kranju

GLASOVA PREJA

Gost je LOJZE PETERLE

ZASLEDENO

Uredništvo

Kranj - PRIMSKOVO

Likozarjeva 1 - obrtno združenje

ekspozitura Tržič

Cankarjeva 1

RAZŠIRITEV PONUDBE STORITEV

V SLOVENSKI HRANILNICI IN POSOJILNICI

Pri nas lahko po ugodnem tečaju prodate ali kupite tujo valuto!

SPOŠTOVANI UPOKOJENCI!

Obveščamo vas, da skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja nakazuje pokojnine tudi na vaše hranilne vloge pri Slovenski hranilnici in posojilnici. Pri nas lahko varčujete po ugodnejših obrestnih merah ali kupite tujo valuto. Vedno smo vam pripravljeni diskretno svetovati o naložbi vašega denarja

PRIČAKUJEMO VAS VSAK DAN, RAZEN OB SOBOTAH:

v Kranju od 8. - 12. in od 13. - 16. ure
v Tržiču od 8. - 15. ure

tel.: 223-700
tel.: 50-189

vse vaše denarne skrbi
**SLOVENSKA HRANILNICA
IN POSOJILNICA uredi!**

Zaplet pred hokejskim finalom

Jesenice, 26. februarja - Sredi tedna so Jeseničani dobili dopis iz HK Olimpija Hertz in Slovenske hokejske zveze, da bodo tekme super finala sodili tuji sodniki. Na Jesenicah se s tem ne strinjajo, saj bi tako onemogočili delo domače sodniške organizacije, pa tudi stroški za tuje sodnike so visoki. Hkrati so izvedeli, naj bi se v Ljubljani že dogovarjali z avstrijskimi sodniki, na pobude z Jesenic pa ne pride nobenega odgovora - zgolj ultimati.

Kot kaže pred današnjo prvo finalno tekmo, pa ne protestirajo le na Jesenicah, saj so se v Ljubljani uprli domači igralci Olimpije Hertz, ki menda zaradi neizpolnjevanja obveznosti kluba te dni ne trenirajo več in tudi ne nameravajo tekmoovati. Tako trenutno še ni jasno, kaj bo z razpletom državnega hokejskega prvenstva. Ljubitelji hokeja na Gorenjskem pa se sprašujejo, ali ni morda vzrok za takšno obnašanje Ljubljancanov njihova slaba forma pred končnim obračunom. ● V. S.

Kaj je Rupel ponujal Kitajcem

Škofja Loka, 27. februarja - Obvestilo z obiska slovenskega zunanjega ministra dr. Dimitrija Rupla na Kitajskem, kjer naj bi minister Kitajcem ponujal Rudnik urana v Žirovskem vrhu, je zlasti na Škofjeloškem povzročilo precej ogorčenja.

Kot je pojasnil direktor rudnika Marjan Uršič, minister Rupel ni vabil Kitajcev, da bi nadaljevali s proizvodnjo rumene pogače v Žirovskem vrhu. Ponujal je zgolj tehnologijo, vredno več milijonov dolarjev, ki bi jo iz RUŽV radi prodali.

Javna tribuna 13. marca

Velesovo - Javna tribuna Gospodinjska šola - DA ali NE v krajevni skupnosti Velesovo, ki je bila napovedana za danes, 28. februarja, ob 18. uri v dvorani v Adergasu, odpade. Prestavljena je na petek, 13. marca, in bo prav tako ob 18. uri v dvorani v Adergasu. ● (až)

GORENJSKI GLAS

GORENJSKI GLAS

cafe restaurant
Cankarjeva 1
64000 Kranj
Tel. 221-567

cafe restaurant
Cankarjeva 1
64000 Kranj
Tel. 221-567

70 ljubljanska banka

Gorenjska banka Kranj

GORENJC IN BANKA
FORMULA PRIHRANKA

NOTRANJEPOLITIČNI KOMENTAR

/Košnjek

JOŽE KOŠNJEK

Slovenija niha med novo (ali prenovljeno) vlado in volitvami

Peterle ponuja roko opoziciji

Krščanski demokrati s svojim prvakom in predsednikom vlade Lojzetom Peterlejem vztrajajo na zamenjavi treh ministrov Demokratske stranke dr. Rupla, Bavčarja in Kacina, ker so odpovedali lojalnost vladi, osnovo za ta predlog pa je premier našel v 114. členu slovenske ustave, ki določa, da mora predsednik skrbeti za enotnost politične in upravne usmeritve vlade. Ministrstvo torej ne kani menjati zaradi nesposobnosti, ampak zaradi nelojalnosti ministrov in stranke do vlade in koalicije, ki je sestavila sedanjo vlado. Predsednik očitno vztraja na tej odločitvi kljub temu, da so mu predstavniki Socialdemokratske stranke, Zelenih Slovenije in Slovenske ljudske stranke odsvetovali to potezo ne samo zaradi dvomljive večine v parlamentu, ki bi izglasovala tak sklep, ampak tudi zato, ker bi v primeru "padca" predloga postavil na kocko tudi svoj položaj premiera in vlade kot celote.

Lojze Peterle je v igro "preživetja" svoje vlade vrgel na mizo še dodatne adute. Skupaj s svojo stranko in v soglasju z drugimi koalicijskimi partnerji je ponudil predvsem Socialistični stranki Slovenije in Liberalnodemokratski stranki, manj verjetno pa Socialdemokratski prenovi sodelovanje v vladi s tem, da bi njihovi ljudje zasedli izpraznjena ministrska mesta Bavčarja, dr. Rupla in Kacina. Če bi izzvana stran pristala na predlog, bi bila v parlamentu zagotovljena glasovalna večina, potrebna za odsvetitev trojice neposlušnih ministrov. Dobili bi tako imenovano vlado narodne enotnosti. Svet pozna take rešitve in se jih loteva v primerih globokih kriz ali izrednih stanj, vendar take rešitve niso narejene na daljši rok, ampak so kratkega ali krajšega daha, v našem primeru pa je umešno vprašanje, ali smo res zabredli tako globoko in če res ni več niti kančka možnosti za premagovanje nesporazumov, da bi morali oblikovati vlado narodne enotnosti ali vlade narodne rešitve. Naslednji adut, ki je v igri, pa je rekonstrukcija oziroma krčenje v sedanjih 27 na kvečjemu 16 ali 17 članov. Predlog ni nov, nekaj podobnega je nastajalo tudi v predlogih nekaterih drugih strank. Zakon o vladi naj bi bil čez 14 dni v skupščinski proceduri, vendar ni pričakovati gladkega sprejema, saj je predlagano skrčenje ministrstev občutno in bi bilo na meji utopičnosti pričakovanje, da bo katerakoli stranka zaploskala ob izgubi ministrstva, kar pa bo ob takšnem rezu nujno.

Ne vemo sicer, kaj se je včeraj spletalo na relaciji sedanja vlada in opozicijske stranke, na katere meri predlog nove vladne koalicije, vendar v sredo in četrtek odziv ni bil posebno prijazen. Liberalni demokrat Jožef Školč je na televiziji povedal, da se je očitno Peterle bolj obrnil na javnost kot pa na stranko in da njih ne bo zraven, če gre v tem primeru samo za obračun s trojico ministrov. Za stranko je bistveno vprašanje celotna vlada z mandatarjem vred. Premierova ponudba naj bo jasnejša, te ponudbe pa ni bilo, zato se bo stranka opredeljevala šele ob konkretni ponudbi. Liberalne demokrate zanima sprememba v vladni politiki in izpeljava volitev. Prenovitelj dr. Ciril Ribičič je povedal, da je stranka pripravljena stopiti v vladajočo koalicijo, vendar ne v sedanjo in noče izpolnjevati vrzeli po odstranitvi treh demokratskih ministrov. Socialista Viktor Žakelj in Borut Suklje sta se odzvala bolj negativno kot pozitivno. Žakelj je dejal, da socialisti nočejo biti nadomestek v sedanji vladi. Medstrankarska nasprotja so tako velika, da tudi nova stranka v koaliciji ne bi ustalila razmer, sploh pa Slovenija ne potrebuje vlade narodne enotnosti. Borut Suklje pa je povedal, da so za Peterletovo ponudbo izvedeli iz časnikov. Mnenje socialistov o sedanji vladi je jasno. Stranka je za novega mandatarja in novo vlado. Od gospoda Peterleja in od vlade, ki spričo znanih razmer preprosto ne more več vladati, ne pričakujejo nič drugega kot to, da se do te preproste ugotovitve dokončajo tudi sama in da dostojno in parlamentarno demokraciji primerno reagira. Socialisti predlagajo dogovore o novi vladni koaliciji, ki naj v najkrajšem času predstavi tudi novega mandatarja. Stranke, ki podpirajo sedanjo vlado, podpirajo tudi blokado vlade in prevzemajo odgovornost za razmere v družbi. Obljube o volitvah pred poletjem so za socialiste zavajanja javnosti. Razmislek o vladi narodne enotnosti pa je sam po sebi dokaz o polomu sedanje vlade in sedanjega mandatarja. Socialisti pozivajo k normalnim medstrankarskim pogovorom in spoštovanju dogovorov, kar je dolg do volitev.

Prav ima dr. Jože Pučnik, ki je na Ravnah v sredo dejal, da smo v vladni krizi in da ne vemo, kako iz nje. Zadnje glasovanje v skupščini o mag. Marku Volčju, kar ni bil udar, ampak legitimen poskus, kaže, da vlada nima več tolikšne večine v skupščini. Pogledimo na stvari stvarno in priznajmo, da nobena od zadnjih predlaganih kombinacij, ki bi rešile predvsem sedanjo vlado, nima velikih možnosti za uspeh. Poglobljajoča kriza nas bo prisilila, da bomo morali sporazumno iskati novega mandatarja ali do poletja res speljati nove volitve. Prisegam nanje je veliko, vendar je ob prisegah tudi veliko fig v žepih. Sicer bomo morali res iskati vlado narodne rešitve ali pa nas čaka še kaj hujšega.

Aprila višje stanarine?

Jesenice, 27. februarja - Izvršni svet občine Jesenice je v torek na seji obravnaval problematiko stanovanjskih najemnin in sklenil, da zaprosi Ministrstvo za trgovino RS za odobritev višjega povišanja stanovanjskih najemnin, kot je to dovoljeno z republiškim odlokom.

Izvršni svet je 11. februarja sprejel sklep, da se stanovanjske najemnine povišajo v občini za 25 odstotkov. Povišanje pa bo upoštevano s 1. marcem, ker bo sklep začel veljati šele naslednji dan po objavi v Uradnem listu. Ker pa v občini od 1. junija niso povečali stanovanjskih najemnin in s 1. januarjem povečanja zaradi določila izvršnega sveta R Slovenije, da veljajo s 1. januarjem cene, ki so veljale zadnji dan v letu, v občini zdaj ugotavljajo nenormalen izpad na področju stanovanjskih najemnin.

Izvršni svet je zato na seji v torek sklenil, da zaprosi Ministrstvo za trgovino, da odobri v občini aprila 65-odstotno povišanje najemnin, maja za 25 in junija za 25 odstotkov. ● A. Z.

Lokalna preskrba z zemeljskim plinom

Zemeljski plin do Kranjske Gore in Rodin

Jesenice, 26. februarja - V jeseniški občini so že speljali primarni cevovod za dobavo zemeljskega plina v Železarno Jesenice, zmogljivosti pa so tako velike, da bodo plinovodno omrežje podaljšali najprej do Mojstrane, nato do Kranjske Gore in Rodin. Velike ekološke prednosti in morda v prihodnosti sploh edino uporabno gradivo: v Holandiji so kar 96 odstotkov stanovanj priključili na zemeljski plin.

Jeseniški izvršni svet je že pred dvema letoma imenoval komisijo za oskrbo z zemeljskim plinom, ki je med drugim ugotovila, da je v Železarni zaradi spremembe tehnologije višek zemeljskega plina takšen, da je mogoče z njim oskrbovati vso zgornjesavsko dolino in območje Rodin. Cevovod bi lahko priključili na sedanje plinske naprave in ga potegnili proti Kranjski Gori, drugi cevovod pa naj bi v dogovoru s Petrolom priključili na reducirno postajo v Begunjah in speljali do Most preko Rodin. Ateple za prostorsko projektiranje ima v izdelavi lokacijski načrt za regionalni cevovod do Kranjske Gore skupaj z ostalimi komunalnimi objekti, kot so cesta in kolektor za odpadne vode in je tako dana možnost začetka gradnje kolektorja in plinovoda do Mojstrane že letos, nato pa še do Kranjske Gore. Z gradnjo komunalnega kolektorja bo prišlo do večjega posega v naravo in je tako smotno in ceneje ob enem polagati in opraviti izkop za oba cevovoda.

voda plinskega in komunalnega kolektorja. Za komunalno traso je potrebno zbrati okoli 1.200 soglasij od lastnikov zemljišč, kar pa bi s skupnim načrtom gradnje delali le enkrat.

Po študiji razvoda zemeljskega plina do Kranjske Gore naj bi stroški okvirno znašali okoli 6 milijonov mark.

Z vključitvijo območja Rodine - Žirovnica v regionalno plinsko oskrbo se je komisija odločila, da bo del vodil konzorcij dogovarjala tudi z radovljiško občino o možnostih sodelovanja za oskrbo obeh občin.

Projekt lokalne preskrbe z zemeljskim plinom od Jesenic do Kranjske Gore in do Rodin je energetsko in ekološko pomem-

ben. Veliko je že slovenskih občin, ki se oskrbujejo z zemeljskim plinom in nadvse dobrodošlo je, da se bo plinifikacija začela tudi v jeseniški občini. Najprej seveda do večjih porabnikov, nato pa tudi do zasebnikov.

Za turizem zgornjesavske doline je izredno pomemben, saj je ekološko najbolj neoporečen svetovna zaloga je velika in bo v prihodnosti nedvomno postala glavni energetski vir. Varujmo gozdove, kajti zamenjava ekološko neugodnega premoga z drvmi je povzročila prekomerno izsekovanje gozdov. Ne nazadnje se bodo zainteresirani zasebniki razmeroma lahko priključili na plinovod, saj je treba le gorile centralnih kurjav ustrezno predelati ali zamenjati... ● D. Se

Brez pravne podlage so inšpektorji neučinkoviti

Neobvladljive črne gradnje

Škofja Loka, 26. februarja - Občinski izvršni svet se je na torkovi seji znova dotaknil problema črnih gradenj in neučinkovitega inšpekcijskega nadzora. Kot je ugotovil predsednik škofjeloške vlade Vincencij Demšar, je to področje zanj najmanj obvladljivo. Kaj izvršni svet sploh lahko naredi?

Tone Jenko in Milko Okorn iz občinske uprave sta dejala, da so osnova urejeni prostorski izvedbeni akti. Ljudje morajo vedeti, kje lahko gradijo in kje ne, zazidljiva zemljišča jim morajo biti ponujena. Tega v Škofji Loki ni, je pa vsekakor občinska stvar. Drugo je pravna podlaga, državna zakonodaja, ki bi učinkovito stopila na prste črnograditeljem. Dokler je kazen zanje od pet do deset tisoč tolarjev in je potrebna cela papirnata vojska, preden pride do odločbe o rušenju, je urbanistični inšpektor lahko še tako buđen, pa nič ne pomaga. Ministrstvo za urejanje prostora in varstvo okolja v dveh letih ni izpolnilo obljub.

Načelnik uprave inšpekcijskih služb za Gorenjsko Zdene Renko je povedal, da so gorenjski urbanistični inšpektorji pripravili predlog sprememb zakona, med drugim so predlagali tudi kazni v vrednosti 10.000 mark, gorenjski izvršni sveti so jih podprli, Zeleni so se o tem posebej pogovarjali z ministrom Jazbinškom, ki pa je dejal, da "morajo biti najprej sprejete druge sistemske spremembe". Ko je torej pobuda padla, so inšpektorji predlagali interventni zakon, podoben hrvaškemu. Izgubila se je že v republiškem urbanističnem inšpektoratu. Zdene Renko je še

dejal, da brez spremembe zakonodaje črnih gradenj ne bodo za jezili, čeprav bi število inšpektorjev povečali.

Vodja urbanističnega inšpektorata Franjo Nadj pa je menil, da tudi visoke kazni same problemov ne bodo rešile. Tako kot v tujini, bi tudi pri nas morala biti dana pravna možnost, da se črna gradnja zasuje že pred izdajo odločbe, namesto da čakamo odločbo, medtem pa je črna gradnja pod streho in se je nihče ne upa rušiti. Franjo Nadj je škofjeloškim upravnim organom pred leti predlagal tudi sprejetje odloka o posegih v prostor za vsa območja, ki so zunaj ureditvenih območij naselij, saj je ravno v na teh območjih največ črnih gradenj. Opozoril je na vodenje lokacijskih in predlokaacijskih postopkov, ki ga v Škofji Loki vsak po svojem tiru peljeta pooblaščenca strokovna organizacija (Zavod za družbeni razvoj) in upravni organ. V tržiški, denimo obe telesi usklajeno, vrsta nesoglasij (tudi med sosedmi) se zgleda že ob predlokaacijskem ogledu, zato je tudi lokacijski postopek znatno hitreje rešen. Izvršni svet je pobudo sprejel, hkrati pa priporočil urbanistični inšpekciji, naj v republiškem ministstvu znova oživi predlog za spremembo zakonodaje.

Škofjeloška urbanistična inšpektorica, za katero je izvršni svet sredi oktobra lani predlagal zamenjavo zaradi "neuspešnosti in neučinkovitosti na področju nedovoljenih posegov v prostoru" tokrat ni bila na tapeti. Republiška inšpekcija je njeno delo ocenila kot dobro, kar ne nazadnje potrjuje tudi zavrnjena pritožba na odločbe štirih črnograditeljev na območju Kamnitnik na višji stopnji. ● H. Jelovčan

S seje tržiškega izvršnega sveta

O vzdrževanju stavb in izgradnji

Tržič, 26. februarja - Na včerajšnji seji izvršnega sveta tržiške občinske skupščine so se med drugim seznanili z informacijo o letošnjem investicijskem vzdrževanju objektov za družbene dejavnosti. Zanj je veliko potreb in malo denarja. Odločili so se tudi za razpis natečaja za zazidalni načrt Cimper.

Komisija za pregled investicijskih vlaganj je ob pripravi programa vzdrževanja zavodov s področja šolstva, otroškega varstva, zdravstva, kulture in telesne kulture ugotovila, da je večina teh objektov v zelo slabem stanju. Glede na to je seznan raznih popravil in obnov kar dolg, vendar v posameznih dejavnostih ne bo na razpolago dovolj denarja, da bi vse načrtovane naloge lahko uresničili v enem letu. Zato bodo sredstva letos vložili le v najbolj nujne investicije.

Podobno je z občinskimi naložbami, je na seji pojasnila načelnica oddelka za gospodarstvo in družbene dejavnosti Jana Primožič. Z letošnjim proračunom je za te namene predvidenih nekaj manj kot 8,3 milijona tolarjev, samo za obnovo stavbe delavske univerze pa bi

rabili okrog 20,8 milijona tolarjev. Zato naj bi letos v tej stavbi uredili vsaj prostore za glasbeno šolo in napeljali centralno kurjavo; to naj bi bila tudi prednostna naloga. O predvideni razširitvi knjižnice in selitvi radia ter obnovi paviljona NOB se bodo lahko pogovarjali le v primeru dodelitve republiških sredstev, za obnovo šole v Lešah in ureditev kulturno informacijskega centra na Ljubelju pa bi radi zagotovili vsaj pripravo projektne dokumentacije.

Ker je v Tržiču veliko zanimanja tudi za stavbna zemljiš-

ča in individualno izgradnjo, je zanimiva oživitve stare zamisli o zazidalnem načrtu Cimper. Kot je člane izvršnega sveta seznanil načelnik oddelka za prostorsko ureditev Ivan Eler, jim ni te naloge ni uspelo dokončati, opravili pa so geološke raziskave in geodetski posnetki. Glede na drago izvedbo javnega natečaja so se na natečaj za idejno rešitev zazidalnega kompleksa odločili povabiti pet stalnih sodelavcev. Izbrali so tudi ocenjevalno komisijo: njenim imenovanjem se je izkazal svet stinjal. Po izbiri najspesnejše rešitve bodo načrti vno razgrnili in zbirali priporočila. Potlej bodo v izvršnem svetu podrobneje spregovorili o možni izgradnji naselja Cimper. ● S. Saje

18. marca - dan delavske solidarnosti

Stavka v opozorilo

Ljubljana, 25. februarja - Ker vlada ni izpolnila nobene od zahtev svobodnih sindikatov, pogajanja o socialnem sporazumu pa so obtičala v slepi ulici, za 18. marca napovedujejo splošno opozorilno stavko.

Predsedstvo svobodnih sindikatov predlaga slovenski vladi, naj poveča znesek zajamčenega osebnega dohodka, in sicer na 17.100 tolarjev bruto (10.300 tolarjev neto). Zajamčena plača, kot jo je določila vlada, znaša namreč 12.400 tolarjev (8.000 tolarjev neto). Za povečanje so izpolnjeni zakonski pogoji, saj je bila v preteklih dveh mesecih rast osnovnih življenjskih potrebščin 31 odstotkov. Predlagani znesek predstavlja 65 odstotkov ocenjene košarice osnovnih življenjskih potrebščin v januarju 1992, 60 odstotkov povprečne plače v Sloveniji v decembru 1991 in 80 odstotkov plače za najnižji tarifni razred za februar 1992 po splošni kolektivni pogodbi za gospodarstvo. V sindikatih zahtevajo tudi usklajitev denarnih nadomestil za primer brezposelnosti, ki niso bile usklajene že od novembra lani.

Vlada ni upoštevala nobene od opozoril, ki so ga kot pogoj za socialni pakt sredi januarja nanjo naslovili v svobodnih sindikatih. Zahtevali so odpravo zakona o plačah in uveljavitev kolektivnih pogodb, zagotovitev pravne varnosti delavcev ter zvišanje zajamčene plače.

Gospodarstvo še naprej propada, cele panoge so pred razsulo, grozi nova brezposelnost, vlada pa še naprej sprejema ukrepe, ki zmanjšujejo življenjski standard, so na novinarski konferenci dejali predstavniki svobodnih sindikatov.

● D. Z.

JELOVICA

IZ GORENJSKIH PARLAMENTOV

Seja jeseniške občinske skupščine

Jesenice imajo grb

DA tudi za osnutek proračuna, NE za Zelence in spremembo imena Delavske univerze.

Jesenice, 27. februarja - Na seji vseh zborov občinske skupščine Jesenice so delegati v ponedeljek brez posebnih pripomb sprejeli poročilo o izidu natečaja za izbor simbola mesta Jesenice in sprejeli tudi simbol mesta.

Na natečaj je prispelo devet elaboratov in žirija se je soglasno odločila, da skupščini predlaga elaborat Janeza Suhadolca. Prispevku Novega kolektivizma in Damjani Jensterle pa je podelila drugo in tretjo nagrado. Na seji skupščine so delegati brez posebnih pri-

pomb sprejeli predlog žirije in tako določili simbol mesta Jesenice, kakršnega je izdelal Janez Suhadolc.

Precej bolj polemična je bila potem razprava o osnutku proračuna. Osnovne značilnosti letošnjega oblikovanja proračuna so, tako kot tudi v drugih

občinah, težavno usklajevanje potreb, interesov in možnosti in pritiski na osiromašeno blagajno. Med pobudami, ki naj bi ju skušali upoštevati, je predlog za preventivna sredstva za varstvo živali in iz liberalno demokratske stranke za zagotovitev dela sredstev v proračunu za gimnazijo. Takšen osnutek je bil sprejet in bo zdaj 15 dni v javni razpravi.

V nadaljevanju pa potem ni bil sprejet osnutek odloka o razglasitvi Zelencev za naravni rezervat. Precej pripomb je bilo na postopek oziroma pripravo, pomisleki pa tudi na pokrivanje izgube dohodka kmetom. Zaradi zaščite bodo namreč kmetje prikrajšani pri dohod-

ku. Ocena je bila tudi, da so bili kmetje najbrž premalo seznanjeni z določili odloka oziroma sistema zaščite. Ob ugotovitvi, da je sicer zakonska podlaga pravilna, pa mora izvršni svet še enkrat pretehtati pripombe.

Predlog za spremembo imena Delavske univerze in preimenovanju le-te v Ljudsko univerzo Jesenice pa v vseh treh zborih ni dobil podpore.

Ostane torej ime Delavske univerze Viktor Stražisar Jesenice. Po tem pa so zasedanja zaradi neskladnosti prekinili in s tem točko Volitve in imenovanja in Odgovore na vprašanja ter pobude preložili na naslednjo sejo. ● A. Zalar

Kranjska vlada spremenila svoje sklepe

Prodaja stanovanj brez omejitev

Kranj, 26. februarja - Ker prodaja družbenih stanovanj (nekdanjim) lastnikom stanovanjske pravice zaostaja za pričakovanji, se je kranjski Izvršni svet odločil, da prekliche prepoved prodaje stanovanj tistim, ki imajo lastno stanovanje ali celo hišo, denar od prodaje stanovanj javnih zavodov in občinskih upravnih organov pa naj bi se poslej ne stekal v enotno občinsko blagajno, pač pa bi ga lahko obdržali v zavodih in organih za nadaljnjo reševanje stanovanjskih vprašanj.

Ob začetku prodaje družbenih stanovanj po novem stanovanjskem zakonu sedaj že nekdanjim lastnikom stanovanjske pravice z znanimi, velikokrat oporekanimi popusti, so bila pričakovanja o tem, kakšen bo interes za odkup velika: ocenjeno je bilo, naj bi na tak način prodali nad polovico družbenih stanovanj. Po začetnem hudem navalu - spodbujenem s strahom pred stalno rastočo ceno (vrednostjo točke za izračun vrednosti stanovanj) - se je interes zelo umiril in pokazalo se je, da je bilo v štirih mesecih prodana le dobra tretjina (natančneje do 25. februarja 1040) stanovanj. Znano je, da je občinska vlada ob začetku prodaje omejila prodajo stanovanj tistim, ki so, kljub temu da so imeli stanovanjsko pravico, kupili stanovanje, ali celo zgradili lastno hišo ter jim ponudila le nadaljnji najem družbenih stanovanj do izselitve. O tej omejitvi je bilo veliko

govora in celo razburjenja, saj so se prizadeji počutili prikrajšane, zato je občinska skupščina omilila to omejitev le na tiste, ki so stanovanje kupili, ali zgradili hišo s poceni krediti.

Prevladajoče spoznanje, da je osnovni smisel prodaje družbenih stanovanj privatizacija stanovanjskega fonda in že omejeno zaostajanje prodaje pa sta sedaj prepričali občinsko vlado, da te omejitve odpravi tako, da bo možno prodati stanovanja in stanovanjske hiše vsakemu bivšemu imetniku stanovanjske hiše, tudi če mu je stanovanjsko razmerje prenehalo, ali mu ga je mogoče odpovedati na podlagi zakona. Sklep torej, ki kaže na razumnost, stvarnost in pogum spremeniti lastno prepričanje, če razmere to zahtevajo, in ki bo razveselil mnoge prizadete. Prav zanimivo bo, ali mu bodo sledili tudi v drugih občinah, kjer so položaj in sklepi podobni.

Spremenjen pa je bil še en sklep: ker so stanovanja delavcev v javnih zavodih (šolah, vrtcih, zdravstvu itd.) postali občinska last, se je tudi denar doslej zbiral na enotnem občinskem računu za kupnine prodanih stanovanj. Poslej naj bi

ta denar ostajal zavodom in upravnim organom (tudi denar, ki se je v štirih mesecih prodaje stanovanj zbral, naj bi vrnil) s tem, da bi se zbrana sredstva seveda lahko uporabljala le za stanovanjske namene. Posebna skrb občinske vlade pa je, da se prepreči prodajo stanovanj v družbenih objektih zavodov ne glede na to, ali so ta stanovanja opredeljena kot službena stanovanja, ali ne. Zato so zahtevali pripravo in kontrolo stanja pri tem.

Omenimo naj še, da se je kranjska občinska vlada na današnji seji odločila ustanoviti Stanovanjski sklad kot finančno organizacijo, ki bo skrbela za gospodarjenje z denarnimi sredstvi od prodaje stanovanj. Do 24. februarja se je namreč od prodaje zbralo skoraj 289 milijonov tolarjev, pri čemer bo seveda zelo pomembno, kako se bo s tem gospodarilo. Iz teh sredstev ima občina obveznost, da vrne vplačane lastne udeležbe, 30-odstotne "odpravnine" tistim, ki stanovanja izpraznijo, potrebno pa je poskrbeti tudi za nadomestna stanovanja tistih, ki sedaj stanujejo v službenih ali tistih stanovanjih, ki bodo denacionalizirana. Kot najpomembnejša naloga stanovanjskega fonda na daljši rok pa je uresničevanje občinskega stanovanjskega programa in graditev socialnih stanovanj in odobranje pomoči in ugodnih kreditov v ta namen. Posebej je bilo poudarjeno, da se fond ne bo ukvarjal z vzdrževanjem in upravljanjem stanovanjskih hiš, kar ob vseh spremembah lastništva ostaja odprto, vedno bolj pereče vprašanje. ● Š. Ž.

STRANKARSKKE NOVICE

Gospodu Dušanu SEMOLIČU, predsedniku Svobodnih sindikatov (ZSSS)

ODPRTO PISMO

Vljudo Vas prosim, spoštovani gospod predsednik, da se končno le zavzamete za Vaše nekdanje kolege, ki se sami imenujejo "Hlapci Jerneji SSS". Kot vsa slovenska javnost dobro ve, so to na zgodnjekapitalistični način odpušteni bivši uslužbenci vaših sindikatov, ki so jih po kratkem postopku postavili na ceste brez dokupa delovne dobe in odpravnin. Med njimi so nekateri, ki so delali za vaš sindikat 25 in več let, pa tudi invalidi, ki jim ni mogoče najti novega delovnega mesta.

Spomnite se, spoštovani gospod predsednik, na Vaše lastne govore na sindikalnih zborovanjih in poskušajte vsaj delček tega uveljaviti tudi v praksi - vsaj takrat, ko gre za Vaše bivše sodelavce!

S spoštovanjem
Predsednik
Socialdemokratske stranke Slovenije
dr. Jože Pučnik

Ljubljana, 26. februarja 1992

Socialdemokratska stranka Jesenice

Volitve čim prej

Jesenice, 19. februarja - Na predsedstvu Socialdemokratske stranke Jesenice so obravnavali aktualne politične in gospodarske probleme v občini in državi. Socialdemokrati se zavzemajo za čimprejšnje volitve, ki naj bi bile možne do konca letošnjega junija. Dogovorili so se za možne gorenjske kandidate za državni zbor in državni svet. So proti iskanju novih mandatov do volitev, saj naj o novih ljudeh v vladi odločajo volilci. Stranka bo na volitvah kandidirala samostojne kandidate, koalicije pa bodo najbrž sklepali po volitvah. Za kongres stranke, ki bo aprila v Mariboru, so predlagali svoje delegate, dogovorili pa so se tudi za organizacijo socialdemokratskih večerov. Okvirni program so že sestavili. ● B. Ličof

Krščanski demokrati Trzič

Podpora Peterletu

Trzič, 24. februarja - Veliko ljudi se sprašuje, zakaj se ne spoštuje Dolski dogovor o čimprejšnjih volitvah, ampak se skuša zavlačevati do decembra ali skuša zamenjati premiera Peterleta. Vzrok temu je veliko podpornikov stare politike v parlamentu (toliko jih ne bo nikoli več), ki skušajo izkoristiti tako stanje in z raznimi "južnoameriški puči" sestaviti novo vlado in rekonstruirati star sistem, pravi v izjavi Občinski odbor Slovenskih krščanskih demokratov Trzič. Slovenski krščanski demokrati podpiramo usmeritev v postavitev trdnih, zlasti pa poštenih temeljev našega gospodarstva. Takšni temelji so osnova, zato zahtevamo čimprejšnje sprejetje kompromisnega privatizacijskega zakona, ki je bil predstavljen po srečanju strokovnjakov na Bledu. Privatizacija podjetij je pogoj za pridobitev tujih vlaganj in za stabilizacijo ter razvoj gospodarstva in za reševanje vseh drugih problemov. Onemogočanje sprejetja tega zakona, pri katerem se je, kot kaže ekonomska stroka zedinila, je dokaz, da nekateri ne želijo rešitve perečih gospodarskih in socialnih problemov, pa tudi ne napredka. Zahteva po zamenjavi ministrov, ki vlade ne podpirajo

NOTRANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Marko Jensterle
MARKO JENŠTERLE

Najbolj popularno gledališče

Vstopa Marka Voljčca na slovensko politično sceno, ki je bil hiter in učinkovit, po njegovem nastopu v slovenski skupščini, še bolj pa po kasnejših izjavah, ni mogoče obravnavati le kot muho enodnevnico v političnih preigravanjih med opozicijo in vlado, temveč vendarle kot pomembno prelomnico v našem političnem življenju.

Voljč je dobil premalo glasov za prevzem vladnega krmila, a povsem dovolj za to, da je z njimi razburil slovenske politike in poslance v skupščini. Pustimo ob strani vprašanje, ali je sedanjí premier zmagal ali izgubil v tem volilnem dvoboju in se raje posvetimo nečemu drugemu, kar je marsikatero oko v času teh spopadov prezrlo.

Slovenski parlament je nenadoma postal najbolj privlačno gledališče na Slovenskem in če se številni ljudje zgražajo nad tem, da je naša sedanja politika "pravi teater", potem jim je treba pritrčiti, da je natančno tako. Teatralnost politike ni naša iznajdba. V svetu politiki že dalj časa posebno pozornost posvečajo medijskemu nastopu. Zanj skrbijo celo štabi ljudi in to najbolj različnih profilov.

Pri nas pa si medijsko podobo politiki večinoma gradijo še vsak po svoje, vendar lahko rečemo, da tudi tu zelo hitro obvladujejo osnovna pravila. Kranjski župan, ki je v teh dneh za svojo popularnost poskrbel z zabojem banan, je na ta način dosegel, da se je njegovo ime bolj kot prej pojavljalo v javnosti, vendar je že ob prihodu na idejo moral vedeti, da ga bodo ob njeni realizaciji po zobeh vlačili na najrazličnejše načine. Sicer pa se spomnimo samo nekaj primerov iz bližnje preteklosti, ko so tudi naši najpomembnejši politiki v svetu delovali na šokanten način. Še ne dolgo tega je tudi zunanji minister dr. Rupel v mednarodni politični areni skrbel za ustvarjanje afer, s katerimi je tedaj predvsem ježil kožo svojemu (tedaj) nadrejenemu jugoslovanskemu zunanjemu ministru Lončarju. Tedaj je bil to pač eden najbolj učinkovitih način za vzbujanje pozornosti, saj tujina še ni imela posluha za slovenske težnje po samostojnosti. Navsezadnje ne moremo pozabiti tudi najbolj zgovornega primera z naših volitev, ko je predsedniški kandidat Ivan Kramberger s svojimi nastopi zbral kar petino slovenskih glasov, kar niti najmanj ni zanemarljivo. Dimenzija populizma v slovenski politiki je torej čista realnost, s katero morajo računati tudi tisti, ki sicer prisegajo na drugačno raven. Politika se tako spreminja v areno, v kateri se spopadeta dve zelo različni ideji pridobivanja števila volilnih glasov.

Kranjski župan in poslanec Vitomir Gros je torej posegel po medijsko atraktivnem nastopu, za katerega pa v tem trenutku še ne moremo točno vedeti, ali se mu bo obrestoval ali ne. Na vsak način pa bo dobiček ali izgubo nosil samo on. Njegov nastop ni bil nobeno pregrešno dejanje. Če so katere stavbe na svetu primerne za prikaz palete različnih mnenj in idej, potem so to ravno zgradbe parlamentov. Spomnimo se tudi, da so še posebej živahni poslanci v Veliki Britaniji, kjer imajo v skupščini celo začrtano mejo med opozicijo in pozicijo.

V našo politiko vstopajo popolnoma nove igre, kakršnih doslej nismo bili vajeni, v svetu pa so se pogosto že oblikovale v pravi političnega obnašanja. Pisani politični prostor demokracije je najbolj opazen ravno v skupščinskih razpravi, tem nenehnem preverjanju politične moči med strankami. In če se ljudje zgražajo nad tem, da so nekateri poslanci neuki, demagogi itd., potem jim je treba povedati, da v skupščini niso prišli kar tako s ceste, ampak s pomočjo volilcev. Skupščina je čisto pravo ogledalo naše družbe, v katerem pogosto lahko vidimo kar sami sebe.

STRANKARSKKE NOVICE

oziroma celo delujejo zoper njo, je logična zahteva vsake vlade. Tržiški krščanski demokrati v izjavi tudi ugotavljajo, da so javni mediji naklonjeni rušenju vlade oziroma njenega predsednika. V to nas prepričuje dejstvo, da RTV na obisk Peterleta pri Kohlu ni poslala niti enega novinarja, nepomembne domače novice (zlasti ministra Rupla) pa so pri TV dnevniku pomembnejše. Radio neutrudno poudarja "svojo" hierarhično lestvico (Kučan, Bučar, Rupel in Peterle). Od medijev terjamo pošteno in objektivno poročanje. Izjava podpira slovenske krščanske demokrate in predsednika Peterleta, stvari pa bodo postavile na pravo mesto le nove volitve. ● J. K.

Socialdemokratska stranka Slovenije

Kritična nezaposlenost

Ljubljana, 24. februarja - Socialdemokratska stranka Slovenije poziva javnost in parlament, da se začneta resno ukvarjati s problematiko zaposlenosti in ohranjanja delovnih mest. Predlagani Zakon o prisilni poravnavi in stečaju predvideva tudi odpuščenje delavcev, v sedanjih stečajih je bilo napravljeno veliko napak, država pa mora ločevati zdrava in nezdrava podjetja in na tej osnovi določiti postopke prisilne poravnave. Po sprejetju tega zakona se bo položaj delavcev še poslabšal. ● J. K.

Socialdemokrati in prenovitelji

Brez odlašanja z volitvami

Ljubljana, 25. februarja - Socialdemokratska stranka Slovenije kot stranka podpore sedanji vladi in opozicijska Stranka demokracije prenovi poudarjata velik pomen čimprejšnjih volitev. Stranki poudarjata škodljivost nadaljnje politične polarizacije in pomen sporazumnega sprejemanja parlamentarnih odločitev v obdobju do volitev. Stranki sta za proporcionalni sistem volitev v državni zbor, korigiran s preferenčnimi glasovi volilcev in regionalno zastopnostjo. Ustavna komisija naj volilni sistem čim prej sprejme, tako da bodo volitve že pozno spomladi. ● J. K.

ROMA - tex d.o.o.

Pod Šijo 14, Trzič

razpisuje prosto delovno mesto

VODJE ŠIVALNICE

Kandidati, ki imajo končano srednjo ali višjo šolo tekstilne smeri in najmanj 5 let delovne dobe, naj oddajo pisne poudbe na naslov:

Roma - tex d.o.o., Pod Šijo 14, 64290 Trzič.

Rešena komaj tretjina vlog za slovensko državljanstvo

Najdaljše vrste

dan pred iztekom roka

Kranj, 26. februarja - Velik naval na slovensko državljanstvo je v državnem ministrstvu za notranje zadeve povzročil pravcati infarkt. Do 27. decembra lani, ko se je iztekel rok za oddajo vlog po 40. členu Zakona o državljanstvu (ki predvideva le dva pogoja: stalno prebivališče in dejansko bivanje v Sloveniji) je prišlo približno 160.000 vlog. Doslej so jih uspeli rešiti okroglo 55.000, večino ugodno.

Urejen državljanski status je pogoj tudi za pripravo volilnih imenikov, zato so se v notranjem ministrstvu kadrovske in tehnično okrepili, da bi najkasneje do 20. maja letos lahko rešili vse vloge za pridobitev slovenskega državljanstva. Prednost pri reševanju imajo prav vloge, ki se sklicujejo na 40. člen Zakona o državljanstvu.

Po ocenah notranjega ministrstva od približno 190.000 Ne-slovencev, ki živijo v Sloveniji, za slovensko državljanstvo ni zaprosilo 35.000 ljudi.

Na kranjski občini so do 27. decembra sprejeli blizu osem tisoč vlog. Najbolj množično so deževalo novembra in decembra, te praviloma še niso rešene. Gneče pred vrati, ki je bila na večini občinskih uradov najhujša prav zadnji dan pred iztekom roka, seveda ni več. Pogoji za pridobitev slovenskega državljanstva so po 27. decembru znatno ostrejši (deset let bivanja v Sloveniji, zadnjih pet let neprekinjeno, rešeno stanovanjsko vprašanje, zagotovljena socialna varnost), pa tudi taksa je občutno višja.

V radovljiski občini je za slovensko državljanstvo zaprosilo 2437 ljudi, od teh 637 Hrvatov, 1369 Bosancev, 286 Srbov (večidel s Kosova), 49 Črnogorcev in 96 Makedoncev. Tretjina vlog je rešenih.

V škofjeloški občini je do 27. decembra zaprosilo za slovensko državljanstvo 2660 ljudi, rešenih je blizu 600 vlog. Slaba polovica vlog (1597) je od državljanov Bosne in Hercegovine, 535 Hrvaške, 301 Srbije, 125 Črne gore in 88 Makedonije. Po novih pogojih je vloge vložilo šele sedem ljudi.

V jeseniški občini je od 6718 vlog doslej rešenih približno 1700, v trziški pa od 1715 vlog 191.

Po začasnih podatkih slovenskega statističnega zavoda je bilo ob popisu marca lani med 1.962.606 stalnih prebivalcev Slovenije 1.718.318 Slovencev, 53.688 Hrvatov, 47.097 Srbov in 26.725 Muslimanov. Za Jugoslovane se je izreklo 12.237 ljudi, 8872 se jih ni hotelo narodnostno opredeliti. Kar 60.862 odgovorov je bilo takih, ki jih je obdelava zbrala pod oznako "nejasni". ● H. Jelovčan

28 je le 23

Čeprav zaradi rezultatov, rešenih in rešenih komunalnih in drugih problemov z delom in prispevki krajanov ob denarju nekdanjih komunalnih skupnosti in zdaj tudi proračunskim ne morem pristati na razmišljanje in oceno o nekakšnem umiranju krajevnih skupnosti na obroke, je vseeno res, da je domala povsod v gorenjskih občinah njihov štart v letošnje programsko in načrto ter tudi pripravljenosti polno leto hendikepiran.

Ta trenutek je sicer še težko ocenjevati, koliko je v napovedih posameznih občinskih mož o težavah pri oblikovanju letošnjih občinskih proračunov tudi takšnega ali drugačnega taktiziranja, vendar je prav gotovo res, da denarja ne bo toliko, da bi bili lahko vsi vsaj do neke mere zadovoljni. Žal tisti in tam, ki napovedujejo tržno in s takšnimi javnimi ali drugačnimi podjetji uspešno reševanje komunalnih oziroma infrastrukturnih problemov v krajih in krajevnih skupnostih najbrž trmastno in zavestno pozabljajo, da brez sodelovanja krajanov, vodstev in krajevnih skupnosti in ob primernem deležu širše skupnosti še lep čas ne bo šlo. Vožnja po poti s konjem s plašnicami je mogoča namreč le, če smo tudi poskrbeli, da bo ta konj lahko vsaj dokaj neovirano hodil.

Zakonska odločitev, da poslej oprostitev prometnega davka od izdelkov in storitev za krajevne skupnosti ne velja več, bi mi bila razumljiva, če bi bilo poskrbljeno, da bi se v krajevnih skupnostih lahko znebili reševanja takšnih in drugačnih komunalnih in infrastrukturnih problemov. Tako pa vsi ti problemi in še vrsta drugih nalog še naprej ostajajo na "plečih" krajevnih skupnosti. Naravnost smešno pa je ob tem, da na primer ob pričakovanih 60 odstotkih realnih sredstev v primerjavi z lanskimi v proračunu v eni od občin izgleda izračun takole: za vseh prek 40 krajevnih skupnosti je v proračunu 28 milijonov (za štiri različne namene), prometni davek pa to številko takoj zniža na okrog 23 milijonov. ● A. Žalar

Turizem v Lipniški dolini - Kropa - Turistično društvo Kropa je bilo v torek ob 18. uri v sindikalnem domu v Kropi prireditelj okrogle mize pod naslovom Vizija razvoja turizma v Lipniški dolini. Udeležili so se je tudi predsednik občinske skupščine Vladimir Černe, predsednik izvršnega sveta občine Radovljica Jože Resman, poslanec v republiški skupščini Avgust Mencinger, predstavniki krajevnih skupnosti in krajev v Lipniški dolini. Sklicatelji so goste opozorili na nekatere nerešene probleme v dolini, predvsem v Kropi in Kamni Gorici (objekt RK Osijek v Kropi, Kapusova graščina in prostori zavoda Matveža Langusa v Kamni Gorici...), opozorili so na izdelavo razvojnega programa in ureditvene načrte starih jeder oziroma objektov, na vedno slabši obisk v muzeju v Kropi, v zvezi z gostinsko šolo na Bledu pa predlagali, naj bi šolanje v njej vključevalo tudi 6. stopnjo. Precej kritični pa so bili na zboru tudi v zvezi s kamnolom v Kamni Gorici. ● (až)

Več turističnih prireditev - Kokrica - Na Kokrici je bila v torek redna seja izvršnega odbora občinske turistične zveze Kranj, na kateri so govorili o pripravi skupščine Gorenjske turistične zveze, ki bo 26. marca v Predvoru ter o občnih zbiorih po družtvih. O programih, turistični taksi in trenutnih aktualnih vprašanjih so govorili predsedniki društev Naklo, Kokrica, Cerklje, Jezersko, Predvor in Šenčur. 20. marca bo praznovalo 20-letnico TD Kokrica, septembra pa 60-letnico TD Predvor. V okviru Gorenjske turistične zveze pa bo od 20. do 26. aprila tudi akcija Spomladansko čiščenje. Podprli pa so tudi pobudo, da se začne tekmovalna akcija o urejanju gorenjskih krajev. ● (kj)

Načrti za letos - Kokrica - Drevi (danes) ob 18. uri bo v veliki dvorani kulturnega doma na Kokrici zbor krajanov krajevnih skupnosti Kokrica. Po pregledu dela v minulemu letu bo vodstvo krajevnih skupnosti predstavilo načrte za letos. V vabilu še posebej napovedujejo, da bo največ govora o pokopališču in o problemu kableske televizije v krajevni skupnosti. ● (až)

Spominski pohod "Arihova peč" - Celovec - Slovenska športna zveza, Slovensko planinsko društvo Celovec in Slovensko prosvetno društvo Rož iz Šentjakoba v Rožu organizirajo v spomin na borce, ki so padli februarja 1945 pod Arihovo pečjo, 14. tradicionalni spominski pohod Arihova peč 1992. Pohod se bo začel v nedeljo, 1. marca, ob 9. uri pri Polancu na Čemernici nad Šentjakobom v Rožu. Organizatorji bodo sprejemali prijave v nedeljo do 12. ure. Startnina je 50 šilingov (350 tolarjev) za odrasle in 40 šilingov (280 tolarjev) za otroke in mladince. Udeleženci bodo dobili toplo malico, značko in diplomu, za petkratno udeležbo na pohodu (dokaz bodo kontrolni kartončki) pa tudi posebno zlato značko. Zadruga - market Šentjakob bo v nedeljo postavila stojnico, kjer bo ugoden nakup raznovrstnega blaga. ● (až)

Obletnica GD v Podnartu - Podnart - Ob peti obletnici Gasilskega društva Podnart so imeli člani v soboto, 22. februarja, občni zbor. Zaradi denarnih težav na zboru niso sprejeli finančnega načrta, ker ni izgledov, da bi kje dobili denar, razen tistega od prostovoljnih prispevkov. Sicer pa so sprejeli program dela in se odločili, da bodo letos pripravili ob obletnici proslavo in veselico ter prirejali tekmovanja v okviru balinarske sekcije na dvosteznem balinišču, ki so ga zgradili lani. Skušali bodo poskrbeti tudi za vzdrževanje objektov, ki so jih zgradili v petih letih in sicer gasilski dom, stavba Jelovice, stavba za prireditve in balinarsko igrišče pri Domu kulture v Podnartu. Usposobiti nameravajo tudi opuščeno zajetje na Ovisih in se lotiti priprave na gradnjo protipožarnega bazena v Zalošah. Za gasilsko vozilo (gasilski avto) pa ni izgledov?! Na zboru so izvolili tudi novo vodstvo in organe v društvu. ● (cr)

Marčevske prireditve v Trziču - Trzič - V letu, ko v Trziču praznujejo 500-letnico dodelitve trških pravic, je spored prireditev še posebno pester. Marča bo za veselje najprej poskrbelo Turistično društvo Trzič, ki pripravlja od 1. do 4. marca pustne prireditve. Zavod za kulturo in izobraževanje bo med 6. in 29. marcem organiziral v Paviljonu NOB pregledno razstavo del akademskega slikarja Ferda Mayerja, med 11. in 20. marcem bo v Kurnikovih hiši razstava o Gregorjevem, od 27. 3. do 20. 4. pa bo tamkaj razstava olj Marjanā Pančurja. Razen tega bosta društvo in zavod skupaj organizirala 11. marca tradicionalno tržiško prireditev ob Gregorjevem. ● S. Saje

Urejanje pokopališča v Cerkljah

Jutri nadaljevanje skupne akcije

"V slogi je moč," pravi vodja pokopališke uprave Andrej Drobun. "Ta moč se je tudi pokazala minulo soboto in upam, da se bo tudi to."

Cerklje, 27. marca - Ureditev pokopališča v Cerkljah, na katerega so navezani kraji kar iz sedmih krajevnih skupnosti pod Krvavcem v kranjski občini, je sicer le ena od akcij, za katero se je letos odločila pokopališka uprava oziroma krajevna skupnost Cerklje. Vendar pa je načrtovana odstranitev vseh dosedanjih cipres na pokopališču, zasaditev novih, ureditev poti, obnovitev peska, strehe na stari mrtvašnici in še nekatera druga dela vsekakor največja akcija.

Akcije so se v krajevni skupnosti lotili z obvestilom, naj kraji oziroma lastniki grobov primaknejo del denarja, da bi zmogli strošek za nabavo novih cipres. Čeprav so se s precej dvomljivimi pričakovanji, kakšen bo odziv na to pobudo, lotili razlag in zbiranja denarja na ta način, so bili kmalu prijetno presenečeni.

"Odziv pri krajanih je bil res nepričakovan in ob tej priložnosti se pokopališka uprava zahvaljuje vsem, ki so akcijo na ta način podprli. Denar so prispevali skoraj vsi, tudi tisti, ki nimajo grobov. Doslej smo zbrali 460 tisoč tolarjev, vendar denar še vedno prinašajo. Na ta način smo lahko še po ugodni ceni, ki je veljala do 15. februarja, v Vrtnarstvu Murska Sobota kupili 1600 v glavnem tri in nekaj dvehletnih smaragdno zelenih cipres. Za nakup smo porabili 331.800 tolarjev, zdaj pa bo treba ciprese čimprej posaditi. Zato smo že minulo soboto organizirali tudi delovno akcijo za odstranjevanje starih cipres na pokopališču. Tudi nad udeležbo v tej akciji smo bili presenečeni. Prišlo je okrog 60 krajanov iz vseh krajevnih skupnosti pod Krvavcem. Ocenili smo, da je bilo odstranjevanje cipres z mo-

Andrej Drobun

tornimi žagami, nakladanje in odvoz s 5 traktorskimi prikolicami v celodnevni akciji vredno najmanj 166 tisoč tolarjev; če pa bi to opravljalo podjetje, bi bila cena še veliko višja. Že zdaj pa bi rad opozoril, da smo odpravljali tudi kar štiri prikloce različnih odpadkov, ki so bili v cipresah (kozarci, posode, vrečke, steklenice...). Ko bo pokopališče spet urejeno, bi bilo prav, da bi takšna navlaka našla mesto v dveh zabojnikih, ki sta v bližini pokopališča," je sredi tedna povedal vodja uprave Andrej Drobun.

Z delovno akcijo bodo jutri (v soboto) ob 8. uri nadaljevali. Vabijo krajan, da pridejo tokrat s krampi, rovnici in drugim orodjem. Izkopati je

Predsednik krajevnih skupnosti Peter Kepić pa je povedal, da bodo zaradi visokih stroškov za javno razsvetljavo in po naročilu z občine, naj v prihodnje v krajevni skupnosti javno razsvetljavo zmanjšujejo za toliko in tako, kakor se bo določila elektrika, morali z razsvetljavo v KS zelo varčevati. Prednost bodo imela križišča, kdor pa bi želel imeti razsvetljeno dvorišče oziroma prostor, kjer to ni nujno, bo moral sam plačati tudi račun.

Kar pa zadeva gramoznico, jo bodo uredili do konca aprila. Do takrat naj krajan ne odlagajo odpadkov, sicer jih bodo morali prijaviti k sodniku za prekrške. Ko pa bo gramoznica urejena, bo odlaganje odpadkov (če bo še kaj prostora) mogoče določen dan v tednu, seveda proti plačilu: za manjšo prikloco 50 tolarjev, za večjo 100, za tritonsko pa 1.000 tolarjev.

Predpostavna "pomoč" društvu in turizmu na Hotavljah

Smojkarska sloga je zanesljivejša

Hotavlje, februarja - Še na nedavnem občnem zboru Turističnega društva Hotavlje, ko so sklenili, da bodo različne prireditve letos obogatili tudi z ocvetličanjem krajev, ureditvijo smerokazov in z deli v Domu na Slajki, so razmišljali, da bi priredili Pustovanje. Potem pa so se nepričakovano odločili, da bodo teden dni pred pustom raje oživili Smojkarske tekme, za pustovanje pa bo poskrbela Okrepčevalnica Blegoš.

Želja med krajan, da bi enkrat spet obnovili pred dvajsetimi leti zelo popularne Smojkarske tekme, je bila med krajan pozimi prisotna vsako leto. Malo so jih k uresničitvi odvrčale mile zime, pa tudi precej dela je s pripravo takšne prireditve.

"Samo štirinajst dni je bilo časa od dne, ko je pri meni doma beseda nanesla na Smojkarske tekme, do uresničitve v nedeljo ob zagretosti in delu kakšnih sto članov. Na ta način smo dobili nekaj denarja, da bomo program, ki smo si ga za letos zastavili v društvu, morda malo lažje uresničevali. Skratka, ta predpostavna "pomoč" nam bo prišla zelo prav," je po prireditvi, zadovoljen, da je oživitev kljub manjšim spodrslijajem, kot so samokritično ocenjevali in se zanje opravičujejo, povedal predsednik Turističnega društva Hotavlje Karel Jezeršek.

Dokaj lepa, morda malce hladna in vetrovna nedelja je na prireditveni prostor nasproti Gostilne Lipan, ki je bila tudi glavni pokrovitelj, privabila kar nekaj tisoč gledalcev. Pripravljali prireditve s Hotavlj, Srednjega Brda, Hlavčih njiv,

Karel Jezeršek, predsednik TD Hotavlje

Volake in Kopačnice so se potem skupaj z godbeniki iz Žirov predstavili kar z 18 rekviziti. Nekaj etnografskega, predvsem pa veliko več satiričnega poudarka je bilo v njih. Ob veselih ventilčkih, državnem uradniku, palčkih, seji poljanskih poslancev, podarim-dobim, čarovnice, lovski, kmečki stranki, kolinah, visoškem gospodarju, sosedskih odnosih, TV dnevniku, živ boxu, zdravstvu, požaruških tekamah in jedrski elektrarni je zmagala in dobila zlato svinjsko glavo jedrska elektrarna. Drugo, srebr-

V soboto so krajan odstranjevali ciprese, jutri pa bodo pripravljali teren za posaditev novih.

treba korenine in pripraviti vse obnovo strehe na stari mrtvašnici, zidu in poti oziroma obnovo peska na pokopališču. Lastniki grobov pa naj bi čimprej ugotovili in naravnali razrahljane robnike in spomenike. ● A. Žalar

KS Naklo

Sporazumni dogovor

Kranj, februarja - Že naslednji teden po seji izvršnega sveta občine Kranj v krajevni skupnosti Naklo je podpredsednik izvršnega sveta Peter Orehar povabil k pogovoru predstavnike KS, Cestnega podjetja in Gradbinca. V odkritem pogovoru so se sporazumeli, da bodo probleme, ki so povezani s tema dvema podjetjema urejali in reševali sporazumno. Tako je na primer Cestno podjetje dalo KS Naklo odprto naročilnico za strokovni pregled asfaltna baze in hkrati poudarilo, da proizvodnja asfalta sploh ni mogoča, če niso vključene čistilne naprave. Prav tako bo opozorilo dobavitelja mazuta, da le-tega dobavlja samo podnevi. Po odjugu pa bodo skupaj pregledali škodo na vseh lokalnih cestah oziroma na cesti Strahinj - Naklo. Proučili bodo tudi možnost, da se priključek pri Marinskju zapre in uporablja samo priključek severno od Nakla. Zaradi ekološkega izgleda pa bodo okrog baze zasadili živo mejo.

Kar zadeva pripombe na neučinkovitost upravnih organov oziroma inšpekcijskih služb je uprava inšpekcijskih služb ponovno pripravila celovit odgovor na vsa zastavljena vprašanja in pripombe; sicer pa so na vprašanja odgovorili že lani. Če pa je še kakšno vprašanje ali pripomba, služba prosi, da jih KS obvesti. Glede predloga o osemletni šoli v Naklem občinski sekretariat že pripravlja pogovor z vsemi tremi KS (Naklo, Duplje, Podbrezje). Težje pa bo urejanje zadev pri nogometnem igrišču, saj, tudi po zadnjih informacijah, stanovalci še vedno vztrajajo, da se igrišče zapre. ● A. Žalar

Največ je bilo seveda zbadljivk na današnje dogajanje. Zvedeli pa smo tudi, da je Smojkarsko razsodišče v ponedeljek (po prireditvi) ugotovilo, da je zdaj najbolj perspektivni Smojkar Roman Demšar, kar velja tudi za drugo leto, ko bodo nasproti Lipana spet tekmovali za svinjske glave.

no, svinjsko glavo je dobil državni uradnik, tretjo veselo ventilčkarji, potem pa še dve tolažilni za medsosedske odnose in zdravstvo.

Jutri (sobota) se bo ob 20. uri v dvorani doma na Hotavljah začela pustna veselica. Igral bo ansambel Blegoš. V nedeljo bo ob 14. uri izpred Lipana krenila pustna parada proti Domu na Hotavljah, kjer se bo nadaljevala veselica. V sredo ob 16. uri pa bodo pri Domu na Hotavljah pokopali Pusta. Prireditve prireja Okrepčevalnica Blegoš oziroma Tone Mohorič.

● A. Žalar

Petek, 28. februarja 1992

Košarice življenjskih stroškov

Zamrznjeni dinozavri

Življenjski standard je v desetletju močno padel: najprepričljivejši dokaz za to šo košarice življenjskih stroškov, izračunane na osnovi porabe iz leta 1983.

»Zaradi visoke inflacije v zadnjih letih so bile naše plače nominalno videti iz meseca v mesec višje, v resnici pa zanje vsak mesec lahko manj kupimo. Ob tem pa nam vlada neprestano vceplja občutek krivde, da so previsoke plače vzrok inflacije in vsega zla v propadlem gospodarstvu. Trdim, da so v zadnjem desetletju edinole ljudje s stalnim zategovanjem pasu in omejevanjem osebnih porab kaj storili za tako imenovano stabilizacijo gospodarstva,« je dejala LUČKA BÖHM, svetovalka za socialna vprašanja pri Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije. Beseda je bila namreč o velikem nesorazmerju med plačami, ki jih dobimo, in vrednostjo dobrin, s katerimi so napolnjene tako imenovane košarice življenjskih stroškov.

Kaj je v košarici

Januarja so statistiki ocenili, da bi tričlanska družina za povprečne življenjske stroške potrebovala 72.414 tolarjev, za minimalne 40.949 in za minimalne mesečne 26.616 tolarjev, štirčlanska pa za povprečno porabo kar 87.536, za minimalno 49.629 in za minimalno mesečno 31.721 tolarjev. Kako so nastale te košarice in od kod "kozmični" zneski, ki imajo tako malo opraviti z našim resničnim življenjem?

»Košarice so odraz porabe v slovenskih družinah, ki jo je ekonomist Janez Šumi raziskoval leta 1983. Narejene so na treh ravneh, povprečni, minimalni in minimalni mesečni. V njih so zajete kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne potrebe gospodinjstev. Prve zajemajo dobrine in storitve, ki jih je treba zadovoljiti proti, in jih ni mogoče odložiti na jutri. Hrano je treba otrokom trikrat na dan postaviti na mizo, elektriko in stanarino je treba plačati vsak mesec sproti. Srednjeročne stroške, ki jih imamo ljudje, denimo, z letnimi počitnicami, košarica tudi upošteva pri mesečnem izračunu. Razdeli na 12 mesecev, s predpostavko, da morajo ljudje zanje vsak mesec dati na stran določen znesek, če si hočejo privoščiti ta letni izdatek. Na podoben način košarica upošteva tudi dolgoročne stroške, ki se pojavijo enkrat v življenju ali enkrat na več desetletij. Gre, denimo, za nakup pohištva, smrt v družini in podobno. Tudi tu so statistiki izračunali, koliko denarja na mesec naj bi gospodinjstvo privarčevalo, da si bo lahko v 20 letih kupilo omaro. Košarica povprečnih stroškov je izračunana na osnovi povprečne porabe leta 1983, minimalni stroški so odraz porabe 10 odstotkov najrevnejših prebivalcev iz tistega leta, medtem ko je v minimalnih mesečnih stroških zajeta le najnujnejša poraba. Slednja, denimo, ne predvideva nakupa obutve, gospodinjstve opreme in podobnih izdatkov, ki za mesečno preživetje niso neobhodni.«

Ob kruhu in mleku

Tudi vlada ima svojo košarico življenjskih stroškov, ki je podlaga za izračun zajamčenih plač. Pričakovati bi bilo, da se ravna po Šumijevi košarici minimalne porabe, vendar to ne drži. Vlada košarica je izračunana po metodologiji iz leta 1981, vsebuje pa le tiste dobrine, ki jih družina potrebuje, zato da ne strada.

»Ko je 1981 nastajala vladna metodologija stroškov (naša je bila dodelana leta 1986), še ni bilo stečajev, poznali smo le sanacijske programe,« je dejala Lučka Böhm. »Podjetja v sanaciji so imela blokirano maso sredstev za plače in njihovi delavci so bili upravičeni do zajamčene plače, ki je obsegala 80 odstotkov povprečne plače.

Toda zajamčene dohodke so prejimali največ šest mesecev, kolikor so največ smeli trajati sanacijski postopki. S tedanjim košarico preživetja je bilo predvideno, da bodo ljudje že zdržali pol leta in si kupovali zgolj najnujnejše, se pravi hrano, in se odrekli, denimo, obleki, obutvi, počitnicam. Pač pa je košarica neznosna, če so ljudje ob njej primorani životariji dlje kot pol leta. Prej ali slej je treba kupiti še kaj drugega kot le hrano: oprema se obrabi, otroci prerastejo obleko... Zadržanja leta pa se dogaja, da ljudje iz svoje porabe črtajo vse tisto, česar ne potrebujejo nujno za vsakdanje življenje. Ne hodijo več na počitnice ali pa so počitnice ob morju skrajšali na samo teden dni. Namesto da bi vsako tretjo zimo zamenjali plašč, mora stari zdržati še dve

sezoni. Zanimivi so podatki naših trgovcev, za koliko je padla poraba dražje in kvalitetnejše hrane. Ljudje jo nadomeščajo s cenejšo in manjvredno, ki sicer napolni želodec, toda dolgoročno vpliva na zdravje ljudi. Poznam podatke iz študije, ki je bila narejena v okviru predparlamentarne razprave o zdravstvenem varstvu mladine, ki govorijo o slabem osnovnem zdravju mladih fantov, ki prihajajo pred naborno komisijo podpovprečno razviti, o podhranjenosti in pomanjkljivosti pri srednješolcih in otrocih.«

Fosili izpred desetletja

V Sloveniji smo imeli v preteklem desetletju življenjski standard, ki se je lahko kosal z evropskim. 1978. je bil menda najvišji po drugi svetovni vojni in leta 1983, ko je ekonomist Šumi opravil raziskavo o porabi slovenskih gospodinjstev, je bila ta že močno okleščena. Kako je šele danes, ko košarice tako rekoč nimajo nič več skupnega z našimi plačami in drugimi prejemki. Lučka Böhm pravi, da spominjajo na zamrznjenega dinozavra, ki ga odkrijejo med fosilnimi izkopaninami, saj prikazuje življenje, kakršnega ni več.

»Zaledenele košarice so ohranile porabo, ki smo si jo lahko privoščili leta 1983 in zame pomenijo opozorilo, kako zelo je v desetletju padel naš standard,« je navrgla sogovornica in dodala, da bi enako opozorilo lahko pomenile tudi za slovensko vlado. »Dvakrat na leto zavod za statistiko vneša v košarico podatke o življenjskih stroških, in sicer maja in novembra, ko imamo o cenah dobrin realne podatke. Vse ostale mesece pa razpolagamo le z ocenjenimi stroški in rast cen primerjamo z mesečema, ko imamo na voljo dejansko porabo. Za januar, denimo, ugotavljamo, da je v dveh mesecih (od novembra 1991) cena hrane porasla za 32 odstotkov, pijače za 29 odstotkov,

Indeks cen življenjskih potrebščin (od nov. 91 do jan. 92)

hrana	132,10
pijača	129,10
kajenje	119,10
oblačila	123,00
obutev	140,10
stanovanje	136,60
ogrevanje, razsvetljava	125,30
gospodinjstva oprema	133,50
higiena, zdrav. nega	144,10
izobr., kult., razv.	130,40
prometna sred. in stor.	124,20
razni predmeti in stor.	131,20
drugi izdatki	131,20

obutve za 40 odstotkov, higijene za 44 odstotkov... V povprečju so ljudje za nakup istih življenjskih potrebščin kot novembra porabili tretjino denarja več. Kaj pa se je ta čas dogajalo z našimi plačami? Sodeč po pokojninskem zavarovanju, ki je na podlagi podatka o rasti plač decembra za 13 odstotkov uskladila pokojnine, so naši prejemki v velikem zaostanku.«

Ljudje preživijo z iznajdljivostjo

Z dvema povprečnima plačama (decembra je ta znašala 16.634 tolarjev) si ni več mogoče privoščiti povprečne, niti minimalne košarice. Z njima je moč zadostiti zgolj minimalnim mesečnim stroškom. Po podatkih svobodnih sindikatov pa 60 odstotkov ljudi v Sloveniji zasluži manj kot povprečno plačo. Kako ljudje sploh živijo?

»Ljudje resda ne živijo samo od plače. V nekaterih družinah so dodatni viri preživetja pokojnina, socialne pomoči, nekateri imajo nekaj zemlje. V sindikatih smo ocenili, da približno 15 odstotkov potreb ljudje pokrijejo z drugimi viri in ne s plačo,« priznava Lučka Böhm. Toda razmere so po njenem mnenju še vedno kritične, saj so nekateri sloji že prestopili mejo revščine. Vsakdanje življenjske potrebe zadovoljujejo s prihranki, s prodajo premoženja, z odrekanjem domnevnemu luksuzu (morju, zimskim športom, kulturi, zabavi), dražji in bolj kvalitetni hrani... Dodatni zaslužek si iščejo s pomočjo sive ekonomije, vendar že v manjši meri kot poprej.

Domači vrtiček nadomesti nakupe na tržnici, ženska ročna spretnost pa nakup konfekcije in pletenin. V krizi je močno zažvela družinska (medgeneracijska) solidarnost. Družine pa so na revščino žal reagirale tudi tako, da imajo namesto dveh ali treh otrok samo enega, kajti razmere so najtežje ravno za mlade družine. Da preživijo v današnjih razmerah, morajo biti ljudje že skoraj čarovniki! ● D. Z. Žlebir

Zdravstveni sistem se prenavlja

Prvi bo odgovoren za zdravje vsakdo

Učinki nove zdravstvene ureditve spočetka še ne bodo očitni. Marca začena z delom zdravstvena zavarovalnica, ki bo nosilka obveznega zavarovanja, medtem ko bomo s prostovoljnim zavarovanjem kot popolno novostjo začeli šele s septembrom.

Nacionalno zdravstveno varstvo, v katerem so bile (teoretično) vsemu prebivalstvu dostopne vse zdravstvene storitve, se zdaj dokončno poslavlja. Po starem je obvezno zavarovanje pokrivalo vse storitve, bolniki so k temu prispevali le participacijo. Poslej ne bo več tako, čeprav tudi participacija še ostane, vsaj do uvedbe prostovoljnega zavarovanja, ko se bo moč zavarovati tudi zoper to.

Po obveznem zavarovanju bodo imeli vse storitve brezplačne otroci, dijaki in študenti, nosečnice za storitve v zvezi z nosečnostjo, bolniki z aidsom, malignimi obolenji, mišičnimi in živčno-mišičnimi obolenji, paraplegijo, tetraplegijo, epilepsijo, hemofilijo, duševnimi boleznimi, sladkorno boleznijo, multiplo sklerozo in luskavico. Brezplačno bo obvezno cepljenje, pa nujna medicinska pomoč in nujni reševalni prevozi, patronažni obiski, zdravljenje in nega na domu in v socialnih zavodih, zdravila s pozitivne liste, zdravstveno varstvo v zvezi z dajanjem tkiv ali organov za presaditev. Brezplačno bo tudi zdravljenje poklicnih bolnih in poškodb pri delu ter rehabilitacija teh bolnih. Ostale storitve in rizike bo zavarovalništvo poravnalo v deležih, denimo, v 95 odstotkih bo pokrivalo najzahtevnejše operacije, dialize, radioterapije in podobno, do 85 odstotkov specialistične preglede, bolnišnične in zdraviliške storitve in oskrbo, do 50 odstotkov na primer pri zobni protetiki in očesnih pripomočkih za odrasle.

Na tak način bomo zdravstveni zavarovalnici začeli sprejemati del odgovornosti za lastno zdravje na lastna pleča. Še bolj očitno se bo to pokazalo s prostovoljnim zavarovanjem, ko se bomo za določene rizike lahko še dodatno zavarovali. Kakšno bo to zavarovanje, je zaenkrat še neznanka, saj se zanj (poslovno) zanimajo številne slovenske zavarovalnice. Če se namreč obvezno lahko zavarujemo samo pri zdravstveni zavarovalnici, bomo lahko pri prostovoljnem zavarovalnico lahko izbirali.

Poslej bomo lahko izbirali tudi zdravnika, kar pomeni, da ga bomo ob izbiri pooblastili kot svojega zdravnika za vse leto. Če ne bo upravičil našega zaupanja, ga bomo ob letu lahko zamenjali, med letom pa tako početje (če bo neutemeljeno) ne bo več povsem zastoj. Od novosti, ki jih bomo občutili v kratkem, omenimo še izplačevanje bolniških nadomestil. Delodajalci bodo namreč ta poslej izplačevali le za prvih 30 dni odsotnosti z dela, nad 30 dni pa bo plačevanje prevzelo zdravstveno zavarovanje, kar smo nekdanje že imeli. ● D. Z. Žlebir

Knjige za hrvaške knjižnice

Kar polovico dal Golnik

Golnik - V tem mesecu se je v Sloveniji zaključila akcija zbiranja knjig za hrvaške knjižnice. Kot vemo, je vojna uničila kar precejšen del knjižnega fonda, zato bo okoli 6000 knjig, kolikor so jih v organizaciji NUK zbrale knjižnice, založbe, posamezniki, vsaj nekoliko zapolnilo praznino.

Kar polovico vseh knjig za hrvaške knjižnice, natančneje 2700, pa je darovala knjižnica Univerzitetnega inštituta Golnik. Večina knjig je bila v srbohrvaškem jeziku, nekaj knjig pa tudi v madžarskem. Vse knjige so opremili z žigom Darilo Slovenije in lepo pripravljeno v zabojuh izročili predstavnikom hrvaških knjižnic, ki so sami prišli po knjige. Kot je povedala Alenka Milačič, vodja knjižnice Univerzitetnega inštituta Golnik, je tolikšna pošiljka njihovih knjig vsekakor razumljiva: dolga leta so imeli bolnike iz domala vseh govornih področij, nekajmesečno zdravljenje pa so seveda krajšale tudi knjige. Zato je bilo v pošiljki za Hrvaško samo leposlovje. Vse ostali fond strokovnih knjig je knjižnica obdržala. Na tem področju so pač najpomembnejše le najnovejše medicinske knjige, saj strokovna literatura zastari že v nekaj letih. Nekaj knjig v tej pošiljki so dodali tudi iz kranjske Osrednje knjižnice, s katero so skupaj organizirali zbiranje. ● Lea Mencinger

Za bolnike z multiplo sklerozo

Gorenjski bolniki z multiplo sklerozo bi si za ohranitev zdravja radi kupili dvojce razgibalnih naprav »Aktiv 2000«. O tem smo podrobneje pisali v prejšnji številki Gorenjskega glasa. Bralci, ki bi radi pomagali ljudem s to neozdravljivo boleznijo, naj svoje prispevke nakažejo na žiro račun Društva MS Slovenije: 51300-678-21574 (s pripisom Gorenjska podružnica - Aktiv 2000).

Stolpec za upokojence

Na Šmarno goro - Planinska sekcija pri Društvu upokojencev Kranj prireja lep izlet na Šmarno goro. Odšli bodo v četrtek, 5. marca, ob 8. uri z avtobusne postaje v Kranju.

Veleslalom na Krvavcu - Smučarska sekcija Društva upokojencev v Kranju je 17. februarja pripravila drugo tekmovanje v veleslalomu na Krvavcu Pokrovitelja sta bila Živila Kranj in RTC Krvavec, ki je prisločilo na pomoč z ugodnejšo ceno žičničarskih storitev. Tekmovalo je 42 upokojencev. Med ženskami nad 60 let je zmagala Zdenka Jamnik, v starosti med 55. in 60. letom Metka Šparovec in do 55. leta Majda Bertonec, sledili pa sta ji Marina Demšar in Slava Pelko. Med moškimi nad 70. letom so se najbolje izkazali Franc Medja, Boris Starc in Ivo Miklavčič, v kategoriji od 65. do 70. leta Mirko Bajželj, Milan Ribič in Janko Prezelj, v skupini od 60. do 65. leta Janjo Štular, Franc Bajželj in Miloš Jocič, v skupini mlajših od 60. leta pa Leon Pintar, Joža Andrejašič in Milan Koblar. Prva dva iz izida rezultatov sta se uvrstila na regijsko tekmovanje upokojencev v Mojstrani, ki je razpisano za 4. marca letos.

Sankaško tekmovanje pod Storžičem

Tržič, 26. februarja - Pod "taktirko" znanega tržiškega športnega delavca Francija Globočnika je Društvo upokojencev Tržič priredilo na terenih pod Storžičem 2. gorenjsko prvenstvo upokojencev s sankanju. Tekmovalo je 69 sankacev iz gorenjskih občin, razveseljiva pa je bila zelo dobra udeležba upokojenk. Največ uspeha so imeli domačini, saj je ekipno zmagovalo prvo moštvo Tržiča pred drugim. Tretja je bila Žirovnica, četrta pa Kranj. Nastopilo je tudi nekaj naših nekdanjih sankacev kot Milan Česen iz Tržiča in Barba Rev iz Žirovnice. Med upokojenkami je zmagala Francka Legat pred Barbaro Rev (obe Žirovnica), tretja pa je bila Frančiška Klemenc (Tržič). Med upokojenci je zmagal Milan Česen (Tržič). Drugi je bil Albin Kordež (Kropa), tretji pa Drago Dokl (Jesenice). ● N. A.

Posvetovalnica za mlade se seli v srednje šole

Učenje za osebnostno rast

Kranj, 26. februarja - Posvetovalnica za mlade, ki jo že nekaj le uspešno izvajajo pri Centru za socialno delo v Kranju, so zdaj ponudili kot izbirno vsebino dijakom v srednjih šolah.

V desetih šolskih urah mladi slišijo marsikaj o medčloveških odnosih, o komuniciranju v družini in med vrstniki, o ljubezni, partnerstvu in spolnosti, o načrtovanju družine, spolnih boleznih in aidsu, o narkomaniji in drogi. Izmenjujejo si tudi lastna mnenja in izkušnje. Sproščen pogovor s strokovnjaki (sociologi, psihologi, višjiimi medicinskimi sestrami, zdravniki) mladim približa obsežno problematiko humanizacije odnosov med spoloma, o čemer se s starši in vrstniki nemara ne pogovarjajo dovolj. Škoda le, ker je program, ki bi terjal dolgotrajno poglodbeno vzgojo za osebnostno rast, omejen na nekaj kratkih

šolskih ur. Posvetovalnica za mlade trenutno dela v prvih letnikih dveh kranjskih srednjih šol, na gimnaziji in v ekonomski šoli. Pridružili smo se slednjim in jih povprašali po vtisih.

Neda Dragolič: »Mladi zelo potrebujejo pogovore o medčloveških odnosih, zato je prav, da so s tem začeli tudi pri nas.

Poučili smo se o odnosih med spoloma, spolnosti, drogah. Jaz osebno imam s starši dokaj odkrite odnose, mnogi od vrstnikov pa v domačem krogu ta-

kih pogovorov pogrešajo. Všeč mi je bil sproščen stik s predavateljicami, zlasti z Doris Erzar in Meto Tavčar, medtem ko se s predavateljico o drogah nisimo najboljše ujeli.«

Melina Kljačič: »Mladi imamo veliko problemov, ki jih neradi zaupamo odraslim. Starši otrok ne razumejo vedno, zato je prav, da se o tem pogovorimo s kom drugim. Na naših srečanjih smo obdelali vse tisto, kar nam mladim povzroča največ težav, od spolnosti do drog.«

Marijana Hlupič: »V posvetovalnici smo sama dekleta, edini fant nam je prvo uro ušel. Vsebinske je zelo dobrodošla, le prekra-

tek čas traja, včasih pa bi bilo morda tudi dobro, ko bi se nam pridružili še starši. Doma se sploh ne moreš o vsem pogovoriti, kajti starši imajo povsem drugačen pogled na svet. Radi bi tudi, da bi prihodnji na srečanje povabili kakega strokovnjaka za droge.«

Amela Beško-vič: »S predavateljci smo uspeli najti skupni jezik, saj so upoštevali tudi naše mnenje. Tudi doma se, vsaj z materjo, se precej pogovarjamo o življenjskih vprašanjih. O vsem pa se vendarle ne morem, saj mladi drugače razmišljamo. Želimo si še več takih pogovorov, ne pa da je po desetih šolskih urah vsega konec.« ● D. Z. Žlebir, foto: G. Šinik

JELOVICA

Obnova objektov v kranjski vojašnici

Več udobja za gorenjske vojake

Večina starih stavb v učnem centru je bila potrebna temeljitih popravil.

Kranj, 26. februarja - Med našim včerajšnjim obiskom v kranjski vojašnici je vodstvo pokrajinskega štaba teritorialne obrambe posebej za Gorenjski glas predstavilo obnovitvena dela, ki gredo v teh dneh h koncu. Zaradi dotrajanosti stavb so imeli največ opravka z instalacijami in ostrejši, notranjost pa so prilagodili sodobnejšemu standardu. Vsak bivalni objekt je dobil kopalnico s toplo vodo in manjše spalnice. V učnem centru pričakujejo prve gorenjske vojake konec marca.

Jutranji vrvež delavcev pred kranjsko vojašnico in številna gradbeniška vozila na cesti proti Kokrici čez dan že nekaj časa burijo duhove v okolici. Odgovore o tem, kaj se dogaja za ogradi vojašnice, smo zato sklenili poiskati za vse naše bralce. Dobili smo jih iz prve roke, od vodstva pokrajinskega štaba TO Gorenjske, ki nam je kljub številnim nalogam v teh dneh prijazno razkazalo "gradbišče".

Vlado Radulović, zadolžen za prenovu centra

vali urjenje v borbeni enoti na Bohinjski Beli, kjer bodo dobili znanja za potrebe planinske enote TO. Za prvo generacijo vojakov vsaj zaenkrat še ni znano, ali bodo stavbe na Beli pravočasno nared.

Obnovo strogo nadzirajo

Celotno prenovu v kranjski vojašnici so zaupali delovni organizaciji Energoengineering iz Ljubljane, ki se je s kooperanti z Gorenjske lotila del v začetku januarja. Doslej so naloge potekale po terminskem planu, kar zagotavljajo z vsakdanjim nadzorom. Zaradi obsega del je bilo nujno delati tudi po ves dan in ob sobotah ter nedeljah.

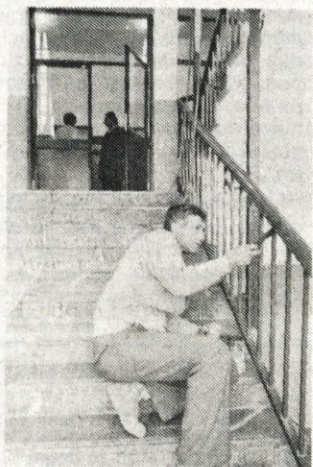
»V tako kratkem času je bilo veliko narejenega,« ocenjuje Vlado Radulović iz vodstva štaba in razlaga: »Za potrebe učnega centra je bilo treba urediti okrog deset različnih objektov: štiri za nastanitev in po uk, kuhinjo z jedilnico, ambulanto, pralnico s servisom opreme in delno tudi toplarno. Ker je večina stavb starih do 40 let, se ni bilo moč izogniti zamenjavi instalacij in nujnim popravilom streh. Veliko je bilo tudi prezidav notranjosti bivalnih prostorov, saj so spalnice prej sprejele do 80 ljudi, v novih pa bo največ 15 fantov. Vsaka stanovanjska stavba je

dobila kopalnice in sušilnice, česar prej ni bilo. Na štirih objektih je bila nujna zamenjava oken, fasade pa so le delno obnovili.«

Delo za gradbenike

Jesenjski Gradis je kot eden večjih izvajalcev del prevzel gradbeno in obrtniška dela v treh stavbah. V konici je v vojašnici delalo okrog 100 delavcev, ki so končali dela 25. februarja, nekaj pa jih še dela pri zunanji ureditvi talnih kablov. Od vseh del pričakujejo do 40 milijonov tolarjev zaslužka. Manj, okrog 2 milijona, naj bi zaslužili v SGP Tržič, ki so za razna dela do 15. februarja zadolžili okrog 50 delavcev. Ob njih je pri obnovi sodelovalo več drugih gorenjskih podjetij in obrtnikov.

Ob ogledu vojašnice smo se tudi sami prepričali, da je izgled stavb veliko privlačnejši, vendar kljub izboljšavam nikjer ni opaziti razkošja. Obnovitvena dela v notranjosti naj bi opravi-

Notranjost bivalnih stavb bo vojakom nudila malo več udobja kot doslej

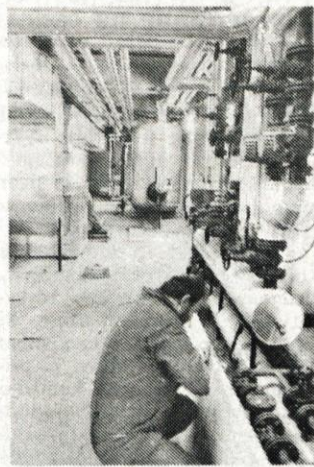
li že do konca tega tedna. Ponekod sicer prostore že pospravljajo in čistijo, v nekaterih stavbah pa še hitijo z montažnimi in drugimi deli. Zunaj poteka urejanje talnih instalacij; zelene površine bodo nato uredili po nasvetih strokovnjakov tako, da bodo zahtevale čimmanj vzdrževanja.

Očitki, ki bolijo

Starešine vodstva štaba ne skrivajo rahlega razočaranja zaradi nenehnih zahtev po izselitvi vojske iz mest in očitkov o razpisništvu. Kot je ponovil Stanko Smolej, zaenkrat nimajo iti kam drugam, vendar se to v prihodnosti lahko zgodi. Ne glede na to, kdo bi se vselil v objekte sedanje vojske, bi jih moral najprej pred uporabo popraviti. Temeljitejše prenovne so se lotili predvsem zato, ker hočejo zagotoviti gorenjskim fantom med služenjem vojaškega roka primerno urejene prostore in vsaj najosnovnejše udobje, ki so ga vajeni doma.

Cena za obnovo

Kot je povedal namestnik slovenskega obrambnega ministra Miran Bogataj, je pogodbeno vrednost prenove kranjske vojašnice okrog 200 milijonov tolarjev. Prve dni aprila bo v Sloveniji začelo delati poleg centra v Kranju še pet učnih centrov. Za prenovu vojašnice na Bohinjski Beli še potekajo priprave in dogovori z možnimi izvajalci. Del bi se morali lotiti pomladi, če bo na razpolago denar iz republiškega proračuna.

Veliko dela je s prenovu instalacij za kuhinjo

»Pri opremlenju ne bo nobenega razmetavanja denarja. Izvajalec projekta bo poskrbel za skromno pohištvo, obnovili pa smo tudi del stare opreme. Tako bodo v spalnica, na primer, le nove omarice, postelje pa smo dali drugo podobno z novim opleskom. Uporabnih bo tudi nekaj starih učnih sredstev. Naš glavni cilj je dobro počutje in zadovoljstvo vojakov, čeprav bo morda enako pomembno, da starešine odslej ne bodo imeli skrbi z vzdrževanjem stavb, ampak se bodo ukvarjali le strokovnim izobraževanjem,« je še ugotovil Vla-

do Radulović iz bogatih izkušenj pri delu z vojniki.

Pred odhodom smo med kratkim pogovorom s poveljnikom pokrajinskega štaba TO Gorenjske Bojanom Šuligojem izvedeli, da prve vojake v Kranju pričakujejo konec marca, delo v učnem centru pa bo steklo v začetku aprila. Vodstvo štaba je zainteresirano, da bi druge nekdanje armadne objekte na Gorenjskem - razen vojašnic

na Bohinjski Beli in Pokljuki kot sestavnih enot učnih centrov - čimprej oddali zainteresiranemu uporabniku. Sami imajo namreč nemalo preglavic zaradi vzdrževanja in varovanja premoženja. S kranjsko občino so se že dogovorili za oddajo dveh hangarjev, ki pa so zaenkrat še polni stare vojaške opreme in strojev.

S. Saje, foto: G. Šinik

Ogrožen obrambni sistem

Ljubljana, 27. februarja - Slovenski obrambni minister Janez Janša je na včerajšnji seji skupščinske komisije za obrambo med drugim povedal, da se je v njegovem ministrstvu nabralo za 1 milijardo 200 milijonov neplačanih računov. Kot je opozoril, je predvideni začetek usposabljanja prve generacije nabornikov konec marca pod velikim vprašajem, če denarja ne bo. Z novim predlogom proračuna je namreč za obrambo namenjenih polovico manj sredstev od prvotnega predloga.

Minister je še seznanil udeležence sestanka, da je bilo lani na usposabljanju le 300 vojaških obveznikov, letos pa naj bi jih usposabljali 15 tisoč. Zaradi zmanjšanja sredstev za obrambo je uresničitev te naloge v negotovosti. Vprašljiv pa bo postal celoten sistem obrambe, za kar niti ministrstvo niti vlada ne nameravata prevzeti odgovornosti. Komisija se je strinjala, da je treba zagotoviti denar za nemoteno delovanje obrambnega sistema. Pred zasedanjem skupščine se bo ponovno sestala in razpravljala o predlogu proračuna.

Člani komisije so se tudi strinjali, da so predlagana izhodišča zasnove nacionalne varnosti in obrambe Republike Slovenije dobra osnova za izdelavo celotnega koncepta. Zasnovo nacionalne varnosti mora pripraviti vlada, obravnavali in sprejemali pa jo bodo v republiški skupščini.

Glede objektov nekdanje armade je namestnik obrambnega ministra Miran Bogataj med drugim poudaril, da je zaenkrat njihov pravni naslednik država Slovenija. Teritorialna obramba ne bo naseljevala vojašnic v urbanih sredinah. Obrambno ministrstvo namerava v vsaki regiji usposobiti po en objekt za učni center za prvo fazo usposabljanja, za drugo fazo usposabljanja v bojnih enotah TO pa bo po Sloveniji organiziranih osem učnih centrov. Komisija za obrambo je sklenila, naj obrambno ministrstvo nadaljuje usklajevanje interesov z občinami in drugimi interesi za prevzem posameznih vojaških objektov; dokler niso ti objekti v uporabi, jih je treba redno vzdrževati, je še odločila komisija. ● S. S.

Kranjskim odbornikom je prekipelo

Obrambno ministrstvo zlorablja vojno!

Kranj, 26. februarja - Današnje zasedanje občinske skupščine v Kranju je potekalo v znamenju razprav o dveh žgočih temah: uporabi objektov in zemljišč nekdanje JLA v občini Kranj ter osnutku občinskega proračuna. Trditev sicer ne drži v celoti, saj Družbenopolitični zbor do točke o občinskem proračunu, zaradi česar kar standardnih oz. običajnih medstrankarskih prepričanj sploh ni uspel priti, zelo enotno pa je bilo ogorčenje občinskih poslancev nad ravnanjem in zlasti odnosom Ministrstva za obrambo, ki ignorira sklepe kranjske občinske skupščine in se o njih ni niti pripravljeno pogovarjati.

Osrednja točka skupnega zasedanja zborov občinske skupščine Kranj je bila razprava o uporabi objektov in drugih nepremičnin bivše JLA na območju občine Kranj. Znana stališča te skupščine, naj se mesto Kranj demilitarizira - torej nekdanji vojaški objekti namenijo civilni rabi - so namreč v veliki meri neupoštevana, saj se, kot je znano, nekdanja vojašnica Staneta Žagarja pospešeno prenavlja za potrebe učnega centra Teritorialne obrambe, v ta objekt pa so se že preselile nekatere službe oz. štabne strukture občinskega in območnega štaba TO. Občinske delegate je najbolj razburilo dejstvo, da je iz poročil posebne komisije, ki je bila ustanovljena za razreševanje vprašanj nekdanjih vojaških objektov v občini Kranj, jasno razvidno, da se o usodi teh objektov sploh niso uspeli pogovoriti z najodgovornejšimi iz Ministrstva za obrambo, pač pa to ministrstvo, kot vse kaže, ravna po dobro znanih navadah nekdanje JLA, ki je s popolno ignoranco civilnih, zlasti občinskih oblasti, ravnala po svoje, kot da ozemlje in objekti sploh ne bi spadali v občino (eksteritorialnost). Tako je bilo preključeno že dogovorjeno dovoljenje za pregled razmer gorenjskih sanitarnih in drugih in-

spektorjev, na prošnjo, da se omogoči ogled nekdanjih vojaških objektov občinskim odbornikom, pa ni odgovorila. Edino, kar je bilo doseženo, je, da se je Ministrstvo za notranje zadeve na proteste občanov odpovedalo uporabi objektov nekdanjega orientacijskega in prisluskovalnega centra sredi najlepših polj ob vasi Suha pri Predosljah in da je znano, da obrambno ministrstvo nima nadaljnjega interesa do uporabe nekdanjega Doma JLA v Kranju. Ob dejstvu, da se tudi te seje ni udeležil nihče iz obrambnega ministrstva, iz pokrajine pa le predstavnik za javnost (ki pa ni znal oz. mogel odgovoriti na marsikatero vprašanje), je mnogo odbornikov protestiralo nad odnosom, ki je s tem izkazan in potrjen. Očitno je, so dejali, da se naše nove obrambne strukture vračajo k balkanskim navadam, odnosom in privilegijem, kar kaže tudi neodmerjeno razpisništvo, ki ga kaže obseg adaptacij (po govoricah!) v vojašnici. Vse to kaže (na znane) trende ločevanja nove slovenske vojske od naroda, pozablja pa se dejstvo, da je vojno v Sloveniji dobil slovenski narod in ne TO. V razmerah nemoči so se zbori odločili, da se pripravi odlok, ki bo uveljavil visoko mestno rento za zemljišča in

objekte TO, od poslancev v republiški skupščini pa so zahtevali, da sprožijo razpravo o zasnovi nacionalne varnosti in sistemu obrambe ter zahtevajo moratorij na novogradnje in adaptacije, dokler s tem dokumentom vlaganja ne bodo utemeljena.

Sicer pa so vsi trije zbori sprejeli predlog zazidalnega načrta Cirče, predlog lokacijskega načrta za plinovod Retnje - Golnik in Odlok o ureditvi cestnega prometa v naseljih na območju občine Kranj. Slednji dokument, ki poskuša uveljaviti več reda v nekaterih posebnih zagatah Kranja, je bil pozdravljen in bo, na izrecno zahtevo odbornikov, objavljen tudi v našem časopisu. Razprava o osnutku občinskega proračuna je bila v Zboru združenega dela in Zboru krajevnih skupnosti zelo zahtevna, saj je jasno, da v denarnih okvirih, ki jih je občina določila republika, zmanjkuje denarja prav na vseh področjih. Resno ogrožene postajajo vse javne dejavnosti oz. službe, povsem odpravljene pa so skoraj tudi vse možnosti za kakršnakoli, tudi nujna vlaganja. Nezadovoljstvo nad pripravljenim gradivom, nezadostnim poročanjem o proračunski porabi v preteklem letu in nezadostnimi pojasnili "občinskega finančnega ministra" pa so delegate SDP spodbudili k zahtevi, da sekretar za finance Jože Javornik odstopi, tako pripravljen osnutek občinskega proračuna pa se sploh ne uvrsti na dnevni red. Zahteve so bile zavrnjene, vendar je bila seja prekinjena in se bo nadaljevala čez teden dni. ● S. Ž.

Pred ureditvijo okolice je na vrsti položitev talnih kablov

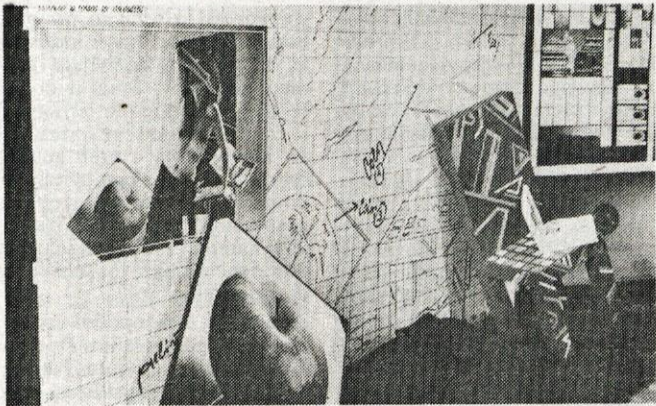

Zunanost objektov je dobila privlačnejšo barvno podobo

Razstava Oblikovano v GT Kranj

OBLIKOVALSKA NADGRADNJA
TISKOVINE

Kranj - V galeriji Lipa kranjske Mestne hiše je te dni na ogled prva samostojna razstava oblikovalcev Gorenjskega tiska. Pobuda slikarja Nečja Slaparja, ki je kot oblikovalec delal v Gorenjskem tisku, za te vrste predstavitev najzanimivejših oblikovalskih dosežkov, je sovpadla s pripravami na svetovni oblikovalski kongres v Ljubljani

Razstava oblikovalcev Gorenjskega tiska v galeriji Lipa. Foto: Jure Cigler

kov te skupine. Takšno delo je bilo mogoče opravljati uspešno zaradi premišljeno sestavljene strokovne skupine, v kateri so bili poleg oblikovalcev še psiholog, tržni raziskovalec in redaktor. Da je bilo takšno delo vsestransko uspešno, je razvidno tudi iz deleža grafičnih izdelkov na razstavi odbranih prav iz obdobja 1987-1990, ko je tako oblikovana skupina lahko uresničevala tudi vsestransko zahtevne tržne naloge.

V galeriji Lipa razstavljajo svoje izdelke oblikovalci: Roman Kuhar, Franci Pernuš, Danica Petrovič, Andreja Rakovec, Pavel Rakovec in Silva Sever.

Seveda pa bodo sedanji reorganizacijski procesi, poleg novega imena oblikovalske skupine bodo dopolnili tudi kadrovske zahteve, - pomembno povečali prejšnje, sedanje in seveda z ambicijami povezane oblikovalske načrte v Gorenjskem tisku. Že po priznanjih s področja grafičnega oblikovanja tako na skupinskih razstavah, predstavitev v revijah in nagradah natečajev je očitno, da obliko-

tni oblikovalski slogan Sledi, ki ostanejo in s katerim se oblikovalski team predstavlja tudi v okviru tržne ponudbe Gorenjskega tiska. Dobra tiskovina, danes je to predvsem kvalitetni barvni tisk pa je vsekakor vedno bila velika prednost vsake grafične hiše in k temu je vsekakor moral prispevati tudi kvalitetno močan oblikovalski team. Poznavalsko oko bo pač vedno znalo razločiti, kaj je pri nekem grafičnem izdelku - naj gre za prospekt ali knjigo - tista pomembna razlika, ki loči tehnično korektno izgotovljen izdelek ali pa vrhunski izdelek. Uглаšenost strokovne ekipe - od vrhunškega fotografa, tekstopisca do oblikovalca je da-

"Ko boste ocenjevali eksponate na tej razstavi, bodite zlasti pozorni na prepletanje in sožitje posameznih prvin grafičnega oblikovanja, kjer se za navidez preprostim končnim rezultatom, za katerega se pogosto zdi, da je v svoji logični in sklenjeni obliki povsem samoumevno, skriva veliko pretehtavanja in pazljivega odločanja med mnogimi možnostmi, oblikami, barvami, grafičnimi poudarki in drugimi izraznimi sredstvi, ki so oblikovalcu na voljo ali pa jih sam ustvari. Rad bi posebej opozoril na širok spekter tiskovin, ki so nastale za lastno hišo in sestavljajo njeno celotno podobo, ki mora ob lastnem oblikovanju v tem primeru predstavljati tudi vso ponudbo ter tehnične in tehnološke možnosti Gorenjskega tiska. Med celotnimi podobami je posebej izrazita tista, ki je nastala za Lekovo domačo lekarno in sodi gotovo med one grafične zamisli, ki so se dobro vtisnile v spomin tudi širšemu občinstvu. Seveda pa ni vse v velikih sistemskih oblikovalskih rešitvah. Studio Gorenjskega tiska se lahko pohvali tudi z vrsto grafičnih znakov, ki le navidez sodijo med preproste designerske naloge, v resnici pa prav zaradi svoje enkratne pojavnosti zahtevajo hkrati z izvirno likovno rešitvijo tudi posebno temeljit premislek o njihovi rabi, smiselnosti, funkciji, smotrnosti, predvsem pa neponovljivi enkratnosti..."

(Iz ocene Matije Murka na otvoritvi razstave)

vanje pač ni področje, ki bi kakorkoli lahko čakalo na doseženem in brez poslušala za aktualne grafične usmeritve in tehnološke dosežke pristajalo na nekaj, kar je manj kot ustvarjalno delo. To kaže tudi trenu-

nes osnovna zahteva sodobnega oblikovanja. To reklo so oblikovalci Gorenjskega tiska ponazorili grafično z Dürerjevim Apolonom in mu dali tudi osrednje mesto na svoji razstavi.

● Lea Mencinger

TEDEN SLOVENSKE DRAME 92

J. Trdina - M. Herzog: KRESNA NOČ, S. Grum - D. Z. Frey: DOGODEK V MESTU GOGI

Lutkovno gledališče Ljubljana je lani uprizorilo štiri krstne uprizoritve slovenskih dramskih besedil. Z uprizoritvijo Kresne noči zaključujeta režiser Miran Herzog in Lutkovno gledališče trilogijo, ki sta jo začela Kozlovska sodba v Višnji gori (leta 1981) in Martin Krpan (leta 1984). Kresna noč gotovo nadaljuje odlično izročilo prvih dveh predstav, ki sta navduševali tudi mednarodno občinstvo, toda hkrati se kot igra o slovenski biti loči od prvih dveh. Režiserja Herzoga je v pripravi besedila, kot sami uprizoritvi Trdinove bajke zanimala tako mitsko pravljica dimenzija kot njena političnost. V uprizoritvi sta "soočeni" narava s svojo prvinskostjo, s svojimi skrivnostmi življenja povezani z obredi in čari kresne noči ter usoda posameznika Martinka, ki je ujet v vprašanja o slovenski samobitnosti in njeni razprodaji, o nam lastnem hlapčevstvu in bogaboječnosti ter večni pravici po meri oblastnikov.

Preko trideset različnih vlog oblikuje celoten igralski in animatorski ansambel ljubljanskega Lutkovnega gledališča. Režiserjevi sodelavci uprizoritev pa so bili: dramaturg Matjaž Loboda, likovnik Daniel Demšar, glasbenik Julijan Strajnar, koreografinja Ksenija Hribar in lektor Jože Faganel.

Drama SNG iz Maribora se je v iskanju svojega gledališkega obraza lahko naslonila tudi na slovensko dramatik. Grumov Dogodek v mestu Gogi je v različnih ustvarjalnih intervalih mnogokrat v repertoarjih naših gledališč. Mariborska gledališko izpovedna vizija Grumove ekspresionistične igre je v prvi vrsti celotno avtorsko dejanje režiserja Damirja Zlatarja Freya, ki je uprizoritev gradil predvsem na motivih Grumovega dramskega besedila. Frey je sledil eni od Grumovih opazk, da so prebivalci "čudovitega" mesta Goge "... že opustili življenje". Kljub izdatnemu "posegu" v tkivo Grumove igre pa ostaja Freyeva varianta "Dogodka" vseskozi grumovska, kar je morda tudi preprečilo še pred leti vznikujoče polemike o pravici gledališčnikov, da posegajo v izviren dramatikov zapis.

Dramaturgija in priredba sta delo Željka Udoviča, sodelavka pri kostumu in sceni je bila Mirjana Koren, glasba je delo Laibacha, lektorstvo pa Lidije Simonič.

V uprizoritvi nastopajo: Anica Sivec, Štefka Drolc, Ana Vebler, Brane Grubar, Milada Kalezić, Minu Kjuder, Peter Boštjančič, Livio Badurina, Nika Juvan, Ivo Leskovec, Sonja Blaž in Irena Mihelič.

Vse uprizoritve, razen Dogodka v mestu Gogi, bodo v Prešernovem gledališču. Predstava Dogodek v mestu Gogi bo zaradi svojstvenih scenskih zahtev v dvorani na Primskemovem.

/ar/

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše je na ogled razstava Prešernovi nagajenci 1986-1988. V galeriji Mestne hiše razstavlja akad. slikar Franc Vozel. V galeriji Lipa v Mestni hiši je na ogled strokovna predstavitev izdelkov oblikovalcev Gorenjskega tiska Kranj z naslovom *Od ideje do realizacije*.

JESENICE - V galeriji Kosove graščine je na ogled razstava *Nove pridobitve v etnološki zbirki Gorenjskega muzeja*. V razstavnem salonu Dolik bodo danes, v petek, ob 18. uri odprli pregledno *razstavo ročnih del* članic odseka za ročna dela. Na otvoritvi bo pel pevski zbor OŠ Prežihov Voranc Jesenice. V razstavnem prostoru Viktorja Gregorčiča v Delavskem domu na Javorniku je na ogled razstava likovnih del slikarja *Franca Kreutzerja*, člana Dolika. V bistroju Želva razstavlja fotografije *Klemen Čebulj*. V galeriji Bistrica v Mojstrani razstavlja fotografije *Andrej Žigon* iz Logatca.

RADOVLJICA - V galeriji Šivčeve hiše razstavlja akad. slikar *Miha Dalla Valle*. V fotogaleriji Pasaža radovljjske graščine odpirajo danes, v petek, ob 18. uri razstavo fotografij Obsavski sprehodi avtorja *Ivana Pipana*, člana FKK Radovljica. V dvorani radovljjske knjižnice bo danes, v petek, ob 19.30 *koncert* učiteljev Glasbene šole Jesenice.

BEGUNJE - V galeriji Avsenik razstavlja akad. slikar *Klavdij Tutta*.

ŠKOFJA LOKA - V Groharjevi galeriji razstavlja slike in linoreze akad. slikar *Maja Šubic*. V galeriji Iskra Železniki razstavlja risbe na temo Zupancjevih pravljic Zlato pod Blegošem slikar *Peter Jovanovič*. V galeriji ZKO - Knjižnica razstavlja slikar *Marjan Jesenovec*. *Zbirke Loškega muzeja* so odprte samo ob sobotah in nedeljah od 9. do 17. ure. Med tednom je možen ogled tudi dopoldne po predhodni najavi na upravo muzeja.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji Fara bodo danes, v petek, ob 18. uri odprli razstavo slik *Irene Špendl*.

TRZİC - V Kurnikovi hiši je do 9. marca odprta *prodajna razstava ikon* avtorja Mihajla Hardija s Hrvaške. V prostorih A banke je na ogled razstava ob 260-letnici rojstva *Feliksa Antona Deva*.

PRIREDITVE TEGA TEDNA

KRANJ: O KIESELSTEINIH V KIESELSTEINU - Dr. Danilo Pokorn iz Slovenske akademije znanosti in umetnosti bo danes, v petek, ob 18. uri predaval v modri dvorani gradu Kieselstein v Tomšičevi ulici - o baronih Khisli in njihovem glasbenem mecenstvu.

KRANJ: TRUBAR IN GALLUS - V dvorani Gorenjskega muzeja, Tavčarjeva 43, bo danes, v petek, ob 19.30 zaključni večer ob slovenskem kulturnem prazniku pod motom Pater noster. Sodelujejo: Komorni zbor Zgodovinskega muzeja pod vodstvom Angele Tomanič, z odlomki del protestantskih piscev pa Talijini ljubitelji kieselsteinski. Zamisel večera - Alena Bole Vrabec in Anja Tomanič.

ŠKOFJA LOKA: PREDSTAVITEV KARIKATUR - Jutri, v soboto, ob 17. uri bodo v okroglem stolpu na Loškem gradu odprli razstavo karikatur Franca Jurija in predstavili njegovo dopolnjeno izdajo knjige *Slavna naša zgodovina*. Avtorja in njegovo delo bo predstavil njegov "cenzor in uvodničar" (ter prijatelj) Jaša L. Zlobec.

ŠKOFJA LOKA: PREDAVANJE Z DIAPOZITIVI IN GLASBO - Jutri, v soboto, ob 20. uri bo v gostilni Homan znani svetovni popotnik Duško Dudič predstavil svoje štirimesečno popotovanje po ZDA in Havajih ter tropskem paradizu Južnega Pacifika (Fidži in Tonga). Priказal bo okoli 300 diapozitivov, vse pa bo spremljala "new age" glasba in značilne vrste tropskega sadja. Rezervacije in vstopnice v Turističnem društvu Škofja Loka.

JESENICE: PUST IN GLASBA - Glasbena šola Jesenice prireja v torek, 3. marca, ob 18. uri v domu na Javorniku pustni nastop z učenci Glasbene šole.

ADERGAS: TRIJE TIČKI - Igralci KUD Velesovo bodo jutri, v soboto, ob 19. uri ponovili igranje Trije tički na domačem odru v Adergasu. V nedeljo, 1. marca, ob 15. uri pa bodo pripravili veselo srečanje v maskah - Pustni živžav.

LINHARTOVI SPOMINKI

Radovljica - Točno polnoč so prejšnji teden na imenitnem Linhartovem plesu razglasili tudi ideje, ki so prispele za akcijo Linhartovega spominka.

Na pobudo Alenke Bole Vrabec, članice odbora za Linhartova praznovanja, so namreč v radovljjski občini zbrali skupino mladih, večinoma študentov ali absolventov arhitekture in jim posredovali "nalogo" - uporabni, praktični in estetski spominki na temo Linhart in Radovljica. Izkazalo se je, da je bil to zadetek v polno, saj je vseh devet mladih oblikovalcev pripravilo celo vrsto osnutkov, ki so jih udeležencem Linhartovega plesa že predstavili. Prihodnji teden pa bodo osnutki na ogled v avli radovljjske občine. V strokovni žiriji, sta bili poleg Alenke Bole Vrabec tudi Melita Vovk in Maruša Avguštin, ki sta za vse osnutke pripravili tudi strokovno obrazložitev. Upati je le, da bodo v Radovljici lahko našli tudi spomnike, do najboljše ideje mladih oblikovalcev tudi uresničene. Odbor za Linhartova praznovanja namerava prve serije spominkov predstaviti do konca leta, to je do 11. decembra, občinskega praznika Linhartu v spomin. Izdelki s tem znakom naj bi bili seveda zaščiteni, najboljši pa naj bi si pridobili tudi znak kvalitete. Ideje mladih oblikovalcev so: **Marisa Monti**, absolventka pedagoške akademije, je predlagala zanimive predmete, kot so obesek za ključ, vrček za pivo, razne šatulje, svečnik, pepelnik in drugo. **Meta Petriček**, absolventka arhitekture, je predlagala predmete iz papirja in tekstila z Linhartovo glavo in podpisom, ki se pojavljajo na šalih, rokavicah, žepnih robčkih, pisemskih kompletih. **Barbara Kokalj** in **Sonja Eržen**, diplomirani arhitektki, predlagata osnutke za Linhartove ure, očala, zvezke, svinčnike in druge vesele reči za mlade. **Andrej Čufer**, absolvent arhitekture, je predlagal "sladke" spominke - bonboniero v obliki knjige Ta veseli dan ali Matiček se ženi, Plaketo častnega meščana iz sladke mase in druge slaščičarske izdelke. **Polona Čeh**, študentka 4. letnika arhitekture, je ponudila osnutke za papirnate izdelke od pisemskega papirja do nakupovalnih vrečk, ličnega medaljona z Linhartovo glavo in drugo. **Tanja Egert**, študentka 4. letnika arhitekture, prav tako predlaga pisemski papir v lični mapi, razglednice, šatulje. **Petra Černe**, študentka 3. letnika ALU, predlaga grafične elemente kot tipizacijo raznih črk in pisav, **Primož Černe**, absolvent ALU, pa si je zamislil vrsto okrasnih zaponk, pečatne škatlice, peresnik in drugo.

Filmsko gledališče

DEVET FILMSKO
VELIČASTNIH

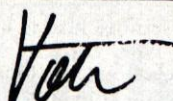
Kranj - Čeprav je na pragu pomladi filmska predstava nekaj, kar smo poznali pozimi ali v jeseni, pa je spomladanski program Filmskega gledališča tak, da bodo v kino drli tako sladokusci kot tudi ostali. V kranjskem kinu Center bodo filmski abonmaji stekli prihodnji četrtek, 5. marca, in v petek, 6. marca, na Jesenicah v sredo, 4. marca, v Škofji Loki bo začetek v torek, 3. marca, v kinu Duplica pa začnajo že danes, v petek.

Za začetek je spodobno izbrati kakšen "udarni" film, kot je ameriška ljubezenska drama Havana. Če je to nova verzija Casablanca, če režira Sydney Pollack, če namesto Bogarta gledalci uživajo ob Robertu Redfordu - kaj bi hoteli še več? Debitantski film, kriminalko Fantje iz soseščine, je zrežiral 23-letni črni režiser John Singleton. Film je bil komercialna uspešnica preteklega leta, gledalci, beli in črni pa so zaradi tega filma razbili več kinodvoran v ZDA.

Ob Wagnerjevi glasbi je tudi v Srečanju z Venero zapeljava in očarljiva izredna igralka Glen Close. Dogaja se v operi, pa ni operni film, pač pa je švicarska Opera le metafora za vse, kar pomeni "enotna" Evropa. Švicarski film Pot upanja je bil lani nagrajen z Oscarjem za najboljši neameriški film. Tema - turški ekonomski emigranti na poti v "zahodni raj". Za popestritev filmskega gledališča je treba videti tudi kakšno komedijo. Prva od dveh je angleška Življenje je sladko. Druga je ameriška uspešnica z oznako črna komedija Kraljevi ribiči. Nenavadna komedija o dveh klošarjih, ki v New Yorku iščeta Sveti graal. Film je bil okronan s srebrnim beneškim levom in z dvema zlatima globusoma.

Lanski najboljši evropski film Riff-Raff (nagrada Felix 91) je film o pozabljenih, malih ljudeh iz londonskega predmestja. In še ena poslastica - JFK, film o atentatu na Kennedyja. Režija Oliver Stone, igra Kevin Costner. Atentat, ki razburja po tridesetih letih in film, ki prav to počne na nov način. Za konec pa slovenski film (kaj jih še delamo?) Srčna dama. In še en dober podatek - abonma je plačljiv tudi na dva obroka. ● L. M.

GOSPODARSKI KOMENTAR

MARIJA VOLČJAK

Stavke

V deželo prihaja pomlad in stavke. Za peti marec je napovedana stavka v elektrogospodarstvu, napovedujejo jo kovinarji... V ponedeljek naj bi se nadaljevala pogajanja o socialnem paketu... Bo do sporazuma kmalu prišlo in bo z njim padel zakon zamrznitvi plač, je težko napovedati, saj so sindikalne zahteve vse bolj ostre, grožnje s stavkami postajajo vse bolj resne.

Jasno namreč postaja, da se je oklevanje vlade odrazilo v hitri rasti cen živil, ki so se po Delovem izračunu življenjske košarice (v njej so le živila) v manj kot dveh mesecih podražila za 37,42 odstotka. Po veljavni metodologiji pa stroški za živila predstavljajo že 46,43 odstotka minimalnih življenjskih stroškov tričlanske družine. Predah med pogajanjem je bil torej izkoriščen za pripravo ugodnega starta, zato je sindikalna ostrina toliko bolj razumljiva.

Plače so lani realno padle za 14,7 odstotka, od tega v gospodarstvu za 13,6 odstotka, v negospodarstvu za 19,9 odstotka. Najbolj so padle v zdravstvu in socialnem varstvu, kjer je bil padec kar 22,8-odstoten, najmanjši v gozdarstvu, kjer je bil 6,3-odstoten. Pokojnine pa so lani realno padle kar za 29,3 odstotka. Vztrajno pa je naraščala brezposelnost, saj je bilo lani v Sloveniji v povprečju brez dela 75.079 ljudi, decembra je število brezposelnih naraslo na 91.161, v primerjavi z letom poprej pa je brezposelnost narasla za 68,3 odstotka. Najvišji padec zaposlenosti so imeli lani v tržiški občini, kjer je upadel kar za 209,4 odstotka, k čemur je seveda najbolj prispevala BPT.

Pri zamrznjenih plačah dodatni problem predstavlja dejstvo, da je prišlo do velike uravnilovke, da tisti, ki dobro poslujejo, ne morejo izplačevati normalnih plač, kakršne lahko izplačujejo v zasebnih podjetjih. Nedvomno tudi to poraja nezadovoljstvo. K izbruhu nezadovoljstva pa bo v teh pomladanskih mesecih prispevalo tudi dejstvo, da se bodo mnogih nezaposleni prav v teh pomladanskih mesecih iztekla nadomestila in preostale bodo veliko bolj pičle socialne pomoči.

Ce vlada torej ne bo pohitela s socialnim sporazumom, se bo socialno nezadovoljstvo razpočilo, to je moč napovedati že z dokajšnjo zanesljivostjo. Manj zanesljiv pa je odgovor na vprašanje, je vlada v tem trenutku sposobna vstopiti v resna pogajanja o socialnem sporazumu in jih skupaj s sindikati, ki so za razliko od gospodarske zbornice veliko zahtevnejši in pravi pogajalec, tudi privedi k soglasnemu koncu. Preveč se namreč ukvarja sama s seboj, kar je še spodbudila Volčjevega kandidatura, ki nam je dokončno dala vedeti, da je vlada v krizi, kar zahteve po odstopu nekaterih ministrov in napovedana bistvena krčitev ministrskih stolčkov, le potrjuje.

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Poštna nakazila neposredno v Slovenijo

Slovenija vzpostavlja stike s posameznimi državami, ki so jo priznale in so pripravljene pošiljati poštne nakazila naravnost v Slovenijo in ne več prek Beograda, od koder prihajajo le nakaznice, denar pa ostaja v tamkajšnji banki. Z Avstrijo je že sklenjen sporazum o nakazovanju denarja po pošti v Slovenijo in sicer prek SKB banke, ki prevzame nakazila iz tujine, pošta pa prenese tolarско protivrednost prejemniku. V kratkem bodo podobne povezave dogovorjene z Italijo, zanimanje pa je že pokazala tudi Švica.

Podružnica LB na Reki spet posluje

Reška poslovalnica Ljubljanske banke je te dni spet začela normalno poslovati, čeprav njen formalni pravni status na Hrvaškem še ni rešen. Pokojnine, plače in rente iz tujine, ki segajo v obdobje pred 27. aprilom lani, državljani dobivajo v tuji valuti, samo na izrecno zahtevo banka te vsote izplačuje v hrvaških dinarjih. Ljubljanska banka kupuje in prodaja tudi tolarje, nakupni 1,1 v razmerju s hrvaškim dinarjem, provizija je 1,5-odstotna, prodajni tečaj pa je v razmerju 1,3, provizija pa znaša 3 odstotke. Stari devizni varčevalci pa lahko dvignejo do 200 mark v hrvaških dinarjih.

Sporazumi z Makedonijo

Vladni delegaciji Makedonije in Slovenije sta v Ljubljani uskladjili tri sporazume o gospodarskem sodelovanju, menjavi blaga in o plačilnem prometu. Gospodarsko sodelovanje bo potekalo po načelu cone svobodne trgovine, sporazum o menjavi blaga predvideva, da bosta državi letos izmenjali blago z blagovnih list v vrednosti 422 milijonov mark. Plačevanje bo potekalo prek medbančnih računov Ljubljanske oziroma Stopenjske banke. Sloveniji naj bi Makedoniji pošiljala predvsem izdelke črne in barvne metalurgije, kemične in gumarske industrije ter kmetijske izdelke. Iz Makedonije pa naj bi Slovenija tako kot doslej dobivala proizvode makedonske črne metalurgije, hrano, celulozo, papir in drugo. Plačilni sporazum predvideva več načinov plačevanja in sicer klirinški, konvertibilni ali prek nerezidenčnih računov. Sporazumi ne bodo uresničljivi, če med Slovenijo in Makedonijo ne bodo obnovljene prometne poti, čimprej bodo skušali obnoviti vsaj zračno pot. Problem Ljubljanske banke v Skopju ni vključen v sporazume, temveč se bo reševal v okviru reševanja problemov bivše Jugoslavije.

Ena rafinerija odveč

Na Hrvaškem bo ena od rafinerij, v Sisku ali na Reki, odveč, saj 6 milijonov ton nafte zadošča za potrebe Hrvaške, dela Slovenije in Bosne. Proizvodne zmogljivosti Ine na Hrvaškem znašajo 9 milijonov ton, 30 odstotkov jih bodo namenili izvozu na srednjeevropsko tržišče, ko bodo Inini proizvodi ekološko kakovostnejši. To naj bi dosegli s pomočjo tujega kapitala, z vlaganjem avstrijske naftne industrije OMV v razširitev Ininih zmogljivosti v Urinju pri Reki. Zanimanja v Evropi je namreč dosti, srednja Evropa podpira razvoj naftovoda in turizma, ki pa ga večja predelava nafte na Reki ne bo smela ogroziti.

Izhodišča za študijo o razvoju Tržiča

Mesto pred razpotjem - z Evropo ali za njo

Kraj s 500-letno trgovsko tradicijo danes doživlja gospodarsko nazadovanje.

Tržič, 26. februarja - Na sinočnjem srečanju s poslovnimi delavci iz tržiške občine v vili Bistrica je domačin dr. Marjan Klemenčič predstavil svoje poglede na prihodnost Tržiča. Po njegovem mnenju je moč prihodnji razvoj nasloniti na tradicijo, kakovost in kulturo. Kot je ocenil eden od gostov, oziranje v preteklost ne more veliko koristiti, tudi za Tržič pa bo pomembno, za kakšno strategijo razvoja se bo odločila Slovenija.

Povabilu predsednika tržiške občinske skupščine na srečanje v vili Bistrica so se odzvali nekateri direktorji iz tržiških podjetij in od drugod. Udeležencem je spregovoril dr. Marjan Klemenčič, docent na oddelku za geografijo Filozofske fakultete v Ljubljani, doma iz Kovorja pri Tržiču. V uvodu je pojasnil, da kot domačin že nekaj časa z zaskrbljenostjo spremlja gospodarski položaj Tržiča, išče pa tudi možnosti njegovega razvoja, ki jih vidi predvsem v povezavi gospodarstva in znanosti po vzoru izkušnj iz tujine.

Ob predstavitvi izhodišč za svojo razvojno študijo se je najprej zazrl v zgodovino Tržiča in se spomnil večjih obrtnikov, ki so s svojimi izdelki prodrli široko v svet. Potem je ugotovil

potrebo, da je tudi danes vsaka lokalna industrija tesno povezana s svetovnim gospodarstvom. Obenem je ponovil znana dejstva, da namesto industrijske dobiva vodilno vlogo storitvena dejavnost, v proizvodnji pa velike zamenjujejo male serije izdelkov, ki so prilagojeni okusu porabnikov. Največjo prodornost v prihodnje je pripisal gospodarskim panogam, katerih razvoj sloni na pameti.

Zanimiva mnenja študentov o Tržiču

Potem ko je našel ugotovitve Nemcev o najbolj perspektivnih gospodarskih panogah in opisal izkušnje Avstrijcev pri spreminjanju stare tehnologije v novo, je dr. Klemenčič

In še nekaj globokih misli tržiških poslovnežev! JEREČIČ: Ni naključje, da Slovenci nismo imeli toliko stoletij svoje države, nas mora nekdo tlačiti, da smo dobri delavci, vendar domače poslovne diktature ne prenesemo... Ničesar nam ni treba izumljati, le dohiteti moramo Evropo! SMUK: Žal je tudi sedanjim vladam le za socialni in svoj mir; namesto da bi vlagala v razvoj, meče denar v že propadle firme... Leto nazaj so imeli v Tržiču najvišje povprečne plače v Gozdnem gospodarstvu, kjer je izobrazbena struktura najnižja!

Mednarodni strokovni sejem gastronomije in turizma GAST 92 v Celovcu

Gost se ujame na kakovost, prijetno okolje in ljubeznivo osebje

Na celovškem sejmu gastronomije in turizma, ki ga bodo odprli v soboto, 14. marca, se obeta tudi slovenska udeležba, ki jo Koroški cenijo in uvrščajo v osrčje turistične ponude med Alpami in Jadranom.

Predvor, 25. februarja

"Včasih so bili taki sejmi odraz razmer na trgu, danes pa so korak dlje in pokazatelj, kam se bosta v prihodnje razvijala gostinstvo in turizem", je dejal na torkovi predstavitvi celovškega sejma Gast 92 pomočnik direktorja celovškega sejma dr. Gerhard Leitner. "Ker je sejem vedno barometer koroške zimske sezone, ki je bila tokrat odlična, mora tudi tokratni sejem uspeti."

Sejemski prostor (cena za kvadratni meter se giblje od 300 do 1.200 šilingov glede na lokacijo in zahtevo po opremljenosti paviljona) je razprodan, zasedlo pa ga je blizu 800 razstavljalcev iz 21 držav. Zasnova sejma upošteva najnovejša gostinske, gastronomske in turistične dosežke, predvsem pa izhaja s predpostavke, da želi gost kakovostno bivanje, prijetno okolje in ljubeznivo osebje, ki je motivirano zaradi svojega in lastnikovega interesa. Obdobje konvencionalnega tipa gostinskega obrata se poslavlja, prihaja pa čas novih oblik turističnih podjetij, gastronomije kot doživljaja, gastronomije na hitro. Sejemski program je usmerjen predvsem k strokovni javnosti (lanski sejem je obiskalo blizu 26.000 ljudi s stroke), za letošnjega pa pripravljajo še predstavitev mojstrovin Kluba koroških kuharjev, zvezno tekmovalstvo kuharskih in natakarskih vajencev, predstavitev 200 vrhunskih

avstrijskih vin na razstavi Avstrijsko tekoče zlato, predstavitev turističnih kmetij in posvetovanje o turističnem obveščanju. Na to so zadnje čase Korošci še posebej občutljivi, saj je italijanski časnik Il Giornale zapisal, da je Koroška neprijetna za turistov.

Celovski sejemariji so zainteresirani za slovenski nastop in za obisk (vstopnice so po 500 tolarjev napredaj na Gorenjskem sejmu v Kranju). Predstavniki našega turizma in gostinstva napovedujejo udeležbo Gorenjskega tiska, Kovinoplastike Lož, Kulturnoposlovnega centra ELGE, steklarske šole iz Rogaske Slatine in Gorenjskega sejma iz Kranja, o skupnem nastopu pa razmišljajo Bled, Bohinj, Kranjska Gora in Bovec, Vinarska zadruga iz Jeruzalema, HIT in MIP iz Nove Gorice ter proizvajalci pivovarske opreme. Seveda pa jih bomo v nekdanjem jugoslovansko-slovenskem paviljonu zamažali iskali. Pogodba o najemu se letos izteče, paviljon bi bilo treba popraviti, za kar bi bilo potrebno 2 milijona šilingov, dežela Koroška pa bi nam pomagala s 400.000 šilingi. Nekatere firme se sicer zanimajo za prevzem paviljona (Jeklotehna Celje, Color Medvode, Golovec Celje), interes izraža tudi gorenjsko gospodarstvo, vendar o rešitvi našega paviljona še ni mogoče govoriti. ● J. Košnjek

spregovoril o težavah pri prehodu in opredelil tiste industrije, ki ob tem doživljajo najmanj pretresov. Temu je dodal še nekaj konkretnih primerov iz francoske tekstilne industrije ter razmišljanja o tujih gospodarstvih sklenil z ugotovitvijo o nujnosti celovitega pristopa h gospodarski preobrazbi. Na tujem namreč vanjo vključujejo tudi državno upravo, šolstvo in druge sisteme.

Sam je lani opravil krajšo raziskavo med svojimi študenti, kaj menijo o Tržiču. Največ od njih jih je pomislilo na kraj s čevljarstvo in obrtno tradicijo, na prometno povezavo z Ljubljano in na naravne znamenitosti, zlasti Dolžanovo sotesko. Spomnili so se tudi na tovarno BPT, kar je odraz prijetnih televizijskih reklam za izdelke te tovarne. Le malo jih je omenilo utesnjenost kraja. Kot je ocenil raziskovalec, ima Tržič dobro izhodišče glede svoje krajevne podobe, kar je poleg mišljenja domačinov pomemben dejavnik v razvoju.

Manj ugoden je današnji položaj tržiške industrije, ki je tehnološko zastarela in poslovno neprilagodljiva. Čeprav ima Tržič vrsto manjših podjetij, ki se lažje znajdejo na trgu, pa je največ problemov z dvema predimenzioniranimi tovarnami. Predilnici naj bi nov začetek prineslo jedro sposobnih ljudi z novimi programi, za

Peko pa je rešitev uvidel v proizvodnji posebnih profilov obutve in šolanja specialnih kadrov. Delo pridnih rok bo namreč slej ali prej moral nadomestiti izkoristek uma.

Le delni vpliv občine na razvoj

Od oziranja v zgodovino ne bo nihče imel velike koristi, je ocenil Rihard Jerečič, generalni direktor medvoškega Colorja. O prestrukturiranju našega gospodarstva že dolgo govorimo, manj pa smo zanj storili. Zato bo zelo pomembno, tako tudi za Tržič, za kakšno strategijo razvoja se bo končno odločila Slovenija. Opozoril je na nevarnosti na stečaj odprtih vrat za vnos tujega kapitala in se zavzel za uravnoteženo razvojno strategijo. Po njegovem bi si morali vzeti za vzor tuje male države in mesta, ki prek multinacionalnih družb obvladujejo svet. Glede lokalnih uprav pa je menil, da ne morejo pomembno vplivati na celotno gospodarsko dogajanje, ampak le na komunalno, obrt in podobno.

Tržiški župan Peter Smuk je spomnil na lanske apele domačemu gospodarstvu, naj predstavijo svoja videnja, kako bi občina z reševanjem nekaterih komunalnih problemov pomagala posameznim tovarnam. Poudaril je tudi pomen povečevanja ugleda Tržiča v okolici z letošnjimi svečanostmi ob 500-letnici.

Nadaljnja razprava je med drugim osvetlila doslej premajhno izkoriščenost naravnih potencialov in tistih drobnih stvari - mednje sodita tudi malo gospodarstvo in kmečki turizem, ki so lahko donosne. Več o tem je povedala Jana Primožič, načelnica tržiškega oddelka za gospodarstvo in družbene dejavnosti, ob predstavitvi programa razvoja demografsko ogroženih območij v občini Tržič. ● Stojan Saje

Samozaposlovanje

Ko te brezposelnost grabi za vrat

Iz dneva v dan naraščajoča brezposelnost, vse več ljudi, ki nimajo denarja za osnovna živila, množica mladih, ki kljub dolgoletnemu naporu študiju ne uspejo dobiti niti pripravniškega mesta, invalidi, ki postajajo tehnološki presežek... vse to kaže na vedno večjo bedo, ki načenja zdravje in voljo ljudi in siromaši našo družbo. Različni politični programi ostajajo zgolj to, za vse, ki iščejo delo, pa vedno bolj drži pravilo: Pomagaj si sam.

Kranj, 26. februarja - Ena izmed oblik zaposlovanja je tudi samozaposlovanje. Oblika, ki je v svetu znana in preizkušena že iz 60-ih, 70-ih let, pri nas pa se uveljavlja šele v zadnjih letih. Tako lahko npr. v Londonu agencije za zaposlovanje najdemo na vsakem koraku. Pri nas so take agencije še bolj izjemne kot pravilo, posamezni projekti in ideje o samozaposlovanju pa so se že uveljavile. V kranjski občini je bila tako na osnovi ene izmed takih idej pri izvršnem svetu ustanovljena Komisija za zaposlovanje, katere predsednik je bil do nedavnega diplomirani ekonomist Miran Tivadar. Skupaj s sodelavci iz komisije je idejo samozaposlovanja začel uspešno presajati tudi na naša tla.

V čem je prednost ali osnovna razlika med samozaposlovanjem in drugimi oblikami pomoči nezaposlenim?

"Pri samozaposlovanju tisti, ki se za to obliko odloči, potrebuje dobro idejo, ki jo preveri s poslovnim načrtom in denar. Občina mora v tem primeru kandidatu za samozaposlitev priskrbeti ustrezne informacije in po potrebi tudi prostore. Skratka, človeku mora olajšati prve korake, hkrati pa povezati vse institucije, organe in službe, ki se ukvarjajo z zaposlovanjem. Primer: občina bi morala imeti borzo prostih poslovnih prostorov, za katere lahko konkurirajo prosilci, in informacijsko pisarno, kjer lahko posamezniki dobijo vse dodatne informacije, nenazadnje tudi s pomočjo računalnika, preko katerega imajo dostop do baz podatkov, npr. Gospodarske zbornice."

Kakšna je bila pot od ideje do uresničitve projekta samozaposlovanja?

"V prvem letu delovanja, od 1. 1990 do septembra 1991 je kranjski izvršni svet nudil vso

pomoč pri uresničevanju ideje. Vse do delitve finančnih sredstev, ko se je zataknilo. Nekateri so po tem letu ugotovili, da je tudi na tem področju možno strankarsko politiziranje. Finančna sredstva so bila ustavljena. Aktivnosti na tem področju sicer še potekajo, toda to ni več osnovna ideja."

Kakšno je trenutno stanje na področju samozaposlovanja?

"Lani je bilo v ta namen zagotovljenih 450.000 DEM iz občinskega proračuna, letos je v osnutku občinskega proračuna v isti namen predvidenih le še 150.000 DEM. Občinski proračun pa je, preračunano v nemške marke, enako zajeten tako letos kot lani! Od lanskega maja do konca leta se je po tem projektu samozaposlilo 48 ljudi, največ novih delovnih mest je bilo v trgovini, gostinstvu, obrti in osebnih storitvah. Trenutno stanje? Pripravljenost le v besedah, pri denarju se ustavi. Projekt ima le še verbalno podporo. Sodelovanje občinskih organov, ki se ukvarjajo s tem področjem, je premajhno." ● Mojca Peternejl

M. VOLČJAK

JAKOB PISKERNIK prejel nagrado GZS za izjemne gospodarske dosežke

Merkur se je razvijal zaradi konkurence, na napakah drugih

Kranj, 26. februarja - Direktor kranjskega Merkurja Jakob Piskernik je med letošnjimi nagrajenci Gospodarske zbornice Slovenije, že petnajst let vodi Merkur, ki je v tem času postal vodilno slovensko trgovsko podjetje s kovinsko-tehničnim blagom.

"Težko ste našli urico za pogovor, imate vedno tako stisko s časom?"

"Vedno."

"Kako izgleda vaš delovni dan?"

"Začnem dokaj zgodaj, pred sedmo, delo se velikokrat zavleče tja do večera, s poslovnimi partnerji, doma ali na poti. Doma me včasih po ves teden vidijo le zvečer, ko pridem spat."

"Kakšen je bil Merkur pred petnajstim leti, kakšen je danes?"

"Leta 1977 je imel v maloprodaji 22 prodajal, danes jih ima 35, zaposlenih jih je bilo 493, danes jih je 1.250, leta 1989 jih je bilo že 1.382, zmanjšanje je šlo na račun naravnega odliva in večje produktivnosti. V prometu so številke nepriemerljive, ne v tolarjih, ne v markah, rekel bi, da se je promet skoraj potrojil."

"Merkur je danes eno najuspešnejših podjetij?"

"Podatke, kakšno je njegovo mesto v slovenskem gospodarstvu, bi lahko dala GZS, tam delajo primerjave, lahko pa rečem, da smo po obsegu prometa vodilna firma v naši branži, po kvaliteti pa sebe težko hvalim."

"Včeraj sem šla namenoma v nekaj vaših prodajal in moram reči, da je vaše osebe res prijazne?"

"Drago mi je, velik pomen dajemo izobraževanju zaposlenih, kamor sodi tudi kultura strežbe."

"Ki jim je namenjena tudi poslovna šola v Bohinju?"

"Namenjena je predvsem našim ljudem, pa tudi drugim trgovcem, saj smo prerasli strah, da bi si s tem povečali konkurenco. Če bomo druge seznanili s prodajo tehničnega blaga, bo manj težav pri sporazumevanju, šola ni profitna, njen namen je predvsem promocija, sodelovanje."

"Te dni oddajate bilanco za lansko leto, kakšen je poslovni rezultat?"

"Povprečen, tako kot leto prej. V trgovini menimo, da smo uspešni, kadar ustvarimo od 1 do 2 odstotka dobička od prometa in kadar je donosnost kapitala več kot 6-odstotna. Lani smo to dosegli."

"Kako vam to uspeva v teh kriznih časih?"

"Samo z racionalizacijo poslovanja, vsak komercialist mora točno vedeti, kaj je strošek, po kateri ceni kupi in po kateri prodaja, da te stroške pokrije. Odkar so postali delničarji, jih je lažje prepričati."

"Merkur ste med prvimi lastninsko preoblikovali, kako danes gledate na ta korak?"

"Nam je samo žal, da ne moremo biti prepričani, da bo tako ostalo, preoblikovali smo se namreč že po Markovičevi zakonodaji in se dokapitalizirali. Družbeno premoženje smo pustili neokrnjeno in ga dodajali, da smo postali mešana družba. Konec letošnjega leta bomo imeli že blizu 20 odstotkov lastnega deleža. Ne vemo pa, ali bo po novi zakonodaji vse to ostalo tako, kot je, želimo si, da ne bi posegala retrogradno."

"Kaj bi tak poseg pomenil za Merkur?"

"Mislim, da bi bilo veliko delavcev razočaranih, in da bi svoje deleže verjetno želeli dvigniti in vložiti kam drugam, kjer bi lažje vplivali na dohodek. Če bo zakonodaja primerena in bodo še naprej videli interes, se to ne bo zgodilo."

"Kako ocenjujete nov vladni predlog lastninjenja?"

"Boljši je kot prejšnji, vendar ima še vedno veliko napak, saj govori o prednostnih participativnih delnicah, ki so hujša kazen kot navadne. Če bi bile samo prednostne, bi bil zakon veliko bolj privlačen, saj bi bil interes zaposlenih za odkup ali karkoli veliko večji. Družbeno premoženje bi tako predstavljalo v bistvu dolgoročno posojilo z 2- ali 3-odstotno fiksno obrestno mero, vso razliko boljšega poslovanja pa bi lahko prikazovali v delnicah. Če tega ne bo, interesa zaposlenih ne bo, denar bodo raje vlagali drugam. Nelogično pa je, denimo, tudi, da naj bi podjetja postopek izpeljala v 18 mesecih, že lastninjena pa bi se morala prilagoditi v devetih mesecih."

"Pričakujete pri tem prilaganju težave, nemara bodo skušali odpraviti napake pri dosedanjem lastninjenju?"

"Prav bi bilo, da bi pogledali, kje je kaj narobe in to odpravili, ne pa da se postopek začne na novo. Strinjam se, da je kje v nasprotju z družbenimi interesi, to je potrebno odpraviti, škoda pa bi bilo podirati, kjer je bilo narejeno po ekonomski logiki in je sprejemljivo tudi za nadaljnje sodelovanje v okviru lastninjenja, napravili bi več škode kot koristi."

Noben model pa doslej ni upošteval, da so se v nekaterih podjetjih odrekli izplačevanju dobička, da so lahko vlagali v razvoj, nekatera so povsem samostojno ustvarjala, druga so živela na plečih družbe. Res je to težko izračunati, toda krivice bodo narejena delavcem, kakor bodo tudi pri denacionalizaciji, kjer bi bilo stvari boljše reševati z odplačilom povzročenih škod, saj bo največ krivic prav z vračanjem v naravi."

"Kakšne spremembe je v Merkurju prineslo preoblikovanje v delniško družbo?"

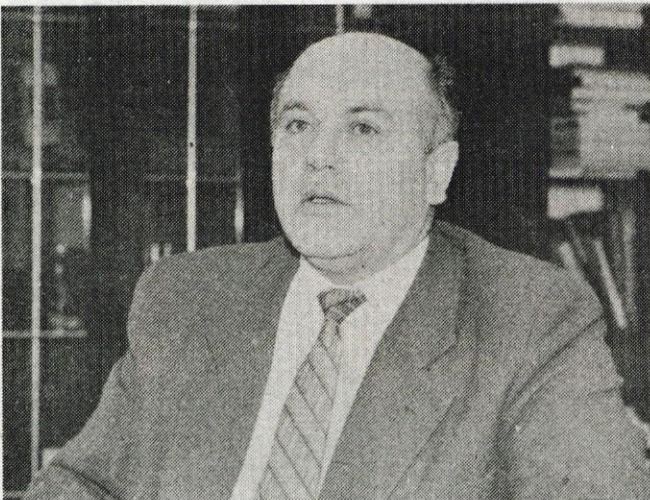
"Postopki so se zelo poenostavili. Premalo je sicer vključeno delavsko soupravljanje, vendar so zdaj vsi delavci tudi lastniki kapitala v mešani družbi in ta interes lahko uresničijo preko skupščine delničarjev. Z večanjem lastnine bo moral biti v upravnem odboru zastopan tudi ta interes."

"Koliko delnic ima v povprečju že vaš delavec?"

"Šli smo na razmerje plač, težko natančno rečem, koliko imajo že, začeli smo z eno plačo, nato dodali dve, zdaj bomo spet dve. Praktično to izgleda tako, da na koncu leta denar pustimo v podjetju."

"V kolikšni meri se je spreminilo vaše delo?"

"Sprememba mi je naložila samo še več obveznosti, odpadlo je vse, kar se je prej skrivalo pod krinko samouprave, zdaj je jasno, kdo je za kaj odgovoren."

"Hitro Vas lahko tudi zamejnajo?"

"Po novem je odstavek direktorja možna v vsakem trenutku in to brez obrazložitve, upravni odbor lahko to sklene, če oceni, da ne dela v interesu Merkurja."

"Se Merkur boji konkurence?"

"Merkur se je razvijal zaradi konkurence, na napakah drugih, saj te konkurenca sili, da odpraviš svoje slabosti. Največje uspehe imamo v Ljubljani, kjer je konkurenca največja, tam imamo pet prodajal in najuspešnejše so. V Ljubljani so prisotne vse firme naše branže, tudi nekaj tujih, zdaj se pojavlja tudi zasebna konkurenca. Verjetno bo specializacija večja, prišlo bo do razmejitve posla."

"V Merkurju ima verjetno največji delež veleprodaja, kolikšen delež ima zunanja trgovina?"

"Po osamosvojitvi Slovenije smo se reorganizirali tako, da smo združili zunanjo trgovino in veleprodajo, saj je Slovenija majhna in nabavljamo tam, kjer je ugodneje, in prodajamo, kjer je lažje prodati. Tako združena predstavlja 78 odstotkov prometa, 18 odstotkov predstavlja maloprodaja, ostalo carinska in javna skladišča, storitve in podobno. V veleprodaji ima zunanja trgovina približno 15-odstotni delež. Ocenjujemo, da bomo imeli letos približno 600 milijonov mark prometa, računamo, da fizično ne bo manjši."

"Kljub vsem splošnim gospodarskim problemom?"

"Lani smo fizični obseg celoravno povečali, problem plačevanja pa je ostal odprt, tudi z drugimi republikami, kjer je imel Merkur približno tretjino prometa. Hitri carski rez osamosvojitve, ki smo ga pričakovali, je povzročil motnje, zelo težko se pogovarjamo o starih obveznostih, tudi vojna je napravila svoje, nekateri firm preprosto ni več. Poslovanje z drugimi republikami se je razpolovilo, vendar se tem trgovcem ne želimo odreči, vse bomo naredili, da jih zadržimo, prek lastnih firm v Zagrebu, Beogradu, Skopju in Sarajevu, medtem ko imamo v Italiji, Avstriji, na Češkem in posredno v Nemčiji mešane družbe."

Poslovni rezultati pa bi bili boljši, če bi bilo plačevanje urejeno, drug drugemu smo dolžni, če bi našli začetni kupček, saj približno vemo, kje je, da bi krožil med podjetji, se ne bi šli blagovne menjave. Merkur ima že približno 80 odstotkov blagovnega plačila, naturalne menjave."

"Kje je tisti začetni kupček?"

"To bi morali povedati drugi. Nekateri pač trošijo več, kot imajo, deloma je to star greh, deloma so bili narobe ocenjeni denarni tokovi v primerjavi z materialnimi, za usklajitev bi morda v prvem obdobju povečali inflacijo in stvari bi se normalizirale."

"Torej tekoča ekonomska politika tudi na področju denarne politike ni najboljša, kako jo sploh ocenjujete, kaj sodite o pomanjkanju strategije?"

"Ekonomske politike nimamo, zato tudi strategije nimamo, vsak se rešuje po svoje. Samo ugibamo lahko, kakšen bo tečaj tolarja konec leta, kaj bo z denarjem, bo emisija ali ne, kako bomo sodelovali z drugimi republikami, kakšni bodo predpisi pri carinjenju, bodo kvote ostale ali ne. Vsak to po svoje ocenjuje in meni, da bodo gibanja takšna, če je res potegnil pravo potezo, pa je malo odvisno tudi od sreče."

Kaj naj, denimo, storim, če so plače zamrznjene in mi najbolj strokovnjak lahko odide, saj lahko firme, ki so 51-odstotno že sprivatizirane, svoje ljudi plačujejo normalno. Do zamrznitve smo imeli sorazmerno dobre plače, zdaj gredo drugi vsak mesec kakšen odstotek navzgor, mi pa ne moremo, če bo to trajalo še mesec, bodo najboljši začeli razmišljati, zakaj bi še delali v Merkurju, zakaj ne bi šli drugam. Tudi to je del strategije. Državi zelo zamerim, ker se meša v plače, to je čisto gorenjska, že kar slovenska nevoščljivost, plače naj bodo problem tam, kjer svojih obveznosti ne morejo poravnati. Država naj raje napravi pravni red, denarne tokove uskladi z materialnimi in stvari bodo stekle normalno. Lahko bomo začeli z načrtovanimi investicijami, saj zdaj zaradi težav z likvidnostjo ne začnemo, ker je povsod tako, gredo stvari navzdol. Sicer pa Merkur investira 6 milijonov mark letno."

"Predsednik območne gospodarske zbornice za Gorenjsko ste, kako ocenjujete trenutni položaj gorenjskega gospodarstva?"

"Posebnost gorenjskega gospodarstva je, da izvažajo več kot uvoža, kar pomeni, da se ne zanašajo na druge. Mislim, da je v primerjavi z drugimi območji na Gorenjskem manj problemov, res pa je, da so se začeli pol leta, leto prej kot drugje, morda so zato največje težave že mimo, mislim, da se trend že obrača navzgor. Na celoto pa seveda najbolj vpliva naš gigant, jeseniška Železarna, če se bo finančno konsolidirala, za kar izgledi so, bo položaj gorenjskega gospodarstva veliko boljši."

Odprte strani

Urednikova beseda

Odprte strani začnemo z intervjujem. Marija Volčjak se je pogovarjala z nagrajencem Gospodarske zbornice Slovenije Jakobom Piskernikom, sredico smo odprli reportaži Francija Zagorčnika o Karlovcu, na zadnji strani pa objavljamo študijo Jureta Sinobada o radovljiškem grbu in pogovor z dr. Brankom Berčičem. Za ocirek smo dodali kratko zgodbo Bojana Štiha o levih in desnih. Prihodnji teden bomo pisali o pogovoru Viktorja Žaklja s predsednikom slovenske vlade Lojzetom Peterletom na Glasovi preji in predvideni ureditvi Slovenskega trga v Kranju in polemikah v zvezi z njo.

Leopoldina Bogataj

BOJAN ŠTIH

Kratke in izmišljene zgodbe iz let 1941 - 1945

LIV.

A.: "Kako to, da je toliko belogardistov oziroma domobrancev, če pa v naših glasilih piše, da velikanska večina slovenskega naroda podpira nas partizane?"

B.: "Vidim, da ne veš, kaj je politična matematika. Mi smo večina, čeprav smo manjšina."

A.: "Ne razumem tvoje trditve."

B.: "Če bomo zmagali mi, bo večina ljudstva z nami, čeprav smo zdaj manjšina, tako kot so manjšina tudi domobranci, ki pa bodo večina, če bodo zmagali oni."

A.: "Zdaj razumem še manj."

B.: "Stvar je preprosta. Narod sestavlja vedno dve aktivni manjšini. Prva je, recimo na levi in druga na skrajni desni. Ti dve manjšini pa loči večina ljudstva, ki se nagiblje zdaj sem, zdaj tja. Včasih jo žene strah proti levi, drugič spet proti desni. Strah in koristi določajo politične plime in oseke oziroma gibanja proti levi ali proti desni. Doumeti moraš, da se zgodovinskega dogajanja v resnici udeležuje le malo ljudi. Največ morebiti deset odstotkov ljudstva ali naroda, devetdeset odstotkov pa sestavlja inertno množico, ki se manifestativno priključi zmagovalcem in izda poražence. Teh devetdeset odstotkov je snov, ki jo v medsebojnem boju oblikujeta levica in desnica. To je živa snov zgodovinskih procesov, iz katere se rekrutira večina za eno ali drugo manjšino."

A.: "Ubogi jaz, ki te moram poslušati."

B.: "Čeprav je očitna neresnica, če rečem, da je na naši strani večina, čeprav smo manjšina, pa to vendarle ni laž, ampak je odsvit notranjih dialektičnih procesov v zgodovini in množici, ki je snov te zgodovine. Beli ne bodo zmagali, kakor tudi Nemci ne bodo postali zmagovalci v tej vojni. S tem dejstvom pa se naša manjšina že spreminja v večino. Zdaj nas je partizanov približno trideset tisoč. Toliko je tudi domobrancev, ob njih pa so še tisoči vermanov na Štajerskem in Koroškem, pa milicionarji v Trstu in Gorici. Več jih je kot nas, toda tekli bodo oni in mi jih bomo polovili kot zajce. In ko jih bomo zasledovali, bomo postali večina, ki jo bodo pozdravljali ljudje s pesmijo in cvetjem. Premisli, kar sem ti povedal, in spoznal boš, da se ne motim."

A.: "Jaz pa sem se pridružil partizanom zato, ker sem bil iskreno prepričan, da smo večina."

B.: "Kdo pa se meni zate? Pa morebiti se zdaj še kdo meni zate, ampak po zmagi te nihče ne bo več opazil. Končal se bo en zgodovinski proces in se začel drugi. V njem bo številke določala uradna statistika. Pomni: nekoč je Napoleon rekel, da sta v revolucijah dve vrsti ljudi: tisti, ki jih delajo in tisti, ki se z njimi okoriščajo. Tako bo tudi pri nas. Mi smo manjšina, ki je delala revolucijo in bo tudi v njej zmagala, večina, ki zdaj miruje ali celo sodeluje z Nemci, pa se bo z revolucijo okoriščila. Amen."

S temi besedami se je končal pogovor na enem izmed partizanskih položajev konec leta 1944.

FRANCI ZAGORIČNIK

Na karlovški fronti

Na pot proti Karlovcu sem se namenil že decembra lani, še v času bombardiranja mesta. Lahko bi dejal, da sem se namenil na to pot zaradi nekakšne ustvarjalne nuje. Lahko pa tudi, da je šlo pri tem za nekakšen biološki klic. Zakaj pa ne, če že verjamemo, da obstaja tudi biološka ura in takšne stvari? Resnica o tem je vsekakor večplastna.

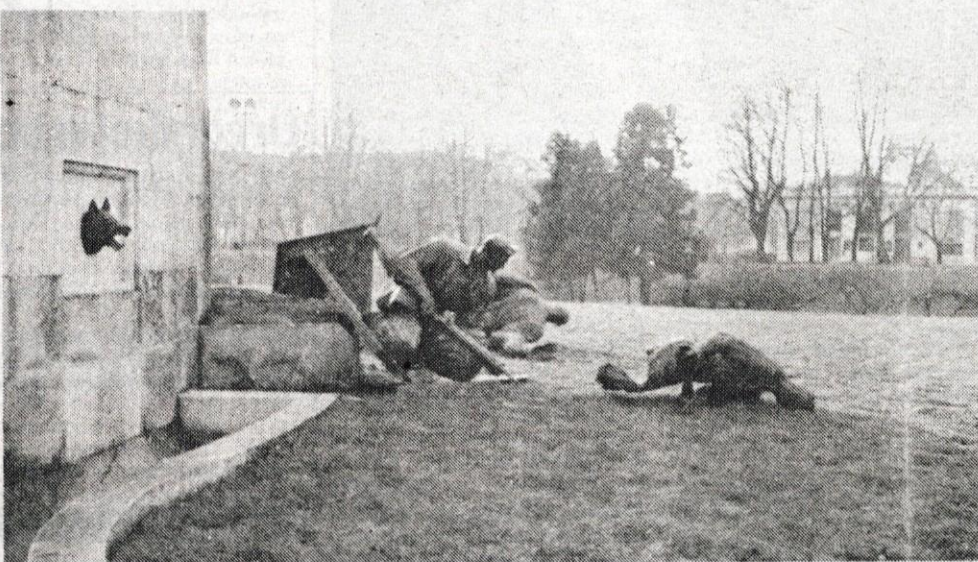
Gotovo mi je šlo tudi za to, da mi za izvedbo nekaterih pisateljskih načrtov ne zadošča samo gradivo iz časopisnih poročil in s televizije. Ta vrsta informacij mi je samo v pomoč, za svoje delo pa potrebujem živi kontakt s stvarmi. Po značaju, kakršen sem, sem dosti bolj navezan na živi kamen. To pa je že prispodoba. Recimo, da gre za kamen, ki ga je obdelal človek, da bi si z njegovo pomočjo zgradil dom in svoje mesto.

Moj načrt je v resnici zaobsegal nekakšno dolgoročno turnejo z delovnimi prekinitvami, v glavnem z obiski mest: Karlovca, Duge Rese, Siska, Osijeka in Vukovarja. Prekinjal naj bi jih čas potreben za izvedbo posamičnih, v glavnem verjetno pesniških in publicističnih projektov. To niso kakšna vnaprej zasnovana in že pripravljena opravila. Pripravljen sem samo jaz in še tega ne vem natančno, na kaj vse. Dogaja pa se takole: Vem, da moram priti na določeno mesto, ker je takšna pač odločitev. Potem se bo že samo izkazalo, zakaj sem prišel in po kaj sem prišel, kaj imam tam opraviti od tistega, kar zmorem in kar mi na začetku tudi še ni docela jasno.

Zdaj že lahko povem, da se je v Karlovcu izkazalo, da bo to moja nova pesnitev **Premirje na Turnju**. S to možnostjo sem se najprej srečal na prvi vojni črti v predmestju Karlovca, ne da bi v tistem hipu kaj dosti več kot samo nekaj slutil. Mogoče se me je pesem samo dotaknila in je potem ves čas hodila za mano, da sem v resnici šele pozneje, na neki fotografski razstavi spoznal, da sem najbrž že pri pravi stvari, da sem že not in da že imam skoraj natančen odgovor na to, po kaj sem prišel. Toda prav nazadnji odgovor sem našel šele po vrnitvi iz Karlovca, na obisku pri kranjskih Lutkah čez cesto, na premieri Andersenove igrice Svinčeni vojak. Šele tu je zgodba moje pesnitve pridobila svojo zasebno in emocionalno mikavnost, morda svojo dušo, in sicer spricho ugotovitve, da tudi en del moje poti spada zraven, pravzaprav sanjski del.

Med zemljo in nebom ali k naši vsakdanji mitologiji

Priti v Karlovac ni čisto samo finančni problem. Najprej sem se hotel pozanimati za nekatere potrebne informacije. Na banki prijaznih ljudi sem izpadel skoraj bedast, ker sem spraševal po hrvaških dinarjih. Narkar sem moral ugotoviti, da pa na Hrvaškem ne bom imel težav z menjavanjem talarjev. Na avtobusni postaji v Kranju sem najprej izvedel, da vozijo avto-

Spomenik preteklosti brez prihodnosti

busi samo do Vinice, in na železniški postaji v Ljubljani, da vozijo vlaki samo do Metlike. Ne v prvem, ne v drugem primeru mi niso mogli povedati, kakšne so zveze za naprej, če sploh so. Odločil sem se za vlak preko Zagreba. In potem, na vlaku, ki je peljal iz Zagreba do Ogulina, sem se zavedel nečesa, kar bi bilo lahko zelo bistveno za pomen mojega potovanja.

Vsa moja dozdajšnja pota v Karlovac so vodila z vlakom preko Novega mesta, ali z avtobusi iz Zagreba, ali z osebnim avtom. To so bila moja književniška pota v Gorski Kotar, v Lukovdol, na domačijo med vojno ubitega pesnika Ivana Gorana Kovačiča. To so bila srečanja v okviru prireditve, ki so nosila njegovo ime - Goranova pomlad. Zadnjič sem bil tam leta 1980 kot član žirije, ki je podelila pesniško nagrado - Goranov venec našemu pesniku Danetu Zajcu.

Največkrat sem prihajal v sam Karlovac na obisk k svojemu sinu Egistu, ki je tam služil vojsko. Kakor že je bilo mesto zaradi tega prekleto, saj tisti čas ni bilo dobro biti v vojski Slovenec, tako je resnica tudi ta, da so bili v Karlovcu vzpostavljeni tesnejši stiki in se razvili odnosi, ki po svoje še živijo. Mogoče so ravno spricho vojne še toliko bolj živi.

Na vlaku proti Karlovcu sem se na mah odločil za kup, v katerem je sameval neki gardist nekako srednjih let. Domneval sem, da je to pravo mesto zame in da nimam kaj drugega iskati naprej po vagonih. Pa sem se motil, a nič za to. Na istem vlaku je bila tudi karlovška književnica Ana Postružnik, s katero sem se potem srečal šele na peronu karlovške železniške postaje.

Od vseh poti, ki peljejo v Karlovac, je pravzaprav najkrajša ta, da se človek kar tam rodi, na primer kot jaz v Dugi Resi. To je tako rekoč sosednje mesto, le nekaj minut oddaljeno z avtom. In to je tudi najboljša pot, ker je dobro biti na svetu. Drugega boljšega ni. Seveda je zmeraj vprašanje, kaj iz tega sledi. Ker ni vse dobro. A kar je najbolj čudno, največ gorja povzročajo ljudem sami ljudje. Zdi se mi, da je bila v teh krajih druga svetovna vojna hujska kot zgoraj pri nas na Gorenjskem. Sila ljudi je padlo v bratskih pokolih. Mnogi od tistih, ki sem jih spoznaval v prvih letih svojega življenja. Starejših, ki jih ni več, in mlajših, med katerimi gotovo tudi mnogih ni več, in po letih mojih vrstnikov, od katerih danes nikogar ne poznam. Nenadoma me je prešinila ostra misel, da so vsi ljudje okrog mene mlajši in jih torej

še ni bilo na svetu, ko sem se jaz zadnjikrat peljal po tej progi iz Duge Rese preko Karlovca in Zagreba v Kranj. Po teh petinpetdesetih letih me je obšla groza ob misli, da ni ničesar več od takrat, ko sem se tukaj vozil še kot štiriletni otrok. Vseh teh ljudi ni bilo, nobenih dreves ni več od takrat, nobenih bajt, čisto nič. Ni je stvari, ki bi jo lahko prepoznal. Si bil ta čas v tujini? me je vprašal gardist. Ja, danes bi se lahko tako reklo.

Čez vse to je šlo nešteto obratov sveta. Dobro, saj se to da preračunati, prešteti dneve, ugotoviti rodove teh ljudi, vzpostaviti kontinuiteto sveta, ki že je, ne da bi se moral človek tega sploh zavedati. Kar takole, nalepem, tebi nič meni nič sem bil malo povožen.

Gardist pred mano je bil zaradi ne takoj pojasnjene razloga nekam namrgoden. V pogovoru se je izkazalo, da se je iz Osijeka podal na pot še ves premočen od deževja, ki je lilo prejšnji dan, in se tudi do zdaj še ni osušil. Mislil sem, da so te zaščitne obleke bolj koristne. Saj so, je odvrnil, a le do neke mere. Bil je zelo zanimiv možak, že na pogled. Spominjal me je na našega pokojnega pisatelja Vitomila Zupana, a seveda nekoliko mlajšega. Tu je, na tem obrazu, vsa bogata zgodovina njegovega življenja. Vse, kar bi moral izvedeti, bo šlo mimo mene, v Ogulin, na fronto, v svoje lastno življenje in v smrt.

Toda mož zdaj ne bi bil vreden svoje podobe, če se ne bi moško pronicljivo in skoraj proučevalsko oziral k lepi ženski, ki je sedela zraven mene. Bila je mlado bitje, graciozna in velika. Nič vulgarne lepote, nič cenenega ali dragocenega lišpa. Takoj je treba najti in brez ovinkarjenja pravo besedo: lepota po naravi boginja, iz katere je izšla.

Mati zdaj potuje z njo. Bogovi se tako selijo iz roda v rod skozi ljudi. V preblistu, ki traja nekaj let posamičnega življenja. In ravno zdaj je bil takšen oltarni trenutek razodetja božanske lepote. To je bilo jasno kot beli dan. Srečal sem jo v snu, ki se je zabeležil v **Premirju na Turnju**. Ker ne smem objaviti cele pesmi, bom navedel samo tisti del, ko se ona pojavi:

*»Brez kril in kot v budnosti
le z močnimi zamahi rok in
po dolgem času spet z vso gotovostjo
poletim preko mrtve vasi.
V dlani obraz dekleta zajamem
a ostanem v zraku.
Sprva občuti le piš vetra
potem se zavé in se nasmehe
nekemu vzgibu spomina v sebi.«*

Gardist se je vsekakor zavedal, da je to trenutek, ki terja vso njegovo zbranost in prisrčnost.

avstrijske dežele. Habsburžani so se zato odločili, da bodo svoje dežele branili kar na tu-

Ana Postružnik

13. novembra 1991

*Tole je pekel
tole je dan ko smo še del sveta
danes zjutraj ob tuljenju siren
k splošni nevarnosti vse
postalo je zlovesče
Price kot črne prikazni preletajo
nebo temno in sivo
v daljavi proti Gvozdu krvava sled
psi vznemirjeni lajajo
listje kot umrle dlani padajo
veter se neusmiljeno zaganja
v moji sobi kot veliko
neizmerno morje buči in
kliče...*

*To je zakleta ladja
Svet, to je
strahota ki narašča
z duhom po požarih in dimu
Na oknu brez šip zagledam starca
kako z usahlo roko lovi zavese in
skuša ukrotiti veter
Nihče mu ne pomaga
V daljavi rohnijo tanki skoz mesto
pravijo, odhajajo zlovesče vojske
nekoč imenovane ljudske
Odhajajo sejavci strahu in smrti
Meščani tega mesta
za okni brez šip nespečni smo
in čakamo...*

Prev. F. Zagoričnik

K vragu pa hlad in vse zle misli! Saj zato si tu in zato boš tam in tako hudičevu po nemarnem, ne daj bog, ubiti! Branili te bomo, punca, le brez skrbi. Zate prelivali kri, če bo treba. Kar lepo se afnaj s temi svojimi gibi. Lepo izvajaj balet svojih rok in prstov, svojih usten in oči. Svoje goltave nežnosti. Kar lepo prekladaj svoje truplo, boš že podivjala, ko napoči čas za to. Maščevali bomo tvojo življenjsko ogroženost, vse do poslednje molitve, vse do poslednje kletve.

Poslednji akordi **Premirja na Turnju** so tudi njegovi:

*»Tako malo je inač
ničanja na tem bornem svetu.
Vse je domala preveč preprosto.
In tako silen nesmisel
lega nad pokrajino.
Edino upanje je nesmisel upanja
na zmagovit pogrom nad sovražnikom
da kri, ki do goleni jo bomo gazili
ne bo moja in ne mojih ljudi.«*

Skoraj nekam težko sem se poslovlil od njega. Po premisleku se mi je še najbolj primeren zdel tisti knapovski »Srečno!«. Kot da se spušča v podzemljске jame in rove pekla. Vse je kazalo na to, da bi se v življenju lahko dobro razumela. A zavedal sem se tudi svoje odgovornosti, ko me je gnala le radovednost in slutnja spoznanja in kot da bi bilo to premalo. Kljub gotovi zmagi ostanejo med živimi samo poraženci. Ta prizor je iz Hamleta, zadnji prizor, zadnja Fortinbrasova replika: Vse kaže, če bi prestol bil zasedel, da bi bil pravi kralj. Kaj klavna vloga. Fortinbrasu preostane samo komentar.

Zgodovina s ščepcem domišljije

Karlovac je med redkimi mesti, za katera se natančno ve, kdaj so bila ustanovljena. V 16. stoletju so na Hrvaškem zaradi vse hujske turške nevarnosti pričeli ustanavljati vojne kraje. Turki so zasedali vse več ozemlja in prodirali že v notranje

jem ozemlju. Najprej na meji s Turško Hrvaško, z oblikovanjem Karlovške krajine, in pozneje v Slavoniji, Srijemu in Banatu, na meji z Bosno in Srbijo. Mesto je bilo ustanovljeno 13. julija 1579. To je bila mogočna šesterokotna trdnjava z okopi in bastioni, ki so jo zgradili ob sotočju Korane in Kolpe. Že v tisočletjih pred našim štetjem je to območje bilo zanimivo zaradi številnih naravnih zavetij, ki so jih ob svojih bregovih nudile kar štiri velike reke pa tudi velika močvirna območja ob Kolpi, ki so bila po svoji naravi nezdrava, a sovražnikom težko

dostopna. Najstarejša predzgodovinska naselbina je znana ob sotočju Dobre in Kolpe. Gospodarsko nadvse pomembna je bila plovnost Kolpe vse to tega sotočja. Prebivalci so se ukvarjali z rečnim prometom in trgovino. Tu so blago iz bogatih panonskih ravnin z ladji pretovarjali na cestovni promet proti Jadranskemu morju.

Tudi karlovška trdnjava ni dolgo služila samo svojim obrambnim namenom. V dvesto letih si je mesto pridobilo privilegije svobode in kraljevskega mesta. Mesto se je pričelo širiti preko okopov, na severu celo čez Kolpo, na jugu pa proti reki Mrežnici.

Turški vdori so bili po našem današnjem pojmovanju genocidnega značaja. Kot vemo, Turki niso samo ropali in uničevali imovine. Ubijali so in vlačili v sužnost ljudi, staršem jemali otroke in jih prevzajali v janičarje. Narod je pred Turki bežal od vsepovsod. Cele pokrajine so bile izničene in zapuščene. Ustanavljanje vojnih krajev je zato bilo mogoče samo ob ponovnem naseljevanju. Tako so v te kraje naseljevali ubežnike iz Bosne in Srbije, seveda z določenimi privilegiji, kar je te nove naseljenke zadrževalo na tako pridobljenih ozemljih. Tako je bila že od vsega začetka vzpostavljena razlikovanje med hrvaškimi tlačani in tako imenovanimi Vlachi, ki so se imeli za vojske in ki so dolžni služiti samo cesarju in jim nič drugega ni mar.

Nadaljevanje na 19. strani

Pravoslavna cerkev Sv. Nikole - nikoli ne reci nikoli

Moda
in
kvaliteta

Elita

PANORAMA

GRADITELJI !

GRADBENI MATERIAL
ODSEJ TUDI V TRGOVINI

BOBER

v Tupaličah pri Predvorju,
odprto: 8-12, 14-18

NIZKE, OTVORITVENE CENE
DO 1. JUN 1992

Telefon: 064/45-620

PRIHAJA NORČAVI PUST

Kranj - Agencija PAN vabi na sobotni pustni sprevod po Kranju. Zbor otroških maskar bo ob 9.15 na Slovenskem trgu. Petnajst minut kasneje bo na čelu s pihalno godbo krenil po Gregorčičevi, prek Maistrovega trga, Prešernove do Titovega trga, kjer se bo sprevod obrnil. Na Slovenskem trgu bodo udeležencem delili pustne krofe. Sprevod bo spremljal tudi klovn Ferdo.

Ob pol enajstih bo v kinu Center otroški pust z Romano Krajncan. V goste je povabila plesno skupino Mojce Horvat, otroški pevski zbor pripravnice Glasbene šole Kranj, medveda Tedija in seveda klovn Ferdo. Glasbe, smeja, presenečenj ne bo manjkalo. Najlepše maskare, oblečene v junake iz njenih pesmi, bodo nagradili z darili, ki jih poklanjajo Živila, Merkur, trgovina Tipka, diskont center Tržič, Slovenijaturist, pizzerija Orli, trgovini Pedenjped in Tedi, v Gorenjki pa že pečejo rolado velikanko. Vstopnice po 100 tolarjev so že v predprodaji v kinu Center.

Prejšnji petek smo vas povabili k sodelovanju v nagradni igri. Našteti ste morali vsaj deset junakov iz Romaninih pesmi. Prijeli smo kar precej odgovorov, med njimi je Romana izžrebala dopisnici, ki sta ju poslali Marjeta Klančar in Anja Žumer. Vstopnici za otroški pust v Centru pošiljamo po pošti.

Pustni sprevod po Kranju za mlajše in starejše maskare bo tudi v torek. Zbor bo ob 15.45 na Slovenskem trgu.

Bled - V soboto bo ob osmih zvečer v hotelu Jelovica tradicionalni pustni ples. Najboljše maske bodo nagrajene. V torek bo glasba v Bistruju hotela. V Bistruju hotela Toplice bo pustovanje v soboto in torek. Rezervacije po tel. 77-222. V Kazini hotela Park bo pustovanje v soboto in nedeljo ob 20. uri, v torek pa bo ob 16. uri otroška matineja. Maskam obljublajo bogate nagrade. Na srednji terasi blejskega turistično-trgovskega centra bo v soboto od 10. do 20. ure disco na prostem, ples v maskah za mlade in stare. Prijave sprejemajo v Kompasovi agenciji, tel. 77-245.

Duplje - Kulturno-umetniško društvo prireja v soboto ob 16. uri sprevod pustnih mask, ob 18.30 pa bodo v dvorani gasilskega doma v Dupljah gostovali člani KUD Lom pod Storžičem z veseloi gro Stric v toplicah. Po predstavi bo v dvorani pustni ples.

Jesenice - Tudi letos Smučarski klub Svinjska glava, občina Španov vrh vabi na tradicionalno pustno prireditev 25. smuk za trofejo Svinjska glava. Častitljivo obletnico bodo praznovali uspešno, vsestransko in množično.

V petek, 28. februarja, bo občni zbor z običajnim dnevnim redom v hotelu Korotan na Jesenicah. Začel se bo ob 19. uri. Za ples in dobro počutje bo poskrbel priznani ansambel Tonija Iskre s prikupno pevko s Koroške. Izbrali bodo novega župana Španovega vrha, pripravljena sta srečelov in licitacija. Bon za večerjo stane 200 tolarjev, lahko pa ga kupite že v predprodaji. Letošnja članarina za SK - SG je 100 tolarjev.

Na pustno nedeljo, 1. marca, bo na Črnem vrhu osrednji dogodek. Za jubilejno prireditev pričakujejo številne maske in obilo dobre volje. Tekmovalci bodo dobili nagrade.

Stražišče - Krajevni odbor SKD Stražišče prireja v soboto ob 20. uri v domu KS Stražišče veselo pustovanje. V ceno vstopnice (150 tolarjev) je všteti krof in sok, poskrbeli pa bodo tudi za drugo hrano in pijačo. Najboljše maske bodo dobile super nagrade. Za glasbo bosta skrbela Stané in Emil.

Predavanje o pustu in postu

Radovljica - Slovenski krščanski demokrati so povabili v goste etnologa prof. Janeza Bogataja. Drevi ob sedmih bo v restavraciji gostilne Kunstelj predaval o pustnih šegah in postnem času v naših krajih. V kulturnem in družabnem večeru bodo sodelovali še mladi ter godca Janko in Branko iz Kranja.

Stopovi viktoriji in limone

Ljubljana - Na pustno soboto bodo v hotelu Super Li Bellevue v Ljubljani podelili tradicionalne Stopove nagrade, viktorije in limone. Kot smo zvedeli, bo tokrat televizijski viktor šel v roke Jelka Kacina, televizijsko limono si je po oceni gledalcev zaslužila Saša Gerdej, radijskega viktorja bodo izročili novinarju Marjanu Jermanu, limono pa Metki Centrih-Vogelnik. Sladkobesedna Radovljica si je v desetih letih nabrala že toliko limon, da bi iz njih lahko iztisnila za nekaj litrov zdrave limonade.

zajček

TRGOVINA VSE ZA OTROKE

Ul. Janka Pucija 7, Kranj, tel. 064/325-103

- iz uvoza po zelo ugodnih cenah: vozički (tudi za dvojčke), stajice, previjalne mize, stoli, avtosedeži itd.
- kozmetika
- oblačila za starost od 0 do 14 let
- šolske potrebščine
- igrače
- hlače za odrasle - TRIKON

Vitomir Gros tokrat med kurenti

Kurenti so kot posebni odposlanci ptujskega župana v sredo prinesli Kranjčanom in kranjskemu županu Vitomirju Grosu pomladne pozdrave, mu izročili simbolično pletenico kruha in povabili na ptujski pustni karneval, ki ga pripravljajo za nedeljo. - Foto: Peter Kozjek

SMOJKARSKKE OCENE

Smojkarske tekme Turističnega društva Hotavlj v nedeljo so spet oživele. Pred dvajsetimi leti so privabljale številne obiskovalce zaradi etnografskih in satiričnih prikazov takratnega časa. V nedeljo je bilo na tekmah za nagrado Svinjska glava spet tako kot nekdaj: nekaj tisoč obiskovalcev in kar lepo število "rekvizitov" s "smojkarskimi ocenami".

Odprto skladišče

Na prireditvenem prostoru je bila seja poljanskih poslancev, ki se je je udeležil tudi član Predsedstva Ivan Oman. Med najbolj "svežimi" novicami je bila razlaga Ivana Omana, da se je na dopoldanskem zboru kranjancov v Gorenjski vasi glede skladiščnega posebnih odpadkov v RUŽV odločno zavzel za odprtje skladišča, ker bi v njem lahko uskladiščili slovenski parlament in del vlade.

Javni prevoz in stranke

Emil Milan Pintar je predlagal uvedbo javnega avtobusnega prevoza na relaciji Hotavlj - Ljubljana, kar bi zelo ustrezalo Ivanu Omanu, njegovemu zetu in vnučkom. - Janez Drnovšek pa je povedal, da se je odločil za članstvo v Smojkarski stranki.

Lojzetu Peterletu je skušala pri reševanju njegovih problemov pomagati tudi Čarovniška stranka, vendar uspeha ni bilo, ker so mu ministri preveč

polena pod noge metali, tako da tudi čarovniška palica, ki so mu jo namenili, ni zalegla.

Zgledna enotnost

Državni uradnik (Lojze Peterle), ki se je pripeljal z letalom Hotavljanske letalske družbe, je po prihodu ocenil, da je krajano Hotavlj in okoliških krajev lahko, ker so vsi tako složni. Žal pa je njegova želja, da bi bilo tudi v vladi tako, prevelika.

Celo svoj TV Dnevnik so imeli v nedeljo na Hotavljah. Med najbolj "svežimi" novicami so bile, da je smučarski skakalec Petek skočil na Soboto, da so se Smojke začele po dvajsetih letih in da bo dež, ker je med prireditvijo pihala Ta uscana burja...

Da zelo cenijo svojega predsednika društva Karla Jeržška, so pokazali tako, da so mu namenili glavno nagrado v igri Podarim - Dobim: brezplačen sežig v krematoriju, predsedniku občinske turistične zveze pa bi ga (menda) drago zaračunali...

NOVO V KINU

V. I. WARSHAWSKI

režija: Jeff Kanew; igrajo: Kathleen Turner, Jay O. Sanders, Charles Durning, Tom Allard. V. I. Warshawski (Kathleen Turner) je odlična ženska, ki dela kot detektiv, doma pa je v romanih Sare Paretsky. Zaplete se v spopade s tremi brati. Eden med njimi je ubit, medtem ko Warshawski čuva njegovo hčerko, zato ima gospa detektiv pri reševanju umora, pri katerem sta najbolj verjetna osumljenca umorjenčeva brata, na grbi še trinajstletno deklico.

P R E B E R I T E

12. STRAN
DRUGAČNA GLASBENA ŠOLA DARKA REPOVŽA

13. STRAN
DOBROTE IZ PUSTNEGA LONCA

14. STRAN
"KAJ PA TI TULE SPLOH ŠTRAJKAJO!"

15. STRAN
O GOLJUFANJU POD ODEJO

16. STRAN
MARIBORSKI DUHOVNICI PROTI
LIBERALNIM DEMOKRATOM

V R E M E

Vremenska slika

Nad srednjo ter delom vzhodne in južne Evrope je območje visokega zračnega pritiska. Nad naše kraje doteka tople zrak.

Napoved

V petek in soboto bo sončno in toplo. Po nekaterih kotlinah bo zjutraj megla.

Luna

Luno pobira, mlaj bo v sredo, 4. marca.

GORENJSKI GLAS
128. KOTIČ

Helena Blagne na reviji glasbe, mode in plesa

KAJ PRAVI PEVKA LETA

Jesenice - Drevi ob sedmih bo v dvorani jeseniškega gledališča Tone Čufar revija glasbe, mode in plesa. Osrednja gostja bo pevka Helena Blagne, nastopili pa bodo še: otroški zbor OŠ Tona Čufarja, plesni par Kazine iz Ljubljane s standardnimi in latinsko-ameriški plesi, prireditev v organizaciji Radia Triglav pa bo popestrila še modna revija.

Kar nekaj je Gorenjki in Gorenjcev, ki so se prebili prek meja naše Gorenjske. Med njimi tudi Jeseničanka Helena Blagne, ki ji gre sloves najboljša in najlepša (najbolj seksi) pevke v Sloveniji. V zgodovini slovenske zabavne glasbe imajo njene kasete med pevkami najvišjo nagrado. Kaseta Adijo, piši mi je bila prodana kar v 25.000 izvodih.

Pozdravljena, Helena. Za Gorenjski glas si pred letom že dala intervju, od tedaj se je najbrž zgodilo marsikaj novega in zanimivega?

»Seveda. Potujem iz kraja v kraj po raznih koncertih, obiskujem lokalne radijske postaje, kjer me poslušalci sprašujejo vse mogoče, pripravljam nove pesmi, skratka, sem v polnem teku.«

Ne bo odveč, če ponovno pregledava tvoje zmage.

»Prvo festivalsko zmago sem osvojila 1986. leta v Makedoniji s pesmijo Kadar te ni. Leto kasneje sem zmagala na Splitskem festivalu, v prvem večeru s pesmijo Morje, ljubezen moja. Leta 1989 sem na MMS zmagala skupaj z Nacetom Junkarjem s pesmijo Vrniva se na najino obalo. Lani pa sem, prav tako na MMS, zmagala z Mojim mornarčkom. Bralci revije Kaj in Slovenskih novic so me izbrali za pevko leta 1991.«

Kdor želi ostati uspešen, morda načrtovati tudi za naprej. Kakšni so tvoji načrti?

»Marca bo izšel CD, na katerem bo dvajset mojih skladb s kaset Nocoj in Adijo, piši mi.

Priložili bomo še knjižico z besedili, za katera me prosi veliko poslušalcev. Pripravljam se tudi na izid nove kasete. Aprila bo o meni pisala Neue revue, na slovnici bo tudi moja slika. V nemščini bom posnela malo ploščo s pesmima Moj dom in Adijo, piši mi. Če bodo založniki zadovoljni, se bomo dogovorili za nova snemanja.

Čemu pripisuješ svoj velik uspeh?

»Ljudje te morajo dobro spoznati, zato je treba veliko nastopati po čimveč krajih naše Slovenije. Največ sicer nastopam na Stajerskem in v Prekmurju, kjer prodam tudi največ kaset, vselej pa se najraje vračam na Gorenjsko. Čeprav že poldrugo leto živim v Ljubljani, bom vedno ostala Gorenjka. Najpomembnejše pa je zapeti pravo pesem, ki gre ljudem v ušesa.«

● Irena Krivec

PETEK, 28. februarja 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 9.10 Video strani
- 9.20 Program za otroke
- 9.20 Legende sveta, kanadska nanizanka
- 9.45 Pravljice iz lutkarjevega vozička
- 10.10 Jelenček, ponovitev serije HTV
- 10.40 Euroritem, ponovitev
- 11.00 Zelena ura, ponovitev
- 12.00 Poročila
- 12.05 Video strani
- 13.45 Video strani
- 13.55 Napovednik
- 14.00 Umetniški večer, ponovitev
- 14.00 Povečava: Berlinski filmski festival
- 15.30 Češka šola ne obstaja (dokumentarni film o Goranu Markoviću)
- 16.20 Gospodarska oddaja, ponovitev
- 16.50 EP, Video strani
- 16.55 Poslovne informacije
- 17.00 TV dnevnik
- 17.10 Slovenska kronika
- 17.20 Tok, tok, kontaktna oddaja za mladostnike
- 19.05 EP, Video strani
- 19.10 Risanka
- 19.17 Napovednik
- 19.24 EPP
- 19.30 TV dnevnik, vreme, šport
- 19.55 Forum
- 20.10 EPP
- 20.15 Karkoli drugega bi bilo po-
hlepno, angleška nadaljevan-
ka
- 21.05 EPP
- 21.10 Oči kritike
- 22.00 TV dnevnik, vreme, šport
- 22.25 Napovednik
- 22.28 EP, Video strani
- 22.30 Sova
- Pri Huxtablovih, ameriška
nanizanka
- Monte Carlo, ameriška nado-
ljevanka
- Marijini ljubimci, ameriški
film
- 1.30 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 15.50 Video strani
- 16.00 Sova, ponovitev
- Monte Carlo, ameriška nado-
ljevanka
- Cellini, italijanska nadalje-
vanka
- 17.40 Euroritem, ponovitev
- 18.00 Regionalni programi - Mari-
bor
- 19.00 Jazz in blues
- 19.25 Napovednik
- 19.30 TV dnevnik ZDF
- 20.00 Koncert Simfoničnega orke-
stra Slovenske filharmonije,
1. del, prenos iz Cankarjeve-
ga doma
- 20.55 Alternativni program: Studio
City
- 21.55 Dobrodošli
- 22.25 Gore in ljudje
- 23.25 Yutel, eksperimentalni pro-
gram

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 8.25 Pregled sporeda
- 8.30 Poročila
- 8.35 TV koledar
- 9.00 Glasba, risanka
- 9.15 Stari poklici
- 9.45 Dokumentarni film
- 10.00 Poročila
- 10.05 TV šola
- 11.05 Povejte mi, kaj naj delam
- 11.35 Dragi John
- 12.00 Poročila
- 12.05 Lovejoy, angleška nanizanka
- 13.00 Slika na sliko, ponovitev
- 14.00 Poročila
- 14.10 3-2-1 kviz
- 15.10 Občutek krivde
- 16.00 Poročila
- 16.15 Poročila iz hrvaških regional-
nih studijev
- 16.35 Oddaja narodne glasbe in
običajev
- 17.15 Poročila v angleščini
- 17.20 Gremo naprej
- 18.00 Poročila
- 18.10 Preteklost v sedanosti: Ma-
tica hrvaška, 1. del
- 18.40 Santa Barbara, ameriška nado-
ljevanka
- 19.30 Dnevnik
- 20.05 V velikem planu
- 21.35 Glasbena scena: P. I. Čajkov-
ski
- 22.35 Dnevnik
- 23.00 Slika na sliko
- 23.45 Poročila v nemščini
- 23.50 Poročila v angleščini
- 23.55 Horoskop
- 0.00 Poročila
- 0.05 Video strani

SLOVENIJA 1 SOVA

MARIJINI LJUBIMCI

ameriški film; igrajo: Nastassja Kinski, John Savage, Robert Mitchum, Anita Morris, Keith Carradine in drugi. Film pripo-
veduje zgodbo mladega ameri-
škega junaka, ki ne more po-
biti strahot in trpljenja, ki ga je
preživel v japonskem taboriš-
ču, in njegove mlade žene Ma-
rije.

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 16.40 Video strani
- 16.50 TV koledar
- 17.00 Malavizija, otroška serija
- 19.30 Dnevnik
- 20.05 Roseanne, ameriška humori-
stična nanizanka
- 20.35 Velikani rocka
- 21.10 Umetnost za vsak dan, fran-
coska dokumentarna serija
- 22.10 Ciklus filmov R. W. Fassbin-
derja - Bolwisier, 1. del nem-
škega barvnega filma
- 23.46 Gardijada
- 4.00 Video strani

KANAL A

- 10.00 Ponovitev večernega spore-
da
- 19.00 A Shop
- 19.15 Rolanje s hobotnico, glasbe-
na oddaja
- 20.00 Dober večer
- 20.05 Dnevni informativni program
- 20.30 Vox Populi, javnomnenjska
raziskava
- 21.30 Celovečerni film
- 23.00 A Shop
- Lahko noč

TV AVSTRIJA 1

- 13.00 Čas v sliki
- 13.10 Mi, ponovitev
- 13.35 Sužnja Isaura, telenovela
- 14.00 Wichertovi iz soseske
- 14.55 Popaj, risanka
- 15.00 Jaz in ti, otroški program
- 15.05 Rakuni, risanka
- 15.30 Am, dam, des
- 16.05 Mojster Eder in njegov Pu-
muckl
- 16.30 Mini kviz
- 17.00 Mini čas v sliki
- 17.10 Wurlitzer
- 18.00 Čas v sliki
- 18.05 To je bil Dunajski operni ples
- 18.30 Srečna družina
- 19.22 Znanje danes
- 19.30 Čas v sliki
- 19.53 Vreme
- 20.00 Šport
- 20.15 Kletka norcev, francoski film
- 21.10 Zdravje danes
- 21.55 Pogledi s strani
- 22.05 Mainz ostane Mainz
- 1.05 Čas v sliki
- 1.10 Kdor ima, ta ima, ameriški
film
- 2.40 Poročila

RADIO KRANJ

- 8.00 - Na noge Gorenjci! - 8.20 -
Oziram se - 8.30 - Hov - ne znam
domov - 8.40 - Pregled dnevnega
tiska - 9.00 - Regionalna poročila -
10.00 - Poročila Radia Slovenija -
10.20 - Gorenjski utrip - 10.55 - Pet
glasbenih želja - 12.15 - Osmrtine,
zahvale - 12.20 - Oziram se - 13.00 -
Danes do trinajstih - 13.55 - Še
pet glasbenih želja - 14.00 - Pesem
tedna - 14.20 - Planinsko športni
kotiček - 15.00 - Regionalna poročila -
15.20 - Radio Kranj popoldne -
15.30 - Dogodki in odmevi - 16.50 -
Koristne informacije - 18.00 - Re-
gionalna poročila - 18.20 - Nebeška
vrata - oddaja o filmu - 18.50 - Ra-
dio Kranj jutri - 19.00 - Nasvidenje -

RADIO TRIGLAV JESENICE

- 11.45 - Pričetek, opoldanski tele-
graf, horoskop, Danes do 13. - Ra-
dio Slovenija, Domače novice I,
Kulturna dediščina, Dogodki in od-
mevi - Radio Slovenija, obvestila,
Domače novice II, aktualno, čestit-
ke, BBC London - večerna informa-
tivna oddaja, 19.00 - Zaključek

1. RADIO ŽIRI

- 16.00 - Napoved programa - EPP -
16.50 - Športne novice - 17.00 - Ob-
vestila - 17.20 - Mladi raziskovalci
na OŠ Žiri - 19.00 - Odpoved pro-
grama -

KINO

28. februarja

CENTER amer. kom. CRKNI, FRED! ob 16. in 18. uri, amer. glasb. bio-
graf. film AMADEUS ob 20. uri STORŽIČ amer. trda erot. NIKOLI NE
SPI SAMA ob 18. in 20. uri ŽELEZAR amer. kom. BINGO ob 18. in 20. uri
DUPLICA amer. ljub. drama HAVANA ob 19. uri KOMENDA amer.
akcij. film TATTOVI PORSHEJEV ob 20. uri LAZE amer. ris. REŠITELJI
IZ AVSTRALIJE ob 19. uri ČESNJICA amer. prih. thrill. KO JAGENJČI
KI OBMOJOLNEJO ob 20. uri DOVJE amer. krim. drama DOBER POLI-
CAJ ob 19.30 uri RADOVLJICA amer. avant. film ČLOVEK NA BEGU
ob 20. uri BLEED amer. zab. film BRUC ob 20. uri

Filmska nagradna uganka

še druge živali, s skupnimi močmi dečka in njegovega prija-
telja, čudovitega Zlatega orla, res rešijo.
Vprašanja za vas tokrat nimamo. Pust, čas norčij, je
pred durmi, naj si spočijejo tudi vaši možgančki. Vsi, ki
želite sodelovati v nagradnem žrebanju, napišite na dopisnice
samo vaše naslove, dopisnice pa pošljite na: ČP Gorenjski
glas, 64000 Kranj, Moše Pijadeja 1 - Filmska uganka. Časa
imate do 12. marca.

Bil sem drugi

V soboto, 8. februarja, smo se že zgodaj zjutraj odpravili v
Moravce. Z mamico in očkom smo ob poti vzeli v avto še prijate-
lja Klemena, ki tudi skače na smučeh. V Moravcih smo imeli pr-
vo državno prvenstvo za pionirje. Imel sem kar malo treme.
Takoj po prihodu tja mi je očka pripravil in namazal smuči,
nato pa sem se odpravil na vrh 25-metrške skakalnice. Opravil
sem tri skoke za trening, nato pa počival. Bil sem še kar zadovo-
ljen. Skoki so bili dolgi okoli 20 metrov. Ponovno smo pripravili
smuči, nato pa se je že začela tekma. Poskusna serija je bila mi-
mo. Skočil sem 21 metrov. S trenerjem sva se še malo posvetova-
la in že je bil tu prvi skok v konkurenci. Bil sem zelo srečen, saj
sem skočil kar 21,5 metra. V drugi seriji je bila moja dolžina 21
metrov in zgodilo se je, da sem dosegel do sedaj svoj največji
uspeh.

Bil sem drugi na državnem prvenstvu in dobil sem tudi me-
daljo in diplomu. To je bil moj najlepši dan počitnic.

Marko Šimic, 3. r. OŠ Besnica

Drugačna glasbena šola Darka Repovža

Kranj, 26. februarja - Darko Repovž je dolga leta poučeval v kranj-
ski glasbeni šoli. Pred letom je ustanovil zasebno glasbeno šolo
Akordeon, prvo na Gorenjskem. Zakaj?

»Predvsem zato, ker sem hotel otrokom posredovati znanje na
drugačen način, kot jim ga daje državna glasbena šola, ki je pretira-
no strogo umetniško usmerjena. V moji šoli ni prisile, odnosi med
učitelji in učenci so bolj sproščeni, znanje osvajajo iz skladbic,
manj je poudarka na vajah, upoštevamo tudi želje, glasbeni okus
učencev, skratka, tu smo, da učencem ustrezemo, jim damo znanje,
primerno njihovim sposobnostim. Vsak ima pravico, da se uči in na-
uči igrati,« pravi Darko Repovž.

»V državno glasbeno šolo ne morejo vsi, tam zahtevajo disci-
plino, resno delo, vrhunskost. V Akordeon lahko pride vsak, brez
bojazni, da bi od njega zahtevali več, kot zmore ali mu celo za-
studili instrument. Zato je zasebna glasbena šola Darka Repovža
prijetna osvežitev in dobrodošla zapolnitev vrzeli.

Kaj pa učenci, ki so nadpovprečno nadarjeni, se lahko razvi-
jejo v vrhunske glasbenike? »Vsi učitelji smo strokovno usposo-
bljeni učitelji glasbe,« brž prežene dvome Darko Repovž.

Razen novih, drugačnih metod dela je v Akordeonu uvedel
tudi nova instrumenta: električne klaviature in prečno flavto, violino,
tu je predšolska glasbena šola in nauk o glasbi. »Če bi bilo več
povpraševanja, bi poučevali tudi druge instrumente. Šola ima vse
pogoje za pridobitev državne koncesije. Delamo po učnih načrtih,
spričevala bodo verificirana. Za koncesijo bom zaprosil, če bo pri-
nesla kaj državnega denarja. Ta bi bil zelo dobrodošel, saj polno
šolnino že marsikdo težko plača, sam pa pod ceno tudi ne morem.
Sem v neprimerno slabšem položaju kot državna glasbena šola, ki
ima 90 odstotkov dotacij.«

Glasbena šola Akordeon domuje nad restavracijo Evropa v
Kranju. Vanjo domala prek celega dne, večja gneča je seveda po-
poldne, zahaja že okroglo 90 učencev. Oddelka ima še v Olševku
in Šenčurju.

● H. Jelovčan

Zima

Zima je pri nas,
zunaj vlada mrz.
Naredili smo snežaka,
pravega orjaka.
Zraven naredili smo še ženo,
res bolj majhno, neobgleno.
Snežaka smo zavili v šal,
našli nismo mu očal.
Ko ga sonček bo topil,
bo velike solze lil.
Žena tudi bo jokala,
bo le lužica ostala.
Anže Šenk, 2. r. OŠ Jezer-
sko

Teja Brajnik iz predhorske šole se bo za pusta našemila v klovna.

Mojster Šinkarjev ata

Pozimi, ko kmetje nimajo toliko dela zunaj, se nekateri
ukvarjajo z domačo obrtjo; s pletenjem košar ali s čim drugim.

S tovarišico smo šli pogledat mojstra Šinkarjevega ata, kako
plete košarice. Bilo je lepo in zanimivo. Šinkarjev ata je prinesel
pokazat spleteno dno. Podobno je bilo soncu. Začel je delati. Bili
smo zelo radovedni in smo hoteli vse videti. Čudili smo se nje-
govim spretnim prstom. Ko smo mi grizljali Šinkarjeva jabolka, je
ata naredil že skoraj gotov izdelek, le še okrasni kitki sta manjka-
li. Presenečeni smo bili nad ličnim izdelkom iz vrbovih vejic. Pre-
den smo odšli, smo se mu lepo zahvalili.

Doma sem tudi jaz premišljeval o pletenju košarice. Če mi
bo uspela, pa res ne vem.

Učenci 3. in 4. r. Bojan, Matej, Boris in Jana

Vesela šola angleščine na Jezerskem

Že drugo leto zopred so del zimskih počitnic učenci osmih
razredov preživeli pri učenju. Da ne bo pomote, ne zaradi slabih
ocen. Nasprotno, zbrali so se najboljši osmošolci in štiri dni po-
glabljalni znanje tujega jezika.

»Letos smo se odločili za nemški jezik. Učencem sem želel
dokazati, da se imajo tudi pri obveznem tujem jeziku v osnovni šoli
lahko super,« je povedala učiteljica Lidija Pavič. Lani je bilo vse
breme na njej, letos ji je pomagal Tomaž Rehberger, ki je skrbel
za hrano in popoldansko kuhno. Zajtrk in kosilo jim je pripravlja-
la kuharica Apolonija Šavs.

Kako je minevalo delo oziroma bivanje, je razložila Lidija
Pavič. »Vsak dan smo imeli pouk tri ure dopoldne. Odmor smo na-
redili, ko smo obdelali neko celoto, ne glede na časovno trajanje.
Popoldne pa smo imeli kvize in nareke, ki so potekali v skupinski
obliki. Najboljša skupina je bila vselej deležna sladke nagrade, ki
pa jo je razdelila med vse sošolce.

In drugi, zabavni del? Spoznavali so Jezersko, priredili miss
fantov, obiskali disko, igrali nogomet in odbojko, kartali ter brali
nemške revije in časopise, ki jih je Lidija Pavič prinesla s seboj. Po
vsem tem jim ni bilo dolgčas.

Predvsem pa pravi učiteljica Lidija Pavič, da je spoznavala
učence drugače kot v razredu. Tu se niso le učili, ampak so popri-
li tudi za delo in se zabavali. Vse troje šele da pravo podobo o otro-
ku. Pa še nekaj: »Ob zabavnih prireditvah imaš tudi priložnost, da
z otrokom poklepeša na samem, med štirimi očmi. Otroci se spro-
sti, pove tisto, česar v razredu oziroma v skupini nikoli ne bi. Tako
otroku lahko tudi svetuješ, mu poveš podoben dogodek iz svojega
življenja. Šele tedaj otrok dobi pravo zaupanje v učitelja, ni le nje-
gov učitelj, ampak tudi prijatelj. Seveda mora učitelj pri tem upo-
števati določeno mejo.«

Francka Žumer, OŠ Preddvor

V sodelovanju s tovarno ASTIBO odpiramo trgovino

Poleg njihovih izdelkov se vam predstavljamo tudi s
programom iz jeansa italijanske firme EMANUELL.

S poslovanjem začnemo s ponedeljkom, 2. marca.

Obiščite nas v Stražišču pri Kranju na Delavski 19 (poleg
trgovine Zapravljičevček).

Z veseljem se vam bomo predstavili!

Delovni čas: od 8. do 19. ure.

»ZALA« TRGOVINA D. O. O.
DELAJSKA CESTA 19
64000 KRANJ, SLOVENIJA
TELEFON: 064/311-377
TELEFAX: 064/311-377

MI SMO NAJCENEJŠI

- SHARP TV 70 cm, digital, stereo, teletekst 78.990,- SLT
- SHARP TV 63 cm, digital, stereo, teletekst 72.990,- SLT
- SHARP TV 37 cm, daljinsko 27.990,- SLT
- SAMSUNG TV 51 cm, teletekst 36.990,- SLT
- SAMSUNG videorekorder, daljinsko, VPS 28.990,- SLT

NE ZAMUDITE PRILOŽNOSTI

Pust, pust, krivih ust...

Še enkrat o pustnih dobrotah

Brez krofov in brez kakšne dobre mesne jedi iz svinine pust res ne sme mimo. Veliko receptov smo vam v ta namen že objavili na teh straneh, vendar vedno lahko dodamo še kaj novega, se pa najdejo tudi mlade gospodinje, ki jim ti preskušeni recepti morda prvič pridejo v roke. Kako se naredijo dobri krofi, ocvrejo khrki in navadni flancati, nam je tokrat napisala znana slovenska mojstrica kulinarike Kristina Merc - Matjašič z Bleda. Dodala pa je tudi nekaj odličnih receptov za kuho v pustnih dneh.

Krofi

Potrebujemo 1 kg moke, 4 dkg kvasa, 1 dkg soli, 10 dkg masla ali margarine, 8 dkg sladkorja, 4 do 5 rumenjakov, 3 žlice ruma, lupina od pol limone, 1/2 l mleka; sladkorna moka za posipanje, pol vrečke vanilin sladkorja in maščoba za cvrenje.

Iz navedenih sestavin zamesimo kvašeno testo. Stepamo ga tako dolgo, da se loči od kuhališnice in sklede. Pri stepanju ga ne smemo s kuhališnico vzdigovati previsoko, da ne stepemo vanj preveč zraka, zaradi česar nastanejo v testu prevelike luknje in so ocvrti krofi v sredini votli. Stepeno testo pokrijemo in ga denemo na toplo vzhajati.

Vzhajano testo razvaljamo za palec debelo in ga zrežemo z obodom za krofe. Krofe zložimo na topel pomokan prt za dva prsta narazen, jih pokrijemo in pustimo vzhajati. A naj vseeno ne budo na pretoplem. Vzhajani so, ko narastejo še za enkrat.

Odrežke pognetemo, denemo še enkrat vzhajati in ponovno zvaljamo in izrežemo krofe ter vzhajamo. Lahko pa iz ostanka testa naredimo vzhajane flancate, kar je še bolj enostavno. Drugič valjano testo namreč ne da več tako lepih krofov, kot prvič.

Medtem ko krofi vzhajajo, vlijemo v kozico tri prste olja ter ga segrejemo. V olje denemo najprej samo en krof, da preskusimo temperaturo olja. V olje gre vrhnja stran krofa! Posodo nato pokrijemo in počasi cvremo. Ko krof na spodnji strani svetlo porumeni, ga obrnemo in dalje cvremo v nepokriti posodi. Krof je ocvrt, če se testo ne prime pletilke, ki jo zabodemo od strani v krof. Pravilno vzhajani krofi se potopijo v olje le do polovice, zato nastane, ko jih obrnemo, venček. Krofe damo najprej na odcejalnik, nato pa zložimo na krožnik in posipamo s sladkorno moko, ki smo ji dodali malo vanilin sladkorja.

Pa še to: moke so različnih kvalit, zato je pri nekaterih pol litra mleka, kot je navedeno v receptu, celo preveč.

Kvašeni flancati

Potrebujemo 1 kg moke, 15 dag masla, 5 rumenjakov, 1 celo jajce, 1 žlico sladkorja, 4 žlice ruma, 2 dcl mlačnega mleka, sok ter lupina pomaranče, sol, sladkor v prahu za posipanje.

Ocvremo jih v vroči maščobi. Še tople potresemo s sladkorjem. Iz navedenih količin dobimo približno 16 do 20 flancatov.

Kmečka pojedina

Sestavine: 60 dag svežega svinjskega hrbta, 2 pečenici, 1 kranjska klobasa, 2 krvavici, 6 do 7 manjših kruhovih cmokov, 2 do 3 khrliji krompirja na osebno, 1 žlica ocvirkov za krompir, 10 dkg ocvirkov za zelje.

Svinjski hrbet nasolimo, popramo in spečemo. Prav tako spečemo pečenice in krvavice. Rebrca in klobase skuhamo. Skuhamo še zelje, in sicer v toliko vode, da je zelje pokrito. Nekaj zeljnice odlijemo, zelje pa zabelimo s precvrtimi ocvirki kar v loncu. Nato skuhamo še krompir in cmoke. Zelje razgrnemo v večjo posodo in nanj lepo naložimo narezano pečenko, klobase, krompir, cmoke in rebrca.

Šara s svinjsko glavo

Sestavine: 1 kg svinjske glave s kostmi, 1 srednje debela rumena koleraba, 2 do 3 krompirji, 1 sladka repa, 1 korenina peteršilja z listi, 1 majhen gomolj zelene, dišavnice, kot so majaron, lovor, timijan, poper 2 stroka česna in sol.

Na svinjsko glavo nalijemo vodo in jo pristavimo na ogenj z zrezano kolerabo, repo in zeleno. Ko je vse skupaj napol kuhano, dodamo še na kocke narezan krompir, dišavnice in začimbe ter solimo. Kuhano glavo vzamemo iz juhe, ločimo meso od kosti, ga poljubno narežemo ter stresemo nazaj v šaro. Nekateri gospodinje šaro zgostijo s prežganjem s čebulo ali s podmetom.

Svinjska glava s hrenom

Potrebujemo kos svinjske glave, prekajene ali sveže, jušno zelenjavo, 1 lovorov list, sol, hren. Hren v omaki pripravimo iz 10 dag hrena, 1 jabolka, 1 žlice kisa in solimo po potrebi.

Kos sveže glave damo kuhat z jušno zelenjavo, lovorovim listom in solimo. Prekajeno glavo pa najprej prevremo, da tako odstranimo odvečno sol. Nato na meso ponovno nalijemo vodo in kuhamo do mehkega. Če pripravljamo hladno prekajeno glavo, jo ponudimo z nastrganim hrenom. K topli prekajeni glavi pa pripravimo hren v omaki: hren nastrgamo, poparimo z juho, v kateri se je kuhala glava, in ohladimo. Nato nastrgamo jabolko, ga primešamo k hrenu in malo okisamo ter po potrebi solimo. K svinjski glavi pa lahko ponudimo tudi jajčni hren: jajca skuhamo v trdo in ohlajena pretlačimo k hrenu. Okisamo in solimo. Na deželi je bilo v navadi, da so ob pustu kuhali prekajeno igavo, ob kolinah pa svežo.

GOSTILNA · RESTAVRACIJA

Arsenik

"Pri Jožovcu"

Begunje 21
64215 Begunje

objavlja prosta dela in naloge

TOČAJKE

Pogoji:

- končana gostinska šola, smer natakara
- opravljen tečaj higienskega minimuma
- aktivno znanje nemškega ali angleškega jezika
- dve leti delovnih izkušenj

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite do 15. marca na gornji naslov.

Ocvirkovka ali špehovka

Ocvirkovko najbolj poznajo gospodinje po Poljanski dolini, kjer je ta kmečka dobrotka doma. Je pa ocvirkovih potic več vrst. Kot piše Kristina Merc - Matjašič, so jih prvotno kmečke gospodinje pripravljale iz zmesne krušne moke, pozneje pa so začele pripravljati vedno boljše in bogatejše potice. Ocvirkovke so pekli pozimi, zlasti ob pustu in v času kolin in svežih ocvirkov.

Potrebujemo 50 dag moke, 2 dcl mleka, 5 dag raztopljenega masla, 2 dag kvasa, 2 jajci, 1 dcl smetane, sol, ocvirke.

V skledo presejemo moko, v mleku raztopimo sol. Pripravimo kvas in ga pustimo vzhajati. Nato moki dodamo maslo, jajca, smetano in vzhajen kvas ter prilijemo mlačno mleko. Vse skupaj mešamo in testo dobro stepamo, da postane gladko. Obdelano testo postavimo na toplo, da vzhaja. Vzhajano testo razvaljamo precej na tanko in ga potresemo z odcejenimi mlačnimi ocvirki. Zvijemo in zavitek položimo v pomaščen model. Pustimo, da vzhaja pod rob pekača, postavimo model s špehovko v srednje vročo pečico in pečemo 3/4 do eno uro.

Pa še to: ocvirkovka bo seveda boljša, če bo bolj na gosto posuta z ocvirki, posebej še, če jim bomo dodali še na kolesca narezano suho klobaso.

SOBOTA, 29. februarja 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 8.15 Video strani
- 8.25 Izbor
- 8.25 Angleščina - Follow me
- 8.45 Radovedni Taček: Taček in smrček
- 9.00 Zlati prah: Stari modrec
- 9.15 Klub klobuk
- 11.00 Bobenček, pop-rock novosti
- 12.00 Poročila
- 12.05 Gore in ljudje, ponovitev
- 13.05 Video strani
- 13.15 Napovednik
- 13.20 Zgodbe iz školjke, ponovitev
- 14.15 Tok tok, ponovitev
- 16.00 Tednik, ponovitev
- 16.50 EP, Video strani
- 16.55 Poslovne informacije
- 17.00 TV dnevnik
- 17.10 Pika in Koala, avstralski risani film
- 18.15 EP, Video strani
- 18.20 Alf, ponovitev ameriške nianizanke
- 18.45 Koledar: Februar, ponovitev
- 19.00 Risanka
- 19.08 Napovednik
- 19.15 Žrebanje 3 x 3
- 19.25 EPP
- 19.30 TV dnevnik, vreme, šport
- 19.55 Utrip
- 20.10 EPP
- 20.15 Show Rudija Carrella
- 21.45 EPP
- 21.50 Delo na črno, ameriška nianizanka
- 22.40 TV dnevnik, vreme, šport
- 23.04 EP, Video strani
- 23.05 Napovednik
- 23.10 Sova
- Murphy Brown, ameriška nianizanka
- Monte Carlo, ameriška nadaljevanka
- Otroci noči, ameriški film
- Ljudje počnejo vse mogoče, ameriški varietejski program
- 2.20 Video strani

SLOVENIJA 1 23.10

OTROCI NOČI

ameriški barvni film; igrajo: Kathleen Quinlan, Nicholas Campbell, Lar-Park-Lincoln, Mario Van Peebles. Tema filma je problem mladoletne prostitucije, ki se pojavlja zlasti v velikih urbanih okoljih.

- 15.00 Evropsko prvenstvo v atletiki, prenos
- 18.00 Risanke, glasba
- 18.30 Zlatko in detektivi
- 19.15 Risanke
- 19.30 Dnevnik
- 20.00 Klasiki oblikovanja
- 20.30 Glasba
- 20.50 Pri Huxtablovih
- 21.20 Surova pogodba, ameriški barvni film; Arnold Schwarzeneger
- 23.00 Vaterpolo: Finale pokala EP, posnetek iz Trsta
- 0.20 Hit DEPO
- 2.20 Video strani

KANAL A

- 10.00 Ponovitev večernega programa
- 20.00 Dober večer
- 20.05 Dnevno informativni program
- 20.30 Intervju: Miloš Pavlica
- 21.00 Vihre vojne, ameriška nadaljevanka
- 22.00 Video grom
- 23.15 Starejši mojstri ameriške zabavne glasbe
- 0.15 Erotična usipavanka
- Lahko noč

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 16.05 Video strani
- 16.15 Sova, ponovitev
- Pri Huxtablovih, ameriška nianizanka
- Monte Carlo, ameriška nadaljevanka
- 17.30 Svetovalna oddaja
- 17.45 Angleščina v poslovnih stikih
- 18.00 Garfield in prijatelji
- 18.25 Domači ansambli: Ansambel Ottavia Brajka
- 19.00 Klasika
- 19.25 Napovednik
- 19.30 TV dnevnik RTV Srbija
- 20.00 Conan, ameriški film
- 22.00 Alternativni program: Tračarije
- 23.30 Yutel, eksperimentalni programi

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 8.25 Pregled programa
- 8.30 Poročila
- 8.35 TV koledar
- 8.55 Horoskop
- 9.00 Glasba, risanka
- 9.15 Stari poklici
- 9.30 Dokumentarni film
- 10.00 Poročila
- 10.05 TV šola
- 11.05 Za slatino, posnetek koncerta
- 12.00 Poročila
- 12.05 Lovejoy, angleška nianizanka
- 13.00 Slika na sliko
- 14.00 Poročila
- 14.10 Najdaljše sovraštvo, angleška dokumentarna serija
- 16.00 Poročila
- 16.35 Leteči medvedki, risana serija
- 17.00 Poročila v angleščini
- 17.30 Preteklost v sedanjosti: Matiča hrvaška, 2. del
- 18.00 Poročila
- 18.10 V registraturi, dramska nadaljevanka
- 19.30 TV dnevnik
- 20.05 Me je kdo iskal?, zabavna oddaja
- 20.50 Dubrovnik - hrvaške Atene
- 21.20 Ekran brez okvirja
- 22.35 Dnevnik
- 23.00 Slika na sliko
- 23.45 Poročila v angleščini
- 23.50 Poročila v nemščini
- 23.55 Horoskop
- 0.00 Poročila
- 0.05 Video strani

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

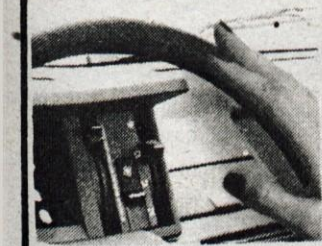
- 13.50 Video strani
- 14.00 TV koledar
- 14.10 Plamenički tiki, angleška nianizanka

KINO

29. februarja

CENTER amer. kom. CRKNI, FREDI ob 17. in 19. uri, prem. amer. akcij. film TATOV PORSHEJEV ob 21. uri STORŽIČ amer. akcij. film DNEVI GRMENJA ob 16. uri, amer. trda erot. NIKOLI NE SPI SAMA ob 18. in 20. uri ZELEZAR amer. kom. BINGO ob 17. in 19. uri, prem. amer. krim. drame DOBER POLICAJ ob 21. uri DUPLICA amer. ris. REŠITELJI IZ AVSTRALIJE ob 17. uri, amer. psihol. thrill. KO JAGENJČKI OBMOLKNEJO ob 19. in 21. uri RADOVLJICA amer. pust. film OBRAČUN V PREDMETJU ob 20. uri BLED amer. kom. BRUC ob 20. uri BOHINJ amer. ris. PEPELKA ob 18. uri, amer. kom. PREGON MOŠKE SVINJE ob 20. uri

AVTO ŠOLA ing. HUMAR

Za kvašene flancate pripravimo enako testo kot za pustne krofe, le da ga enostavno razvaljamo za pol prsta na debelo, ko je že vzhajano. Razvaljano testo režemo s kolescem približno na 8 cm dolge in 6 cm široke krpe. Te krpe dvakrat zarežemo po sredini in pazimo, da rob ostane cel. Tako pripravljene flancate pustimo 10 do 15 minut vzhajati in jih nato ocvremo. Ko jih zložimo v razgreto mast, jih za kratek čas pokrijemo, da jih vročina dvigne. Ko je spodnja stran zarumena, jih obrnemo in ocvremo še po drugi strani. Še tople posipamo s sladkorjem.

Za flancate je dobro tudi cenejše kvašeno testo z manj jajci in masla.

Krhki flancati

Sestavine: 35 do 40 dag moke, 4 dag masla, 3 dag sladkorja v prahu, 3 do 4 žlice kisle smetane, 3 žlice ruma, 2 jajci, 2 žlice belega vina, ščep soli, maščoba za cvrenje.

Iz naštetih sestavin ugnetemo testo in ga razdelimo na dva dela, da dvakrat valjamo. Testo naj pol ure počiva. Spočito testo na tanko razvaljamo in režemo iz njega kvadrataste krpe. V vsako krpo napravimo po dve zarezi in pazimo, da rob ostane cel.

ORGANIZIRA TEČAJ CESTNOPROMETNIH PREDPISOV v kranjski gimnaziji ZAČETEK TEČAJA BO V PONEDELJEK

2. 3. 1992, ob 18. uri

VOZILI BOSTE NA SODOBNIH VOZILIH R 5, GOLF in motor-nem kolesu YAMAHA

311-035

NEDELJA, 1. marca 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 8.25 Video strani
8.35 Program za otroke, ponovitev
8.35 Živ žav
9.35 Superbabica, angleška nani-zanka
10.00 21. srečanje ljubljanskih zborov moški pevski zbor Valentin Polanšek - Obirsko, 3. od-daja
10.30 Komu gori pod nogami?, po-novitev
11.30 Obzorja duha
12.00 Poročila
12.05 EP, Video strani
12.10 Garfield in prijatelji, ponovi-tev
12.35 Domači ansambli: Ansambel Ottavia Brajka, ponovitev
13.10 Video strani
14.05 Video strani
14.15 Gremilini, ameriški film, po-novitev
15.55 Napovednik
16.00 Kapitan James Cook, angle-ška nadaljevanka
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.10 Tetoviranec, francoski film
18.40 Kosi, ameriški kratki film
18.50 TV mernik
19.05 Risanka
19.13 Napovednik
19.20 Slovenski loto
19.24 EPP
19.30 TV dnevnik, vreme, šport
19.55 Zrcalo tedna
20.10 EPP
20.15 Zdravo
21.15 EPP
21.20 Španska armada, angleška dokumentarna oddaja
22.10 EP, Video strani
22.15 TV dnevnik, vreme, šport
22.35 Napovednik
22.40 Sova
Ko se vname star panj, an-gleška humoristična nani-zanka
Sovražnikov sovražnik, šved-ska nadaljevanka
0.00 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 14.30 Video strani
14.40 Sova, ponovitev
Murphy Brown, ameriške na-nizanke
Monte Carlo, ameriška nado-ljevanka
15.55 Napovednik
16.00 Genova: EP v atletiki, prenos
20.00 Potovanje, angleška poljud-noznanstvena serija
20.50 Dekalog, poljska nani-zanka
21.45 Športni pregled
22.05 Retrospektiva slovenske opere - Risto Savin: Matija Gubec
23.45 Yutel, eksperimentalni pro-gram

1. PROGRAM TV HRVATSKA

- 8.25 Pregled sporeda
8.30 Poročila
8.35 TV koledar
8.55 Horoskop
9.00 Francisco de Goya: Njegova Španija in njegova doba, do-kumentarni film
9.30 Prihajajo pustne šeme
10.00 Spored za otroke
11.00 Veliki koreografi
12.00 Poročila
12.05 Plodovi zemlje, kmetijska od-daja
13.30 Slika na sliko
14.25 Poročila
15.05 Leteči medvedki, risana seri-ja
15.25 Podvigi in usode
16.00 Poročila v angleščini
17.05 Mozart na turneji, dokumen-tarna serija
18.00 Poročila
18.10 Potopis
18.40 Iz Zagreba z ljubeznijo
19.30 Dnevnik
20.00 Sedma noč
21.30 Življenjske preizkušnje, an-gleška dokumentarna serija
22.35 TV dnevnik
23.00 Slika na sliko
23.45 Poročila v nemščini
23.50 Poročila v angleščini
23.55 Horoskop
0.00 Poročila
0.05 Video strani

2. PROGRAM TV HRVATSKA

- 12.35 Video strani
12.45 TV koledar
12.55 Formula 1 za veliko nagrado Južne Afrike, prenos

KINO

1. marca

CENTER amer. kom. CRKNI, FREDI bo 17. uri, franc. ljub. drama BET-
TY BLUE ob 19. uri, prem. amer. krim. film WARSHAWSKI ob 21.15
uri STORŽIČ amer. ris. REŠITELJI IZ AVSTRALIJE ob 16. uri, amer. tr-
da erot. NIKOLI NE SPI SAMA ob 18. in 20. uri ŽELEZAR amer. krim.
drama DOBER POLICAJ ob 17. in 19. uri DUPLICA amer. kom. BIN-
GO ob 17., 19. in 21. uri TRŽIČ amer. psih. thrill. KO JAGUJČKI OB-
MOLKNEJO ob 18. in 20. uri RADOVLJICA amer. avant. film ČLOVEK
NA BEGU ob 18. uri, amer. pust. film OBRACUN V PREDMETJU ob
20. uri BLED amer. ris. PEPELKA ob 18. uri, amer. kom. PREGON MO-
ŠKE SVINJE ob 20. uri BOHINJ amer. zab. film BRUC ob 20. uri

SLOVENIJA 1 17.10

TETOVIRANEC

francoski barvni film; igrajo:
Jean Gabin, Louis de Funes,
Lyne Chardonnet. Francoski
film Tetoviranec je zabavna ka-
rakterna komedija, katere
zgodba se naslanja na dva gla-
vna lika, trgovca s slikami in
nekdanjega legionarja, ki je tu-
di poslednji grof plemičev
Montignac.

- 14.45 Revolveraši, ameriški film
16.00 Evropsko prvenstvo v atlet-
ki, prenos iz Genove
19.00 TV Fortuna
19.30 TV dnevnik
20.05 Bagdad Cafe, ameriška hu-
moristična nani-zanka
20.35 Mož z zlato roko, ameriški čb
film
22.40 Polnočni klici
23.25 Jazz
23.55 Video strani

KANAL A

- 9.00 Ponovitev programa prejšnje
nedelje
13.10 Video grom
20.00 Ustrahovanje pri mostu,
ameriški film
22.00 Ponovitev filma po izbiri gle-
dalcev: Prestar, d abi umri
mlad, španski film

TV AVSTRIJA 1

- 9.00 Jutranji program
13.35 Hans Christian Andersen,
ameriški film
15.25 Biblija za otroke
15.30 Jaz in ti, otroški program:
Hobotnica, kviz
15.55 Jaz in ti, pregled otroškega
programa za prihodnji teden
16.15 Dekle iz mesta
17.00 Mini čas v sliki
17.10 X-large
18.00 Čas v sliki
18.05 X-large
18.30 Srečna družina
19.30 Čas v sliki
19.48 Šport
20.15 Regina na stopnicah, nado-ljevanka
21.10 Matere
21.55 Glas islama
22.00 Gospodinja Ana, komedija
22.25 Simfonični koncert
1.00 Čas v sliki

TV AVSTRIJA 2

- 20.15 Dva krat dva, ameriški film;
Bette Midler, Lily Tomlin
21.55 Čas v sliki, Šport
22.00 Zakon o Los Angelesu

RADIO KRANJ

- 8.00 - Na noge Gorenjci! - 8.20 -
Oziramo se - 8.30 - Hov - ne znam
domov - 9.20 - Za ljubitelje klasi-
ke - 10.00 - Poročila Radia Slovenija
- 10.05 - Na vrtljaku z Romano (otro-
ška oddaja) - 11.00 - Po domače na
Kranjskem radiu - 12.00 - Brezpla-
čni mali oglasi - 13.00 - Danes do
trinajstih - 13.20 - Dobrodošli med
praznovanci - 15.20 - Radio Kranj
popoldne - 15.30 - Dogodki in od-
mevi - 16.00 - Izbor pesmi tedna -
17.20 - Športna oddaja - 18.00 - Re-
gionalna poročila - 18.30 - Nagrad-
ni kviz Kina Kranj - 18.50 - Radio
Kranj jutri - 19.00 - Nasvidenje -

RADIO TRIGLAV JESENICE

- 8.00 - Pričetek, ura za najmlajše,
minute za godbami na pihala, Slo-
venci v svetu, Špikov kot, kuharski
nasveti, kupim - prodam, Nedelj-
sko popoldne, 19.00 - Zaključek

1. RADIO ŽIRI

- 9.00 - Napoved programa - radijski
koledar - EPP - 10.00 - Športne no-
vice - 10.20 - Zakaj je na Žirovskem
pridelek krompirja vsako leto manj-
ši? - 11.00 - Novice in dogodki - ob-
vestila - mali oglasi - 12.00 - Ne-
deljska duhovna misel - 12.15 - EPP
- 12.30 - Čestitke in pozdravi - 13.30
- Nedeljsko popoldne na 91,2, 98,2,
96,4 MHz - vmes kulturni kašipot -
prometni servis - pregled slov. ča-
sopisja - aktualni športni dogodki
in sprehod po kinodvoranah - vre-
me - 15.30 - Odpoved programa -

Slovenski politični prostor
se - tako se temu danes reče -
profilira! Se pravi, da nekatere
stranke, ki so bile v vladni koa-
liciji na desni, danes bolj kot
kdajkoli prej gravitirajo v sre-
dino. Medtem ko so Pučnikovi
socialdemokrati in Plutovi Ze-
leni na zadnji skupščini že dru-
žno stali za Peterletovim hrb-
tom in tolkli po Voljčevi kandi-
daturi, jih je po temeljitem pre-
misleku o resničnem izidu gla-
sovanja hipoma zbolela gla-
va: madonca, saj ima Peterle
samo še manjšinsko podporo!

In se jim je v glavah zgodila
globoka metamorfoza: hopla,
zdaj pa obrat na levo! In ko so
občutili, kam veter piha, so se
premieru vlade ob zamenjavi
treh ministrov uprli z vsemi šti-
rimi.

Ni, da bi človek zanikal vse
zasluge teh dveh strank, prav
lepo pa vendarle ni, da v naj-
hujših časih - me zanima, kdaj
nismo živeli v najhujših časih -
pokažejo svojemu zavezniške-
mu premieru fige in osle. Meni
sicer nikoli ni šlo prav v glavo,
kako v postkomunizmu, ko se
družbena lastnina ruši in ko se
nanovo privatizira in ko dela-
vec dokazano vedno nastrada,
sploh more biti socialdemokrat
na desni, v spregi z vladno koali-
cijo? Enako mi ni bilo jasno,
kako morejo biti zeleni istota-
ko v vladni koaliciji, ko pa so
že po naravi stvari večna opozi-
cija? Da ne rečem nekaj božja-
stno heretičnega: po mojem ze-
leni nikoli ne bi smeli biti
stranka, ampak gibanje.

A pustimo zdaj te finese, kar
je, pač je! Vse tiči v sredino,

vse se nekam prekopicava, vsi
nekam prestopajo in vstopajo,
le trdo na levi in trdo na desni
je do nadaljnjega vse po star-
rem. Več kot očitno pa je, da se
je marsikdo in marsikje hudo
ušel - ne pri izbiri stranke, saj
z izjemo treh, štirih vse ponuja-
jo več ali manj identične pro-
grame, ampak pri volji in misel-
nosti slovenskega naroda. Nič
ne pomaga: ta narod pod Tri-
glavom še zdaleč ni več narod
trdobočnih in topoumnih hlap-
cev in bogaboječih in ponižnih
dekel izpred druge svetovne
vojne! Ne pusti se ne voditi in
ne nategniti, niti v imenu višjih
ciljev ne! Danes boste že pri čisto
navadni blagajni v čisto na-
vadni štacuni od čisto navad-
nega potrošnika slišali, kako so
»tule v dveh letih napravili več
kot Partija v vseh štiridesetih in
toliko...« In danes vam bo čisto
navaden slovenski dnevnik po-
stregel z ekskluzivnimi podat-
ki, da je bil Dubrovnik namer-
no porušen zato, da bi se vanj
stekal obnovitveni kapital iz tu-
jine, tisti kapital, ki ga »zunaj
« še vedno držijo bivša vojska,
udba in Beograd. Ne verjame-

TEMA TEDNA

»Kaj pa ti tule sploh
štrajkajo?«

te? Zakaj pa, mislite, Evropa z
belimi rokavicami tolerira Beo-
grad? In slovenske stranke lah-
ko jutri postanejo prelahek
plen taistega kapitala, ki preko
svojih agentov že trka na vrata.
Če ni, bogonasvaruj, že noter, bi
rekli tisti, ki skozi opcijo kapi-
tala spremljajo strankarske
spore in zdrahe. Pod navide-
žno ideološkimi strankarskimi
razprtijami in pod osebnimi za-
merami tega ali drugega mini-
stra ali strankarskega prvaka ni
nič drugega kot: prodor kakš-
nega in katerega tujega kapita-
la?

Da je podjetje Slovenija za-
voženo bolj, kot bi lahko bilo,
nameravajo dokazati sindikati
s splošno stavko sredi marca.
Tedaj bo baje za dve uri obsta-
lo vse živo. Če bo kaj haska, ne
vem, vem pa, da se bodo marsi-
kateri ministri, ki čemijo v svo-
jih stolčkih in gredo na plan le
tedaj, ko gre za promocijo la-
stne stranke, rahlo zgrozilo, če
ne razjezilo: »Kaj pa ti tule
sploh štrajkajo!« Meni je že
natančno pol leta kristalno ja-
sno, da je naša oblast v večini
primerov popolnoma izgubila

stik z življenjsko realnostjo.
Enostavno: če jim rečeš, da ne
moreš živeti z 10.000 tolarji
plače ali penzije, bodo šli vase,
se zamislili in si rekli: »Res je
malo, ampak če se človek zavi-
di zdravlja volje malo posti, se
pa tudi vzdrži. Kaj pa upoko-
jencem sploh manjka? Saj tako
ali tako nič več ne rabijo!« Ne
dojamejo več razmerij med
stroški in plačami ali penzija-
mi, saj so sami v privilegirani
družbeni eliti, ki pomanjkanja
ne trpi.

Štrajk so oni dan napovedo-
vali tudi štomarji. Kar streslo
me je, da mi bodo elektrikari
spet odklopili elektriko! Ob
zadnji redukciji je bilo več kot
boleče poučno: »crknili« so mi
računalnik in je šel ves tekst v
maloro! Ob tem se je nujno tre-
ba spomniti nekega dogodka,
da boste vedeli, koliko milijon
svetlobnih let smo še za Evro-
po.

Pridejo naši managerji v
Nemčijo in kupujejo računalni-
ke. Prodajalec jim lepo in fino
vse razkaže, vse razloži, vse naj-
modernejše računalnike in pro-
grame. Vsi odobravajoče in ob-
čudujoče gledajo, kimajo, na-
zadnje pa se neki slovenski ma-
nager le opogumi in prodajalca
vpraša:

»Kaj pa se zgodi, če zmanjka
elektrike?«

Nemški prodajalec se od za-
čudenja sesede, onemi in zajec-
lja:

»Zakaj pa vi mislite, da bi
SPLOH kdaj lahko zmanjkalo
elektrike?« ● D. Sedej

Mati Marija Ogrič je odločena:

"Sina hočem nazaj!"

Kranj, 27. februarja - Kateri od staršev svojemu "te-
žavnemu" najstniku v sveti jezi še ni zabrusil: če ti ni
všeč, pa pojdi?! Marija Ogrič s Planine je lansko po-
letje tako rekla svojemu petnajstletniku, trmasti fant
pa je materine besede vzel zares in spokal k očetu v
Poljansko dolino. Zdaj se mati zama trka po prsih;
sin noče nazaj, ker mu je očitno bolj všeč "svoboda"
pri očetu. Mati zahteva od centra za socialno delo, da
ji sina pripeljejo nazaj.

Družinska drama se je v bi-
stvu začela že zdavnaj pred
lanskim poletjem. Mati in oče
sta se razšla pred desetimi leti,
otroka, zdaj 20-letna hči, dija-
kinja četrtega letnika srednje
šole, in 15-letni sin, dijak prve-
ga letnika, sta ostala pri njej na
Planini. Po valetu, ko je končal
osmi razred, je sin "okusil"
motor, ki mu ga je pustil peljati
oče. Mati je bila proti motorju,
bala se je nesreče, sinu je zabi-
čala, naj ga da očetu nazaj,
očetu pa, naj ga ne daje več si-
nu. Trma je bila, žal, močnejša
od pameti. Sin se je preselil k
očetu.

»Pripricana sem bila, da bo
pri njem samo del počitnic,« pri-
poveduje Marija Ogrič. »V za-
četku julija so me klicali v ce-
ntro za socialno delo v Kranju,
češ da se je sin oglašil pri njih.
Hotela sem povedati, kako je bi-

lo, pa me niso poslušali. Dejali
so, naj ostane pri očetu. Potem
sem šla na center v Škofjo Lo-
ko, zahtevala, naj sina pripeljejo
domov. Tudi tam je bil odgovor
enak; naj se kar pri očetu navi-
di delati. Naslednja moja pot je
bila spet v kranjski center.
Vprašala sem, čigav je sin. S so-
cialno delavko sva se sporekli,
poklicala je celo policijo, spor je
zgladil direktor, ki je odločil,
naj nas vse tri skličejo skupaj. V
centru so bili še naprej za to, da
sin ostane pri očetu. Ker mi to ni
bilo prav, sem napisala pismo
na republiko ministristvo za
družino, odgovorili so mi, naj
bolje sodelujem s centrom za so-
cialno delo v Kranju...«

Sin je v začetku avgusta pri-
šel domov. Mati ga je spomni-
la, da je šola blizu in naj pride
domov. Ni je poslušal. Na cen-
tru v Škofji Loki so jo "mirili",

da bo pač hodil v šolo iz Po-
ljanske doline. Tako se je kljub
materinemu nasprotovanju tu-
di zgodilo. Številni pogovori na
obeh centrih za socialno delo
pa pri šolski psihologinji niso
zalegli, materi so celo dejali, da
sin lahko sam izbira, pri kate-
rem staršu bo živel.

»Vseskozi spremljam sinov
učni uspeh. Imel je slabe ocene,
tudi nekaj neopravičenih ur.
Hčerka me tolaži, naj se ne se-
kiram, naj fant živi po svoje, če
hoče. Meni se zdi škoda, da iz
njega ne bi bilo nič. Ima štipen-
dijo, če bo zaostal, jo bo treba
vrniti. Kdo? Jaz. Naj bi naredil
triletno šolo in potem šel po svo-
je, če že hoče. Otrok je naiven.
Pri očetu ima denar, avto, trak-
tor, motor, svobodo, s tem je za-
slepljen. Nima pa reda, čistoče,
redne prehrane, tega socialne
delavke nočejo videti. Sina brez
odločbe sodišča center ne bi
smel dodeljevati očetu, oče tož-
be za predodelitev ni vložil. Kot
so mi povedali na sodišču, mi sin
pripada do 18. leta, zanj sem od-
govorna. Pripravljena sem iti do
konca, čeprav s tožbo. Od cen-
tra za socialno delo zahtevam,
da otroka pripeljejo domov!«

Mariji Ogrič, ki pravi, da
otrok v puberteti rabi dobro

besedo in trdo roko, v centru
očitajo, da je sina spodila od
doma brez vsega. »Če bi ga res
nameravala spoditi, bi mu zap-
krala vse njegove stvari,« pravi.
»Že julija sem zahtevala, naj mi
dajo črno na belem, da mi otrok
ne pripada, ker sem slaba mati.
Tega nisem dobila. Očitajo mi
le, da preprečujem stike med si-
nom in očetom. Očeta res ne pu-
stim v stanovanje, preveč hudega
sem doživela...«

Marija Ogrič je bila pripra-
vljena javno povedati, kar veči-
na družin s takšnimi ali druga-
čnimi težavami skriva med šti-
rimi zidovi. Izkoristila je že vse
normalne poti, da bi sina dobi-
la nazaj, povsod je naletela na
prepreke, razumevanja nič ali
malo (razen na sodišču, ki pa je
zadnja pot). Bo njena javna to-
žba pomagala sinu domov ali
pa bodo vanjo še bolj grobo
kot zdaj streljale puščice iz pi-
sarn socialnih delavcev? Goto-
vo bi bilo najbolje - za otroka,
saj zanj gre - da medsebojna
očitavanja, ki ne peljejo nikamor,
ampak razdor v družini le še
poglabljajo, končno pametno
rešijo.

● H. Jelovčan

Za nered kriv plačnik?

Zaradi "neplačanih" položnic
rubež televizorja

Kranj, 27. februarja - Kranjčan B. M. čaka na torkovo 9. uro, ko
naj bi mu po sklepu kranjskega sodišča zarubili televizijski
sprejemnik.

»Pred dvema, tremi meseci sem dobil opomin in položni-
co, ker naj bi bil dolžan za radijsko naročnino pet mesečnih
obrokov, od aprila do avgusta 1990. leta. Pošto sem vrgel v
smeti, saj imam potrdila, da sem vse račune plačal. Če pred leti
se mi je zgodilo podobno, takrat dokazov nisem imel, zdaj pa
vse račune za nekaj let nazaj spravljam v posebno škatlo,« je
pripovedoval B. M.

Pravo presenečenje pa je prišlo minuli petek zjutraj, ko je od
kranjskega sodišča prejel dražbeni razglas, da mu bodo 5. marca
zaradi "neplačane" radijske naročnine zaplenili televizor. Sklep o
izvršbi ga je kajpak razhudil, še istega dne je odbrzel na sodišče
in sodnici Mariji Ekar kazal potrjene položnice. »Sodnice potrdila
niso zanimala, rekla je, da se lahko pritožim proti sklepu. Tr-
mast, kot sem, se ne bom. Naj kar pridejo rubiti!«

B. M. bode dvoje; da ima RTV kljub sodobni računalniški
opremljenosti pri obračunih, saj sam še zdaleč ni edini naročnik,
od katerega RTV Slovenija terja že plačano naročnino, ter da so

DOKTOR FRANCI

Dnevnikov novinar Otmar Klipšteter je škofjeloškega poslan-
ca v republikanskem parlamentu Francija Feltrina, prej zelenega, zdaj
vernika slovenske ljudske stranke, počastil z doktorskim naslo-
vom. Franci Feltrin se je pritožil zaradi novinarjeve površnosti, saj
- kot sam pravi - ga zdaj prijatelji, znanci in sosedje v Frankovem
naselju kličejo samo še doktor Franci. Verjetno gre "doktorju" bolj
v nos prikrita škodoželjnost znancev kot novinarjeva nevednost.

NEVARNA GROSOVA BANANA

Predsednik kranjske vlade Vladimir Mohorič si je zlomil nogo. Pra-
vijo, da mu je zdrsnilo na Grosovi banani. Javna skrivnost je na-
mreč, da odnosi med kranjskim izvršnikom in županom niso naj-
boljši.

Petek, 28. februarja 1992

O goljufanju pod odejo

Imamo: dolge, kratke...

Tito je šel, socializem tudi, v našem kraju se je otoplilo in z zahoda so nam, Slovencem, ki smo vedno nekaj dali na družino, otroke in razplod, prinesli vse sorte "tiste stvari", ki z našo javno moralo do sedaj niso šle "vštric". Danes v izložbah namesto belih Beti iz Metlike visijo čipkaste, svilene, roza, rdeče, na RTL, SAT 1 in A kanalu jih kažejo moški in ženske, na videokasetah še kužki, pujski, žrebci in druge domače živali, v času ko plastika zamenja še tako dobrega partnerja, kako naj, prosim vas, človek, radoveden, kot je, ostane potešen, ne da bi si stvar ogledal, jo otipal, jo preizkusil?

Seveda. Za Sex Shope gre. V zadnjem letu jih je v Sloveniji zraslo kar nekaj, v Ljubljani in Medvodah, najbolj gorenjski mreč imenuje lokal. Notranjost v rdečem žametu. Za pultom starejša gospa. Naravnost videokasete, desno pornorevije,

pa na Jesenicah. Pogled naokrog, če me kdo vidi. Saj, človeku je včasih malo nerodno. Smo že v intimi, tako se na-

levo stekleničke, zraven okrog pol metra dolga (ops!) imitacija "moškega ponosa", naprej seksi perilo...

"Kje pa imate plastične lutke?" je vprašanje in pogovor steče. "Tale bo," mi je pokazala škatla, na kateri je pisalo Chinese Sex Girl: "Noter je taka kot na sliki, tudi vzdihuje." Torej, plastična Kitajka za 3.450 SLT. "Kaj pa te stekleničke?" Španske muhe in tabletko (povečuje čežnjo i spremnost za ljubav, piše na embalaži ob jugoslovanski zastavi). Deset do petnajst kapljic v kavo in že te bo povabila k sebi na še eno kavo. Novost so kitajski robčki, za starejše možakarje in vse, ki so nekoliko iz forme. "Kaj pa za mojo ženo, ko sem na službenem?" "Vibratorji različnih velikosti in debelin, na baterije in taki, ki špricajo vodo (1.000 do 2.000 SLT). Ali pa japonske kuglice, ki jih ženska da "noter" in uživa, medtem ko recimo kuha."

Ob kupu plastičnih užikov in raznih štosov (kondom v lesniku, penis-milo, hlačke za pojest...), pornorevije in videokasete sploh ne pridejo do izraza. "Kaj pa ljudje?" "Na začetku je bilo vsakemu malo nerodno, pa so se navadili. K nam hodijo pari, ženske, moški, največ tisti srednjaj let, no tudi otroci "pofirbajajo", vendar mlajše od 13 let ponavadi odpravim. Pre-

cej je tudi Italijanov in Avstrijcev, smo pač cenejši. Dobro gredo v promet španske muhe in razni štoski za darila."

Prišel bo čas, ko nič več ne bo tako, kot je bilo in bomo tudi v slovenske postelje vpeljali novo tehnologijo in telesu dali prednost pred moralo (kot v starem rimu ali na dvoru Katarine velike) in bo nekdo rekel Sex Shop v vsak slovenski kraj. Do takrat pa. Namesto vas smo ogledovali in otipavali, kar pa se tiče praktične uporabe, bodo dišeči kondomi za prvič dovolj, kaj pa vi? ● Igor Kavčič, foto: Peter Kozjek

JEŽ

Pomlad z velikimi koraki prihaja v samostojno Slovenijo TOZD Gorenjska. Trobentice, telohi, mačice, pustna sobota, povoženi mački in druge spomladanske značilnosti, vključno prašne ceste, že "razsajajo". Iz zimskega spanja se je prebudil naš JEŽ in malce pobodel po sončni strani Alp.

NOVA IMENA ULIC

Lansko jesen skorajda ni minil teden, da v Gorenjskem glasu ne bi objavili vsaj dveh pisem bralcev in treh člankov na temo "preimenovanje ulic". Posebej živahne teme so bile: Slovenski trg namesto Trga revolucije v Kranju; Bleiweisova namesto Ceste JLA tudi v Kranju; Cerkvena namesto Partizanske ceste v Trzinu, itd.

Novjša slovenska zgodovina dokazuje, da smo se v kampniji za nova imena ulic v gorenjskih občinah kar lepo odrezali. V vsoljni Ljubljani so za kaj takega večji mojstri: v Centru mesta so preimenovali Kidričevo v Štefanovo (po Jožefu Štefanu). Vse lepo in prav - ampak že nekaj desetletij prej so imeli v Šiški ulico s tem imenom. Seveda so strokovnjaki pri preimenovanju Kidričeve to vedeli in šiščansko Štefanovo preimenovali v Mazijevo. Šiškarji zdaj zganjajo vik in krik, da so jim ukradli ulico; ljubljanski poštarji nosijo novo pošto na stare naslove in staro pošto na nove naslove; taksisti vas zapeljejo z ljubljanske avtobusne ali železniške postaje v Šiško in ne v Center, če naročite Štefanovo. Slavisti pravijo, da je bil veliki slovenski znanstvenik dejansko Stefan (brez "š"). Itd.

No, si predstavljate, kakšen kraval bi počeli v Ljubljani, če bi si takšno preimenovalsko šlamastiko dovolila oblast v kateri od gorenjskih občin?

REGISTRŠKE TABLICE

Lepa in prijetna pridobitev v samostojni Sloveniji so nove avtomobilske registrske tablice, ki jih je na vozilih vse več. Po lepi slovenski navadi so seveda s tablicami hudi problemi: oblast (mi-

nister Igor Bavčar) je predpisal(-a) nove tablice z okrajšavo PO(-stojna) tudi za občini Cerknica in Ilirska Bistrica. Občani v obeh komunah so energično proti in zahtevajo svoje registrsko območje, zato je minister Bavčar moral pristati v kompromis: PO ostane, vsaka občina ima na tablici svoj grb in potem okrajšavo Cerknice oz. Il. Bistrice.

Tako ga lomijo na Notranjskem. Gorenjci smo uvažanje novih avtomobilskih tablic prenesli čudežno mirno. Kljub ostremu nosu, povpraševanju na vse strani in skrbnemu spremljanju dogodkov, novinarji Gorenjskega glasa nismo zasledili, da bi Bohinjeci zahtevali svoje BO tablice, da bi Žirovcji terjali svoj ŽI ali da bi Trzinčani končno uspeli uveljaviti svoj TR. Ne, popolnoma mirno in vdano Gorenjci na svoje jeklene konjičke vijajo tablice KR. Še na Jesenicah in v Radovljici to počnejo, čeprav bi ob "naklonjenosti" nekdanjemu okraju pričakovali ravno nasprotno. Celo iz bodoče občine Gorje ni bilo zahteve po svoji registrski oznaki!

Zelo sumljivo pa je, da niti bodoča občina Križe (pri Trzinu) ni reagirala na sklep notranjskega ministra. Morda pa KR sploh ne pomeni Kranj, temveč Križe?!

DEVIZE, DEVIZE...

Slovenske banke so odvezale mošnje in jeznim varčevalcem začele po kapljicah vračati devize z njihovih hranilnih knjižic. Jeza varčevalcev se je ohladila, temeljito so pregledali novosti v bančnih ponudbah in ugotovili, da je še najbolj devize pustiti - v banki. Za hude dni.

Prav vsi niso takšnega mnenja. V Brežicah so vlomilci imeli zelo produktiven dan: pri vltomu v stanovanjsko hišo so lastnika olajšali za vrečo bankovcev ("kosmatih") v znesku 315.000 DEM.

Takšen zločin (da ima namreč en sam občan na kupu oziroma nogavici toliko denarja) na Gorenjskem zanesljivo ni možen. Gorenjci namreč zaupamo bankam in nimamo deviz v nogavici ali pod blazino. Občani, ki še posebej globoko zaupajo slovenskim bankam, pa vanje vstopajo - s potnim listom.

NEGLEDLJIV TELE TV

Lokalni program TELE TV naj bi bil krona sodobnega satelitskega in kablanskega omrežja, s katerim smo osrečeni Kranjčani. Morda mu bo to nekoč tudi uspelo, če seveda ne bo prej izdihnil v hudih porodnih krčih. Za zdaj je namreč tako avtorjem kot televizijskim moljem predvsem v posmeh. Prenosi, kar jih že je, so izredno nekalitetni, filmi, ki jih vrtijo, podnaslovljeni s srbohrvaškim prevodom, očitno "na željo gledalcev" pa vrli lokalci luknje zapolnjujejo s ponavljanjem oddaj. Slovijo tudi po "aktualnosti". Tako so pred dnevi urno predvajali posnetke preddvorske ohceti po domače, ki je bila že konec lanskega septembra. Gledalci bi bili kranjskim televizijcem izredno hvaležni, če bi se nehali "truditi" in namesto nemogočega programa raje pocenili vzdrževalnino za omrežje.

OBČINSKI VELJAKI SKRBIJO ZA PRIHODNOST

Ko smo pred kratkim na zadnji strani Gorenjskega glasa zbudili načelnika oddelka za prostorsko urejanje iz tržiške občine Ivana Elerja, ki je ustanovil zasebno podjetje Planing, so nas občinski veljaki zavrtili, češ kaj napihujete zadevo, je mar narobe, če nekdo poskrbi za svojo prihodnost, potem ko se mu bo iztekel mandat.

Prav tako s tržiške občine pa smo prejeli tudi pisemce, v katerem nas pisec opozarja, da smo spregledali sklep o registraciji zasebnega podjetja Vila Bistrica. Takole pravi: "Zanimivo je, da je ustanoviteljica podjetja Alenka Maršič-Bedina, ki je mimogrede tudi zaposlena v oddelku za gospodarstvo občine Trzin in ki je trenutno na porodniškem dopustu. V upravnih organih je delala zelo kratek čas, saj jo je načelnica oddelka za gospodarstvo Janja Primožič sprejela v službo, ker sta bili prej obe zaposleni v Ljubljanski banki..."

PONEDELJEK, 2. marca 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 9.00 Video strani
- 9.10 Program za otroke
- 9.15 Festival otroške in vedre pesmi '87
- 10.10 Karkoli drugega bi bilo pohlepno, ponovitev angleške nadaljevanke
- 11.00 TV mernik, ponovitev
- 11.15 Forum, ponovitev
- 11.30 Utrip, ponovitev
- 11.45 Zrcalo tedna, ponovitev
- 12.00 Poročila
- 12.05 Video strani
- 12.35 Video strani
- 12.45 Napovednik
- 12.50 EP, Video strani
- 12.55 Poslovne informacije
- 17.00 TV dnevnik
- 17.10 Slovenska kronika
- 17.20 Program za otroke
- 17.20 Radovedni Taček: Lutka
- 17.35 Jelenček, serija HTV
- 18.05 Obzorja duha, ponovitev
- 18.35 EP, Video strani
- 18.40 Boj za obstanek, angleška poljudnoznanstvena oddaja
- 19.05 Risanke
- 19.17 Napovednik
- 19.24 EPP
- 19.30 TV dnevnik, vreme, šport
- 20.00 EPP
- 20.05 Ženske in moški, ameriška nanizanka
- 20.25 EPP
- 20.30 Made in Slovenia
- 21.15 Junak našega časa, TV zgodba
- 21.55 EP, Video strani
- 22.00 TV dnevnik, vreme, šport
- 22.25 Napovednik
- 22.30 Sova
- Sovražnikov sovražnik, švedska nadaljevalna
- Zvezdne steze, ameriška nanizanka
- 0.10 Video strani

SLOVENIJA 2 22.50

KRČMA JAMAICA

angleški črno-bel film; režija: Alfred Hitchcock. Dogajanje filma se odvija v prejšnjem stoletju, na obali Cornwalle, kjer je organiziranemu kriminalu domačinov nedobrodošel vsak tujec in je njegov prihod zanj lahko celo nevaren.

- 19.30 Dnevnik
- 20.05 Popolna tujca, humoristična nanizanka
- 20.35 Občutek krivde, angleška nadaljevalna
- 21.25 Električni kavboj
- 22.00 Gabrielov ogenj, ameriške nadaljevalke
- 22.50 Brez toka
- 23.50 Video strani

KANAL A

- 9.45 A shop
- 10.00 Ponovitev sobotnega programa
- 19.00 A shop
- 19.15 Ekskluzivni intervju z Vladom Levstikom
- Rolanje s hobotnico
- 19.45 A shop
- 20.00 Dober večer
- 20.05 Dnevno informativni program
- 20.30 Teden na borzi
- 20.50 Business - Velika poslovna igra
- 21.25 Šola za voznike, ameriški film
- 23.00 Dance session, oddaja o modernem plesu
- A Shop

TV AVSTRIJA 1

- 16.30 Video uspešnice in kviz
- 17.00 Mini čas v sliki
- 17.10 Wurlitzer
- 18.00 Čas v sliki
- 18.05 Mi
- 18.30 Srečna družina, serija
- 19.22 Znanje danes
- 19.30 Čas v sliki, vreme
- 20.00 Šport
- 20.15 Šport v ponedeljek
- 21.08 Kuharski mojstri
- 21.15 Pogledi s strani
- 21.25 Gaudimax
- 22.45 Amazonke na liniji, ameriški film; Michelle Pfeiffer, B. B. King, Russ Meyer, Steve Guttenberg, Carry Fisher
- 0.10 La Boeuf sur le toit, suita
- 0.30 Čas v sliki

RADIO KRANJ

8.00 - Na noge Gorenjci! - 8.20 - Oziramo se - 8.30 - Hov - ne znam domov - 8.40 - Pregled dnevnega tiska - 9.00 - Regionalna poročila - 10.00 - Poročila Radia Slovenija - 10.20 - Gorenjski utrip - 10.55 - Pet glasbenih želja - 12.15 - Osmrtnice, zahvale - 12.20 - Oziramo se - 13.00 - Danes do trinajstih - 13.55 - Še pet glasbenih želja - 14.00 - Pesem tedna - 14.20 - Točke, metri, sekunde (športna oddaja) - 15.00 - Regionalna poročila - 15.20 - Radio Kranj popoldne - 15.30 - Dogodki in odmevi - 16.20 - Skriti reporter - 18.00 - Regionalna poročila - 18.20 - Na Gorenjskem Parnasi - 18.50 - Radio Kranj jutri - 19.00 - Nasvidenje -

1. RADIO ŽIRI

14.00 - Napoved programa - 14.10 - Naše okno - Misle za dan - 14.30 - Devizni tečaj - 14.40 - Tolar za knjigo - 15.00 - Dogodki danes - jutri - 15.10 - Od srca do lonca - 15.30 - Prenos dnevno-informativne oddaje Radia Slovenija - 16.00 - Radio Ziri spet z vami - napoved programa do 19. ure - EPP - Gorenjski glas se predstavlja - 17.00 - Športne novice - 17.10 - Otorški program - 18.00 - Novice - 18.15 - Mladinski program - 19.00 - Odpoved programa -

RADIO TRIGLAV JESENICE

11.45 - Pričetek, opoldanski telegraf, horoskop, Danes do 13. - Radio Slovenija, glasbena rubrika - klasična glasba, pregled nastopov gorenjskih športnikov, Domače novice I, razgovor, Dogodki in odmevi - Radio Slovenija, obvestila, Domače novice II, aktualna tema, čestitke poslušalcev, BBC London - večerna informativna oddaja, 19.00 - Zaključek

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 15.25 Video strani
- 15.35 Oči kritike, ponovitev
- 16.25 Sova, ponovitev
- Ko se vname star panj, angleška nanizanka
- Sovražnikov sovražnik, švedska nadaljevalna
- 17.45 Videošpon
- 18.10 Euroritem
- 18.30 Športni dogodek, ponovitev
- 19.00 Kremenčkovi, ameriška risana serija
- 19.25 Napovednik
- 19.30 TV dnevnik, Koper-Capodistria
- 20.00 EPP
- 20.05 Žarišče
- 20.30 Po sledih napredka
- 21.30 Marlboro music show
- 22.00 Mostovi
- 22.30 Sedma steza
- 22.50 Ciklus filmov A. Hitchcocka: Krčma Jamaica, ameriški film (čb)
- 0.20 Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 8.25 Pregled sporeda
- 8.30 Poročila
- 8.35 TV koledar
- 9.00 Glasba, risanka
- 9.15 Stari poklici
- 9.30 Dokumentarni film
- 10.00 Poročila
- 10.05 TV šola
- 11.05 Srečni ljudje, serija za otroke
- 11.20 Zlatarjevo zlato, lutkovna serija
- 11.35 Dragi John, ameriška humoristična nanizanka
- 12.00 Poročila
- 12.05 Lovejoy, angleška nanizanka
- 13.00 Slika na sliko, ponovitev
- 14.00 Poročila
- 14.10 Polnočni klci, ponovitev ameriške nanizanke
- 16.00 Poročila
- 16.15 TV razstava in pregled sporeda
- 16.25 Poročila v angleščini
- 18.00 Poročila
- 18.40 Santa Barbara, ameriška nadaljevalna
- 19.30 Dnevnik
- 20.05 Svet športa
- 20.50 Hrvatska v svetu
- 21.25 7/7, zunanje politična oddaja
- 21.45 Dnevnik
- 22.10 Ogenj, opera B. Bersa
- 23.00 Slika na sliko
- 23.45 Poročila v nemščini
- 23.50 Poročila v angleščini
- 23.55 Horoskop
- 0.00 Poročila
- 0.05 Video strani

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 16.40 Video strani
- 16.50 TV koledar
- 17.00 Malavizija - Daktari, ameriška nanizanka

KINO

CENTER amer. krim. drama DOBER POLICAJ ob 16., 18. in 20. uri
STORŽIČ in ŽELEZAR Danes zaprt! TRŽIČ amer. kom. BINGO ob 17. uri, amer. ljub. drama HAVANA ob 19. uri
RADOVLJICA amer. grozlj. OZEK PREHOD ob 20. uri
BLED amer. pust. film OBRAČUN V PREDMESTJU ob 20. uri

2. marca

Nataša Bokal:

"Kilogrami niso krivi"

Škofja Loka, februarja - Uspehi naših smučarjev v letošnji sezoni so precej slabši, kot smo jih bili vajeni zadnja leta. Razočarani so navijači, mnogi športniki pa iščejo vzroke, da načrtovane forme ni in ni. Tudi naša lani najboljša smučarka Nataša Bokal seveda z letošnjimi uvrstitvami ni zadovoljna. Pred letošnjo sezono je precej shujšala. Mnogi ljubitelji smučanja prav temu pripisujejo, da ni mogla peljati bolje. Ali je to res?

"Po prejšnji sezoni smo se odločili, da bi bilo bolje, če izgubim kakšnih pet kilogramov. Spremenila sem način prehrane, opustila sem mastno hrano, pomfri... Malo sem shujšala, vendar sem normalno jedla, kilogrami pa so mi šli še kar dol. Sedaj pozimi pa sploh. Ko mi na tekmah ni šlo, sem shujšala še za nekaj kilogramov. Vendar pa mislim, da se je sedaj že pokazalo, da kilogrami za neuspeh niso vzrok. Če se lahko na treningu v Kranjski Gori osemkrat zapeljem normalno, pa imam vsakič za sekundo boljše čas kot ostale, potem to ne more biti vzrok... Mogoče je čisto majhen vzrok, že zaradi dejstva, da ima masa določeno histrost - vendar pa bi to smelo biti kvečjemu razlike za eno me-

sto, ne pa da zaradi manj kilogramov ne pridem celo med trideset." ● V. Stanovnik

TOREK, 3. marca 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 9.10 Video strani
9.20 Program za otroke
Zgodbe iz školjke
10.20 Solska TV
10.20 Nekoč je bilo... življenje: Življenjske verige
10.45 Angleščina - Follow me
11.05 Popis prebivalstva
11.15 Zakaj nastane ivje
11.15 Zakaj nastanejo snežinke
11.20 Euroritem, ponovitev
11.40 Sedma steza, ponovitev
12.00 Poročila
12.05 Video strani
14.35 Video strani
14.45 Napovednik
14.50 Krčma Jamajka, ponovitev ameriškega filma (čb)
16.20 Mostovi, ponovitev
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.10 Slovenska kronika
17.20 Program za otroke
17.20 Koledar: Marec
17.35 Alf, ameriška nanizanka
18.00 Niko Kurent: Obuti maček, posnetek 1. dela lutkovne igrice
18.25 EP, Video strani
18.30 Svet poroča
19.10 Risanka
19.17 Napovednik
19.24 EPP
19.30 TV dnevnik, vreme, šport
20.00 EPP
20.05 Pravi junak, angleška nadaljevanka
20.55 EPP
21.00 Novosti založb: Odprta knjiga
21.10 Osmi dan
22.00 EP, Video strani
22.05 TV dnevnik, vreme, šport
22.30 Poslovna borza
22.40 Avstralijski prikloni se, avstralska dokumentarna oddaja
23.10 Napovednik
23.15 Sova
Chelmsford leta 123, angleška nanizanka
Sovražnikov sovražnik, švedska nadaljevanka
0.30 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 15.45 Video strani
15.55 Sova, ponovitev
Sovražnikov sovražnik, švedska nadaljevanka
Zvezde steze, ameriška nanizanka
17.35 Orion
18.00 Regionalni programi - Koper
19.00 Kremenčkovi, ameriška risana serija
19.25 Napovednik
19.30 TV dnevnik, Sarajevo
20.00 EPP
20.05 Žarišče
20.30 Znanje, kdo bo tebe meril, dokumentarna oddaja
21.10 Omizje
23.10 Alternativni program: Under 25
23.40 Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 8.25 Pregled programa
8.30 Poročila
8.35 TV koledar
9.00 Glasba, risanka
9.15 Stari poklici
9.30 Uspavanka Venera in druge slike
9.30 Dokumentarni film
10.00 Poročila
10.05 TV - šola
11.05 Mali veliki svet
11.35 Dragi John
12.00 Poročila
12.05 Lovejoy, angleška nanizanka
13.00 Slika na sliko
14.00 Poročila
14.10 Gabrijelov ogenj, ponovitev ameriške nanizanke
15.10 Občutek krivde, angleška nadaljevanka
16.00 Počočila
16.15 Veni, vidi
16.20 Pregled sporeda
16.30 Družinsko popoldne
18.00 Poročila
18.40 Santa Barbara, ameriška nadaljevanka
19.30 Dnevnik
20.05 Spekter
21.05 Obnova Hrvaške
22.05 Dnevnik
23.00 Slika na sliko
23.45 Poročila v nemščini
23.50 Poročila v angleščini
23.55 Horoskop
0.00 Poročila
0.05 Video strani

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 16.10 Video strani
16.20 TV koledar

KINO

CENTER amer. krim. drama DOBER POLICAJ ob 16., 18. in 20. uri
STORŽIČ amer. trda erot. NIKOLI NE SPI SAMA ob 18. in 20. uri
LEZAR amer. krim. film WARSHAWSKI ob 18. in 20. uri
ŠKOFJA LOKA amer. ljub. drama HAVANA RADOVLJICA Ni predstave! BLEJ
amer. avant. film CLOVEK NA BEGU ob 20. uri

SLOVENIJA 1 23.15

CHELMSFORD LETA 123

Angleška barvna humoristična nanizanka nam predstavlja tegobe rimskega guvernerja Aulaa Paulina, ki leta 123 upravlja najbolj necivilizirano rimsko provinco, Britanijo.

- 16.30 Malavizija, ameriška nanizanka
19.15 Loto
19.30 Dnevnik
20.05 Odloženi raj, angleška nanizanka
21.00 Na zdravje!, ameriška humoristična nanizanka
21.30 Občutek krivde, angleška nadaljevanka
22.20 D. J. Is so hot
23.20 Video strani

KANAL A

- 10.00 Ponovitev večernega sporeda
19.00 A Shop
19.15 Rolanje s hobotnico, glasbeno oddaja
19.45 A shop
20.00 Dober večer
20.05 Dnevno informativni program
20.30 Film za filmske sladokusce
22.10 A shop
Lahko noč

TV AVSTRIJA 1

- 9.00 Jutranji program
12.00 Popaj, risanka
12.05 Šport ponedeljek
13.00 Čas v sliki
13.10 Mi
13.35 Sužnja Isaura, telenovela
14.00 Wichtertovi iz sosese
14.45 Popaj
14.50 Leto in dan
15.00 Jaz in ti
17.00 Mini čas v sliki
17.10 Wurlitzer
18.00 Čas v sliki
18.05 Mi
18.30 Srečna družina
19.30 Čas v sliki
19.53 Vreme
20.00 Kultura
20.15 Beljaški karneval
22.15 Pogledi s strani
22.25 Neustrašni vitez Hektor, italijansko-francoski film; Bud Spencer
23.55 Revue Viva Paradis
0.55 Under the sun
1.25 Čas v sliki

TV AVSTRIJA 2

- 21.00 Naredi si sam
21.07 Reportaže iz tujine

RADIO KRANJ

- 8.00 - Na noge Gorenjci! - 8.20 - Oziramo se - 8.30 - Hov - ne znam domov - 8.40 - Pregled dnevnega tiska - 9.00 - Regionalna poročila - 10.00 - Poročila Radia Slovenija - 10.20 - Gorenjski utrip - 10.55 - Pet glasbenih želja - 12.15 - Osmrtnice, zahvale - 12.20 - Oziramo se - 13.00 - Danes do trinajstih - 13.55 - Še pet glasbenih želja - 14.00 - Pesem tedna - 15.00 - Regionalna poročila - 15.20 - Radio Kranj popoldne - 15.30 - Dogodki in odmevi - 16.50 - Koristne informacije - 18.00 - Regionalna poročila - 18.50 - Radio Kranj jutri - 19.00 - Nasvidenij

1. RADIO ŽIRI

- 14.00 - Napoved programa - 14.10 - Naše okno - Misel za dan - 14.30 - Devizni tečaj - 14.40 - Vse za moj avto - 15.00 - Dogodki danes - jutri - 15.10 - Od srca do lonca - 15.30 - Prenos dnevno-informativne oddaje R Slovenija - 16.00 - Radio Žiri spet z vami - napoved programa do 19. ure - EPP - 17.00 - Športne novice - 17.10 - Aktualna tema - 18.00 - Novice - 18.10 - Po poti vaših vprašanj in pobud - 19.00 - Odgovod programa

RADIO TRIGLAV JESENICE

- 11.45 - Pričetek, opoldanski telegraf, horoskop, Danes do 13. - Radio Slovenija, Domače novice I, razgovor, Dogodki in odmevi - Radio Slovenija, obvestila, Domače novice II, torkovo popoldne z Bracom Korenom, vmes čestitke in obvestila, BBC London - večerna informativna oddaja, 19.00 - Zaključek

3. marca

Novi zvonovi za cerkev na Primskovem
Iz zvonika bodo zapeli maja

V livarski delavnici Grassmayr v Innsbrucku so pretekli petek ulili štiri nove bronaste zvonove za župnijsko cerkev na Primskovem. Kot je v navadi, je ta dogodek spremljala krajša slovesnost, ki se je je udeležilo tudi okoli sto Primskovljanov.

Še trenutek in iz peči bo v kalupe novih zvonov začela teči vroča litina (1200 stopinj Celzija).

Cerkev na Primskovem je do prve svetovne vojne že imela zelo kakovostne bronaste zvonove, vendar je njen konec dočakal le najmanjši - navček iz leta 1647, veliki trije pa so šli za vojaške potrebe. Po vojni so jih nadomestili z železnimi, ki so jih ulili v jeseniški železarni. Novi zvonovi bodo zelo podobni nekdanjim, vendar nekoliko večji. Vsi štirje bodo tehtali štiri tone in bodo omogočali najrazličnejše načine pritrkavanja, tako značilnega za našo deželo. Največji bo tehtal 1950 kilogramov in bo uglasen na ton cis, drugi 1100 kilogramov na ton e, tretji 750 kilogramov na ton fis in četrti 450 kilogramov na ton a.

Pobuda, da bi na Primskovem kupili nove zvonove, ni nova, pred letom dni pa jo je s svojim prvim darom oživil domačin Janez Stare, ki dela v tujini. Zbiranje denarja za ta namen sledi obsežnim obnovitvenim delom, ki so bila na cerkvi in v njeni okolici opravljena lani. Po besedah župnika Franca Godca so doslej največ darovali verniki, računajo pa tudi na druge krajanje in na različna podjetja, saj zvonovi sodijo k pomembnemu kulturnemu izročilu našega naroda. Novi zvonovi naj bi se oglasili iz primskovskega zvonika maja. Podobne bodo imeli tudi v Domžalah.

● T. Gruden

Mariborski duhovniki proti liberalnim demokratom

Tekma je bila trda

Bled, 27. februarja - Sinoči sta se v telovadnici blejske osnovne šole pomerili v malem nogometu peterici PAX, duhovnikov iz mariborske škofije, in LDS, radovljiških liberalnih demokratov. Izid je bil 5 : 3 za Gorenjce.

Radovljiška ekipa, ki sicer igra v občinski ligi, kjer je precej pri vrhu, na vsake toliko časa meri moči tudi z nekoliko nenavadnimi nasprotniki. Pobuda za srečanje za moštvo mariborske škofije so dali Radovljičani. Štajerci so jo radevolje sprejeli.

Gostje so bili zelo dobri, žilavi nasprotniki, tekma trda, zmaga težko priborjena. "Favlov" ni manjkalo, domačin Boštjan Švab je po silovitem trčenju s soigralcem celo dobil šive po glavi. Sicer pa so fantje topot politiko dali na stran, šlo je res samo za športno srečanje. "Revanša" bo spomladi, predvidoma aprila, na igrišču mariborskih gostov. ● H. J., slike: G. Šinik

"Fajmošter" strelja, LDS-ovci varujejo svoja "premoženja".

Športni pozdrav nasprotnikov.

Sončkov kot

Prvi trije se ne dajo

Prav lepo, da se še spominjate enega mega d'best muzikarja, ki je bil včasih full cool, seveda so leta naredila svoje, ampak on je še vedno dober. Točno. To je Jani Kovačič z glavo in podplati. Dopisnic je bilo za mišjega manj kot zadnjič. Žrebala je gospodična Staša, prodajalka - soseda in nagrađa gre tokrat res v prave roke, ni dvoma, čist res ne, za res tehtno izvečena dopisnica, d' ne bomo zavlačevali. The Winner is Marička Mavec, Šorlijeva 31, 64000 Kranj. Bravo, z vsemi čestitkami. Pride dopis, z njim pa k Aligatorju. Velja.

TOP 3

1. Dangerous - Michael Jackson
2. Greatest Hits II - Queen
3. Nevermind - Nirvana

NOVOSTI

Z novostmi je pa takole. CD-jev je res too much novih, nova zna bit tudi Lojtrca domačih, pravzaprav kaseta s tovrstno vsebino. Upam pa si že napovedat kaseto devetdesetih, to je spomin na sedemdeseta in osemdeseta, n'č družga kot Zbrana dela Pankrtov (1977 - 1988).

IN ŠE NAGRADNO VPRAŠANJE, NAJ BO ŠT. 37:

Ali kaj gledate MTV, Pogodbo, Videonavemkva... Napišite trenutno najbolj popularen komad Nirvane al' pa ravno toliko popularnega Red Hot Chili Peppersov. Kakor hočete! First Aid: prvisazeačnena S, drugipasezačnena G. Rešitve do srede, 4. marca, v uredništvo The Gorenjska Vojsa, s pripisom "Za kot", nagrada v stilu, tako kot smo mi. Čav.

Fantje s Praprotna so stari 30 let

Na dan slovenskega kulturnega praznika, 8. februarja, so bili Fantje s Praprotna, znameniti Slakovi pevci, stari 30 let. Ko sem se ob raznih priložnostih pogovarjal z njihovim organizacijskim vodjem Andrejem Bergantom, sva se pogosto ustavljala pri vprašanju, kdaj je kvintet nastal. Podatek, da 8. februarja pred 30 leti, je iz arhivov šolske kronike in lastnega arhiva izbrskal njihov prvi pevovodja Franc Potočnik. Vodil je zbor v Bukovici v Selški dolini, potem pa je nameraval sestaviti mladinski zbor KUD Bukovica. Da bi fantine pripravil na skupno prepevanje, je z njimi še posebej vadil. Iz večje skupine fantov je spontano nastala manjša vokalna zasedba najbolj zagnanih pevcev, ki se je kasneje izločila iz zbora. Po vsej verjetnosti so si prvič nadeli ime Fantje s Praprotna na nastopu v Železnikih 1962. leta.

Maja naslednjega leta so pevci v združenem domu na Bukovici sodelovali v radijski oddaji za našo vas, nato pa še v oddaji Pokaži, kaj znaš. V finalni oddaji so osvojili tretje mesto, kar jim je prineslo pravico do prvega snemanja za radijski arhiv. Slišal jih je Lojze Slak, ki je takrat že imel instrumentalni trio in jih povabil k sodelovanju. Leta 1964 se je tako rodila zasedba ansambla Lojzeta Slaka, ki je zapisala veliko poglavje v izročilo slovenske narodnozabavne glasbe. Muzikantje in pevci s štiri-glasnim petjem so skupaj posneli 43 plošč in kaset s 400 melodijami. Z njimi so osvojili Slovenijo, rojake po Evropi, Ameriki in Avstraliji. Slovijo po spevnih, preprostih melodijah in razumljivih besedilih, s katerimi ob tipičnih zvokih frajtonarice opevajo naše kraje

in čustvovanja našega človeka, velikokrat se v glasbenih motivih navezujejo na pristno ljudsko izročilo.

»To smo mi prijatelji, kar pojem v pesmi, za nas in za muzikantski del Slakovega ansambla, drži, saj se družimo tudi zunaj nastopov,« je dejal Andrej Bergant.

Fantje s Praprotna so: Andrej Bergant, prvi tenor, Janez Habjan, prvi bas-bariton, ki je lani odnehal zaradi zdravstvenih težav, Janez Kalan, drugi bas, Janez Dolenc, drugi bas, od leta 1974, ko je v prometni nesreči umrl Jože Šifrer, pa z njimi poje Jeseničan Franci Rebernik, drugi tenor. Vlogo Janeza Habjana je prevzel Janez Kalan. »Na vsako Slakovo kaseto ali ploščo uvrstimo eno ali dve ljudski pesmi, za katere nam komponisti pripravijo priredbe. Mogoče nam kdo očita, da smo po motivih zagledani nazaj. Smo pač generacija z nostalgijo za minulimi časi, ki jih podoživljamo skozi pesem. Z iskrenimi občutki se spominjamo družabnosti, ki je danes ni več, vasovanja, podoknic, kmečkih del. Pred štiri leti smo pri Helidonu izdali kaseto dvanajstih slovenskih ljudskih pesmi v priredbah in pod umetniškim vodstvom Nika Zlobka. Gledali smo, da smo na kaseto uvrstili čimveč že pozabljenih pesmi, da jih znova približamo ljudem,« je dejal Andrej Bergant, ki načrtuje že drugo ljudsko kaseto in dve Slakovi. »Ne postavljamo si visokih ciljev. Še naprej bomo delali zaradi ljubezni do petja in domače glasbe, ostali takšni, kot smo bili vsa minula leta. Če bo zaradi naše starosti (povprečje prek 50 let) pesmi manj, bodo pa te boljše. Nastopov je pa vedno dosti in radi smo med ljudmi.«

● Drago Papler

AVTOŠOLA Begunjska 10, Kranj
TEČAJ - VSAK PONEDELJEK
☎ 216-245

V HOTELU »BOR« PREDDVOR

PRIPRAVILI SMO VAM:

- PUSTNO VEČERJO
- PLES

ZABAVAL VAS BO STANE MANCINI
NAJBOLJ IZVIRNE MASKE BODO
NAGRAJENE

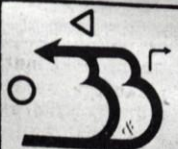
PRIPOROČAMO REZERVACIJE (Tel.: 45-080)

VAS VABI DNE, 29. 2. 1992, NA
VESELO PUSTOVANJE OB 20. uri
PRIPRAVILI SMO VAM
PESTER PROGRAM Z ŽIVO
GLASBO

PUSTNO VEČERJO

VABLJENI

AVTOŠOLA Begunjska 10, Kranj

TEČAJ - VSAK PONEDELJEK

☎ 216-245

Titov trg 4/b, 64220 Škofja Loka

objavlja prosto delovno mesto

RAČUNOVODJE

Pogoji: - VI. ali V. stopnja izobrazbe
najmanj 5 let prakse na podobnih delih in nalogah
Delo bomo združili za nedoločen čas.
Prijava 8 dni po objavi.

OBRTNO PODJETJE KRANJ, p.o. KRANJ

Mizarstvo, Steklarstvo, Pleskarstvo, Pečarstvo, Polaganje
podov, Tapetništvo, Komunalna cona, tel.: 216-061, Mirka
Vadnova 1

HITRO ● KVALITETNO ● POCENI

- izdelujemo vse vrste stavbnih in pohištvenih mizarских izdelkov
- opravljamo polaganje vseh vrst finalnih parketnih ali plastičnih tlakov ter polaganje izolacijskih cementnih estrihov,
- opravljamo vsa steklarska dela na objektih in v delavnici ter izdelujemo vseh velikosti termopan stekla
- opravljamo vsa slikarska, pleskarska in fasaderska dela (izdelava JUBIZOL in DEMIT fasade - termoizolacije)
- izdelujemo zavese, karnise, platnene samonavijalce, oblažinsko pohištvo, opremo hotelskih objektov ter obnovo in tapiciranje stolov, ter vseh drugih sedežnih garnitur
- opravljamo vse vrste keramičarskih del.

HITRO ● KVALITETNO ● POCENI

INFORMACIJE IN NAROČILA

☎ 064/216-061

TEHNIČNA TRGOVINA v Kranju

nudimo vam:

- gradbeni material
- črno metalurgijo
- barve, lake, čistila
- NOVOST
- komisijska prodaja presežkov gradbenih materialov

odprto od 8. do 13. ure in 14. do 18. ure
sobota od 8. - 13. ure

telefon 311-675

STRAŽIŠČE, Zgornje Bitnje 1

HOTEL TRANSTURIST
v Škofji Loki vas vabi na

PUSTOVANJE

v soboto in v torek zvečer.

Dobra glasba, pustni krožnik ter dobra postrežba.

VABLJENI!

Rez. po tel.: 064/621-261

RADIATORJI

JUGOTERM

48 %

ZNIZANJE

KIKA ŽIRI

064/692-036

SATELITSKI TV
INDIVID. SISTEMI

• ECHOSTAR SR1500

3 LETA
GARANCIJE

ZAHT. DOD. INFORMACIJE
☎ 064 45 620

Viktorija

Kranj, tel. 324-734
Prodaja vozil OPEL in FORD.
Prodajamo tudi na sejmju.
VECTRA GL 1,6 i 28.700 DEM

PRINC SVEČANA ŽENSKA IN MOŠKA OBLAČILA

OPTIKA

VERVEGA NEVENKA
Tavčarjeva 1, Kranj
tel.: 217-610
(nasproti delikatese)

Vam nudi hitro in
kvalitetno izdelavo
vseh vrst očal z
navadnimi in
specialnimi lečami.
Izdelujemo na recept
in brez njega.
Računalniški
pregled vida.
Okulist dela vsako
sredo popoldne od
14.30 do 15.30

KATA

KRANJ, LIKOZARJEVA 15
TEL. 064/216-764
DEKLIŠKE IN FANTOVŠKE
OBLEKE IN ČEVLJI ZA
OBHAJILCE IN BIRMO

Ključavni čarstvo

Janez Vreček

Zg. Brnik 143
tel. (064)422-778

- Izdelava peči za centralno ogrevanje ter cistem za olje
- Popravilo vseh vrst peči za centralno ogrevanje
- Ugodne cene - Prepričajte se!

BALT

PRODAJA NOVIH IN
RABLJENIH VOZIL

Kidričeva 26 c
64270 Jesenice
tel. 064/83-197

OPEL VECTRA 1,6 i cat. +
dodatna oprema
27.200,- DEM

FIAT TEMPRA 1,6 ie cat.
od 22.000,- DEM

dalje

FIAT TIPO 1,6 ie cat.

21.400,- DEM

SUZUKI SWIFT 1,3 GS

18.700,- DEM

SUZUKI SWIFT 1,3 GTi

20.300,- DEM

SUZUKI VITAL 1,6

25.800,- DEM

Cene vozil so z vsemi dajatvami
do registracije! Vozila so v
zalogi. Možna dobava tudi vozil
mercedes, hyundai, honda in
drugih modelov vozil fiat in
suzuki po ugodnih cenah.

PREPRIČAJTE SE, DA
SMO NAJCENEJŠI!

SREDA, 4. marca 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 8.20 Video strani
- 8.30 Program za otroke
Ta čudoviti notni svet, oddaja TV Sarajevo
- 9.30 Retrospektiva slovenske
opere - Risto Savin: Matija
Gubec
- 11.10 Pravi junak, ponovitev angleške nadaljevanke
- 12.00 Poročila
- 12.05 Video strani
- 15.40 Video strani
- 15.50 Napovednik
- 15.55 Potovanja, ponovitev angleške poljudnoznanstvene serije
- 16.50 EP, Video strani
- 16.55 Poslovne informacije
- 17.00 TV dnevnik
- 17.10 Slovenska kronika
- 17.20 Klub klobuk, kontaktna oddaja za otroke
- 19.05 EP, Video strani
- 19.10 Risanka
- 19.17 Napovednik
- 19.24 EPP
- 19.30 TV dnevnik, vreme, šport
- 20.00 EPP
- 20.05 Film tedna: Hiša iger, ameriški film
- 21.40 Mali koncert: Slavko Zimšek, violina
- 21.55 EPP in EP, Video strani
- 22.00 TV dnevnik, vreme, šport
- 22.25 Napovednik
- 22.30 Sova
Kriča, ameriška nanizanka
Sovražnikov sovražnik, švedska nadaljevanke
Ves svet je oder, angleška dokumentarna serija
- 0.40 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 15.00 Video strani
- 15.10 Osmi dan, ponovitev
- 16.00 Sova, ponovitev
Chelmsford leta 123, angleška nanizanka
Enemy of the enemy, švedska nadaljevanke
- 17.15 Psiho
- 17.40 Euroritem, ponovitev
- 18.00 Regionalni programi - Maribor
- 19.00 Kremenčkovi, ameriška risana serija
- 19.25 Napovednik
- 19.30 TV dnevnik, ORF
- 20.00 EPP
- 20.10 Športna središča
- 22.05 Komorna glasba skozi stolletja: Nacionalne šole v romantiki, ponovitev
- 22.35 Yutel, eksperimentalni program

SLOVENIJA 1 20.05

HIŠA IGER

ameriški barvni thriller; igrajo: Lindsay Crouse, Joe Mantegna, Mike Nussbaum, Ricky Jay. Junakinja filma je psihiatrinja, ki jo, čeprav je v svojem poklicu uspešna, mučijo dvomi. Eden izmed njenih pacientov jo namreč obtoži, da mu ne more pomagati, kajti če ne bo nemudoma vrnil kvartopirskega dolga, bo njegovo življenje v nevarnosti...

KANAL A

- 10.00 Ponovitev večernega sporeda
- 19.00 A shop
- 19.15 Dance Session, ponovitev 2. oddaje o modernem plesu
- 20.00 Dober večer
- 20.05 Dnevno informativni program
- 20.30 Male živali
- 20.50 Celovečerni film
- 22.35 Operne arije
- 23.15 A shop
Lahko noč

TV AVSTRIJA 1

- 9.00 Jutranji program
- 10.30 Jutro potem, ameriški film; Dick van Dyke, Don Poster
- 11.40 Srečanje z veterinarjem
- 12.10 Reportaže iz tujine
- 13.00 Čas v sliki
- 13.10 Mi
- 13.35 Sužnja Isaura, telenovela
- 14.00 Wichertovi iz sosese
- 14.55 Popaj, risanka
- 15.00 Jaz in ti, otroški program v živo
- 15.05 Jan Niklas - Deček iz Flandrije
- 15.30 Smejoči se svetilnik
- 16.00 Kotiček za živali
- 16.05 Julijana
- 16.30 Hevrekal mini leksikon
- 17.00 Mini čas v sliki
- 17.10 Wurlitzer
- 18.00 Čas v sliki
- 18.05 Doogie Howser
- 18.30 Srečna družina
- 19.22 Znanje danes
- 19.30 Čas v sliki
- 19.53 Vreme
- 19.55 Kultura
- 20.00 Šport
- 20.15 Zgodilo se je belega dne, nemško-švicarski film
- 22.40 Volčji otroci, dokumentarni film
- 0.40 Čas v sliki

TV AVSTRIJA 2

- 19.55 Pepelnična sredi umetnikov
- 20.15 Argumenti

RADIO KRANJ

8.00 - Na noge Gorenjci! - 8.20 - Oziramo se - 8.30 - Hov - ne znam domov - 8.40 - Pregled dnevnega tiska - 9.00 - Regionalna poročila - 10.00 - Poročila Radia Slovenija - 10.20 - Gorenjski utrip - 10.55 - Pet glasbenih želja - 12.15 - Osmrtice, zahvale - 12.20 - Oziramo se - 13.00 - Danes do trinajstih - 13.55 - Še pet glasbenih želja - 14.00 - Pesem tedna - 15.00 - Regionalna poročila - 15.20 - Radio Kranj popoldne - 15.30 - Dogodki in odmevi - 16.50 - Koristne informacije - 18.00 - Regionalna poročila - 18.50 - Radio Kranj jutri - 19.00 - Nasvidenje -

1. RADIO ŽIRI

14.00 - Napoved programa - 14.10 - Naše okno - Misle za dan - 14.30 - Devizni tečaj - 14.40 - Pehar zdravlja - 15.00 - Dogodki danes - jutri - 15.10 - Od srca do lonca - 15.30 - Prenos dnevno-informativne oddaje R Slovenija - 16.00 - Radio Žiri spet z vami - napoved programa od 19. ure - EPP - 17.00 - Športne novice - 17.10 - Narodno-zabavna glasba - 18.00 - Novice - 18.15 - Bom za mlade - 19.00 - Odpoved programa -

RADIO TRIGLAV JESENICE

11.45 - Pričetek, opoldanski telegraf, horoskop, Danes do 13. - Radio Slovenija, novosti v narodno-zabavni glasbi, Domače novice 1, Kupim-prodam, Dogodki in odmevi - Radio Slovenija, obvestila, Domače novice II, aktualna tema, ura s Simono Vodopivčev, čestitke, BBC London - večerna informativna oddaja, 19.00 - Zaključek

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 8.25 Pregled sporeda
- 8.30 Poročila
- 8.35 TV koledar
- 9.00 Glasba, risanka
- 9.15 Stari poklici
- 9.30 O lepem in krstnem, dokumentarni film
- 10.00 Poročila
- 10.05 TV šola
- 11.05 Risanka
- 11.35 Dragi John
- 12.00 Poročila
- 12.05 Lovejoy, angleška nanizanka
- 13.00 Slika na sliko, ponovitev
- 14.00 Poročila
- 14.10 Odloženi raj, ponovitev angleške nanizanke
- 15.10 Občutek krivde
- 16.00 Poročila
- 16.15 Glasba
- 16.20 Pregled sporeda
- 18.00 Poročila
- 18.40 Santa Barbara, ameriška nadaljevanke
- 19.30 Dnevnik
- 20.05 V velikem planu
- 21.40 TV dnevnik
- 22.05 Oddaja resne glasbe
- 23.00 Slika na sliko
- 23.45 Poročila v nemščini
- 23.50 Poročila v angleščini
- 23.55 Horoskop
- 0.00 Poročila
- 0.05 Video strani

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 16.40 Video strani
- 16.50 TV koledar
- 17.00 Malavizija
- 19.30 Dnevnik
- 20.05 Glasba
- 20.15 Nogomet: Pokal zmagovalcev pokala
- 23.00 Petek, angleški barvni film; Peter O'Toole
- 23.55 Blue Moon
- 0.25 Video strani

KINO

CENTER amer. ris. REŠITELJI IZ AVSTRALIJE ob 16. uri, amer. krim. drama DOBER POLICAJ ob 18. in 20. uri, amer. krim. film Ljubzenski stroj ob 18. in 20. uri, amer. krim. film WARSHAWSKI ob 18. uri, amer. ljub. drama HAVANA ob 20. uri, DUBLICA amer. akcij. film DNEVI GRMENJA ob 20. uri, amer. grozlj. OZEK PREHOD ob 20. uri, BLED Ni predstavlja!

4. marca

Kulturni dom v Mostanjan - gostuje ansambel granat s Korduna

Nadaljevanje z 10. strani

Te vojne krajine in njihove regimente so vzdrževale posamezne avstrijske dežele, deloma z denarjem in večji del v živežu. Temu je posledično pripisati zaradi povečanih davkov tudi kmečke upore v naših krajih.

Privilegiji resda niso bili podarjeni. Po eni strani so bili kot plačilo in odkupnina za relativno večjo varnost avstrijskih dežel pred Turki, po drugi strani pa so pomenili odškodnino za neposredno izpostavljenost pred turškimi vpadi. Privilegiji so postali kar nekaj prirojene in že kar rodovnega. Zanimiva je zgodovina vojnih krajin, ki je med drugim tudi polna bojev za ohranitev privilegijev, ko je zaradi zmag nad Turki pomen teh obrambnih formacij upadal in ko bi se ljudje lahko preživljali sami s svojim delom ali celo enakopravno plačevali davke, kot pritičejo tlačanom. Tega tako imenovani »slobodarski duh« nikoli ni prenašal, ne v starih časih, ne pozneje in vse do danes ne.

Srbijanski boj za Jugoslavijo je bil eksistencialni boj za »staro pravdo« privilegijev, ki pripadajo temu narodu že po njegovi naravi, se pravi že genetsko. Srbijanci naj bi namreč bili bojevit narod, ki je med drugim verjetno zmagal v Kosovski bitki izpred 600 let. Zmagali so boja tudi v prvi in drugi svetovni vojni. Privilegiji večinskega in zato vodilnega naroda v Jugoslaviji so se širili na vseh področjih od vojske do civilne uprave, od gospodarstva do šolstva, od raznarodovalne politike vseh oblik do formiranja tako imenovanih »Jugoslavij v malem«.

Vse to bi se lepo nadaljevalo v postopni homogenizaciji v en sam napreden jugoslovanski narod z manjšimi folklornimi enklavami v »zabačenih« hribovskih krajih. Srbohrvaščina v vojski je bila zmeraj samo srbsčina. Tudi sredi Karlovca, tudi v Sloveniji. Namesto tega so se ljudje odločili raje za demokracijo, pa se je nazadnje izkazalo, da sploh ne gre za ideologijo enoumja, kot se zdaj imenuje nekdanji enopartijski sistem. Z rama ob rami se danes borijo četniki in vojakji z rdečo zvezdo, prepričani, da je

res neke nek njihov čas, obljudjena dežela, nebeški raj na zemlji. Čakali so samo voditelja, ki jim bo pokazal pravo pot.

Odločitev slovenskega in hrvaškega ljudstva, da se upre srbskim ekspanzionističnim težnjam, je na nasprotni strani nalletela na strahovito razočaranje. Toda zakaj bi sprejemali nova zgodovinska dejstva, če ima vojska dovolj orožja, da se maščuje nad svobodnim odločanjem narodov? Na dan prirejo vsemogoči atavizmi, vsemogoče razlike, veroizpovedne in kulturne, barbarske in civilizacijske. Vojna razlik bo še divjala, ko bosta socializem in komunizem že zdavnaj pozabljena.

Do pekla in nazaj, blizu slovenske meje

V Karlovcu se je bolj kot jaz sam pobrigal zame Mladen Postružnik, mlajši novinar pri glasilu Karlovački tjednik, vrhu tega predvsem sin Ane Postružnik in vnuk Slovenca Otona Postružnika, znanega kot hrvaškega slikarja in grafika.

Ta Oton Postružnik se je rodil na začetku tega stoletja v Mariboru in je bil z osemnajstimi leti že v Zagrebu na Višji šoli za umetnost in umetno obrt. Študij je nadaljeval na akademiji v Pragi in po dveh letih na akademiji v Zagrebu. Bil je med ustanovitelj likovne skupine Zemlja s Krstom Hegedušičem. Na začetku je bil blizu kubizmu, tonskemu slikarstvu in plastičnemu oblikovanju, pozneje fauvizmu, barvi, ploskovni konceptiji in modulaciji.

Ana Postružnik se je rodila 1937 v Tovarniku. V Karlovcu živi od svojega devetega leta. Bila je referentka za kulturo v Jugoturbini. Izdala je naslednje pesniške zbirke: Pesmi (1978), Monologi (1982), Dotiki (1986), Srce pesnice (uglasbene pesmi za alt in klavir, 1987) in Glasovi stare hiše (1989). Oba, Ana in Mladen živita v preskromnem stanovanju, čigar stene zraven tega popolnoma so številne slike - galerija Otona Postružnika. Tako se zdi, da gre za zelo bogato stanovanje, gotovo pa je, da je dragoceno. V sto petdeset dni trajajoči vojni med Karlovcem

in jugoslovansko vojsko ter četniki so se morale tudi slike seliti v zaklonišče in na druga varnejša mesta.

Časa za svoj predvideni vizualni in čustveni kontakt z mestom si le nisem vzel pretirano veliko. Zato mi je kar prav prišlo, da sem tako nepričakovano dobil sposobnega vodiča, ki se na vse spozna, je sam novi-

Z Mladnom Postružnikom, novinarjem karlovskega Tjednika

nar in natančno ve, kaj vse je treba videti, in je tudi dovolj vpliven, da lahko vse kmalu doseže, od dovoljenja, da greva lahko tudi na prvo bojno črto, do vozila, ki je bilo za to potrebno.

4. oktober velja kot uraden začetek vojne. Tega dne se je pričel simultani napad na Karlovac in Dugo Reso. Sovražnik je nameraval iz Karlovca narediti »novi« Vukovar. Napadali so z minometalci, s tankovskim obstreljevanjem, s topovi in vsem drugim strelnim orožjem, z večernimi metalci raket in z letalskimi raketami. Ljudje so večji del preživeli v zakloniščih. Pripravljani so bili tudi na to, da bo mesto popolnoma porušeno, ne pa tudi na to, da bi sovražnika spustili v mesto. To se je izkazalo na mostu na Korani, ko so »osvoboditelji« poskusili vdreti v mesto. Doživeli so neprijazen sprejem braniteljev, ki jih je stal kar trinajst življenj. To je bil verjetno tudi njihov zadnji poskus »osvobajanja« tujega mesta.

Sem gre detail iz časov vojne v Sloveniji. V Karlovcu je prišlo do javnega in tudi subkulturnega protesta zoper vojno v Sloveniji. Pojavili so se grafiti z napisom JNA z zvezdo s kljukastim križem. Karloški Tjednik je poročal o tem z zanimivim pripisom: »Žalostno je, da zaradi vsega tega trpijo tudi zidovi.«

Ko je tri mesce pozneje prišlo do karlovske vojne, so še kako drugače zatrpeli vsi zidovi v

mestu, ne zaradi kakšnih zanimivih grafitov, nad katerimi bi se kdo tudi zgražal, ampak zaradi granat in bomb, ki so padale vse vprek.

Nekateri objekti so bili za napadalce posebej zanimivi: Medicinski center in porodnišnica na Švarči, največja karlovska tovarna Jugoturbina, edini karloški hotel Korana, celo petokolonski Dom armade, celo pravoslavna cerkev Sv. Nikole, celo Dom upokojencev. Fasade hiš so gotovo vse poškodovane, veliko zgradb je porušeni. Ne vem, koliko ljudi ni več med živimi. Mesto je živahno kot mravljišče, ki ga je kdo razbrcal. Ljudje hitijo zakrivati luknje na strehah. Spet bodo delale že opuščene opekarnice. Steklo nadomešča polivinil.

Huji so prizori na Mostanju in še huji čez Mrežnico in Korano na Turnju. To je že čisto podobno Vukovaru ali med drugo vojno porušeni vsem in mestom po bombardiranju. Reči, da je vse razbito, to je zelo relativno. Tudi za Karlovac se lahko reče, da je razbit. V Mostanju je veliko bolj jasno, kaj to pomeni. Na Turnju pa je beseda »uničenje« v vsem svojem pravem pomenu, tako lahko rečem, da je živa. Drugače pa je z ljudmi.

Na začetku vasi je kot nekakšen mejni blok, carina, že du-

ga zapora na cesti, kot da stopamo čez državne meje, in tudi ta še ni zadnja. Nekoliko so površni. To pa zato, ker zaupa mojim spremljevalcem. Lahko bi dejal, da sem bil prešvercan čez, med tiste, ki so še. Najhuje je gledati vse te mlade fante. Kaj bodo, kaj lahko? Kaj jim nucajo vsi ti tanki? Kar razpoloženi so. Sredi ubitih. Sredi mrtvih, ki pa so jih odpeljali drugam, a so še zmeraj tu, v spominu, vsak trenutek znova zadeti in znova izkrevani. Sredi svojih ranjenih, ki so tudi druge. Nasproti Sajevcu, kjer so že Oni. Prav tako veseli, da je zdaj premirje. Si ne delajo skrbi, kaj bo po tem.

Ta zgodba me spominja na žensko na vlaku, ki je pripotovala iz Vukovarja. Pripovedovala je: Ko sem prišla v Zagreb, sem rekla, no zdaj sem pa že na svojem. In ko sem prišla v Karlovac, sem spet rekla, zdaj sem pa že na svojem. In zdaj smo v Kamanju in lahko rečem, zdaj sem pa res na svojem.

Še čez Kolpo in že je bila Metlika. Samo jaz sem bil za naprej, za v Ljubljano. Ko sem ugotavljal po voznem redu, koliko bom res čakal na zvezo, stame namah obstopila dva policaja. Sem že pozabil, da so na svetu. Bilo je za moj občutek zahrbtno. Karlovac me ni tako pretresel. Nobene diskretnosti, nobene kulture. Sem res tako sumljiv? Kam grem, kje sem bil? Doma sem bil, sem rekel. Kurbe!

Prejeli smo

Pismo mojim volilcem

Kot vaš poslanec v slovenski skupščini se obračam na vas s sledečo prošnjo: vse, ki razmišljate o lokalni samoupravi prosim, da mi sporočite svoje zamisli in predloge osebno ali preko sredstev javnega obveščanja. Obračam se na vse, posameznike, organizacije, odbore krajevnih skupnosti, tiste, ki že imate izkušnje iz preteklosti, pa tudi novince, neobremenjene s prejšnjimi vzorci, med katere sodim tudi sam, ki zadnje čase razmišljate več o teh stvareh.

Politična pripadnost ni pomembna, saj na nivoju krajevnih skupnosti politične barve zbledijo in - interesi kraja stopijo v ospredje. Vaši predlogi in vaše zamisli mi bodo pomagali pri delu v skupščini sedaj, ko se oblikujejo zakoni o lokalni samoupravi. Za istočnico in spodbudo bom nanizal nekaj dejstev in svojih pogledov.

Po novem zakonu o občinah bodo občine manjše. Današnja radovljiska občina naj bi lahko razpadla kar na 7 manjših občin (Begunje, Bled, Bohinj, Gorje, Kropa, Lesce, Radovljica). Jasno je, da so sedanje občine prevelike, sestavlja jih preveč različnih krajevnih skupnosti, so drage, počasne in neučinkovite. Če bomo znali pravilno oblikovati nove, naj bi bile boljše, bolj učinkovite, predvsem pa naj bi prišla bolj do izraza osnovna ustavna pravica občanov do lokalne samouprave. Pri tem oblikovanju novih zakonov pa vidim številne probleme in pasti in prav tu bi želel vedeti vaše mnenje. Nekaj jih bom prikazal.

Velikost občine

Približno 3000 ljudi naj bi bilo najmanjše število prebivalcev v občini. Če se v občino poveže več različnih velikih krajevnih skupnosti ali dve približno enaki, potem je to v redu. Povsem drugače pa je, če se v občino povežeta ena velika in ena majhna krajevna skupnost, ki pa nima dovolj prebivalcev, da bi bila samostojna občina. Vzemimo, da se Rateče povežejo s Kranjsko Goro. Rateče je vasica s 600 prebivalci, imajo pa že staro samoupravno tradicijo, o čemer priča tudi turistično, da so že 200 let fara. Turizem, ki ima tu prihodnost je drugačen od kranjskogorskega, ljudje so drugačni, celo vreme je drugačno, skratka kraj ima svojo dušo in srce. Ob pretesni povezavi s Kranjsko Goro bi vse to počasi izgubljali. Njihovi poslanci bi bili po pravilu vedno »demokratsko« preglašovani v kranjskogorskem občinskem svetu. V skupščini bom zato glasoval proti neki administrativni številki in se zavzemal za zakon, ki bo omogočal, da se bodo v občine povezovale krajevne skupnosti s podobnimi interesi, podobnim gospodarstvom, tradicijo, zaključeno pokrajino in zavestjo o skupni pripadnosti.

Pojem občana

Ta pojem naj bi bil v bodoči zakonodaji točno opredeljen. Občan je lahko samo nekdo, ki diha in živi z občino. Občan naj bi ne bil nekdo, ki je na primer zaposlen v Ljubljani, živi v Celju, nekje na Pokljuki pa oddaja vikend in je zaradi davčnih in drugih ugodnosti prijavljen za stalno v Bohinju.

Javno dobro in naravni viri

Koncesijo nad javnim dobrom in naravnimi viri morajo imeti domačini. Tako bodo bohinjske vode spet bohinjske in iz izkupička za komercialni lov se bodo lahko krile razlike za nabavo dražje kritine in podobno, kar predpisuje zakon o triglavskem narodnem parku. Prebivalcem narodnega parka se bo s tem de-

janjem krila škoda, ki jo imajo, ker zakon onemogoča njihovo normalno gospodarsko dejavnost ustanove kot so Triglavski narodni park, Zavod za ribištvo in podobne pa njej plačuje republika.

Razpolaganje s prostorom

Le občani lahko odločajo o tem, kaj se bo v občini gradilo, ker le oni vedo kaj potrebujejo. Ne morem si predstavljati, da na primer nekdo iz Radovljice odloča o neki parceli v Bohinju, če nima niti približne predstave, kje ta parcela je, ali o kamnolomu v Kamni Gorici, če ga še nikoli ni videl, kaj šele občutit.

Gospodarstvo

Občina je samostojna gospodarska enota, ki lahko vodi podjetja, vodi svoj proračun in uvaja dajatve. Sedaj v obdobju lastninjenja mislim, da bi bilo pošteno in primerno, da bi nekatere tovarne, hoteli in podobno prešle v last občine. Na primer: pošteno in normalno se mi zdi, da bodoča občina Lesce dobi kamp Šobec. Kot vsem so ta kamp gradile delovne organizacije iz Lesce, so v njem delali udarniško domačini in so zanj skrbeli domačini in nekako naravno je, da sedaj v procesu lastninjenja njihova občina postane zakoniti lastnik.

Organi občine

Najvišji organ občine naj bi bil občinski svet, sestavljen iz različnega števila članov, odvisno od velikosti občine. Svet iz svoje sredine izvoli župana, lahko pa še nek ožji organ, zaradi večje učinkovitosti. Izvršno oblast naj bi opravljali odbori, zadolženi za posamezne dejavnosti. Odbor za finance bi moral seveda imeti vsaka občina, odbor za turizem pa npr. samo tista, v kateri je turizem pomembna gospodarska dejavnost. Tako, na primer, bodoča jeseniška občina ne bi potrebovala odbora za turizem, bi pa morala imeti odbor za industrijo.

Zveza občin, okraj, regija

Zaradi skupnih interesov si predstavljam, da se bodo občine med seboj povezoval v okraje ali regije. Osebnost se navdušujem nad tem, da bi se jeseniška in radovljiska, dosedajni občini, povezoval v nekako zgornjogorenjsko regijo. To je naravna in tudi tradicionalna tvorba. Tudi površina ustreza, ta regija bi bila približno tako velika po površini kot je Prekmurje, Prlekija, Koroška ali Tolminska. Glavno mesto bi bilo Jesenice ali Radovljica. Prednost Radovljice je v tradiciji in centralni legi. Jesenice pa so večje mesto, imajo več ustanov (bolnica, gimnazija...) pa tudi večjo potrebo po delovnih mestih. Imeli bi tudi svojo registersko avtomobilsko tablico, grb in zastavo.

Le nekaj misli o lokalni samoupravi sem vam nanizal. Upam, da sem vzbudil vaše zanimanje in da mi boste posredovali tudi vaša razmišljanja.

dr. Avgust Mencinger
Gradnikova 47
Radovljica

KRANJ, JAKA PLATIŠE 13

Market v Turnju - ozimnica razprodana

JURE SINOBAD

Novi stari radovljiški grb

Radovljica je postala mesto proti koncu 15. ali v začetku 16. stoletja. Dopis cesarja Maksimilijana I. kranjskemu deželnemu glavarju in vicedomu iz l. 1510, je najstarejši ohranjeni dokument, v katerem se Radovljica omenja kot mesto.

Mestni pečat iz l. 1514

V skladu s tedanjo navado so novoimenovana mesta označila svoj novi status tudi z novimi mestnimi pečati. Radovljčani so dali izdelati svoj pečat pred marcem 1514, kajti zgodovinar Božo Otarepec je na dopisu od 10. marca 1514 prvič našel ohranjen ta pečat. Na tem pečatu premera 34 mm je ohranjen najstarejši grb mesta Radovljice. V ščituh zgodnjere-
sane oblike je upodobljen stoječi mož v kratki halji, ki drži v iztegnjeni desnici kolo, v levici pa mesto z zvonikom. Na nekoliko dvignjenem pečatnem traku se od leve proti desni vije pečatni napis: S: DER STAT RATMANSTAT. Črka S je

okrajšava za nemško besedo siegel (= pečat). Radovljiški grb je tako rekoč klasični »govoreči« grb. Mož z mestom in kolesom v iztegnjenih rokah prikazuje nemško ime RAD-MANN-STAT v obliki KOLO-MOŽ-MESTO. Iz napisa je razvidno, da so Radovljčani ob priložnosti, ko so postali mesto, menili, da je smotno spremeniti tudi ime kraja, ki naj bi ne bil več vas (-dorf), ampak mesto (-stat). Božo Otarepec pravi, da se novo ime v pisanih virih ni nikjer uveljavilo (vedno se je uporabljalo le ime Radmannsdorf), kar predstavlja edinstven primer na področju krajevnih imen in krajevnega imenoslova nasploh.

Mestni pečat iz l. 1574

Radovljčani so l. 1574 dali izdelati še drugi manjši mestni pečat premera 27 mm. Tudi ta pečat nosi napis S. DER STAT RATMAN-STAT, le da je na vrhu napisanega traku dodana letnica 1574. Pečat so uporabljali vsaj do leta 1737, poznal pa ga je tudi radovljiški domačin A. T. Linhart.

Linhart je v svojem delu Poskus zgodovine kranjske in ostalih dežel južnih Slovanov Avstrije podrobno opisal omenjeni pečat. Menil je, da je stari radovljiški grb predstavljal slovanskega boga veselja Radegasta, od katerega naj bi izviral tudi slovensko ime kraja. Nemci naj bi slovansko besedo »rad, rado« napačno pojmovali in jo enačili z enako zvonečo nemško besedo Rad (= kolo). Zato je Linhart sklepal, da si je treba podobo kolesa v starem radovljiškem grbu odmisli-
ti z

bolj pristno podobo Radegasta. Zgodovinar Božo Otarepec je v svoji knjigi Srednjeveški pečati in grbi mest in trgov na Slovenskem omenil pečat iz l. 1574, vendar ga ni podrobno opisal. Zato sem sam raziskoval naprej in dal pečat v Arhivu Slovenije tudi fotografirati. Likovna podoba pečata iz l. 1574 se od svojega predhodnika iz l. 1514 razlikuje v dveh podrobnostih. V novjšem pečatu je grb še vedno renesančne oblike, vendar je zgoraj že »ozaljšan« z dvema zavrtkoma na vsaki strani, vrh ščita pa krasijo liliji podoben ornament. Ščit je spodaj polkrožno razdeljen na tri dele. Na srednjem polkrogu leži hriček, na katerem stoji mož z zelo bujnimi lasmi, ki je oblečen v kratko haljo. V desni roki drži kolo, v levi pa stolpu podobno podolgovato stavbo. Pri pečatu iz l. 1514 drži mož v levici mesto z zvonikom, kar je druga pomembna razlika med obema pečatoma iz 16. stoletja.

Pečatnik ceha radovljiških krojačev iz l. 1680

Iz l. 1680 se je ohranil cehovski pečatnik radovljiških krojačev, na katerem je bil nad cehovskim grbom upodobljen mož s kolesom v levi roki in s stolpom v desnici. Pečatnik je ovalne oblike (24 x 26 mm, viš. 64 mm), v cehovskem grbu so lepo vidne krojaške škarje in štiri šesterokake zvezde, na napisnem traku pa je napis: SIGL. DES. SCHNEIDERS-
HANDTWERCHS. ZV. RADTMANSTORFF. Pečatnik hrani Narodni muzej v Ljubljani.

Grb mesta Radovljica po J. Ramschüsslu

Slikar Jernej Ramschüssl je v letih 1687 in 1688 v gvaš tehniki naslikal 203 grbov za heraldični zbornik J. V. Valvasorja Opus Insignium Armorumque. V tej knjigi kranjskih grbov je radovljiški grb sestavljen iz belega polja, v katerem stoji na zeleni podlagi mož, oblečen v rdeč plašč, modre hlače, rdeče nogavice in črne čevlje. V desni roki drži zlato kolo, v levici pa stolpu podoben podolgovat predmet. Mož ima gosto brado, grb pa je obrobjen z bogato baročno kartušo.

V heraldiki se bela in rumena barva uporabljata le kot nadomestek za srebrno in zlato. Po strogih heraldičnih pravilih zlata in srebrna barva ne smeta nikoli biti postavljena ena na drugo, zato je moč sklepati, da polje v izvirnem radovljiškem grbu ni bilo obarvano belo oziroma srebrno.

Čeprav Ramschüssl ni več vedel, kaj predstavlja predmet v desnici moža v radovljiškem grbu, je njegova upodobitev zelo pomembna, saj je najstarejši prikaz heraldičnih barv v radovljiškem grbu.

Valvasorjeva upodobitev radovljiškega grba

Valvasor ni več razumel »govoreč« simbolike radovljiškega grba, saj ga je l. 1689 v Slavi vojvodine Kranjske prikazal kot ščit renesančne oblike, v katerem stoji mož, ki drži v desnici kolo s šestimi naperami, levico pa ima prazno. Radovljiški grb se je v tej pomankljivi izvedbi ohranil vse do današnjih dni.

Žig iz l. 1880

Iz l. 1880 se je ohranil žig mestnega urada v Radovljici, pri katerem je od izvirnega grba ostalo samo še kolo s šestimi naperami. To leži v ščitu, ki je še najbolj podoben razprostrti živalski koži. Žig ima premer 29 mm, napisni trak pa nosi ime upravnega organa: STADTMAT RADMANNSDORF. Grb, v katerem je samo kolo, ima tudi mesto Radgona, vendar se zdi, da je bila težnja po reduciranju navzoča v Radovljici že konec 15. stoletja. Nad portalom radovljiške cerkve je bilo l. 1495 neodvisno od okoliških grbov vklesano kolo z dvanajstimi naperami.

Radovljiški grb na diplomu Otonu pl. Deteli

15. februarja 1907 je občinski odbor mestne občine Radovljica podelil Otonu pl. Deteli diplom o častnem meščanstvu. V levem zgornjem kotu diplome je bil naslikan mestni grb, v katerem stoji mož, ki drži v desnici kolo, v levici pa zastavo! Izvedbo radovljiškega grba z zastavo lahko vidimo tudi na vzhodni fasadi zgradbe Univerze v Ljubljani. Na diplomu Otonu pl. Deteli je viden tudi žig, ki je po obliki povsem podoben žigu iz l. 1880, le da ima napis v slovenskem jeziku: MESTNO ZUPANSTVO RADOV LJICA.

Radovljiški grb v albumu Grbovi Jugoslavije

Nepoznavanje in neustrezno interpretiranje radovljiškega grba je doseglo vrhunec v našem stoletju. Okoli leta 1930 je zagrebški zgodovinar Emilij Laszowski izdal album Grbovi Jugoslavije, v katerem je možu v radovljiškem grbu postavil v levo roko zlat lemež. Kolo v desnici je bilo najbrž vzrok, da je Laszowski mislil, da gre pri možu v radovljiškem grbu za kmete.

Zaključek

Grb mesta Radovljica je izjemen in pomemben zaradi svoje »govoreč« simbolike, ki v slikah prikazuje ime mesta: Rad-Mann-Dorf (Stadt) = kolo-mož-vas (mesto). Kolo v desnici sproža ugibanja o nastanku in značaju mesta. Kot sem že omenil, je bil A. T. Linhart

mnenja, da je šlo pri izvirnem radovljiškem grbu za podobo slovanskega boga Radegasta. Njegovo ime naj bi Nemci napačno povezali z enako zvonečo nemško besedo za kolo (= Rad), zaradi česar naj bi leto prišlo v radovljiški grb. Drugačnega mnenja je bil H. G. Hoff, ki je l. 1808 zapisal: »Grb mesta predstavlja moža, ki v eni roki drži kolo in v drugi mesto; odtod mnenje, da je bil nek kolar začetnik in osnovatelj mesta.« Obe teoriji sta zelo zanimivi, vendar za nobeno ni dokazov v virih. Že v Valvasorjevih časih niso več razumeli »govorečih« grbov in takrat je tudi izginilo mesto z zvonikom iz desnice moža v gr-

bu. Šele Božo Otarepec nam je pred nekaj leti spet razkril lepoto in pomen »govorečih« grbov Radgone, Žalca, Mokronoga, Sevnice, Celovca, Brežic in seveda Radovljice.

Naša naloga naj bo, da v radovljiški grb vrnemo mesto z zvonikom in ga tako uravnovesimo v simbolnem in v grafičnem smislu.

Literatura

Razširjeni članek z vsemi opombami in ilustracijami, bo izšel aprila v »Kroniki«, časopisu za slovensko krajevno zgodovino, zato na tem mestu navajam le osnovno literaturo.
1. Otarepec B., Srednjeveški pečati in grbi mest in trgov na Slovenskem, Slovenska matica in

Znanstvenoraziskovalni center SAZU, Ljubljana 1988, str. 113-116.
2. Linhart A. T., Poskus zgodovine Kranjske in ostalih dežel južnih Slovanov Avstrije, Slovenska matica, Ljubljana 1981, II. knjiga, str. 259 in opomba 154.
3. Valvasor J. W. in Ramschüssl J., Opus Insignium Armorumque... Ms MR 160 v Sveučilišni knjižnici v Zagrebu, str. 26.
4. Valvasor J. W., Slava vojvodine Kranjske, Mladinska knjiga, Ljubljana 1984, IX. knjiga, str. 205.
5. Laszowski E., Grbovi Jugoslavije, Kava Hag d. d., Zagreb 1930, str. 53.
6. Hoff H. G., Historisch-statistisch-topographisches Gemälde Herzogthums Krain, Laibach 1808, I. Teil, str. 158.

H. JELOVČAN

Dr. Branko Berčič, zaslužni profesor bibliografije

Bojim se, da bomo za svetom spet zaostali

Škofja Loka, 20. februarja - Slovensko knjižničarstvo je danes, tudi po zaslugi dr. Branka Berčiča, eno redkih področij, kjer se lahko enakopravno primerjamo z razvito Evropo. Dr. Berčič, doma iz Škofje Loke, je vseskozi intenzivno proučeval bibliotekarstvo kot stroko in mu dal pomembni teoretični prispevek. Njegova bibliografija, poleg številnih referatov, elaboratov, člankov in ekspertiz, obsega nekaj pomembnih knjižnih bibliografskih enot in uredniškega dela pri publikacijah, med njimi tudi takih, ki so bile pomembne za uveljavitev slovenske misli na tujem. Pomembno je njegovo dolgoletno sodelovanje z založbo Dr. Rudolf Trofenik iz Münchna. Kot gostujoči profesor pa je imel predlani na oddelku za bibliotekarstvo na filozofski fakulteti v Kölnu dve predavanji.

Prof. Branko Berčič, diplomiral je iz slavistike, kasneje (iz Tavčarja) tudi doktoriral, vendar je celotno vaše pedagoško, znanstveno in strokovno delo posvečeno knjižničarstvu.

»Knjige so me »zasturpile« že v otroštvu. Bil sem stalni gost v takrat še sokolski knjižnici v Škofji Loki. V tretjem razredu osnovne šole mi je prav zaradi branja, tudi pod oedejo, opesal vid. Že kot bruc na slavistiki sem nepoklicno delal v loški knjižnici, ko kasneje nekaj časa celo vodil, »oddal« šele po zaposlitvi v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani. Ko sem v NUK delal strokovni izpit, sem spoznal, da bibliotekarstvo zahteva strokovno delo. Spoznanje se je še okrepilo, ko sem prišel v rokopisni oddelk. S sodelavci smo se morali odločiti, ali bomo ostali slavisti ali postali bibliotekarji. Izbral sem drugo.«

Kakšne so bile pred štirimi desetletji, ko vam je uspelo priti v NUK, možnosti za izobraževanje v tej stroki?

»Doma tako rekoč nikakršne. Na srečo so se meje začele odpirati, resda predvsem na vzhod. Potegoval sem se za študij bibliotekarstva v Sovjetski zvezi, kasneje tudi za izpopolnjevanje na Švedskem, vendar sem obakrat »pogorel«. Uspelo pa mi je spoznati bolgarske knjižnice, kjer so že tedaj imeli inštitut za bibliotekarstvo, v katerem so tudi šolali knjižničarje. Ker so bile torej možnosti za študij v tujini omejene, sem se moral zadovoljiti predvsem s prebiranjem tuje literature. Kasneje so prišla na vrsto razna mednarodna strokovna srečanja in sodelovanja tudi z zahodom. Ob tem je v meni in sodelavcih vse bolj rasla potreba po študiju bibliotekarstva kot samostojni smeri. Tečaji so bili premalo.«

Prvič ste posebno smer študija predlagali že pred tremi desetletji, ko ste bili tajnik republiškega bibliotekarskega društva. Pripravili ste tudi program študija, vendar so vas zavrnil. Zakaj?

»Dejali so, da bibliotekarstvo ni nikakršna znanost, stroka. Dokazovanja, kako je na zahodu in na Češkem, kjer so ostale vzhodnjake daleč prekašali, niso pomagala. Počutil sem se kot šolarček, ki so ga nahrulili.«

Vaša ideja je vendarle kmalu dozorela. Leta 1964 je zaživel višješolski študij na pedagoški akademiji, pred petimi leti pa je filozofska fakulteta prevzela visokošolski študij. Sodelavci pravijo, da brez vaših prizadevanj tega ne bi bilo.

»Dveletni študij je dajal knjižničarjem osnovna teoretična znanja in nekaj praktičnih. Ko smo navezali tesnejše stike s tujim svetom, videli njihov razvoj na tem področju, je postalo vse bolj očitno, da bibliotekarstvo potrebuje fakultetno izobražbo. S sprejetjem koncepta razvoja knjižničarstva v Sloveniji je bila pot odprta za razvoj knjižnic, stroke in tudi za stro-

kovno izobraževanje. Z usmerjenim izobraževanjem se je leto še bolj razcvetelo, knjižničarstvo smo vpeljali celo v zadnje letnike nekaterih srednjih šol. Hkrati smo višješolski študij nadgradili z visokošolskim. Tudi sicer je v tistih letih slovensko knjižničarstvo sledilo mednarodnim standardom, seveda še vedno z rahlim zaostankom, vendar se je razkorak zmanjševal. Zdaj, ko je za slostvo in kulturo spet vse manj denarja, se resno bojim, da bomo zaostali, padli na raven po vojni. To bo slabo za stroko, knjižnice, diplomante, ki ne bodo dobili dela, ne nazadnje pa tudi za splošno kultiviranje ljudi. Podatki namreč kažejo, da je obtok knjig iz knjižnic med ljudi vedno večji; če ne bo denarja za bogatitev knjižničnega fonda...«

»Podiplomskega študija bibliotekarstva pri nas še ni, tudi zato ne, ker nimamo dovolj ustrezno izobraženih predavateljev. Doktorji bibliografije, ki so študirali na tujem, so za stroko izjemno dragoceni in jih skušamo bolj ali manj uspešno vključevati v pedagoško delo kot redne profesorje. Zanimanje za visokošolski študij bibliotekarstva je med mladimi izredno. Na filozofski fakulteti smo morali zadnji dve leti vpis v prvi letnik omejiti.«

Pred desetimi leti ste na pedagoški akademiji začeli pogodbeno predavati predmet bibliotekarstvo. To je bilo za vas nekaj novega, kako ste se znašli?

»Priznam, da sem začel brez pravega navdušenja, skoraj po sili, vendar smo se tako s sodelavci kot s študenti lepo ujeli. Leta 1983 sem postal redni profesor na pedagoški akademiji, štiri leta kasneje pa predstojnik oddelka za bibliotekarstvo na filozofski fakulteti in bil leto zatem izvoljen za rednega profesorja. Pred dobrim letom sem se upokojil. Tako sem se sam odločil. Zaupam mlajšim, vem, da bodo moje delo nadaljevali. V tem in naslednjem študijskem letu imam še nekaj obveznosti kot pogodbeni profesor, potem se bom od katedra poslovil.«

Univerzitetni svet je ob dnevu ljubljanske univerze upokojenemu rednemu profesorju dr. Branku Berčiču z oddelka za bibliotekarstvo filozofske fakultete podelil naziv zaslužni profesor.

 ljubljska banka

NOV POSLOVNI ČAS V LB - GORENJSKI BANKI d.d., KRANJ

Z 2.3.1992 SPREMINJAMO POSLOVNI ČAS IN GA ŠE BOLJ PRILAGAJAMO VAŠIM ŽELJAM IN POTREBAM

V LB - Gorenjski banki d.d., Kranj redno zbiramo podatke o tem kdaj so naše ekspozičure najbolj oz. najmanj obremenjene. Zbrane ugotovitve nam narekujejo nekaj sprememb poslovnega časa. In sicer:

- * začetek dela za stranke se v vseh ekspozičurah, razen na sedežih poslovnih enot in v ekspozičuri Bleiweisova 4 v Kranju, prestavi na 8,00 uro,
- * v ekspozičurah, kjer velja deljeni poslovni čas, se s prestavitvijo na 8,00 uro podaljša delo za stranke ob zaključku dopoldanske izmene.

POSLOVNI ČASI SO PO NOVEM NASLEDNJI:

▼	▼	▼	▼	▼	▼
DELAVNIK: 7,00 - 18,00	DELAVNIK: 8,00 - 18,00	DELAVNIK: 8,00 - 11,30 15,00 - 18,00	DELAVNIK: 8,00 - 11,30 14,00 - 17,00	DELAVNIK: 8,00 - 15,00	DELAVNIK: 13,00 - 17,00
SOBOTA: 7,00 - 12,00	SOBOTA: 8,00 - 12,00	SOBOTA: 8,00 - 11,30 PONEDELJEK: ZAPRTO	SOBOTA: 8,00 - 11,30 PONEDELJEK: ZAPRTO	IZPLAČILNI DAN: 8,00 - 12,00 13,00 - 17,00	SOBOTA: ZAPRTO
Kranj, Bleiweisova 1 Kranj, Bleiweisova 4 Jesenice, C. Maršala Tita 8 Radovljica, Gorenjska c. 16 Škofja Loka, Titov trg 3/a Tržič, Trg svobode 1	Kranj, Globus Kranj, Planina Kranj, Prešernova 6 Jesenice, Plavž Kranjska gora Cankarjevo naselje 84 Bled Bohinjska Bistrica Lesce Trata Železniki Žiri Tržiška Bistrica	Šenčur Cerklje Stražišče	Škofja Loka, Podlubnik Škofja Loka, Mestni trg 10	Koroška Bela Železnica	Hrušica
				PONEDELJEK, TOREK: 8,00 - 12,00 SREDA, ČETRTEK, PETEK: 13,00 - 18,00 SOBOTA: 8,00 - 12,00	
				Gorenja Vas	

PREPRIČANI SMO, DA VAM BOMO S SPREMENJENIM POSLOVNIM ČASOM NAŠE STORITVE ŠE BOLJ PRIBLIŽALI

Gorenjska banka d. d., Kranj

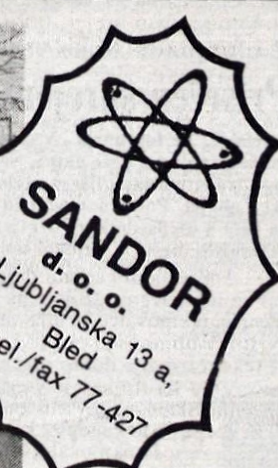
SKUPNA AKCIJSKA PRODAJA

**od 15. II.
do 15. III.**

Radovljica
Lancovo 7 c
tel. 74-277, 75-781
fax. 74-589
poslovalnica Jesenice
Titova 68
tel. 84-615

Trgovina REŠ
Ljubljanska 13 a, Bled
Tel. 76-588

SANDOR
d. o. o.
Ljubljanska 13 a,
Bled
tel./fax 77-427

Blagovni center Bled

Nudimo vam ves gradbeni material:

opeko, cement, železo, kritino, izolacijski material, radiatorje, peči za centralno ogrevanje, parket, črne in pocinkane cevi, marmorne obloge, okenske police, keramične ploščice, dimnike...

Nekaj cen za premiselek:

teraco plošče 25 x 25	84,73 SLT
šamotna opeka	204,54 SLT
lamelni hrastov parket	966,47 SLT
aluminij 0,7 mm 1 kg	308,00 SLT
izolacija novoterm LIP 5	101,98 SLT
ugodna ponudba SCHIEDEL dimnikov	

VELIK IZBOR BARV

JUPOL, HIDROKOL, LESOL, BELTON, LESOTON, avtolaki COLOMIX, pralni prašek PERSIL, ČISTILA, gozdarsko orodje KRMELJ, OKOVJE, VIJAKI, ŽIČNIKI, NITROLAKI vseh vrst, ugodna ponudba JELENOVIH KOŽ

In še nekaj cen

JUPOL 30 kg	1.632,- SLT
HIDROKOL 30 kg	1.561,- SLT
NITROLAK 20 l	5.600,- SLT
PERSIL pralni prašek 3 kg	564,- SLT
JELENOVE KOŽE že od	400,- SLT naprej

V času akcije imamo ugodne cene za:

žarnice do 100 W	69,00 SLT	63,00 SLT
žica P 1,5 mm	14,90 SLT	13,60 SLT
žica P 2,5 mm	21,50 SLT	19,50 SLT

Razprodaja programa KOLPASAN

Prodajamo tudi vodovodni material, akustiko, belo tehniko, male gospodinske aparate...

V ČASU AKCIJE BREZPLAČEN PREVOZ DO 50 km -

IZVAJAMO VSA GRADBENA, INŠTALACIJSKA IN PLESKARSKA DELA!

ŠPORTNI KOMENTAR

Vilma Stanovnik

VILMA STANOVNIK

Vroč hokejski lonec

Težko je reči, kaj je bil glavni vzrok za sredino tiskovno konferenco, ki jo je sklicalo vodstvo Hokejskega kluba Acroni Jesenice, saj so razkrili vrsto problemov, ki ta čas ogrožajo razvoj enega najbolj popularnih športov pri nas. Prav gotovo pa je bil povod zaplet pri igranju končnice državnega prvenstva, ki naj bi se s prvim obračunom med Olimpijo Hertz in Acroni Jesenicami začelo danes v Ljubljani. Do zapleta je prišlo zaradi vztrajanja ljubljanskih hokejistov, da v končnici igrajo le pod pogojem, če bodo sodili tuji, nevtralni sodniki. Nasprotno pa na Jesenicah ocenjujejo, da (kljub temu da tudi oni niso bili povsem zadovoljni z dosedanjim sojenjem) ni v interesu slovenskega hokeja, da se spet vpletje politika nestrokovnega, nestrpnega in klubškega ocenjevanja ter diskreditiranja sodnikov vseh pred. Celo sodnikov, ki so brez pripomb sodili na tekmah v tujini.

Pravzaprav bi marsikdo lahko skomignil z rameni in dejal... naj pač sodijo tuji sodniki, če ne zaupamo našim, pa vendar je zaplet s sodniki le pika na i ledenih odnosov med našimi hokejskimi klubi. Čeprav je jeseni že kazalo, da se bodo prav hokejisti ob igranju v alpski ligi najlažje vključili v mednarodna tekmovanja, so danes skorajda na začetku tega prodora. Čeprav je bilo že lani poleti jasno, da jugoslovanske reprezentance ne more več biti, vse do danes ni bilo narejenega praktično ničesar, če bi sestavili slovensko in ji omogočili nastope na mednarodnih tekmovanjih ali na katerem od svetovnih prvenstev, ki so pred vrati. Konkretni pogovori z Mednarodno hokejsko federacijo so se začeli šele pred kratkim, naši pa se povabijo na mednarodne tekme niso mogli odzvati tudi zaradi taga, ker menda nimajo niti enotnih reprezentančnih dresov.

Tudi državno hokejsko prvenstvo ni potekalo brez zapletov. Strasti so se razplamenele zlasti po tekmi na Jesenicah, kjer je mlada ekipa premagala izkušenejšo Acronije in si s tem zagotovila igranje med štirimi najboljšimi ekipami. Vsi po vrsti so Jeseničanom očitali "kuharsko specialiteto", pozabili pa so dodati, da je lonec na ogenj postavila ekipa Bleda Promolineje, ki je kolo prej podobno prepuščala zmago Cinkarni. Če ob tem omenimo še dejstvo, da je na tekmah nastopal igralec, ki ga ni bilo na seznamu moštva, saj je bil po sklepu tekmovalne komisije kaznovan (Dare Prusnik na tekmi Acroni Jesenice - Bled Promolineja), potem je jasno, da so kuhinje v hokeju, kljub odcepitvi od Balkana, ostale in kot kaže bo v sedanjih razmerah težko najti sogovornike, ki bi postavili slovensko hokejsko organizacijo v nove okvire. Jeseničani namreč zvezi očitajo, da nima pravih pravilnikov, da ni jasno, kaj je s statutom, da predlogov z Jesenic kot da ne slišijo, da pa ustrežajo vodilni ljubljanski ekipi... kot so naprimer sprejeli sklep, da bodo končno državnega prvenstva sodili tuji sodniki (čeprav ni jasno kdaj in v zapisnikih predstava ni takšnega sklepa). Po sredi je seveda tudi denar, saj so Jeseničani zahtevali naj tuje sodnike (ki niso poceni) plača klub, ki jih bo zahteval za sojenje, v obvestilu Hokejske zveze Slovenije pa je napisano, da bo sodniške stroške krila zveza. Menda pa so Jeseničani tudi izvedeli, da se v Ljubljani že "dogovarjajo" z določenimi tujimi sodniki....

Tako tik pred finalnimi obračuni še ni jasno, kako se bo zaplet s sodniki končal in kdo bo moral popustiti - saj so končno sogovorniki v sporu tudi sponzorji. Jasno pa je, da takšne razmere, kot so trenutno med našimi klubi (odsev pa v Hokejski zvezi Slovenije), ne vodijo k razcvetu tega popularnega športa (hokejske dvorane so daleč najbolj obiskane med športnimi prizorišči). Jasno je tudi, da namirno preprečujejo sojenja domačih sodnikov onemogočajo delo sodniške organizacije in odvrača mlade od vključevanja vanjo. In konec koncev odvrača tudi mlade hokejiste, s katerimi se je minula leta začelo kvaliteto delo, od treningov. To pa je škoda, ki jo tudi nova zvezdica na prsih pravakov ne bo odtehtala - pa naj tokratni obračun dobijo Jeseničani ali Ljubljanci.

Z olimpiade so se vrnil tudi smučarji

Prisrčen sprejem pri Miklavčevih

Dorfarje, 26. februarja - V sredo zvečer je z olimpijskih iger pripotoval še zadnji del naše ekipe. Še posebej slovesno je bilo na domu našega trenutno najboljšega slalomista Andreja Miklavca v Dorfarjih pri Zabnici. Poleg domačih so ga pričakali tudi člani SK Alpetour, na čelu s predsednikom Matjažem Hafnerjem in mu čestitali za sedemnajsto mesto v slalomu ter zaželeli novih uspehov.

Andrej je bil zaradi dolge poti ter napornega meseca treningov in tekmovalnih utrujen, pa vendar zadovoljen, da je spet doma. "Za nas tekmovalce je bila velika spodbuda že dejstvo, da smo se uvrstili v olimpijsko ekipo. Lahko rečem, da je bila olimpiada glede tekem izredno dobro organizirana, vse drugo, od nastanitve, do srečevanja športnikov iz vsega sveta, pa je bilo organizirano katastrofalno slabo. Predvsem zato, ker smo bili športniki daleč drug od drugega po nekaj deset kilometrov in praktično nismo videli nikogar, razen sotekmovalec. Všeč pa mi je bil ambient ob tekmovališču, veliko ljudi, ki so nas spodbujali. Glede svojih rezultatov lahko rečem, da sem imel malo nesreče, ker sem padel na treningu supervesleslalomu in si poškodoval koleno. Tako sem tekmoval le v vesleslalomu in slalomu. Vesleslalom je bil zelo strm in tehnično zelo težak, mislim pa, da sem s 24. mestom vendarle lahko zadovoljen. Na slalomsko tekmo sem šel zelo sproščen, vendar sem bil v soboto od vsega že utrujen in mi je v prvem teku ob koncu zmanjkalo moči. V drugem teku sem odpeljal bolje in po začetku, ko bi kmalu odstopil, pokazal, kaj znam. Tako mislim, da sem lahko s svojima nastopoma zadovoljen."

Kot je tudi povedal Andrej, bo imel ta teden nekaj dni počitka, naslednji teden pa tekmovalce najbrž čaka državno prvenstvo. Nastopili bodo na tekmah evropskega pokala ter morda na kontinentalnem pokalu na Japonskem. Najbrž pa bo naša mlada ekipa nastopila še na zaključni svetovni pokal v Crans Montani. ● V. Stanovnik

Doma je Andreja Miklavca čakala torta z olimpijskimi krogi, prisrčen sprejem domačih in predstavnikov SK Alpetour. Foto: J. Cigler

Franc Hvasti, direktor Kolesarskega kluba Sava

Delo z reprezentanco je na začetku

Po več kot štirih letih se je Franc Hvasti iz Avstrije vrnil v Kranj in postal direktor KK Sava. Je pa tudi kandidat za novega slovenskega selektorja.

Kranj, 26. februarja - Ta konec tedna se s kolesarsko dirko za nagrado Adriatic in kolesarskim kriterijem po ulicah Portoroža začel letošnja kolesarska sezona. Z razpadom Kolesarske zveze Jugoslavije je prišlo do sprememb tudi pri sestavi reprezentance, pri organizaciji velikih tekmovanj in seveda bo treba poskrbeti, da bodo tako v klubih kot v državni reprezentanci vodstva, ki bodo skušala povrniti sloves kolesarskega športa pri nas. Eden od njih je tudi Franc Hvasti, s katerim smo se pogovarjali o razmerah v kolesarstvu.

Po dobrih štirih letih ste se iz Avstrije vrnili v Kranj. Kaj je bilo v tem času narejenega za razcvet slovenskega kolesarstva in kaj izgubljenega?

"V času moje odsotnosti mislim, da so se v klubih razmere marsikje izboljšale. Pomembno je, da imamo več dobrih klubov, pet, šest, ki jih prej ni bilo. Poleg Save, Roga in Krke so tukaj še Merx, Astra, As - Astra. Vsi imajo najmanj štiri ali celo več vrhunskih tekmovalcev. To ocenjujem zelo pozitivno. Hkrati pa lahko ugotovimo, da se je vse tisto, ki je bilo takrat že narejeno v Jugoslaviji in spotoma tudi v Sloveniji, v smislu reprezentance, slabše. Razloga za to sta gotovo dva. Eden je, da smo se osamosvojili in slovenska zveza mora stvari postavljati nanovo - od organizacije do sistema in ljudi. Zveza je treba začeti obravnavati bolj profesionalno, saj je, kljub vsemu, prej imel veliko vlogo pri tem Beograd. Mislim tudi, da je organizacija tekmovalcev pri nas iz leta v leto slabša. V nekaj letih smo tekmovalni sistem v mednarodnem smislu poslabšali. To večinoma zaradi kranjske dirke, ki ni več na ravni, kjer je bila, mislim pa

seveda, da ji bomo dali spet pravo mesto, predvsem pa mislim na dirko Alpe Adria, ki ni več to, kar mora biti. Ima pač status A ali B kategorije v svetovnem pokalu. Če torej strnem odgovor na vprašanje, je delo v slovenskih klubih v zadnjih letih napredovalo in je boljše, kot je bilo, ko sem bil še tukaj, delo v zvezi in s slovensko reprezentanco pa je praktično na začetku."

Kaj vas torej čaka, če bi postali slovenski selektor?

"V svetu se stvari tako hitro razvijajo, tako da bo potreben nov pristop in bo vloga selektorja treba gledati drugače. Odločil sem se, da lahko strokovno vodim kolesarstvo, ne mislim pa ga izven kluba voditi tudi marketinško, česar sem se prej za reprezentanco tudi loteval. To pa pomeni, da se mora zveza v tem smislu tudi organizirati. Imela naj bi tri osnovne, če lahko rečem "dobre lastnosti": dober sekretariat, tekmovalce z dobrim vodstvom in marketinško službo, ki bo skrbela za finančno pokritje sekretariata, reprezentance in samega marketinga. Tak program sem sedaj tudi predlagal, čeprav vem, da vsega ne bo moč

narediti naenkrat. Letos bi morali začeti, postaviti na prava tla osnove, da bi po sezoni resno začeli. Predvsem je pomembno, da bi letos v vseh treh kategorijah uspešno sodelovali na svetovnih prvenstvih in olimpijskih igrah, kar naj bi bil prvi cilj slovenske reprezentance, vse ostalo pa naj bi letos "pokrili" še klubi. V naslednji sezoni pa bi morali strokovno, marketinško in organizacijsko priti tako daleč, da bi dobili profesionalne trenerje za kategorije Slovenije. Moje mišljenje je, da bi bilo potrebno zaposliti dva profesionalna trenerja za kategorijo amaterjev in mladincev, drugi pa lahko delamo honorarno. Nadaljnji razvoj pa je vprašanje časa."

Vi pa bi ostali v Savi?

"Moja želja je bila, da, ko se vrnem iz Avstrije, najprej eno leto ne bi delal nikjer drugje kot v klubu. Da bi klub postavil na visoko, kot ga je klub že nekoč imel, čeprav moram reči, da sem kar zadovoljen z mnogimi stvarmi, ki so se v klubu dogajale v zadnjih štirih letih. Vendar pa so razmere take, da je tudi zveza na začetku in v našem klubu smo se odločili, da moramo tudi sami nekaj narediti za razvoj. Če je to tako, se bom pač še v zvezi vključil v delo. Moja želja pa je, da v klubu ostajam profesionalen in je klub moja prva obveznost, v strokovnih krogih pa lahko delam tudi v zvezi. Težko pa je že danes delati natančne načrte."

V Sloveniji smo imeli nekaj dobrih tekmovalcev, tudi sedaj mladi precej obetajo. Kako ocenjujete sposobnosti tekmovalcev?

"Vedno je treba pomisliti, kaj mi lahko dosežemo in kaj smo že dosegli. Če gledamo realno, so bili rezultati Ropreta, Buliča, Cerina, Pavliča, Lampiča, Udoviča, Polončiča... takšni, ki so imeli vrednost v mednarodnih kolesarskih krogih. Na velikih tekmovanjih so zasedali tista mesta, ki jih Slovenija realno lahko zaseda, to je od šestega do desetega mesta. Takšnih tekmovalcev, razen Valterja Bonče, sedaj ni. Imamo pa velik potencial mladih tekmovalcev. Ti lahko dosežejo isto, s srečo pa morda tudi kaj več." ● V. Stanovnik

Vabila, prireditve

Druga tekma za Pokal ciciban - SK Alpetour organizira to nedeljo, 1. marca, s štartom ob 10.30, drugo tekmo za Pokal ciciban. Tekma bo na Soriški planini, nastopijo pa lahko cicibani in cicibanke loške občine letnik 1981 in mlajši. Prijave sprejemajo med 9. in 10. uro pri Litostrojski koči, na štart pa so vabljeni mladi od Žirov do Železnikov. ● V. S.

Občni zbor PD Radovljica - Redni letni občni zbor PD Radovljica bo danes, 28. februarja, ob 18. uri v avli osnovne šole v Radovljici. Po zboru bo Janez Pretnar predaval o vzponih na afriške pettisočake. ●

Pokal Cilka na Kravcu - To nedeljo, 1. marca, prireja ASK Triglav tradicionalni vesleslalom za Pokal Cilka. Tekmovanje se bo začelo ob 11. uri, nastopijo pa lahko tekmovalci v vseh kategorijah.

Košarkarske lige - Kranjski Triglav ima v zeleni skupini to soboto možnost dobiti dve novi točki na tekmi z Rogaško Donat Mg. Tekma bo ob 20. uri v dvorani na Planini. V končnički ženske SKL Kranjčanke v soboto ob 16. uri gostijo ekipo K.A. Rogaška, Odeja Marmor pa gostuje pri Ježici. Jeseničanke igrajo doma z ekipo Cimosa. Tekma v CSUI bo v nedeljo ob 17. uri. V II. moški ligi zahod ekipa Radovljice gostuje v Litiji, Kokra Lipje pa v Zagorju. Jeseničani pa v soboto ob 18. uri gostijo ekipo P. Črnomlja. ● V. S.

Smuk v maskah - Na pustni tork, 3. marca, bo na Soriški planini zabavna smučarska tekma - smuk v maskah. Tekmovalci, oblečeni v maskare, se lahko za tekmo prijavi v okrepčevalnici Dolina na smučišču. Udeleženci bodo prejeli praktične nagrade. ● V. S.

Kranjski Merkur tokrat s Kovino - V moški super namiznoteniški ligi igra kranjski Merkur jutri, 29. februarja, ob 16. uri v Strazišču s Kovino. V I. slovenski namiznoteniški ligi igrajo Jeseničani jutri dve srečanju: ob 10. uri z Melaminom Kočevje in ob 16. uri z Vesno. V II. moški ligi igrajo jutri ob 10. uri Sava: Preserje in Križe: Škofja Loka, ob 16. uri pa Križe: Preserje in Sava: Škofja Loka. V I. ženski slovenski ligi pa bo jutri ob 10. uri na Jesenicah gorenjski derbi med Jesenicami in Merkurjem iz Kranja. ● J. K.

Prvo slovensko državno prvenstvo v paraskiju - Letalska zveza Slovenije je zaupala Alpskemu letalskemu centru Lesce - Bled organizacijo prvega slovenskega državnega prvenstva v paraskiju, kombinaciji vesleslalomu in padalskih skokov na cilj, ki je na strmini z najmanj 20 stopinj naklona. Tekmovanje bo na Kobli, kjer bo danes vesleslalom, jutri in v nedeljo pa skoki. Otvoritev tekmovalstva, na katerem bo sodelovalo blizu 30 padalcev iz Slovenije in Hrvaške, bo danes ob 16.30 na leškem letališču, kjer bo v nedeljo ob 15. uri zaključek tekmovalstva. ● J. K.

Pustni paralelni vesleslalom - Področni zbor vaditeljev, učiteljev in trenerjev smučanja iz Trčiča pripravljajo v nedeljo, 1. marca 1992, z začetkom ob 11. uri tekmovalce v vesleslalomu imenovano Pustni paralelni vesleslalom za svinjsko glavo. Tekmovanje bo potekalo na smučišču na Zelenici, pripravili pa ga bodo v treh kategorijah moški, ženski in otroški. Prijavnina znaša 250,00 SLT za odrasle in 150,00 SLT za otroke, izvirne maske pa bodo oprostil plačila startnine. Vsak udeleženec prejme pustni krof.

Prijavite se lahko po telefonu na številki 52-183 ali 57-305 oziroma eno uro pred začetkom tekme na Zelenici. Pokrovitelj tekmovalstva je Avtomatika Pernuš. V primeru slabega vremena bodo tekmovalce pripravili v nedeljo, 8. marca 1992. ● J. Kikel

V Kranju gostuje Pomurka - Jutri, v soboto, so na sporedu srečanja 13. kola v slovenski super rokometni ligi. Rokometaši Predvorja - Infotrade se bodo ob 18. uri pomerili v športni dvorani na Planini v Kranju z ekipo Pomurke iz Bakovcev, ki je v prvem spomladanskem kolu brez težav premagala ekipo Presada iz Litije. Tekma je za obe ekipe izredno pomembna, zmaga domače ekipe pa bi pomenila "odcepitev" z dna prvenstvene lestvice. Rokometaši Predvorja - Infotrade ob borbeni igri in podpori gledalcev računajo, da bosta obe točki ostali v Kranju. Pokrovitelj srečanja je Discoteka Primadona Trebija in Barcafe Lev Predvor, ki bo prispeval tudi tri nagrade za zrebanje vstopnic. Šolska mladina ima prost vstop.

Za gradnjo garderobe denar od veselice - Športno društvo Kondor je spomladi lanskega leta ostalo brez garderobe na nogometnem igrišču, ki jo je nekdo zažgal. Da bi si pridobili finančna sredstva za postavitve nove, bodo v soboto, 29. februarja 1992, organizirali pustno veselico in tako, upajo, prišli do prepotrebne denarja za postavitev nove. Na veselici bo igral ansambel DIODA. ● J. Starman

To nedeljo se začel slovenska nogometna liga

Naklanci v Trbovlje po točko

Naklo, 28. februarja - Da ne bi poškodovali domačega igrišča, nogometaši Živil Nakla, tretjevrščenega moštva jesenskega dela slovenske nogometne lige, trenirajo na igrišču ob Čukovem bajerju v Bobovku. Jesensko moštvo, presenečenje lige, ostaja v jedru nespremenjeno. K naklaskemu klubu sta prestopila Miran Pihler z Jesenic in Gregor Grašič iz Zarice, iz domačega podmladka pa so vključeni v prvo moštvo Branko Taler, Darko Voglar in Emil Šink. Skupno ima trener Bogdan Andrejašič na voljo 24 igralcev, od katerih jih 17,18 prihaja v pošteve za sestavo prvega moštva.

Dane Jošt, sekretar Živil Nakla napoveduje realno uvrstitev med 5. in 8. mesto, kar pomeni, da bi morali spomladi osvojiti iz desetih gostovanj in desetih tekem doma polovični izkupicek. Prvenstvo bo dolgo, trajalo bo 21 kol (štiri tekme bodo odigrane tudi ob sredah) in bo končano 21. junija. Boj za zmago in obstanek bo trd, saj izpade kar pet moštev. Na nedeljski tekmi v Trbovljah

zaradi dveh rumenih kartonov ne bosta igrala Murnik in B. Križaj. Trener Bogdan Andrejašič je pred nedeljskim gostovanjem (tekma v Trbovljah bo ob 15. uri, avtobus pa bo odpeljal izpred Marinskaj v Naklem ob 12. uri, nekaj prostora pa bo tudi za navijače) povedal: "V pripravljalnem obdobju smo odigrali 10 prijateljskih tekem. Rezultati so bili slabši, vendar to ne pomeni, da smo slabo delali. V teh pogojih smo dosegli optimum, čeprav smo v bistvu brez igrišča in treniramo po livadah. Mislim, da smo solidno pripravljeni. Glede nedeljske tekme v Trbovljah sem bolj pesimist. Igrali bomo brez standardnih igralcev, imamo pa še dva poškodovana. Cilj je točka, kar bo težko, saj so Trbovlje tradicionalno vroč teren, Rudar se bori za obstanek in še okrepil se je."

Navijačem Nakla se letos obeta zanimive tekme v Naklem, saj že v naslednjem kolu gostujejo v Naklem Medvođe, potem pa še Izola, Maribor in Koper. ● J. Košnjek

Licence sodnikom in delegatom kontrolorjem

Kranj, 20. februarja - V Kopru je bil seminar nogometnih sodnikov in delegatov kontrolorjev, ki bodo sodili in kontrolirali prvo in drugo slovensko državno nogometno ligo. Seminar je bil zaključen z zahtevnim preizkusom znanja. Z Gorenjskega bodo prvo državno ligo sodili Anton Beton, Stefan Tivold in Ivan Žunič, drugo pa Rudi Antolin, Marko Golč, Stane Globočnik, Andrej Eling, Emil Šurm in Zoran Živkovič. Delegati - kontrolorji prve državne lige so Janez Krajnik, Janez Torkar, Blaž Vidmar in Rudi Gros, druge lige pa Alojz Benkič, Zlavo Božnar, Anton Dežman, Pavle Dremelj, Boris Gros, Stojan Humar, Zvonko Kovačič, Rifet Mustafič, Dore Štucin, Brane Šuvak, Marjan Triler, Jože Umbrecht, Stane Voršič in Marjan Žibert. ● R. Gros

Biatlonci na svetovno prvenstvo - Štirje mladi slovenski biatlonci, vsi iz Gorij, so danes odpotovali na svetovno mladinsko prvenstvo v Kanado. Prvenstvo se bo začelo 2. marca in končalo 8. marca. Tomaž Žemva, Matjaž in Jože Pokljukar, Miha Larisi ter trenerja Edo Kosi in Brane Gomilar imajo v načrtu izboljšati dosedanje uvrstitve iz svetovnih mladinskih prvenstev, to pa je dvajseto mesto v ekipnem tekmovanju, in devetnajsto mesto med posamezniki, ki ga je lani osvojil Tomaž Žemva. Foto: V. Stanovnik

ODMEVI

V rubriki *Odmevi*, *Prejeli smo objavljamo pisma bralcev po presoji in izboru uredništva*. Vse, ki nam pišejo, prosimo, da pisma niso daljša od 60 tipkanih vrstic. Daljša pisma smo prisiljeni krajšati, ne glede na vsebino. Vabimo k sodelovanju! Pišite na naslov: *Gorenjski glas*, Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj, za rubriko *Odmevi*.

Izobraževalni program - ekonomsko komercialni tehnik

Kako oblikovati izobraževalni program za več različnih poklica ekonomski tehnik.

Z uvedbo novih sistemskih programov v izobraževanju na srednji stopnji je bil prirejen štiri letni strokovni program za izobraževanje poklicev v ekonomski stroki. Z vidika izobraževanja za poklice se nam pri programu Ekonomsko komercialni tehnik, ki je bil v šolskem letu 1991/92 prvič uveden v prve letnike srednjih ekonomskih in trgovskih šol Slovenije, vsiljuje nekaj formalno-strukturnih in tudi vsebinskih vprašanj.

V točki II/2 določa program poklice, ki jih izobražuje. Na določilo bi bili dve pripombi. Prva pripomba se nanaša na to, da v določilu redefiniran poklic ekonomskega tehnika z navedbo treh področij dela in sicer z finančno-računovodskim, komercialnim in splošno ekonomskim področjem dela, ni v skladu z veljavnimi branžnimi nomenklaturami o poklicih, ki natančno opredeljujejo posamične ekonomske poklice, kot so: bančni tehnik, finančni tehnik, zavarovalniški tehnik, komercialni tehnik, skladiščni tehnik, carinik V. stopnje in špediterjski tehnik ali različice poklica ekonomski tehnik. Druga pripomba se nanaša na »ekonomskega tehnika splošno ekonomskega področja«. Analizi dela in poklicnih profilov kaže, da tako profiliranega tehnika ni. S tega vidika bi bila določila težko sprejemljiva oz. polemična.

V skupine izbirnih predmetov vpeljuje program specializacij: bančništvo in zavarovalništvo ter carino in špediterstvo. V bistvu ne gre za nobene specializacije, saj so to specifične vsebine in dejavnosti določenih različnih ekonomskih tehnikov. Gre le za specifične, ki so kot osnovne vsebine že vsebovane v standardnih učnih načrtih predmeta Gospodarsko poslovanje, ki je temeljni

predmet strokovnega programa in ki so kot izobraževalne strokovne vsebine najbolj izpostavljene nenehnim zakonskim in poslovno-tehnološkim spremembam. Srednješolski profesorji ekonomisti jih ažurirajo pri pouku; nekatere institucije, kot so banke, SDK, zavarovalnica, carinska uprava, trgovina, itd. jih uvajajo v seminarske oblike za funkcionalno usposabljanje svojih strokovnih delavcev. Posodobljene specifične vsebine bi bilo mogoče kvalitetno posredovati pri predmetu Gospodarsko poslovanje z različnimi poudarki glede na potrebe in izize okolja. S tem bi odpadla zapletena navodila programa, kako naj bi šole izvajale te ali one izbirne predmete oz. »specializacije«.

Program predvideva dve obliki zaključka izobraževanja - zaključni izpit za vključitev v poklice in matura za vključitev v višje in visokošolske programe. Program bi lahko imel samo eno poenoteno obliko zaključka in sicer za vse učence enako glede na dejstva, da se vanj vpisuje populacija osmošolcev, ki se izrazito ne razlikujejo med seboj v splošnih sposobnostih in študijskih ambicijah, da se le manjši del srednješolcev po končanem programu odloča za nadaljevanje šolanja in da je poleg ekonomske fakultete in njej podobnih šol manjše in omejeno število drugih višješolskih in visokošolskih institucij, kamor bi se lahko direktno vpisovali maturanti, na večino fakultet pa se sploh ne bi mogli. Skupina izbirnih predmetov za opravljanje mature je po poklicnih strokovnih vsebinah šibkejša od drugih dveh izbirnih skupin; matura ne vsebuje izpitne enote iz temeljnega predmeta Gospodarsko poslovanje; s tega vidika ne more veljati določilo programa, da se z matura apriori prizna učencem tudi zaključni izpit, obratno pa ne, s tem bi bili učenci, ki bi opravili zaključni izpit, prizadeti. Malo zahtevnejši zaključek izobraževanja pa ne bi škodoval tudi učencem, ki bi se zaposlili v poklicu in kasneje v življenju šli študirat ob delu.

Naziv programa je stereotipen in ne ustreza več sodobni poslovni ekonomiji. Odraža ekonomskega tehnika iz preteklih časov in komercialnega tehnika, ki je nastal za potrebe trgovinske dejavnosti leta 1962. Glede na nastanek marketinga, managementa in podjetniškega poslovanja bi se program lahko imenoval *tehnik poslovanja in trženja*. Predlog novega naziva bi najbrž ustrezal tudi ekonomskim in trgovskim šolam kot skupnim ali ločenim izvajalkam programa.

Dikcija zaključenega dokumenta, kot jo predvideva program, vsebuje poleg naziva programa tudi navedbo poklica, kot

ga program determinira s tremi področji dela, kar pa ne bi bilo pravno formalno usklajeno z vsemi družbeno priznanimi ekonomskimi poklici in nomenklaturami in bi bili nekateri branžni poklici zapostavljeni. V izogib temu bi morda zadostovalo, da se ob predmetu Gospodarsko poslovanje (v zaključnem dokumentu se navedejo vsi predmeti na zaključnem izpitu oz. maturi) napiše specifična, npr. bančništvo, računovodstvo, komercialna, carina, zavarovalništvo itd.

V Sloveniji se na dveh ekonomskih šolah poizkusno izvaja program Trgovska akademija iz avstrijskega šolstva, podoben našemu programu. Obeta se nam tudi en program iz italijanskega šolstva. Gre za to, da od tujih programov povzamemo, kar je za nas dobro, in da z dograjevanjem naših programov dosežemo mednarodno veljavo.

Marko Turuk, prof.

Ali so otroci ideja ali realnost?

Na odprtem pogovoru z ministrom Venceljem je njegova neobčutljivost, arogantni smeh nad težavami otrok in staršev nekoliko prizadel in zmedel, da vprašava, ki sem mu ga hotel zastaviti, nisem postavil do konca. Vendar bi vprašanje rad končal.

Kaj se je v tork v šolski telovadnici na Jesenicah dogajalo? Na eni strani je sedel osamljen gospod Vencelj - minister, predstavnik oblasti, ki nam je pred volitvami zagotavljala, da je najboljši gospodar, ki najbolje ve, kako nam bo pomagala in ki smo jo zato tudi izvolili.

Govoril je v imenu države Slovenije, torej v imenu nas, ki smo sedeli njemu nasproti, njemu nasprotni. Njemu nasprotni je bilo okrog 150 prizadetih državljanov Slovenije, otrok, staršev in učiteljev, ki smo bili predstavniki mnogih nenazvočnih v dvorani. Minister je v imenu države Slovenije, torej v imenu nas v dvorani, predstavil projekt reorganizacije šolstva, ki vključuje zapiranje šol in obremenitev staršev v trenutno najbolj ogroženih delih Slovenije. Projekt je kopija nekega drugega realnega stanja v neki drugi državi, ki pa z realnim stanjem pri nas nima nobene zveze in ta projekt naj bi nas približal Evropi.

Nerealnost takega projekta je množico ljudi strnilo v protest proti takšnemu skoku v Evropo, ki prinaša državi Sloveniji našim otrokom Slovenije neizobraženost, staršem pa obubožanje. Na ministrov strani je sedela ideja, nerealnost, na strani otrok, staršev pa je sedela realnost, ki je bližajoča se revščina, posledična

neizobraženost, saj starši večino nima ali kmalu ne bodo imeli niti za hrano, kaj šele sredstva za izobraževanje svojega otroka v predragi Ljubljani. In če smo že pri Evropi, bi bilo veliko bolj evropsko, ko bi ljubljanski otroci hodili v šolo tja, kjer je narava, v Kranjsko Goro ali na Kozjansko.

Cinično nasmihanje gospoda ministra ob argumentih učiteljev, staršev in otrok, mi je priključalo v spomin sliko nedavnega, ko nobena stiska, nobena solza ne mater ne otrok, ki so protestirali proti neumnosti, proti vojni, ni zbudila nobenega odziva, nobenega premika v glavah tovarišev generalov, ki jih realnost ne zanima. Sočutje je v njih umrlo, živa in pomembna je le še ideja, iluzija, pa čeprav ljudje umirajo v vojni, drsijo v siromaštvo in neizobraženost.

Ali so naši gospodje ravno tako neobčutljivi, kot na jugu tovariši, na pravice otrok do miru, do izobrazbe in do ljubezni staršev?

Ali torej med gospodom in tovarišem sploh obstajajo razlike? Če minister za šolstvo ne sliši stiske otrok in staršev in ni na strani otrok in učiteljev, katerih predstavnik naj bi v pravi demokratični državi bil, na čigavi strani potem je?

Na strani države Slovenije? Če je država Slovenija nekaj drugega kot mi starši, otroci in učitelji in če torej država Slovenija ne vidi realnega stanja države, to je nas, ki smo bili v dvorani, sprašujem: gospod minister, če se ne zmenite za realnost nas, ki smo državljani Slovenije, ki smo Slovenija, katero državo potem zastopate? Povejte nam, kje in kdo je država Slovenija, če to nismo ljudje?

Slovenija se je odcepila od Beograda, ker jo je le-ta oviral v razvoju in skrbel le za svoje ideje in iluzije, ki se razblinjajo v kravi vojni na jugu države. Ali se bomo morali otroci in starši, ki živimo izven centra, izven Ljubljane, odcepiti od države Slovenije, da bodo naši otroci lahko prišli do znanja, do izobrazbe, do dela. Če Slovenija ni našla druge rešitve, kakšno rešitev predlaga nam minister Vencelj, rešitev, ki je Beograd ni bil sposoben videti, ki bi nam omogočil z njim živeti v sožitju, ki nas ne bi pehala v bedo in neznanje.

Danes vsem vidno dejstvo je, da so države, ki so bile poražene v tako imenovanem drugem svetovnem klanju in ki jim je bilo prepovedano igrati se vojno v dosedanjem pojavnem obdobju, da so te države danes vodilne v svetu. Zakaj? Ker so v tem času vlagali v znanje in ne v generale. Generali so povsod najdražji in vedno požrejo ves denar za svoje igrice. Če pogledamo, kam v Sloveniji gre denar od dajatev, lahko vidimo, da država Slovenija postaja policijska in vojaška država. Ali nas torej naši gospo-

dje vodijo v blagostanje, ki je znanje, zdravstveno-socialna varnost, kultura?

Če ministrstvu za šolstvo manjka denarja, naj ga, z vso podporo otrok in staršev, vzame tam, kjer ga je preveč. Država Slovenija bo potem sicer malo manj uniformirana, vendar v Evropo ne moremo brez izobrazbe in lačni, nikakor pa ne moremo tja z orožjem. Čas je, da začnejo otroci hoditi v dobre šole in ne v vojsko. Prihajajo volitve! Starši, izvolite si takšno vladno, ki bo ščitila vaše otroke, ki so največje bogastvo vsake države.

Miha Jensterle
Tomšičeva 8 a
Jesenice

Izobčenje

Gorenjski glas, 18. februarja 1992

Da se je v slovenski skupščini zgodilo to, kar se je, je le dokaz, da smo še vedno vpeti v strah pred komunističnim enoujem, ki se hote ali ne hote, znova in znova, pojavlja na slovenski politični sceni.

Kaj ste, dr. Kristan, počeli prej in med agresijo na Slovenijo, sem žal lahko prebral samo iz polemik. Katere pa vi osebno (vsaj jaz tega nisem zasledil) nikjer niste demantirali. Seveda se mnogo govori in piše tudi o stvarih, ki nam niso v prid, tudi enostranskosti ne manjka. Vsemu temu se je treba upreti. Ne z molkom in ne z mislijo: »saj me bodo že stari prijatelji porinili skozi«, tako kot je izpadlo. Tako »jurišanje« rodi protijuriš. Tudi jaz vem, da se samostojnost ni gradila samo na slovenskih tleh. Naporov, ki so (ste?) jih uporabljali mnogi, jih nikakor ne mislim zavreči. Nasprotno, tudi sam imam take prijatelje in sem svoj osebni prispevek dal preko njih. Že pred časom sem slišal, da se bo, ko bo čas (in sedaj mislim, da je) dal javen spisak o ljudeh, ki so bili v Beogradu in so dali doprinos h graditvi naše samostojnosti, prav zato, da bomo vedeli, komu smo dolžni pomagati, oz. izpolniti svoje obljube izpred plebskičnih dni. Žal tega spiska še ni. Če bi bil, bi se izognili mnogim dvomom in morda tudi krivicam. Ni moj namen soditi tistim, ki so se držali ob strani (počakajo naj vsaj toliko časa, da se njihovi stolci v Beogradu ohladijo), pač pa pomagati tistim, ki so res svojo prostost in življenje postavljali na kocko.

Ne po moji krivdi, je žal stvar potekala drugače. Tebi nič, meni nič (znova je primer novi mandatar), kot da sta javnost in njeni poslanci v republiški skupščini gluha, slepa in še neumna po vrhu, se stvari vodijo mimo vseh

demokratičnih pravil. In to velja za vse politične igre, ki se jih gredo nekateri prejšnji oblastniki. Saj so mnogi, prej v Beogradu »vidni«, že prišli in se naenkrat pojavili na slovenskih državnih plačilnih izpiskih. O tem, nas poslance ni nihče nič vprašal. Obenem pa opozicija pridno vpije, da ta oblast ne počne drugega, kot povečuje državni aparat in skubi davkoplačevalce.(!)

Če sem vam in drugim s svojim nastopom storil kakršnokoli krivico, je moje iskreno opravičilo tu. Za neprijetne telefonske klice moji družini in meni pa se g. Kristan opravičite vi. Za napake pa se zahvalite tistim, ki so vas predlagali in ne predstavili. Toda žal, bojim se, da se zgodovina ponavlja, saj nekateri že delajo, kot da smo zavrteli čas za pol stoletja nazaj.

Franci Feltrin
Zbor občin SLS

Neznosna opitost od oblasti

Gorenjski glas, 18. 2. 1992

Gorenjski glas je 18. februarja letos objavil prispevek nekega Jaske L. Zlobca »Neznosna opitost od oblasti«. Ne ustavljam se ob njegovem šankarskem besedišču, temveč bi se pomudil pri zadnjem odstavku tistega pisanja. Tam pisec pravi, da v neki starodavni knjigi piše »ne po besedah, po dejanjih jih sodite« in da naj tisti, ki ne poslušamo glasu razuma LDS, beremo (te) modre knjige.

Kot članu liberalno demokratične stranke (bivše ZSMS) je bilo piscu najbrž nerodno povedati, da nekaj takega piše v Svetem pismu nove zaveze. Vendar: kdor ne bo poslušal glasu razuma LDS in bo bral modro starodavno knjigo, bo ugotovil, da je vrli strokovnjak potvoril naslednje besede, ki jih je zapisal evangelist Matej:

»Varujte se lažnih prerokov, ki prihajajo k vam v lažnih oblačilih, znotraj pa so grabežljivi volkovi. Po njih sadovih jih boste spoznali. Mar boro grozde s trnja in smokve z osata? Tako rodi vsako dobro drevo dober sad, slabo drevo pa rodi slab sad. Ne more dobro drevo roditi slabega sadu in ne slabo drevo roditi dobrega sadu. Vsako drevo, ki ne rodi dobrega sadu, bo posekano in v ogenj vrženo. Po njih sadovih jih boste torej spoznali.«

Kar prav se mi zdi, da se liberalno demokratična stranka znotraj kožuha predstavlja ob sklicevanju na modrosti starodavnih knjig.

Kranj, 19. februarja 1992
Ivan Csipl
Kranj

MODENA • ŽIVLJENJE Z MODO MODENA TRŽIČ • TRGOVINI NA DETELJICI IN V TRŽIČU

Charles Webb
DIPLOMIRANEC

Prevedle
kranjske gimnazije
pod mentorstvom
prof. Mihe Mohorja

»Ali mi lahko to poveste ga. Mc Quire?«
»Strmela je navzdol v svetlo modro vodo. «No,« je rekla, »mar nisi strašno ponosen nase? Na vse te stvari?«
»Ne.«
»Kaj?« je rekla in pogledala navzgor. »Nisi?«
»Rad bi vedel, zakaj je to napravilo tak vtis na vas, ga. Mc Quire.«
»No,« je rekla in zmajevala z glavo. »Bojim se... bojim se, da ne razumem popolnoma, na kaj namiguješ.«
»Ne veste, o čem govorim, kajne?«
»No, ne čisto. Ne.«

»Zakaj potem... zakaj...« Zmajal je z glavo. »Oprostite mi,« je rekel. Obrnil se je in odšel nazaj proti hiši.
»Ben?« je zaklicala za njim. »Bojim se, da ti nisem bila v veliko pomoč, toda če to kaj spremeni, bi ti rada samo povedala, da so me vsi tvoji čudoviti dosežki hudo presunili in da ne bi mogla biti bolj ponosna, čeprav bi bil moj lastni sin.«
Benjamin je odprl vrata, ki so vodila v dnevno sobo. Šel je skozi sobo, s pogledom uperjenim predse v preprogo, dokler ga ni ga. Calender prišla pod roko.
»Ben?« je rekla. »Mislim, da je enostavno preveč sijajno za besede!«
Šel je mimo nje na hodnik. Ravno ko je prišel do vnožja stopnic, ga je dohitel oče.
»Pusti me pri miru!«
»Ben, za božjo voljo, kaj je narobe?«
»Ne vem, kaj je narobe.«
»Pridi sem,« je rekel g. Braddock. Prijel ga je pod roko in ga povedel po hodniku v spalnico. »Sin?« je rekel in zaprl ter zaklenil vrata. »Zdaj pa povej, kaj vendar je s teboj.«
»Ne vem.«
»No, izgleda, da je nekaj precej narobe.«
»Nekaj je.«
»No, kaj?«
»Ne vem!« je rekel Benjamin. »Ampak vse... nenadoma je vse groteskno.«
»Groteskno?«
»Tisti ljudje tam so groteskni. Ti si grotesken.«
»Ben.«
»Jaz sem grotesken. Ta hiša je groteskna. Kar nenadoma sem dobil ta občutek. In ne vem zakaj!«
»Ben, to je zato, ker si ves zmeden.« Benjamin je zmajal z glavo.
»Zdaj želim, da se sprostiš.«
»Kaže, da se ne morem.«

»Ben, tam doli si pravkar preživel štiri najbolj naporna leta svojega življenja.«
»Tisto ni bilo nič,« je rekel Benjamin.
»Kaj?«
»Vsa ta štiri leta,« je rekel in pogledal navzgor očeta. »Nič niso bila. Vse stvari, ki sem jih počel, niso nič. Vsa priznanja. Stvari, ki sem se jih učil. Nenadoma se mi ne zdi nobena teh stvari nič vredna.«
Oče je mrko gledal. »Zakaj tako govoriš?«
»Ne vem,« je rekel Benjamin. Šel je preko sobe k vratom. »Toda moram biti sam. Moram premišljevati, dokler ne bom vedel, kaj se dogaja z menoj.«
»Ben?«
»Očka, to moram doumeti, preden znorim,« je rekel, odklepajoč vrata. »Ne misli, da se kar tako šalim.« Stopil je ven na hodnik.
»Ben?« je rekel g. Robinson in mu ponudil roko. »Klient me čaka v Los Angelesu.«
Benjamin je pokimal in mu stisnil roko.
»Resnično sem ponosen nate, fant,« je rekel g. Robinson. Benjamin je počakal, dokler ni odšel skozi vrata, potem se je obrnil in odšel po stopnicah navzgor v svojo sobo. Zaprl je vrata za seboj in sedel za svojo pisalno mizo. Dolgo je sedel in gledal v preprogo, potem pa je vstal in stopil k oknu. Strmel je ven v svetloko na drugi strani ulice, ko so se odprla vrata in je vstopila ga. Robinson s kozarcem in torbico v roki.
»O,« je rekla. »Izgleda, da to ni kopalnica, kajne?«
»Na koncu hodnika je,« je rekel Benjamin.
Pokimala je, toda namesto da bi odšla, je stala med vrati in ga gledala.
»Prav na koncu hodnika je,« je rekel Benjamin.
Ga. Robinson je nosila svetlikajočo zeleno obleko z globokim izrezom in na prsih je imela pripeto veliko zlato zaponko.

PROIZVODNO, TRGOVSKO
IN GOSTINSKO PODJETJE
ŠKOFJA LOKA p.o.

Brendy Minister Gregor Alko 1 l	192,30 SLT
Vino belo Moslovac 1 l	63,00 SLT
Šunka v dozi uvoz 1 kg	670,00 SLT
Margarina HALTA uvoz 1 kg	185,00 SLT
Salama posebna Mini Jata 1 kg	244,10 SLT
Salama posebna Sonce Jata 1 kg	259,70 SLT
Tuna koščki 185 g uvoz	116,00 SLT
Tuna z zelenjavo 185 g uvoz	96,60 SLT
Pivo 1/2 l Union	29,50 SLT

UGODEN NAKUP JE PRI NAKUP

VELIKA NAGRADNO PRODAJNA AKCIJA

Hišna regulacija za centralno kurjavo, hladilnik GORENJE, 5 kopalniških omar KOLPA-SAN, 5 obtočnih črpalk IMP, 2 sistema UNIFLEX za zalivanje, ročna škroplilnica, 3 ročne žage 10 ur GORENJE, 10 tehtnic GORENJE, 5 t premoga

1. NAGRADA- PRESENEČENJE
V DELNICAH KOVINOTEHNE

Sodelujete lahko ob nakupu nad 3000 SLT
v prodajalnah Kovinotehne v času ugodnih nakupov
do - 20.marca

KOVINOTEHNA

O nagradah vas bomo obvestili v dnevnem časopisju

OSMOŠOLCI ZA VAS SMO USTANOVLILI DOPISNO ŠOLO MATEMATIKE

KI VAM NUDI:

- pomoč za uspešno dokončanje osnovne šole
- pripravo za uspeh v srednji šoli
- sodoben način učenja
- inštrukcije na daljavo

INFORMACIJE: **JAN**

Učni sistemi, d.o.o.
Tel.: 064/43-229
(od 16. do 20. ure)

PODJETJE ZA TRANSPORTNI INŽENIRING
IN MEDNARODNO ŠPEDICIJO d. o. o.
Ljubljana, Jesenkova 3

ORGANIZIRAMO:

sejem rabljenih tovornih vozil, kmetijske in gradbene mehanizacije vsako nedeljo od 7. do 15. ure v Zg. Jaršah 82, Radomlje pri Domžalah. Vozila vzamemo tudi v komisijsko prodajo. Vabimo vas, da nas za vse informacije pokličite po telefonu (061) 722-931 in 721-634, vsak dan od 9. do 13. ure.

Terme Topolšica
hotel Vesna

POIŠČITE SVOJ MIR V POMLADNEM PREBUJANJU NAŠIH GOZDOV

NUDIMO VAM 7- ALI 10-DNEVNI ODDIH PO IZJEMNO

UGODNIH CENAH: marec, april '92, UPOKOJENCI IN INVALIDI

7 dni	175 DEM	155 DEM
10 dni	240 DEM	205 DEM

PAKETI VSEBUJEJO:

- 7 ali 10 polnih penzionov v 1/2 sobi
- 1 x zdravniški pregled
- 1 x medicinska storitev po odredbi zdravnika
- neomejeno kopanje v termalnem bazenu in uporaba savne
- vsak dan, razen nedelje, telovadba v bazenu in telovadnici
- zabavne prireditve, rekreacija, plesni večeri, kulturne prireditve...

Popusti:

- otroci do 5 let imajo brezplačno bivanje
- otroci od 5 do 12 let imajo 40 % popusta (na tretjem ležišču oz. če spijo s starši)

VELIKONOČNE POČITNICE

Stari običaji v novem okolju

3 dni: od 17. 4. do 20. 4. 1992

2.490 SLT/osebo v 1/2 sobi
upokojeni: 2.200 SLT/osebo v 1/2 sobi

5 dni: od 15. 4. do 20. 4. 1992

4.690 SLT/osebo v 1/2 sobi
upokojeni: 4.220 SLT/osebo v 1/2 sobi

7 dni: od 13. 4. do 20. 4. 1992

7.000 SLT/osebo v 1/2 sobi
upokojeni: 6.600 SLT/osebo v 1/2 sobi

V CENO JE VKLJUČENO:

- 2, 4 ali 6 polnih penzionov
- neomejeno kopanje v termalnem bazenu in uporaba savne
- velikonočni zajtrk in kosilo
- obisk velikonočne maše (po želji)
- rekreacija in animacija pod strokovnim vodstvom
- družabne prireditve
- turistična taksa in zavarovanje

POPUSTI:

- otroci do 5 let imajo brezplačno bivanje
- otroci od 5 do 12 let imajo 40 % popusta (na tretjem ležišču oz. če spijo s starši)

INFORMACIJE: Terme Topolšica, Hotel VESNA
REZERVACIJE: 063/892-120/141/049 FAX 063/892-212

V SOBOTO, 29. 2. 1992, OB 20. URI BO V DOMU
KRAJANOV V PREDDVORU

TRADICIONALNO PUSTOVANJE

VSTOPNINA S PUSTNIM PRIGRIZKOM 300,00 SLT
MASKE IMAJO PROST VSTOP
NAJBOLJŠE MASKE BODO NAGRAJENE: 1. nagra-
da - VIKEND PAKET V STRUNJANU, 2. nagrada
- ENODNEVNI IZLET PO NOTRANJSKI in še vrsta
drugih zanimivih nagrad.
REZERVACIJE PO TELEFONU 45-052 ALI V TRGO-
VINI VENCELJ PREDDVOR.

Firma
**K
G
M**

JANEZ KALAN - ZAPOGE

- premog
- dostava na dom
- poseben popust pri nakupu večjih količin
- VELENJSKEGA LIGNITA**
- cene izredno ugodne

Tel.: 061/823-609, fax: 824-420, 824-424

GORENJSKA OBRTNA ZADRUGA

KRANJ, Likozarjeva 1, tel.: 218-680

OBRTNIKI, PODJETNIKI!

Po ugodnih cenah vam vodimo knjigovodstvo in računovodstvo

ALPETOUR Turistično hotelsko podjetje Škofja Loka

objavlja prosta delovna mesta:

1. VODJE STREŽBE

Pogoji:

- V. stopnja zahtevnosti gostinsko-turistične smeri
- aktivno znanje dveh tujih jezikov
- pet let ustreznih delovnih izkušenj
- poskusno delo tri mesece, izpit iz higienskega minimuma, varstva pri delu in mentorja-instruktorja.

2. VEČ NATAKARIC IN NATAKARJEV - PRIPRAVNI-KOV

Pogoji:

- IV. oz. V. stopnja zahtevnosti gostinsko-turistične smeri
- aktivno znanje 1 tujega jezika
- poskusno delo 2 meseca

3. RECEPTOR

- V. stopnja izobrazbe
- aktivno znanje 2 tujih jezikov, nemščine ter še enega tujega jezika
- poskusno delo 2 meseca

4. GOSPODINJA HOTELA

Pogoji:

- pridna, samoiniciativna, z dobrim okusom in voljo do razgibanega dela

Delovno razmerje pod zaporedno št. 1, 2, 3 in 4 sklepamo za določen čas do 6 mesecev z možnostjo podaljšanja za nedoločen čas.

Kandidati, ki izpolnjujejo navedene pogoje, naj oddajo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v kadroviski sektor podjetja najkasneje v 8 dneh po objavi. Informacije dobite na številki 064/620-978.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.

SKUPŠČINA OBČINE RADOVLJICA

Izvršni svet

Na podlagi 16. člena Odloka o ustanovitvi javnega podjetja za komunalno dejavnost (Uradni vestnik Gorenjske, št. 9/90 in Uradni list RS, št. 4/91) Izvršni svet Skupščine občine Radovljica razpisuje dela in naloge

DIREKTORJA JAVNEGA PODJETJA KOMUNALA RADOVLJICA

Kandidati morajo razen splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka izobrazba tehnične, ekonomske ali pravne smeri
- aktivno znanje enega in pasivno znanje drugega svetovnega jezika
- delovne izkušnje v dejavnosti
- da predložijo program dela.

Direktor bo imenovan za 4-letni mandat.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev in program dela morajo kandidati poslati v 8 dneh od dneva objave razpisa na naslov: Izvršni svet Skupščine občine Radovljica, Radovljica, Gorenjska cesta 19.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po odločitvi.

MALI OGLASI

217-960

APARATI STROJI

Prodaj rabljen ŠTEDILNIK, v do-
brem stanju, 4 plin + 2 elektrika,
za 6000,00 SLT. Kutin, Kokrški breg
5, Kranj 2232

Prodaj ohranjen molzni STROJ
Alfa - laval in hladilnik, za mleko,
za dva vrča. 65-915 2236

Prodaj ŠTEDILNIK, na trda gori-
va, Gorenje - Tobit. 45-170 2314

Prodaj nov barvni TV, s teletex-
tom, ekran 56. 621-765 2316

Prodaj termoakumulacijsko PEČ
4 KW za 1500,00 SLT. 324-554

Prodaj skoraj novi termoakumu-
lacijski PEČI AEG 3 KW in 6 KW.
44-106 2328

Prodaj rabljen PRALNI STROJ
Gorenje, brezhiben za 15.000,00
SLT. 68-650 2333

Prodaj ELEKTROMOTOR 2,2 KW,
1410 obratov. 70-114, po 15 uri

Prodaj SKOBELO GLAVO, delo-
vna širina 40 cm. 64-354 ali
64-264 2370

Prodaj novejši TELEVIZOR, Sa-
nyo, 42 cm, daljinsko upravljanje.
242-768 2378

Novo PEČ centralna standart uni E
30, prodaj 20 odstotkov ceneje.
328-210 2382

Prodaj S - VHS KAMERA Pana-
sonic NV - MS50, z dodatno opre-
mo. Trebušak, M. Pijade 17. 2389

AKUMULATORJE z dveletno ga-
rancijo, primer 12 V - 40 Ah, 2.300
SLT, 12V 50 Ah, 3.450 SLT, 12V 75,
3.950 SLT, nudi Agroizbira - Čirče.
324-802 2397

Prodaj pralni STROJ Gorenje in
27 komadov plastičnih rolet. 75-610 2415

Prodaj SLAMOREZNICO, z veri-
go in puhalnikom. Sp. Lipnica 36

Ugodno prodaj barvni TV Gore-
nje. 211-768 2431

Prodaj trofazni CIRKULAR 3 kw,
300 DEM. 217-452 2452

VILIČAR Indos, baterijski 1.000 kg.
v odličnem stanju, prodaj. 061/841-253 2458

Prodaj TRAKTOR Pasuali, 30 KS,
v voznom stanju. 89-046, po 18
uri 2465

Prodaj lesen skobelni STROJ, na
3 operacije. 631-092 2474

Prodaj HAVBLIC, rabljen. 43-594 2485

Prodaj rabljen ŠTEDILNIK (4 +
2). 45-170 2489

VIDEOREKORDER in glasbeni
STOLP, poceni prodaj. 327-120 2499

Prodaj KULTIVATOR z ježi, do-
bro ohranjen, 180 cm širok. Sku-
bic, Zg. Brnik 28, Cerklje 2521

Ugodno prodaj POMIVALNI
STROJ El Niš. 631-172 2528

Prodaj dva električna KUHALNI-
KA. 242-725 2537

Ugodno prodaj HLADILNIK z
zmrazovalnikom, 200 litrov. 328-006 2541

Prodaj nov kombinirani ŠTEDIL-
NIK 25 odstotkov ceneje. 329-582 2551

Prodaj TRAKTOR MS 254, s
prednjim pogonom. 64-022

Prodaj nakladalno PRIKOLICO
tip 24 - 28. Lahovče 47, Cerklje

Prodaj traktorsko ŠKROPILNICO
Metalna, 300 litrov. Podbrezje 16

Prodaj TRAKTOR torpedo, 55
konjskih moči, 600 delovnih ur, za
10.000 DEM. 73-580 2563

Prodaj nov KUPERSBUSCH za
etažno ogrevanje, 14.000 kalorij,
cena 30.000 SLT. 2572

Nov trofazni, dvotarifni števec, uro
in FID zaščito, ugodno prodaj. 75-406 2576

KMEČKI STROJ Škofja Loka

ponujajo po ugodnih cenah
kmetijsko in gozdarsko
mehanizacijo, traktorske
gume, akumulatorje VESNA,
semensko koruzo BC-272,
BC-318, EVA in DEA.
Telefon: (064) 622-575

Prodaj po ugodni ceni, malo ra-
bljene IGRALNE avtomate, VIDE-
OIGRE ter MARJANCE - FLIPER-
JE, novejši letniki. 326-930 2574

Prodaj GATERHOFMAN širine 60
cm. Hercigonja, Sp. Lipnica 9b,
Kranjska Gora 2575

GLASBILA

Prodaj diatonično HARMONIKO
H-E-A, privat izdelava. 65-006 2414

Prodaj DIATONIČNO HARMONI-
KO Melodija Mengeš, Slovenka
4/III. 214-544 2483

PRIDELKI

Prodaj REPO! 422-237 2254

Prodaj semenski KROMPIR Desi-
re, lanski uvoz iz Holandije. Sifer,
Žabnica 23 2392

Prodaj semenski KROMPIR desi-
re, prva množitev. Poljšica 4, Pod-
nart. 70-164 2410

Prodaj kvalitetno SENO in OTA-
VO. 65-672 2425

Prodaj semenski KROMPIR desi-
re. 43-594 2486

Prodaj SENO in semenski
KROMPIR desire. Lahovče 47, Cer-
klje 2559

POSESTI

Prodaj novo BRUNARICO, 5 x 4
m. Torkar 75-320 2355

V Radovljici na mirnem sončnem
predelu, prodajmo visokopritlično
HIŠO, z pomožnim objektom na
800 kvad. m. za 165.000 DEM. Po-
kličite v ponedeljkih in sredo, od
17. do 19. ure na 064/74-905 2356

Dvostanovanjsko delno podklete-
no HIŠO v Kranju v naselju Čirče,
prodaj. 061/651-294 2417

Poceni prodaj starejšo HIŠO z vr-
tom, na Jesenicah. 81-638 2438

Prodaj PARCELO 382 kvad. m. s
starejšo hišo v Zalogu pri Cerkljah.
217-811 2463

V Kranju ZAMENJAM starejšo HI-
ŠO s centralno, za podobno ali v 5
gradbeni fazi, od 5 do 15 km iz
Kranja. 325-549 2478

Prodaj gozdno PARCELO v izme-
ri 800 kvad. m. v Mojstrani. Cena
300.000 SLT. Informacije v petek
po 19 uri na 871-531 2509

Na sončni legi v Kranju prodaj
zazidljivo PARCELO, komunalno
urejeno. Informacije na
216-221, od 16 do 20 ure 2512

Oddam GARAŽO TRIPLEX na Pla-
nini pri toplani, s predplačilom.
061/574-058 2516

Na Povljah nad Trstenikom pro-
dam TRAVNIK 18.000 kvad. m. 061/314-506 2526

V Kranjski gora prodaj še nevse-
vljivo HIŠO, površine 175 kvad. m.
Cena po dogovoru. Naselje Ivana
Krivca 49, Kranjska gora 2548

GR. MATERIAL

Ugodno prodaj okrog 1.000 kom.
strešne OPEKE Kikinda 272. Virje
8, Tržič 2312

Prodaj suhe hrastove PLOHE.
Prebačevo 42 2313

Prodaj 25 kvad. m. IZOLACIJSKE-
GA STIROPORJA, debeline 5 cm,
10 odstotkov ceneje. Pezdinik
Drago, Dovje 94/e, Mojstrana 2335

Zelo ugodno prodaj 3200 kosov
MODULARCA. 218-240 2342

Prodaj OPAŽ II. kvalitete. 47-587 2353

Ugodno prodaj 2 kvad. m. bele
MIKVE in P žico, 1,5 kvad. m. 328-291 2354

Smrekovi OPAŽ neposušeni z do-
stavo, cena 240 SLT/kvad. m. 063/760-686, Roman 2363

Oddam rabljeno SALONITKO, z vi-
jaki. 45-036 2430

Ugodno prodaj bakrene PLOŠČE
1000 x 2000 x 0,50. 43-000 2484

Kupim suhe jesenove PLOHE, de-
beline 5 cm. 691-676 2494

Prodaj PUNTE in BANKINE in
DESKE za šolingo. 403-003 2508

Prodaj cementno STREŠNO
OPEKO špičaka, dimenzije 42x32
cm, 16 SLT za komad. 061/627-027 2511

IZOBRAŽEVANJE

Dipl. ing. POUČUJE matematiko,
fiziko in kemijo. 221-711 int.
613 dopoldan, 217-817 popoldan

KUPIM

Kupim GLAVO, za ročno motorno
kosilnico Bemasi. 261-878 2310

LOKALI

V centru Kranja nudimo PRO-
STOR, primeren za stanke, teča-
je, šolanja itd., po želji z gostinsko
ponudbo. 222-197 vsak dan, ra-
zen nedelje in ponedeljka od 17.
do 24. ure 2373

LOKAL 24 kvad. m. v Škofji Loki.
Mestni trg 1, oddamo najboljšemu
ponudniku. Šifra: PRODAJALNA

Prodaj BRUNARICO, 5,70 x 5,60 z
ostrejšim, kritino in stavbenim
pohištvom. Prodaj tudi SKODLE.
721-420 2428

V Stražišču oddam PROSTOR 20
kvad. m. za mirno dejavnost ali
skladišče (telefon, trofazni tok).
310-057 2464

Najamem poslovni PROSTOR ob
prometnici ali bližini centra Kra-
nja. 241-615 2472

Prodaj GARAŽO v Kranju, na Ki-
dričevi ulici. 70-196 zvečer 2473

V najem oddam SKLADIŠČE v Na-
klem pri Kranju. 50-852 2514

Oddam prostor v centru Šk. Loke,
za TRGOVINO. Pogoji, odkup in-
ventarja. 620-882 2544

KOLESA

Prodaj otroško MOTORNO KO-
LO Yamaha kros. 79-972 2352

Prodaj MOTOR ATX 50 C. 802-726 2445

Prodaj MOTOR Tomos 15 SL. 70-728, popoldan 2533

Prodaj BT 50. 64-250 2565

OBVESTILA

SUPERLEARNING - za jezike, 230
SLT. Naročite se. 50-341 2073

Gostilna Lovca v Goričah, vabi na
PUSTOVANJE, v soboto 29. 2. ob
20. uri. Postreženi boste s pustno
večerjo in krofi, zabaval vas bo
duo. Najboljše maske bodo nagra-
jene! 2241

a/ Kako poceni do sadik sadnega
drevja (komplet za domačo prido-
bivanje s sadik) b/ Komplet za ce-
pljenje z navodili (nož, smolo, gu-
mice) c/ Uspešno in preiskušeno
sredstvo za zatiranje voluharja in
krta, po ceni 1 AR = 200 SLT. d/
Komplet pribora za sanacijo po-
škodb na s. drevju od glodanja in
zmrazali. e/ Komplet za lažje kalje-
nje semen. 1 kom. = 300 SLT. f/
učinkovita zaščita debel od zajca
in srne. g/ impregnacijsko sred-
stvo IMPREGNOL za impregnacijo
sadjarskih, vinogradniških in vseh
ostalih lesenih kolov. h/ ARTIKEL
za lažje zapikavanje vinogradni-
ških kolov. 2293

i/ Navodila za kakovostni: rez
sadnega drevja, - gojenje vrtnic
(400 SLT), - cepljenje. j/ BIO -
škopirva (prospekti, navodila), NA-
ROČILA na 068/41-199 od 8.
- 16. ure. 2294

OBVEŠČAMO VAS, da je v pro-
storih krajevne skupnosti Zlato po-
lje, odprta nova VIDEOTEKA K3.
Odprta je vsak danod 17. - 20. ure
in v sobotah 9. - 12. ure. Cene
KONKURENČNE! 2303

KONJEREJCII! Ustanovljena je bila
zveze rejcev slovenske toplokrvne
pasme. 49-166 2309

KMETOVALCI POZOR! Popravilja-
mo vse vrste TRAKTORJEV, tudi
T.V., motorne kosilnice BKS in
druge tipe, tudi vrtno, motokultiva-
torje in drugo kmetijsko mehani-
zacijo. Varjenje lomljenih ohišij in
počenih blokov motorjev iz litin in
aluminija. Manjša dela opravimo
tudi na domu. 061/647-630

OBLAČILA

Prodaj moderno žensko PORO-
ČNO OBLEKO, bele barve. 46-591 2400

Prodaj dolgo belo obhajilno
OBLEKO. Velesovska 63, 41-486 2527

OTR. OPREMA

Ugodno prodaj kombinirani otro-
ški VOZIČEK. 323-324 2364

Prodaj otroški kombinirani VOZI-
ČEK. 327-584 2451

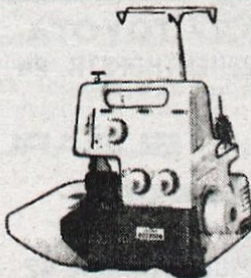
Prodaj otroško POSTELJICO, z
jogijem in 2 jogija 90 x 180 cm.
631-234 2573

brother STREICHER

ŠIVALNI, PLETILNI IN OWERLOCK STROJI

brother
B 530 OWERLOCK
neto ATS

4.990.-

PRODAJA, SERVIS
IN NADOMESTNI DELI
ZA VSE ŠIVALNE, PLETILNE
IN OWERLOCK STROJE
VSEH ZNAMK IN VRST

CELOVEC (CENTER)
10. OKTOBERSTR. 22
TEL.: 9943-463-513648

MIKROTEHNA Kranj

podjetje za informacijsko tehnologijo
kvalitetni **PC RACUNALNIKI** po naročilu
za podjetja in posameznike
SERVIS POGODBENO VZDRŽEVANJE
tel. 45-550, fax. 45-559

OSTALO

Prodajno eno osno traktorsko PRIKOLICO. ☎ 725-247 2320
Prodajno 2 JEKLENKI, za plin. ☎ 46-661 2321
Prodajno bukova DRVA za polovično ceno. ☎ 64-313 2334
Prodajno SENO. ☎ 310-010 2338
Prodajno SENO. Zg. Brnik 62 2371
Prodajno 700 kom. posnetih VIDEO-KASET, skupaj z regali in pul-tom. Cena 3.900 DEM. ☎ 46-552 2374
Prodajno poslikane kmečke SKRINJE. ☎ 45-327 2395
Prodajno 8 m bukovih DRVIL. ☎ 421-101 2401
Iščem SOIGRALCE, za igro fair play. ☎ 81-441 int. 24 - 65 2436
Prodajno lesen SKEDENJ, les primeren za brunarico. Šifrer, Zabnica 10 2466
Prodajno ROMIČKE za AZ panje. ☎ 631-092 2475
Prodajno DEPILACIJSKO SMOLO ČUPKO! Ugodna cena. ☎ 213-716 2568

BOSCH

najboljša nemška hrana za pse vseh starosti in mleko v prahu, vitamini in dodatki za dlako, vsa oprema za pse - tudi za šolanje
Sp. Besnica 79/b,
tel.: 403-286

PIREDITVE

PLESNA ŠOLA KRANJ, vpisuje otroke in odrasle v plesne tečaje, srednješolce pa v maturantske tečaje. ☎ 327-949 2301

POZNANSTVA

Fant brez obveznosti želi spoznati dekle, prijetnega videza, od 36 let dalje. Sifra: SREČNA OBA 2413

RAZNO PRODAJ

Prodajno smrekove PLOHE, DESKE in avto ŠKODA 105 L, letnik 1988. ☎ 061/613-172 2341
ČEBELARJI! Romičke sestavljene dobite v Tupaličah 59. 2349
Prodajno LADO Nivo, letnik 1988, ter gradbeni KOMPRESOR in rabljena vratna KRILA. ☎ 241-469 2358

Zaradi izselitve ugodno PRODAJMO pohištvo in dve termoakum-lacijske PEČI, dne 29. februarja od 10. - 13. ure. Jesenice, Staneta Bokalca 17, III. nadstropje, levo. 2377

Prodajno betonske STEBRE, za kozolec in semenski krompir desire, lanski uvoz. ☎ 49-324 2385

HALO ORLI
216 288**TEČAJ SADJARSTVA**

teoretično in praktično o obrezovanju drevec, začetek 18. marca 1992, ob 17. uri
Prijava in informacije:

LJUDSKA UNIVERZA
ŠKOFJA LOKA
telefon: 621-865 ali 622-764

Auto-Krainer

CELOVEC, ROSENTERSTRASSE 162,
TEL.: 9943-463-21415

VELIKA IZBIRA
NOVIH AVTOMOBILOV
EKSPORTNE CENE
GOVORIMO SLOVENSKO

Prodajno ŠTEDILNIK (4 + 2), ter KUHINJO Gorenje, po zelo ugodni ceni. ☎ 78-971 2388
Nov pralni STROJ v garanciji, Gorenje PS 350 BM, ugodno prodajno. Za gotovino še dodatni popust, hkrati nudimo kiško pakirane OREHE. ☎ 79-941 2418
Prodajno gorilec EKOFAM, star 2 leti, 1.100 kom. opeke BH 6 in 180 kvad. m. fabijon DESK - surovih. Rozman, Skokova 11, Stražišče - Kranj 2423
Prodajno manjšo KOMBINIRKO 4 operacije in 7 parov nerabljenih POLKEN 100 x 90, 60 DEM/par. ☎ 57-930 2444
Prodajno PRST z vrta, in 101 GT 55, letnik 84. ☎ 324-312 2476
Prodajno semenski KROMPIR, desire in eno leto stare KOKOŠI, za nadaljnjo rejo ali zakol. ☎ 326-394 2566
Prodajno Z 850, letnik 1984 in dve plastični cisterni po 1.000 l, na paleti, obložene s pločevino. ☎ 325-666 2569

STAN. OPREMA

Prodajno 100 let staro dvodelno KREDCO. Ostale informacije na ☎ 323-864 2331
Prodajno kotno sedežno GARNITURO. ☎ 327-429 2348
Kupim OKNA, manjša in večja, ter balkonska VRATA. ☎ 78-572 2386
Prodajno rjavo visoko OMARO za obleke, raztegljiv KAVČ, dvema fote-ljema, beige barve, vse zelo do-bro ohranjeno. Informacije od po-nedeljka do četrta na ☎ 46-122 int. 218 2456
Prodajno sedežno GARNITURO Delfin, trosed + fotelj. ☎ 65-847 2467
Prodajno OMARO z vgrajeno pos-teljo. ☎ 622-420 2520

STORITVE

Nudimo izdelavo, montažo in po-pravilo LAMELNIH ZAVES, ŽALU-ZIJ, PLISE ZAVES, ROLJEV in ROLET. Roletarstvo Nograšek, ☎ 064/43-345 ali 061/50-720, ☎ - fax 061/651-247 1015
J & J TV, VIDEO, HI - FI Servisi! Smedniška 80, Kranj. ☎ 329-886 1388
RTV - servis GORENJE, Samsung. Popravilo v enem dnevu, montaža TELEKSTOV GORENJE. Kert, ☎ 216-945 1840
BELJENJE, PLESKANJE, POLA-GANJE tapet. ☎ 403-242 1900

VELIKA IZBIRA
BLAGAJN
SHARP
TRIMMEL
BANNOFSTR. 55
CELOVEC

Novo v Kranju. VULKANIZACIJA! Potočnik Anton, na AMD Kranj. Menjava in centriranje gum, po-pravilo ter prodaja avtoplaščev, po ugodnih cenah. Odprto vsak dan od 8. do 18. ure, sobota in nedelja od 8. do 12. ure. ☎ 211-127 1927
Izdelujem aluminijaste TOPLE GREDE, 1,20 x 2 m. ☎ 216-208 1991

IZOLIRAMO cevi centralne kurja-vne in vodovoda z AL pločevino, stekleno volno, savalit ploščami in žlebak, plamaflexom, ter drugimi materiali. Delamo za zasebni in družbeni sektor. Kvalitetno, po konkurenčnih cenah. Pokličite zve-čer! ☎ 061/485-360 2114

ČISTIM itison, sedežne garniture ipd. ☎ 212-277 2404
KROVSTVO, stavbno KLEPAR-STVO, PLESKANJE žlebov, ter na-puščev in vse vrste izolacij, opravljam pod garancijo. ☎ 061/110-089 2557

V Kranju nudim nego in POMOČ, starejšim na domu. ☎ 326-621, dopoldan 2564

NOVO, NOVO, NOVO! Menjava olja in oljnih čistilcev, na vseh ti-pih vozil, brez nepotrebnega čaka-nja. AVTOMEHANIKA Podboršek, Struževo 1. ☎ 218-741 2152

NOVO, NOVO! Nudimo kompletne avtoservisne usluge: avtomehani-ka, avtokleparstvo, avtolikarstvo. Priskrbimo ves potreben material in vam popravljeno avto pripeljemo na dom. Konkurenčne cene! Avto-servis Srečo Rehberger, Racovnik 26, Železniki, ☎ 66-384 2215

AVTODVIGALO za popravilo streh, barvanje opaža ter obžago-vanje drevesa do 22 m. višine, vas čaka. ☎ 73-120 2228

VODOVODNE INŠTALACIJE na hišah (novo ali renoviranje, tudi manjša popravila) naredimo hitro in solidno. ☎ 218-427 2235

AVTOKLEPARSTVO! AVTOKLE-PARSTVO! AVTOKLEPARSTVO! Miro Kovič, Prebačevo 50/a, ☎ 327-251 2257

Čistim talne OBLOGE, oblažino po-pištvo, avtosedeže. ☎ 632-437 2270

AVTOKLEPARSTVO Lacko, Bevko-va 37, Radovljica. POPUST 30 od-stotni! ☎ 75-807 2322

Ugodno in hitro IZDELUJEM krila in bluze po meri. ☎ 064/421-801

baumax
DOBRO JE VEDETI, ZATE JE VEDNO NEKDO TU.
CELOVEC, Südring, BELJAK Maria Gailer Str. 28

STANOVANJA

Prodajno 1-sobno STANOVANJE 42 kvad.m. Frankovo naselje 68 6/43, Škofja Loka, ☎ 633-582 2227
Oddam STANOVANJE v okolici Kranja. ☎ 41-808 2230
Oddam hišniško STANOVANJE, v Kranjski gori, z koncem marca. Prednost ima mlajši upokojeni par. Ponudbe pošljite na naslov: Prus-nik Jože, Visoko 7/d, 64212 Visoko
Mlajše dekle, lahko dobi STANO-VANJE! Zainteresirana naj se javi na ☎ 41-372 2306
Če bi radi ZAMENJALI večje STA-NOVANJE, na območju centra, novega doma ali Planine 1, za več-jo nedokončano HIŠO, v okolici Kranja, pokličite 323-906, v soboto od 10. do 14. ure 2311

PEDIKURA in umetni nohti
ALMA NAIL
Vodopivčeva 13 - Mohorjev kla-nec, Kranj, tel.: 221-771

Prodajno 1-sobno stanovanje, v okolici Kranja. ☎ 215-459 2315
Odkupim STANOVANJSKO pravi-co, za garsonjero ali 1-sobno sta-novanje. ☎ 327-340 2318

Zamenjam komfortno 3-sobno STANOVANJE v Ljubljani za manjšo hišo ali mansardo v okolici Lju-bljane. ☎ 064/51-023 2329

Oddam 3-sobno STANOVANJE v okolici Žirovnice. ☎ 73-473 2340

KUPIM 1-sobno STANOVANJE, s kabinetom ali manjšo dvosobno v Kranju. ☎ 47-662 2393

V Kranju oddam v opremljenem stanovanju, s telefonom, eno SO-BO in kuhinjo, s pritliklami, dve-ma študentkama do 1. julija 1993. Sifra: MOŽNOST PODALJŠANJA

GARSONJERO 28,5 kvad. m. kom-fortno, lepo, s telefonom in cen-tralno, prodam najboljšemu po-nudniku. ☎ 061/482-501 (odzivnik - pustite vaš priimek in telefon)

Zamenjam 1-sobno, 42 kvad. m. veliko lastniško stanovanje, v Predvdoru, za enako ali večje v Kranju. ☎ 45-669 2433

Oddam STANOVANJE! Mesečno 4.000 SLT, soba 2.000 SLT. ☎ 78-572 zvečer 2437

ORTNER
BELJAK / VILLACH
TOYOTA
ZEHNTHOFSTR. 26
TEL. 9943 4242-41310
SUBARU
Lada
Alfa Romeo
PICCOSTRASSE 42
TEL. 9943 4242-28494

V Kranju prodam 4-sobno STANO-VANJE. V račun manjše stanova-nje. ☎ 323-729 2503

Oddam 4-sobno, opremljeno STA-NOVANJE. ☎ 212-309 popoldan

Najamem 1-sobno ali 2-sobno sta-novanje, v Kranju. ☎ 215-316 2422

Prodajno 1-sobno STANOVANJE s kabinetom, 53 kvad. m., na Planini III, 1.350 DEM/kvad. m. Kličite sob. - ned. od 12. do 15. ure na ☎ 211-796 2562

Za stanovanjsko pravico takoj vse-ljivo STANOVANJE, na relaciji Bled - Kranj - Ljubljana, nudim 10.000 do 20.000 DEM + odkup. 74-462 od 17. - 18. ure, vsak dan

VOZILA DELI

Prodajno MOTOR in MENJALNIK, za JUGO 55, letnik 1988, 38.000 km, cena po dogovoru. ☎ 325-710

Prodajno vlečno KLJUKO, za LA-DO, 1200. ☎ 241-184 2381

Prodajno nov zadnji odbijač, za Z 750. ☎ 312-259 2383

Prodajno vetrobransko STEKLO, za Z 101. ☎ 631-537 2424

Prodajno MOTOR za GOLF diesel. ☎ 725-376 2457

Prodajno tri malo rabljene GUME 135x13 jet. ☎ 329-005 2515

VOZILA

VW KOMBI, bencin, letnik 1987, registriran avgusta 1992, prodamo za 14.000 DEM. Menjamo za R 4, do 2 leti. Ogled HRIBAR - BLESK d.o.o. Planina 3, 64000 Kranj 2021

Prodajno R 4 GTL, letnik 10/1990. Kunstek, Hotemaze 44, Predvdor 2216

LADO Samaro 1300 S, 5 vrat, rde-če barve, letnik 1989, prodam. 802-263 2246

Prodajno Z 850, letnik 1984. Ogled možen vsak dan po 15. uri. Cena 1.000 DEM. Ibračić, Muzejska 9, Tržič 2247

Prodajno nevozno ŠKODO 100, ter motor, zadnja vrata in krmilni me-hanizem za ZASTAVO 101 - Cena 600 DEM. ☎ 213-033 2300

Prodajno R 4 GTL, letnik 1985, regi-strirana do 22.11.1992, prevoženih 64.000 km. ☎ 323-034 2305

VW 1200, registriran, ugodno pro-dam. Laurič, Breg ob Kokri, Pred-dvor 2307

Prodajno JUGO 45 Koral, letnik 1989, 9.000 km, registriran celo le-to. Korenčan, c. 26. julija 5, Naklo

Prodajno GOLF D, december/1986. ☎ 48-137 2317

Prodajno TOYOTO Liveback, letnik 1988. ☎ 242-348 2323

SIMCA 1307, letnik 1979, regi-strirana do decembra 1992, dobro ohranjeno, prodam. Čajič, Pot na kolodvor 1, Kranj 2324

JUGO SKALA 55, letnik 1989, regi-strirana do julija 1992, garažiran, ugodno prodam. ☎ 83-668 2327

Prodajno Z 750, letnik 1982, regi-strirana do 9.2.1993. ☎ 421-008, po 15 uri 2336

Ugodno prodam VW 1302, letnik 1971. ☎ 422-030 2344

Prodajno Z 750, registrirano, za 1000 DEM ali menjam. Stibelj, Vr-ba 20, Žirovnica 2346

Prodajno GOLF JGL, letnik 1982, re-gistriran do avgusta 1992, cena 4.200 DEM. ☎ 58-001, popoldan

JUGO 45, letnik 1984, prodam. ☎ 064/633-608

Zelo ugodno prodam neregistriran R 4, letnik 1979. Pogačnik, Finžgar-jeva 5, Lesce (popoldan) 2350

FIAT 750, letnik 1978, registriran do maja 1992, solidno ohranjen. Prodajno za 500 DEM. ☎ 89-032 po 16. uri 2357

Prodajno YUGO Koral 45, letnik 1990, rdeče barve, 25.000 km. Po-gačar Dušan, Robičeva 15, Moj-strana 2359

Prodajno VOLVO 242, letnik 1978 ali menjam za manjši avto. ☎ 78-798 2360

Prodajno FORD Fiesta, letnik 1978, registrirano do julija 1992. ☎ 401-249 2361

Prodajno GOLF GL, letnik 1981. Rožna dolina 32, Lesce 2362

Z 101, 11 GX, letnik 1987, regi-strirana do 2/1993, prodam. ☎ 324-797 2368

PUSTNA SOBOTA

v gostilni »SEJEM« na Gorenjskem sejmu v Kranju
za bava ob živi glasbi
maske imajo prost vstop - najboljša bo nagrajena.
Rezervacije sprejemajo osebno v gostilni.

Z 126 P, letnik 1981, registrirana do 10/1992, prodam. ☎ 328-281 2369
Prodajno POLYI. ☎ 328-611 2379
Prodajno CITROEN GA, letnik 1980, registriran do 17.2.1993. Perhavec, Partizanska 40, Šk. Loka 2380
Prodajno GOLF JGL, letnik 1981. ☎ 327-285 2387
Prodajno LANCIO Themo IE, letnik 1987. ☎ 77-621 2391
Prodajno ZASTAVO 101, letnik 1982, registrirano, za 2.000 DEM, ter nov betonski mešalec. ☎ 311-722 2402
Prodajno Z 101, comfort, letnik de-cember 1981, registrirana do de-cembra 1992. ☎ 83-651 2405
Prodajno Z 101, letnik 1977, za 900 DEM. ☎ 66-605 2408
Prodajno ALFO 33 1.2, letnik no-vember/1987. Zalog 93, Cerklje 2409
Prodajno FIAT 750, prvi lastnik. ☎ 48-550 2411
Poceni prodam LADO Samaro 1300, letnik marec/1987. ☎ 614-251 2412
Prodajno izredno dobro ohranjen R 18, letnik 1983, prevoženih 70.000 km, registriran do konca leta. ☎ 45-359 2420
Prodajno JUGO 45, letnik 1985, pre-voženih 65.000 km. ☎ 78-386 2429
Prodajno GOLF diesel, letnik 1987. ☎ 328-057 2432
Prodajno GOLF diesel, letnik 1983. Razgledna 14, Bled. 2434
Prodajno Z 128, letnik 1985, regi-strirana do novembra. ☎ 312-364 2439
Prodajno Z 750 SC, letnik 1979. ☎ 802-635 2442
Prodajno GOLF diesel, letnik 1986. ☎ 77-839 2443
Prodajno ŠKODO 110 R, zelo ugod-no. ☎ 45-349 2446
Prodajno FIAT 126, letnik 1986, regi-strirano do januarja 1993, za 1.600 DEM. ☎ 691-186 2448
Prodajno ŠKODO 120 I. Cena po dogovoru. ☎ 695-073 od 19. do 21. ure 2449
Z 750, letnik 1984, takoj prodam. ☎ 725-052 2450
Prevrnjen HUNDAI Pony LS 1.3 star 6 mesecev, prodam. Ogled avtokleparstvo Medved, Staretova 32, Čirče 2453
Prodajno R 4 GTL, letnik 1985, pre-voženih 54.000 km, z avtoradiom. Cena po dogovoru. ☎ 67-052 2455
Prodajno JUGO koral 55, letnik 1989, kot nov, prvi lastnik, cena 4600 DEM. Ogled pred Iskra ser-visom, Planina 4, 28. in 29. d. od 9 do 11 ure in od 16 do 18 ure 2460
OPEK KADET 1,2, letnik 1977, zelo ohranjen, prodam. Predoslje 121, ☎ 241-178 2461
Prodajno UNO 60 S, letnik 1986, z vlečno kljuko in zvočniki. Cena 7000 DEM. ☎ 620-258 2462
Prodajno LADO rivo 1300, staro 3 leta, registrirano celo leto, rdeče barve. ☎ 215-216 2468
Prodajno FIAT UNO 60. ☎ 401-065 2469

Prodajno VARTBURG Karavan, le-tnik 1986, karamboliran. ☎ 45-741

Prodajno RENAULT R 5 express, le-tnik 1989, odlično ohranjen, prime-ren za obrtnike ali trgovino. ☎ 421-163 2471

JUGO 55 AX, letnik 1987, prevože-nih 38.000 km, prodam za 4.200 DEM. ☎ 50-336 2476
Prodajno JUGO 55 Koral, letnik 1990. Sučeva 9, Kranj 2480
Prodajno OPEL Kadett 1.4 S, regi-striran. Kondič, Begunska 9 2480
Prodajno ŠKODO, letnik 1982. ☎ 43-594 2481
Prodajno DAIHATSU Charade die-sel, letnik 1991. ☎ 401-143 2488
Prodajno VW 1200 J, letnik 1968, dobro ohranjen, registriran. Lau-rič, Breg ob Kokri 1, Predvdor 2491
Prodajno VW 1300, letnik 1971, do-bro ohranjen, registriran do 12.11.1992. ☎ 725-313 2493
Prodajno GOLF diesel, letnik 1986. Gaberc, Deteljica 3, Tržič. 2495
Prodajno JUGO 55, letnik 1985, re-gistriran do leta 1993. Česen, Sp. Brnik 73 2496
Prodajno Z 101, letnik 12/1983. ☎ 326-880 dopoldan 2498
Prodajno 126 PGL, letnik 1988, do-bro ohranjen. ☎ 218-630 2500
Prodajno JUGO 45 AX, letnik 1988 in kupim JUGO 55, 60 ali 65 od pr-vega lastnika. ☎ 325-543 2501
Ugodno prodam R 4. ☎ 78-911

»SATEX«
TV satelitski sistemi
SUPER CENE -
možnost plačila na obroke.
Tel.: 48-570 po 15. uri

Zelo ugodno prodam BMW 316, letnik 1985. ☎ 621-765 2506
AUDI 80, letni 1988/12, prodam ali menjam. ☎ 422-616 2507

Prodajno Z 101, letnik 1981. Strahinj 4, Naklo 2510

Prodajno GOLF, original nemški, starejši letnik, registriran za eno leto. Kališka 19, stanovanje 4, Dru-lova 2513

Poceni prodam KOMBI Z 850 AK. Stare Jože, Tatinec 6, Predvdor 2519

Prodajno GOLF JGL, letnik 1981. ☎ 44-588 2525

Prodajno LADO samaro, letnik 1987, ter OTAVO. ☎ 70-193 2531

Ugodno prodam Z 101, letnik 1977, registriran do 1993. Tenetiše 24/b 2539

Prodajno R 4, letnik 1981, regi-strirano do 15.8., za 800 DEM. ☎ 48-762 2539

Prodajno Z 101 confort, letnik 1981, registriran do marca 1993 in klavir-sko HARMONIKO Weldmeister. 80 basno. ☎ 50-568 2540

Prodajno R 4, odlično ohranjen in zelo dodatno opremljen. ☎ 66-762, po 20 uri 2543

Prodajno Z 101, letnik 1983, regi-strirana celo leto. ☎ 325-931 2546

Prodajno ŠKODO Favorit 135 LS, vinskoro rdeče barve, stara 5 mese-cev, katalizator, avtoradio. ☎ 45-140 2549

Prodajno 126 PL, letnik 1989, z radi-om, ter zimskimi gumami. Tomič, C. 1. maja 69, Kranj 2552

CITROEN GSX, ohranjen, poceni prodam. Robert, Kovačičeva 1/b, Kranj - Primskovo (nasproti cest-nega podjetja) 2567

Ugodno prodam JUGO Koral 55, bele barve, letnik 11/1989, prevo-ženih 1

KO UGASNE ŽIVLJE-
NJE, POKLIČITE
AKRIS POGREBNO
PODJETJE
NOVA VAS 17
64240 RADOVLJICA
Tel.: 064/73-365
PREVOZI, UPEPELJITVE, IZ-
KOPI, POGREBNA OPRE-
MA, UREDITEV DOKUMEN-
TOV, NASVETI

ZAPOSLOTITVE

Honorarno ZAPOSILIMO dve upo-
kojenki iz Medvod, za čiščenje v
popoldanskem času. Informacije:
☎ 064/331-431 2238

ZAPOSILIM KV, zidarja in tesarja.
Prestor Srečo, Zg. Bela 70, Pred-
dvor ☎ 45-248 2240

Gostilna pri Trziču, išče samostoj-
nega KUJARJA ali KUJARICO.
Dober OD. ☎ 57-585 2252

SLAŠČIČARNA Čebelica, išče dve
ženske, s poznavanjem slovenske-
ga jezika, eno za strežbo in eno za
v kuhinjo. Informacije osebno ali
na ☎ 325-545 2267

Iščem k sodelovanju osebo, ki
imajo izkušnje s področja izdela-
vanja nahrbtnikov, šivanja kopal-
k in pletenja na pletilnem stroju.
Kandidati naj navedejo nekaj de-
lovnih izkušenj. Šifra: PLANINA

Za VODENJE del na objektih v
Kranju nudimo delo moškemu
srednjih let, komunikativnemu z
organizacijskimi sposobnostmi in
izkušnjami dela z ljudmi. Izpit B
kategorije. ☎ 325-290, dopoldan
2332

Iščem človeka za OBREZ drevja, v
Bitnjah. ☎ 312-259 2384

AVTOKLEPARJA, v Kranju, ZAPO-
SLIM redno ali honorarno. Šifra:
VESTEN 2394

Iščem komunikativne osebe, za
PRODAJO zanimivega artikla. Vi-
soka provizija, izplačljiva takoj. In-
formacije popoldan. ☎ 66-678

Za pomoč na majhni kmetiji, IŠ-
ČEM zakonski par brez službe in
stanovanja. Opremljeno stanova-
nje, z elektriko in ogrevanjem,
brezplačno. Plačilo in ostalo, po
dogovoru. Šifra: NA KMETIH JE
LEPO 2407

Iščem ŠIVILJO za šivanje pulover-
jev. ☎ 214-747 2459

Honorarno DELO nudim pridnim
in urejenim, za PRODAJO zelišč-
nih artiklov in kozmetike. Višino
zaslužka si s pridnostjo določite
sami. ☎ 58-154 zvečer po 20. uri

Se ukvarjate s prodajo knjig, pa ni-
ste zadovoljni s časom in naročni-
no in izplačilom. Pokličite ☎
325-678, Valter, ob delavnikih od 8.
- 14. ure 2497

V športni trgovini honorarno ZA-
POSILIM simpatično dekle v do-
poldanskem času. ☎ 212-644 2522

AKVIZITERJE in vodje skupin vabi-
mo k prodaji otroškega programa.
Visoka provizija, tedensko izplači-
lo, zaželen lasten prevoz. ☎
325-712 2523

Iščemo OSEBO organizacijskih
komunikativnih sposobnosti za Je-
seniško območje. ☎ 063/24-455

Iščemo DEKLE za strežbo v pizze-
riji in FANTA za peko pizz. ☎
801-047, po 19 uri 2532

Iščemo ČISTILKE za Verigo Lesce.
Pisne ponudbe na naslov Hribar-
Blesk d.o.o., Planina 3, Kranj 2536

Iščem KUJARJE in dekle za strež-
bo. Ponudbe osebno vsak dan, po
18. uri v gostišču LOKVANJ Bled,
C. Svobode 9 2556

Trgovina Benetton, pogodbeno za-
posli VEČ PRIKUPNIH DEKLET, s
smislom za prodajanje. Šifra:
ŠKOFJA LOKA 2560

ŽIVALI

Prodaj več črnbelih TELIČK, sta-
rih 14 dni. Voglje, na vasi 4 2299

Prodaj PRAŠIČE, težke 40 - 50
kg. ☎ 242-288 2302

Prodaj polovico KRAVE. Hart-
man, Sp. Bitnje 21 2326

Prodaj KRAVO simentalco s tret-
jim teletom in 160 kg težko TELI-
CO ali menjam za bikce. Gašper-
lin, Zalag 17, Cerklje 2330

Našli smo KOZLA! ☎ 65-590 2343

Prodaj KRAVO po teletu. ☎
721-690, po 15 uri 2351

Prodaj KRAVO, ki je tretjič telila.
Sp. Brnik 43 2372

Prodaj PRAŠIČE, za nadaljnjo re-
jo. Visoko 92, Šenčur 2376

JARKICE, rjave, 10 tednov stare,
prodaj. Zgoša 47 a, Begunje 2390

PRAŠIČA 120 kg, prodaj. Hote-
maže 4. ☎ 43-315 2398

Prodaj 3 mesece stara JAGNJE-
TA. ☎ 421-576 2399

Prodaj BIKCA simentalca. ☎
421-845 2419

Prodaj 14 dni starega BIKCA fri-
zija. Černe, Bl. Dobrava 108 2426

Vzamem KRAVO v rejo, da ima
10-12 l mleka. ☎ 57-700 2435

Prodaj BIKCA 120 kg. Zupan, Ku-
plenik 16, Bohinjska Bela. 2440

JARKICE rjave, stare 2 meseca s
ščipanimi ali celimi kljuni. Vse ce-
pljene, prodajamo. Gašperlin, Mo-
ste 99, Komenda 2447

Prodaj mlado KRAVO, s telič-
kom. Sr. Bitnje 18, Zabnica. 2454

Prodaj brejo TELICO. Gašperlin,
Voklo 5, Šenčur 2477

Malo čistokrvno PUDLICO z ro-
dovnikom, staro 8 tednov, pro-
dam. ☎ 81-228 2490

Prodaj 6 tednov starega BIKCA.
Sp. Brnik 38 2502

Prodaj mlade HRČKE. ☎
324-457 2504

Prodaj črno belega BIKCA, težke-
ga 100 kg. Zg. Brnik 6 2517

Prodaj 10 dni starega BIKCA, čr-
no belega. Zupan, Jezerska 93,
Kranj 2518

Kupim mlado KRAVO simentalco.
☎ 70-648 2538

Oddam 2 meseca stare PSIČKE
mešančke. Ljubljanska 36, Kranj,
☎ 217-931 2542

Prodaj ZAJCE - OŽGANCE. ☎
215-459 2547

murka

Trgovina na drobno in debelo, p. o. Lesce

objavlja na podlagi sklepa delavskega sveta

JAVNO LICITACIJO

1. za prodajo rabljene opreme tekstilne prodajalne PIKA

- prodajni pulti in kovinska stojala
- kovinska trgovinska oprema

2. za prodajo rabljene opreme parfumerijske prodajalne MINI

Licitacija za opremo pod točko 1. bo v ponedeljek, 2. marca
1992, ob 12. uri v Lescah, Alpska 62 (upravna zgradba).
Za opremo pod točko 2. pa bo 23. marca 1992.

Kupci si lahko opremo ogledajo na dan licitacije od 8. do
11. ure. Opremo bomo prodali po sistemu videno - kupljeno
in kasnejših reklamacij ne bomo upoštevali.

Izključne cene bodo vidno označene na posameznih predme-
tih. Udeleženci morajo pred začetkom licitacije vplačati 10
% kavcijo v gotovini na blagajni podjetja ali z virmanskim
nalogom na žiro račun 51540-601-16247.

Prometni davek plača kupec. Opremo je treba plačati in
prevzeti v 3 dneh, sicer kavcija zapade.

Informacije po telefonu št. (064) 75-650, g. Kunčič.

Prodaj TELIČKO simentalco. ☎
41-873 2524

Prodaj mlado KRAVO. Podhom
42, Zg. Gorje 2529

Prodaj BIKCA simentalca, star eno
leto. Stare, Hraše 50, Smlednik

Prodaj 80 kg težkega BIKCA.
Strahinj 65, Naklo 2550

Prodaj TELIČKO simentalco staro
7 tednov. Zg. Besnica 11 2553

TELICO brejo v 8 mesecu, pro-
dam. ☎ 48-525 2555

ZAHVALA

V 36. letu starosti nas je zapustil naš dragi sin, brat in stric

IVO ZELNIK

iz Predoselj št. 74

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom in prijateljem za izrečena sožalja, darovano cvetje in
spremstvo na njegovi prerani poti. Posebno zahvalo smo dolžni družini Rešek, sosedom Jo-
žetu in Eriki Bizjak ter Vidi Valant. Zahvaljujemo se sodelavcem podjetja Živila-Naklo in
Elite Kranj. Posebna zahvala gre gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred, pev-
cem za zapete žalostinke, govornikom gospodu Bitencu ter g. Motliju in gospodu Janežiču
za zaigrano Tišino. Vsem, ki ste na kakršenkoli način pomagali, še enkrat hvala.

Žalujoči: mama Mari in sestra Roža z družino

Predoslje, 22. februarja 1992

ZAHVALA

Kadar živeti je le še trpljenje,
ko se srce v brezupni ustavlja,
smrt je takrat samo odrešenje,
vendar srce pretežko se poslavlja.

Bridka in neizprosna smrt nam je v cvetu mladosti iztrgala iz naše
sredine ljubljene sina, brata, vnuka in nečaka

ANTONA GALIČIČA

študenta 1. letnika Fakultete za elektrotehniko in računalništvo v
Ljubljani

Iskreno se zahvaljujemo vsem za pisna in izrečena sožalja,
vsem, ki ste se poslovlili od njega in ga v tako velikem številu pospremili na njegovo zadnjo pot in
mu zaželeli večnega miru. Zahvaljujemo se vsem dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem in
vaščanom za podarjeno cvetje in pomoč. Zahvalo smo dolžni dr. M. Šubicu, duhovnikom g. Ja-
kobu Kralju in g. Alojzu Oražnu za lep pogrebni obred in besede tolažbe. Pevcem za občuteno za-
peto pesem, zvonarjem, sodelavcem RUŽV Žirovski vrh, Alpini Žiri in sodelavcem Alpine, obrat
Gorenja vas, njegovim študentskim prijateljem in kolektivni študentskih domov, mladim fantom
pogrebem in Minki Pivk za besede slovesa ob odprtem grobu. Vsem, ki ste nam lajšali bolečine v
teh težkih trenutkih in ga imeli radi - iskrena hvala.

Žalujoči: mami Marija, ati Anton, brat Janez, sestra Sanda, stara mama, teta Olga z družino in
ostalo sorodstvo

St. Oselica, Gorenja vas, Žirovski vrh

ZAHVALA

V 54. letu nas je po kratki in hudi bolezni, mnogo prezgodaj,
zapustil dragi mož, oče, stari oče, tast, brat, stric, svak, nečak in
bratranec

ANZELM TROBEC

Najiskreneje se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem, prijateljem in sodelavcem za
izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, vso pomoč in številno spremstvo na njegovi zadnji poti.
Posebej se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju intenzivnega oddelka Inštituta Golnik, dr.
Trinkašovi, gospodu župniku za pogrebni obred in besede tolažbe, ter pevcem bratov Zu-
pan za ganljivo petje. Zahvaljujemo se tudi podjetjem Navček, Inštitutu Golnik, ETP-ju,
Savi, Lesnini, ter ŠD Podgorje. Vsem skupaj in vsakemu posebej iskrena hvala.

Vsi njegovi

Goriče, 23. februarja 1992

V SPOMIN

28. februarja mineva 6 let od prezgodnje smrti našega

KARLA JELENCA, ml.

Hvala vsem, ki se ga spominjate.

Njegovi

Dražgoše - Sp. Gorje

V SPOMIN

Solze, žalost, bolečina te
zbudila ni,
ostala je samo praznina, ki
hudo, zelo hudo boli.

Leto dni bo, odkar je kruta
usoda prekinila življenje, 2.
marca 1991

PAVLU GORENCU

Hvala vsem, ki ga niste pozabili, se ustavljate ob njego-
vem grobu in mu prižigate svečke. Pogrešamo te.

Njegovi

V Šenčurju, 28. februarja 1992

ZAHVALA

V 51. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dobri
mož, oče, brat, zet in stric

JANEZ ROBLEK

iz Preddvora

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijate-
ljem in znancem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob
strani, darovali cvetje, izrekli sožalje in ga pospremili na
njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se podjetju Jelovica in
tovarni IBI. Posebej se zahvaljujemo g. župniku iz Pred-
dvora in g. patru Jožetu Robleku za lepo opravljen po-
grebni obred, pevcem Jelovice, obema govornikom, ter
pogrebniemu podjetju Jerič in nosačem. Vsem še enkrat
prisrčna hvala.

Vsi njegovi

Preddvor, 18. februarja 1992

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža, očeta, dedka in brata

JANEZA ŠIMNOVCA

se iskreno zahvaljujemo sovaščanom, prijateljem in sorod-
nikom za pomoč, izraze sožalja, ter darovano cvetje in
sveče. Hvala g. župniku, govorniku, ter vsem, ki ste ga
pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvala tudi Iskri Oto-
če ter sodelavcem Cestnega podjetja Kranj in Zavaroval-
nice Triglav.

Vsi njegovi

Sp. Dobrava, 20. februarja 1992

ZAHVALA

V petek, 14. februarja, smo se na pokopališču v Križah
poslovlili od

ALOJZA POLJANCA

iz Sebenj

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, se
iskreno zahvaljujemo za izraze sožalja, podarjeno cvetje
in spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo iz-
rekamo dr. Martinčiču in osebju zdravstvenega doma Tr-
žič, Ivi Poljanc, Dragu Praprotniku, Cirilu Sircu in g. Maj-
di, za vso pomoč in lajšanje bolečin. Zahvala gre tudi
sodelavcem Komunalnega podjetja Tržič, skupščini obci-
ne Kranj, članom gasilskega društva in invalidom, bratom
Zupan za zapete žalostinke in g. župniku Alojzu Kepicu,
za lepo opravljeni obred. Vsem skupaj iskrena hvala.

Vsi njegovi

Sebenje

SLOVENIJA IN SVET

Razčiščevanje s Hrvaško

Zapletov pri sodelovanju dveh nekdanjih jugoslovanskih republik in sedaj samostojnih držav je po 6. februarju, ko je bil podpisan meddržavni sporazum o gospodarskih odnosih in so bili navezani diplomatski stiki, veliko manj kot prej.

Komisija za mednarodne odnose slovenske skupščine je zadnje čase kar nekajkrat obravnavala odnose in sodelovanje s sosednjo državo Hrvaško, kar je razumljivo zaradi številnih zapletov in različnih pogledov na urejanje odnosov s sosednjo državo. Komisija je lahko na ponedeljkovi seji ugotovila, da je problemov po 6. februarju manj in se stvari urejujejo, vendar so med državama še odprta vprašanja. Seznam je kar dolg: od deviznega dolga Jugoslavije in deleža Slovenije in Hrvaške, pravnega nasledstva Jugoslavije, plačilnega sporazuma med državama, ki je bil podpisan že oktobra lani, pa ne deluje, kot bi bilo treba, hrvaška stran ga tudi še ni ratificirala, do Krškega, gradnje cest po Osimskih sporazumih, položaja Ljubljanske banke v Zagrebu do režima na meji in še posebej na morju ter reki Dragonji. Zahtevam hrvaške strani ne kaže popuščati, čeprav je treba zagotoviti odprtost meje za ljudi in blago. Kopenska meja se ne sme spreminjati, kopenska točka meddržavne meje pa je izhodišče za morsko mejo. To je izredno pomembno za status Slovenije in pravico njenega dostopa do odprtega morja in svobodne plovbe v mednarodnih vodah. Morsko mejo pa je nujno določiti, slovenska vlada pa je za reševanje problematike meje s Hrvaško imenovala posebno komisijo, ki jo vodi dr. Dimitrij Rupel.

Slovenska himna na Dunaju

V sredo so z vsemi državniki in protokolarnimi častmi odprli na Dunaju veleposlaništvo Republike Slovenije v Avstriji. Na ceremoniji je vojaški orkester zaigral slovensko himno, prva veleposlanica Slovenije na Dunaju dr. Katja Boh pa je pregledala častni vod avstrijske armade. Ob tej priložnosti je Bohova izročila akreditivne avstrijskemu predsedniku dr. Kurtu Waldheimu in se z njim zadržala v pogovoru in se mu zahvalila za avstrijsko pomoč pri mednarodnem priznanju Slovenije.

Japonska obljublja priznanje

Visoki japonski predstavniki z zunanjim ministrom na čelu so slovenskemu zunanjemu ministru dr. Dimitriju Ruplu med obiskom na Japonskem zagotovili, da priznanje Slovenije s strani Japonske ni več vprašanje, čakajo pa le na ugoden trenutek, verjetno pa bo to po referendumu v Bosni in Hercegovini. Japonska tudi ne bo nasprotovala sprejemu Slovenije v Organizacijo združenih narodov, vendar bo japonsko stališče veliko odvisno od ameriškega.

Slovenija v programu Phare

Phare je program tehnične pomoči Evropske skupnosti vzhodnoevropskim državam pri prestrukturiranju njihovega gospodarstva, vanj pa bo v kratkem uradno vključena tudi Slovenija, s tem pa bi dobila tudi možnost pomoči te organizacije. S tem ciljem je bil v Sloveniji direktor programa Phare Tom Garvey. Gospodarski in politični pomen pa je imel tudi obisk političnega svetovalca predsednika Evropske banke za obnovo in razvoj Jana Lucasa van Hoorna. Med drugim se je srečal z Lojzetom Peterletom, dr. Francetom Bučarjem, Ferijem Horvatom, nekaterimi ministri in predsedniki nekaterih političnih strank.

Koliko je vreden tolar

Uradni tečaj: Na tečajni listi Banke Slovenije veljajo od 28. februarja naprej:

		nakupni	srednji	prodajni
Avstrija	100 ATS	676,3882	678,4235	690,4588
Nemčija	100 DEM	4.758,9407	4.773,2605	4.787,5803
Italija	100 ITL	6,3389	6,3580	6,3771
Švica	100 CHF	5.240,5456	5.256,3145	5.272,0834
ZDA	1 USD	77,8562	78,0905	78,3248
Jugoslavija	100 YUD		60,0000	
R. Hrvaška	100 CRD		70,0000	

Podjetniški tečaj: Na tečajni listi Ljubljanske banke d.d. za obračun deviznih prilivov in odlivov veljajo od 28. februarja naprej

		nakupni	prodajni
Avstrija	100 ATS	706,3861	720,5991
Nemčija	100 DEM	4.970,0000	5.070,0000
Italija	100 ITL	6,6200	6,7532
Švica	100 CHF	5.472,9640	5.583,0840
ZDA	1 USD	81,3092	82,9452

V menjalnicah so bili v četrtek, 27. februarja tečaji naslednji:

	marke		šilingi	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
Gorenjska banka	51,40	53,00	7,30	7,53
Abanka	51,40	53,50	7,26	7,55
SKB	52,20	53,80	7,41	7,64
Hida lj. tržnica	52,70	53,60	7,40	7,65

Ljubljanska borza: Za torkov sestanek je bil značilen mir, tečaji se niso bistveno spremenili, trgovali so predvsem v obveznicami RSL I, pri katerih je tečaj ostal pri 110, ter z obveznicami RSL II, pri katerih je tečaj z 78,5 padel na 77,9 odstotkov. Nekaj prometa je bilo tudi z delnicami SKB banke in Mladinske knjige. Na tečajnici pa ni več blagajniških zapisov Banke Slovenije za tuj denar, po 4. februarju zanje ni več zanimanja, nakupni tečaj je obstal pri 51,5 tolarjev za marko, prodajni pa pri 52,9 tolarjev za marko.

Do konca leta prodana manj kot četrtnina stanovanj

Ljubljana, februarja - Na dan uveljavitve stanovanjskega zakona 19. oktobra lani so slovenske občine postale lastnice 41.259 stanovanj, od tega 55 odstotkov solidarnostnih in 13 odstotkov nacionaliziranih. Od vsega stanovanjskega sklada v lasti občin so do konca preteklega leta uspeli prodati nekaj nad 22 odstotkov bivših družbenih stanovanj, so povedali na skupščinskem odboru za urejanje prostora ter stanovanjska in komunalna vprašanja.

Predavanje in pogovor

Škofja Loka, 28. februarja - Enota za kmetijsko svetovanje iz Škofje Loke prireja v ponedeljek, 2. marca 1992, ob 9. uri v sejni sobi Kmetijske zadruga Škofja Loka zanimivo strokovno srečanje. Magister Naglič bo predaval o rezultatih poskusov s travnatodetelnimi mešanici na njivah in pravilni izbiri trav za sestavo mešanice, inženir Pavlin bo predstavil rezultate poskusov s silirnimi dodatki v letu 1991, inženir Debeljak pa bo spregovoril o zavarovanju živine. Po predavanjih bo pogovor z udeleženci. ● S. S.

NLP za Dobrčo?

Kranj, 27. februarja - V sredo, malo pred deveto uro zvečer so nekateri domačini v krajih ob cesti Tržič - Begunje za Dobrčo opazili najprej močno in nenavadno rožnato-rdečo svetlobo, ki se je potem širila proti zahodu in čez čas prešla v modrikasto rdečo barvo in nazadnje končala v dveh oziroma treh zelenkastih svetlobnih točkah. Iz Centra za obveščanje v Kranju so o tem obvestili tudi meteorologa na Kredarici in čez čas dobili odgovor, da so svetlobo opazovali tudi s Kredarice. Svetlobni pas se je zadrževal na višini okrog 2000 metrov. Možnost polarne-

Ponovno dražja komunala

Kranj, 26. februarja - Kljub temu da je kranjskemu javnemu podjetju Komunala le za nekaj dni v decembru uspelo s podražitvijo prehiteti republiško "zamrznitev" cen komunalnih storitev in da se vsaj (lažno) tolažimo, da se inflacija postopoma umirja, je kranjska občinska vlada na današnji seji obravnavala in sprejela predlog ponovnih podražitev vode, kanalizacije, čiščenja odpadnih voda, odvoza odpadkov in drugih komunalnih storitev. Po republiškem odloku naj bi se cene teh storitev ravnale po cenah življenjskih stroškov z 20-odstotnim zaostankom. Ker smo decembra in januarja v naši državi pridelali več kot 30-odstotno povečevanje cen, se lahko cene komunalnih storitev za 25 odstotkov in to je bi-

pogodb so že sklenili, 29 odstotkov pa se jih je odločilo za obročno odplačevanje. 209 imetnikov stanovanjske pravice je zahtevalo odpravnino, ker jih bodo izpraznili. Občine so izplačale 75 odpravnin. V Sloveniji je 114 praznih stanovanj: po uveljavitvi zakona so občine dodelile prosilcem 67 stanovanj in z njimi sklenile najemne pogodbe. Sredstva, zbrana od kupnin, bodo namenili gradnji in nakupu stanovanj, dodeljevanje posojil in nakup nadomestnih stanovanj.

Jugo znamke le še jutri

Slovenska PTT podjetja sporočajo, da bodo poštne znamke vseh vrednosti z napisom "Jugoslavija" veljale predvidoma le še jutri, 29. februarja.

Če imate morda doma ali v službi v žalogi še kaj znamk z napisom "Jugoslavija" in nimate filatelistične žilice, potem danes ali jutri zamenjajte te znamke za nove, slovenske. Zamenjavo vam bodo opravili na vsaki pošti.

Še dobro, da je letošnji februar prestopni mesec in za zamenjavo znamk rajne Jugoslavije ostaja še jutrišnja sobota.

ga sija so zato tudi izključili, prav tako pa tudi kak drug znan pojav s tem v zvezi.

Danes, pred zaključkom redakcije, nam na Hidrometeorološkem zavodu v Ljubljani o pojavu niso vedeli povedati nič določnega, na Astronomsko geofizikalnem observatoriju v Ljubljani pa so obvestila o podobnem pojavu (zvečer) dobili danes. Ker so s Koroške pojav opazovali v smeri proti severu, je lahko razlaga tudi, da je šlo za polarni sij. Vendar pa na Gorenjskem to oceno izključuje podatek (s Kredarice) o višini pojava na dva tisoč metrov. ● A. Ž.

NOVINARSKI VEČER

v soboto, 7. marca, ob 18. uri

v domu krajevne skupnosti v Podlublju v trziški občini

Podelili bomo priznanje Gorenjskega glasa krajevni skupnosti Podlublje

Po prireditvi bo veselo srečanje z ansamblom Gašperji

Pokrovitelj: Zavarovalnica Triglav d.d. Ljubljana Območna enota Kranj

Jez za brezposelnost?

Ljubljana, 25. februarja - Konec januarja letos je bilo na zavodih za zaposlovanje v Sloveniji prijavljenih 94.065 ljudi brez zaposlitve. Če vlada v preteklem letu ne bi posegla v te tokove z aktivno politiko zaposlovanja, bi bilo brezposelnih vsaj za 30 odstotkov več, je na novinarski konferenci izjavila ministrica za delo Jožica Puhar.

Med ukrepi, ki so lani rešili brezposelnosti večje število ljudi, je denimo subvencioniranje pripravništva in pomoč pri zaposlovanju invalidov. Z dokupom let, odpravninami in predčasnimi upokojitvami so pomagali 47.600 presežnim delavcem, v 125 podjetjih pa so s prerazporeditvami in dokvalifikacijami uspeli ohraniti 1500 zaposlitev. Z nadomeščanjem dela stroškov za ohranitev produktivnih delovnih mest so obdržali blizu 50.000 zaposlitev. Vlada je subvencionirala odprtje 3300 novih delovnih mest. V javnih delih je angažirala okoli 1300 brezposelnih.

O brezposelnosti in ohranjanju delovnih mest so govorili tudi za okroglo mizo z naslovom Vpliv zakona o prisilni poravnavi in stečaju na ohranjanje delovnih mest, ki jo je

pripravila Socialdemokratska stranka Slovenije, k sodelovanju pa je povabila tudi predstavnik sindikatov. Po zaslugi stečajev je minulo leto izgubilo delo veliko število ljudi. Moratorij na stečaje je ta tok sicer zaježil, še vedno pa je med slovenskimi podjetji veliko takih, ki jim grozi popolni zlom, delavcem pa izguba delovnih mest. V pripravi je nov zakon o stečajih, ki zaposlenim v stečajnih postopkih obeta še manj možnosti kot stari. ● D. Ž.

OBVESTILO

REŠEVALCEM NAGRADNE KRIŽANKE IZ TORKOVEGA GORENJSKEGA GLASA

Rešitve nagradne križanke Butika ZANKA iz Škofje Loke, ki je bila objavljena v torek, sprejemamo do naslednjega torka, 3. marca, do 15. ure. Na dopisnice nalepljene rešitve pošljite na GORENJSKI GLAS, 64000 Kranj. Žrebanje bo v Butiku Zanka v torek, ob 18. uri, pri žrebanju rešitev iz Glasovega bobna bo sodeloval škofjelški župan Peter Hawlina. Ker je to sporočilo izpadlo pri objavi v torek, smo za reševalce križanke pripravili posebno presenečenje: poleg šestih nagrad Butika Zanka v vrednosti 2 x 4.000, 2 x 3.000 in 2 x 2.000 SLT, bo izžrebanih še pet nagrad Gorenjskega glasa in Almire Radovljica v vrednosti po 2.000 SLT.

Bralcem Gorenjskega glasa pa še en nasvet: časopis, ki ste ga prejeli v torek in vsebuje prilogo "ŠKOFJA LOKA '92", velja shraniti. Prišel vam bo namreč zelo prav 3. aprila, ko ... Ali pa že prej, če ste poslovne nasvete škofjelških podjetij in obrtnikov podrobno prebrali.

Sindikalni seminar na Bledu

Bled - Sindikat vzgoje, izobraževanja in znanosti Slovenije organizira 27. in 28. februarja v hotelu Jelovica na Bledu seminar za zaupnike sindikata v srednjih šolah in domovih za učence. Namenjen je predstavitvi normativov in standardov v Evropi in svetu ter primerjavi rešitev, ki jih pripravljajo slovenske šolske oblasti.

Predavanje

o davčni napovedi

Bled, 26. marca - Enota za kmetijsko svetovanje z Bleda pripravlja skupaj s sodelavci radovljiške davčne in geodetske uprave predavanje o davčni napovedi, ki bo v sredo, 4. marca 1992, ob 15. uri v domu Joža Azmana v Bohinjski Bistrici. Ker mora davčno napoved napisati vsak, ne glede na višino dohodka v letu 1991, predavanje priporočajo bohinjskim kmetom in drugim davčnim zavezanecem. Udeleženci naj si v knjigarnah kupijo obrazce za davčno napoved, za predavatelje pa naj pripravijo vprašanja, ki jih zanimajo. ● S. S.

Popravek

Tržič, 27. februarja - V članku o pogajanjih sindikata z vodstvom tovarne Peko z naslovom Stavke ne bo, objavljenem v številki 15, je bila v predzadnjem odstavku napaka zaradi napačno sporočenega podatka. Pravilno je: Približno 2 % delavcev je bilo v preteklem mesecu ocenjenih z negativno stimulacijo, 74 % delavcev je dobilo povprečno stimulacijo (in ne povečano), ostali pa povečano. ● S. S.

PONUDBA VELJA

Med rednimi bralci Gorenjskega glasa, ki na časopis niso naročeni, je bila ugodno sprejeta ponudba o "časopisu na pakušino". Izpolnjeno naročilnico nam pošljite na CP GORENJSKI GLAS, 64000 Kranj, takoj po prejemu Vaše naročilnice Vam bomo začeli dostavljati časopis. Dostavo izvaja PTT podjetje. Najlepša hvala za zaupanje, spoštovani bralci!

NAROČILNICA II.

Gorenjski glas mi pošljite na naslov:

(ime in priimek, ulica oz. naselje, hišna št., pošta)

Časopis je do konca marca 1992 brezplačen. Če tega naročila do 31. marca ne prekličem, sem od aprila 1992 dalje redni naročnik. Izrežite in pošljite na: CP GORENJSKI GLAS, 64000 KRANJ